

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

Небојша Н. Радовић

**Употреба метафоре у говору
италијанских спортских коментатора**

Докторска дисертација

Београд, 2018.

University of Belgrade
Faculty of Philology

Nebojša N. Radović

**The Use of Metaphor in the Language of
Italian Sports' Commentators**

Doctoral dissertation

Belgrade, 2018

Белградский университет
Филологический факультет

Небојша Н. Радович

**Использование метафор в речи
итальянских спортивных
комментаторов**

Докторская диссертация

Белград, 2018.

Università di Belgrado
Facoltà di Filologia

Nebojša N. Radović

**L'uso della metafora nel discorso dei
telecronisti sportivi italiani**

Tesi di dottorato

Belgrado, 2018

Ментор:

Др Јулијана Вучо, редовна професорка
Универзитет у Београду, Филолошки факултет

Чланови комисије:

1.

Др Љиљана Марковић, редовна професорка
Универзитет у Београду, Филолошки факултет

2.

Др Данијела Ђоровић, ванредна професорка
Универзитет у Београду, Филозофски факултет

Датум одбране: _____

Изјаве захвалности:

Метафоре су саставни део нашег поимања света, и начин да објаснимо одређене ствари, појаве и процесе у нашим животима. Управо због тога ће ми метафора која у свом основном домену садржава путовање помоћи да искажем захвалност на помоћи и подршци приликом писања ове дисертације.

Пре свега, велико поштовање и захвалност дугујем проф. др Јулијани Вучо, без чије помоћи, охрабривања и труда којима ме је водила, прво ка настајању, а затим и приликом писања, овог рада вероватно не би ни било. Надам се да је ова дисертација барем мали симбол моје безграничне захвалности за посвећеност и преданост током мог целокупног академског пута још од пријемног испита на Филолошком факултету.

Желим, такође, да се захвалим Небојши Вишковићу, уреднику и коментатору канала Спорт Клуб, затим координаторима коментатора на каналу Еуроспорт у Србији и Италији, Драгану Пешикану и Стефану Бенцију, као и колегама из ИТ одељења телевизије Пинк, посебно Владимиру Даниловићу, на помоћи око прибављања снимака тениских мечева који су у основи овог рада. Компанији Nielsen Audience Measurement, посебно Слободану Ђокићу, хвала на детаљним подацима гледаности у Србији, као и на помоћи у вези са њиховим тумачењима. На помоћи око демистификације програма Ексел, захвалност дугујем Душку Лотријану.

Колегиницама, др Ирени Алексић-Хајдуковић и Маријани Перовић-Бајин, хвала на охрабрењима, и помоћи практичним и прецизним саветима.

И на крају, највећу захвалност дугујем мојој породици, која је извор свега, непоколебљива подршка и непресушна инспирација. Ову дисертацију посвећујем њима.

Употреба метафоре у говору италијанских спортских коментатора

Сажетак

У дисертацији се под окриљем литературе посвећене метафори и метонимији, а посебно кроз призму изучавања метафоре у конверзацији, испитује присуство метафоре у говору италијанских спортских коментатора. Присуство метафоре истражено је на три начина. Испитано је који су метафорички концепти присутни, затим које су фреквенција и густина употребе метафоре, те у којој мери је у говору италијанских спортских коментатора присутна спортска метафора. Такође је истражено у којој мери је говор италијанских спортских коментатора сличан свакодневном, неформалном говору.

Истраживање је спроведено на транскриптима коментара тениских мечева емитованих на италијанским специјализованим спортским каналима у размаку од четири године. Анализирано је укупно три снимка. На једном снимку меч коментарише само један коментатор, док на друга два снимка меч коментарише двоје коментатора. Транскрипти коментара, као и дужине пауза у говору и укупно ефективно трајање говора коментатора измерене су коришћењем програма за аудио и видео монтажу Adobe Premiere Pro CC.

Анализом транскрипата идентификовали смо употребу свих метафоричких и метонимијских концепата које проналазимо и у свакодневном, неформалном говору, као и одсуство употребе спортске метафоре. С обзиром да је предмет анализе овог рада коментар спортских мечева у телевизијском преносу, а да је минут основна јединица сегментовања телевизијског програма, учесталост метафоре измерили смо на основу броја идентификованих метафоричких концепата у јединици времена од једног минута. Густину метафоре израчунали смо и на основу текстуалних јединица транскрибованог говора, при чему смо као основу за израчунавање узели хиљаду изговорених речи.

Поређењем анализа телевизијског преноса који ради један коментатор са преносом који ради двоје коментатора установили смо да је говор једног коментатора по броју идентификованих метафора сличнији академском говору него неформалном говору. Са друге стране, сходно идентификованим броју и фреквенцији метафора, говор

спортских коментатора, када пренос ради двоје коментатора, у потпуности је изједначен са неформалним, свакодневним говором.

У говору италијанских спортских коментатора детектовали смо подкатогију просторне метафоре која одудара од основних принципа метафоре у томе што као изворни и циљни домен истовремено користи физички свет како би појаснио унутарпросторне односе, поготово у случајевима које описује метафора садржатеља. Резултати које смо добили овим истраживањем треба да скрену пажњу на богатство, у науци запостављеног говора спортских коментатора, као и да отвори врата новим истраживањима које би довеле до теорија које би објасниле на који начин долази до формирања метафора које функционишу унутар истог домена, које до проналаска бољег термина можемо назвати унутарпросторним метафорама.

Кључне речи: метафора, метонимија, структурна метафора, спортска метафора, италијански језик, спорт, телевизијски коментар

Научна област: Друштвено-хуманистичке науке

Ужа научна област: Когнитивна лингвистика

УДК број:

The Use of Metaphor in the Language of Italian Sports' Commentators

Summary

Under the guidance of literature dedicated to metaphors and metonymy, and especially through the prism of the study of metaphors in conversation, in this dissertation we have examined the presence of metaphors in the speech of Italian sports commentators. The presence of metaphor was investigated in three ways. We have examined which metaphorical concepts are used, what the frequency and density of the use of metaphors are, and to what extent is the sport metaphor present in the speech of Italian sports commentators. It has also been explored to what extent the speech of Italian sports commentators is similar to everyday, informal speech.

The research was conducted on transcripts of commentary of tennis matches broadcasted on Italian specialized sports channels. A total of three recordings were analyzed. On one of the recordings the comment was conducted by one commentator alone, while the other two matches were commented by a pair of commentators. The transcripts of comments, as well as the length of the pauses in the speech and the total effective duration of the commentator's speech, were measured by using the Adobe Premiere Pro CC audio and video editing program.

Through the analysis of the transcripts, we have identified all metaphorical and metonymic concepts that are found in everyday informal speech. We have also noted the absence of the use of sports metaphors. Considering that the subject of the analysis of this dissertation is a commentary of sports matches in television transmission, and that one minute is the basic unit of the segmentation of the television program, the frequency of metaphors was measured based on the number of identified metaphorical concepts within one minute. The density of the metaphor was calculated based on the text units of the transcribed speech, and per one thousand uttered words.

By comparing the analysis of a television commentary conducted by only one sportscaster with a commentary that was done by two commentators, we have found that the speech of one commentator through the number of identifiable metaphors is similar to

academic speech rather than the 'ordinary discourse'. On the other hand, according to the identified number and frequency of the metaphor, the speech of sports commentators, when the transmission is conducted by one commentator alone, is completely equal to the informal, everyday speech.

In the speech of the Italian sports commentators, we detected a sub-category of spatial metaphors that differs from the basic principles of metaphor in the fact that as the source and target domains are one and the same, and uses the physical world to clarify the inside space relations, especially in the cases described by the container metaphors. The results from this research should draw attention to the wealth, of the speech of television sports commentators, and to open the door to new research that would lead to the theories explaining the way in which the metaphors that function within the same domain function, which, before finding a better term, we call inter-spatial metaphors.

Key words: metaphor, metonymy, structural metaphor, sports metaphor, Italian language, sport, television commentary

Scientific Field: Social Sciences and Humanities

Narrow Scientific Field: Cognitive Linguistics

UDC number:

Использование метафор в речи итальянских спортивных комментаторов

Резюме

В диссертации, под эгидой литературы, посвященной метафоре и метонимии, и особенно через призму изучения метафоры в беседе, исследуется наличие метафоры в речи итальянских спортивных комментаторов. Наличие метафоры было исследовано тремя способами. Было рассмотрено, какие метафорические концепции присутствуют, затем какова частота и плотность использования метафор, и в какой степени спорная метафора присутствует в речи итальянских спортивных комментаторов. Также было изучено, насколько речь итальянских спортивных комментаторов похожа на повседневную, неформальную речь.

Исследование проводилось на стенограммах комментариев о теннисных матчах, транслируемых по итальянским специализированным спортивным каналам в течение четырех лет. Было проанализировано в общей сложности три записи. На одной записи матч комментирует один комментатор, а на двух других - двое. Стенограмма комментариев, а также продолжительность паузы в речи и общая эффективная продолжительность речи комментатора измерялись с использованием программы редактирования аудио и видео Adobe Premiere Pro CS.

Анализируя стенограммы, мы определили использование всех метафорических и метонимических понятий, которые мы находим в повседневной неформальной речи, а также отсутствие использования спортивных метафоров. Учитывая, что предметом анализа этой статьи является комментарий о спортивных матчах в телевизионной передаче, и что минута является основной единицей сегментации телевизионной программы, частота метафор измерялась на основе количества идентифицированных метафорических концепций в единицу времени в одну минуту. Мы вычислили плотность метафоры на основе текстовых единиц транскрибируемой речи, в результате чего мы взяли за основу расчет тысячи произнесенных слов.

Сравнивая анализ телевизионной трансляции, сделанной одним комментатором с передачей, которую делают два комментатора, мы обнаружили, что речь одного

комментатора по количеству идентифицируемых метафор похожа на академическую речь, а не на фонетическую речь. С другой стороны, согласно идентифицированному числу и частоте метафоры, речь спортивных комментаторов, когда передача ведется двумя комментаторами, полностью равна неофициальной, повседневной речи.

В речи итальянских спортивных комментаторов мы обнаружили подкатегорию пространственных метафор, которая совпадает с основными принципами метафоры в том, что имеет исходный и целевой домен и одновременно использует физический мир для выяснения внутренних пространственных отношений, особенно в случаях, описанных метафорой содержимого. Результаты, полученные в данном исследовании, должны обратить внимание на богатство, в изучении установленной речи спортивного комментатора, и открыть двери для новых исследований, которые привели бы к теории, объясняющей, как идет формирование метафоры, работающих в том же домене, названные нами, до обнаружения лучшего термина, внутри пространственной метафорой.

Ключевые слова: метафора, метонимия, структурная метафора, спортивная метафора, итальянский язык, спорт, телевизионные комментарии

Научной области: Социально-гуманитарные науки

Узкая научная область: Когнитивная лингвистика

УДК номер:

L'uso della metafora nel discorso dei commentatori sportivi italiani

Sommario

Sotto la guida della letteratura dedicata alle metafore e alla metonimia, e soprattutto attraverso il prisma dello studio delle metafore nella conversazione, in questa dissertazione abbiamo esaminato la presenza di metafore nel discorso dei telecronisti sportivi italiani. La presenza della metafora è stata studiata in tre modi. Abbiamo esaminato quali concetti metaforici sono usati, quali sono la frequenza e la densità dell'uso delle metafore e in che misura la metafora dello sport è presente nel discorso dei telecronisti sportivi italiani. È stato anche analizzato in che misura il discorso dei telecronisti sportivi italiani è simile al discorso quotidiano e informale.

La ricerca è stata condotta su trascrizioni di commenti di partite di tennis dirette su canali sportivi specializzati italiani. Sono state analizzate un totale di tre dirette. In una delle trasmesse il commento è stato condotto da un solo telecronista, mentre le altre due sono state commentate da una coppia di telecronisti. Le trascrizioni dei commenti, la durata delle pause nel discorso e la durata effettiva totale del discorso del telecronista, sono state misurate utilizzando il programma di audio e video editing Adobe Premiere Pro CC.

Analizzando le trascrizioni, abbiamo identificato tutti i concetti metaforici e metonimici che si trovano nel linguaggio informale quotidiano. Abbiamo anche notato l'assenza dell'uso di metafore sportive. Considerando che il soggetto dell'analisi di questa tesi è un commento di partite sportive nella trasmissione televisiva, e che un minuto è l'unità di base della segmentazione del programma televisivo, la frequenza delle metafore è stata misurata in base al numero di concetti metaforici identificati entro un minuto. La densità della metafora è stata calcolata in base alle unità di testo del discorso trascritto e per mille parole dette.

Comparando l'analisi del commento televisivo condotto da un solo telecronista sportivo con un commento che è stato fatto da due telecronisti, abbiamo trovato che il discorso di un telecronista attraverso il numero di metafore identificate è simile al discorso accademico piuttosto che al "discorso ordinario". D'altra parte, secondo il numero e la frequenza identificati

della metafora, il discorso dei telecronisti sportivi, quando la trasmissione è condotta da un solo telecronista, è completamente uguale al discorso informale, quotidiano.

Nel discorso dei telecronisti sportivi italiani, abbiamo rilevato una sottocategoria di metafore spaziali che differisce dai principi di base della metafora nel fatto che i domini obiettivo e bersaglio sono la stessa cosa e che utilizza il mondo fisico per chiarire delle relazioni spaziali, specialmente nei casi descritti dalle metafore del contenitore. I risultati di questa ricerca dovrebbero portare l'attenzione sulla ricchezza del discorso dei telecronisti sportivi e aprire la strada a nuove ricerche che porterebbero dare le teorie che spiegano il modo in cui le metafore che funzionano all'interno di stesso dominio, che prima di trovare un termine migliore, chiamiamo metafore interspaziali.

Parole chiave: metafora, metonimia, metafora strutturale, metafora sportiva, lingua italiana, sport, commento televisivo

Campo scientifico: Scienze sociali e umanistiche

Stretto campo scientifico: Linguistica cognitiva

Numero CDU:

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	1
<i>1.1 Предмет рада.....</i>	<i>1</i>
<i>1.2 Циљ истраживања, основне полазне хипотезе и претпоставке истраживања...4</i>	<i>4</i>
<i>1.3 План рада и методе истраживања</i>	<i>7</i>
2. ТЕОРИЈСКИ ОКВИР	10
<i>2.1 Теорија метафоре.....</i>	<i>10</i>
2.1.1 Структурна метафора.....	12
2.1.2 Оријентационе метафоре	18
2.1.3 Онтолошке метафоре	18
2.1.3.а Персонификација	20
2.1.3.б Метафоре садржатеља.....	20
2.1.3.в Сликоне метафоре.....	22
2.1.4 Метонимија	22
2.1.4.а Метафтонимија.....	26
<i>2.2 Метафора у конверзацији</i>	<i>28</i>
2.2.1 Идентификација метафоре.....	30
2.2.2 Учесталост метафоре у говору	34
2.2.2.а Скупине метафора	36
<i>2.3 Анализа дискурса.....</i>	<i>37</i>
2.3.1 Дефинисање дискурса	38

2.4	Разлози за истраживање језика италијанских спортских коментатора.....	40
2.4.1	Истраживање гледаности телевизијских програма у Србији.....	41
2.5	Пилот истраживање.....	43
2.5.1	Метафора.....	43
2.5.1.а	Структурна метафора.....	44
2.5.1.б	Остали метафорички концепти.....	46
2.5.1.в	Метафора садржатеља.....	50
2.5.1.г	Просторне метафоре.....	52
2.5.2	Персонификација.....	53
2.5.3	Животињска метафора.....	54
2.5.4	Спортска метафора.....	55
2.5.5	Метонимија.....	58
2.5.6	Проблеми у одређивању врсте метафоре.....	59
2.5.7	Комбиноване метафоре.....	62
2.5.8	Фреквенција метафоре и метонимије.....	64
2.5.8.а	Скупине метафора.....	65
2.5.9	Закључак пилот истраживања.....	66
3.	МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР.....	69
3.1	Транскрипција.....	69
3.1.а	Транскрипт 1.....	70
3.1.б	Транскрипт 2.....	70
3.1.в	Транскрипт 3.....	70
3.1.г	Транскрипт 4.....	71

3.2 Употреба програма Adobe Premiere Pro CC.....	71
3.3 Израчунавање густине и учесталости метафоре.....	73
3.4 Корпус.....	76
3.4.1 Корпус пилот истраживања.....	76
3.4.2 Корпус истраживања за докторску дисертацију.....	76
4. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА	80
4.1 Типови метафора и метафоричких концепата.....	81
4.1.1 Структурна метафора.....	87
4.1.2 Онтолошке метафоре.....	96
4.1.3 Метафора садржатеља.....	98
4.1.4 Просторне метафоре.....	101
4.1.5 Персонификација.....	103
4.1.6 Остали метафорички концепти.....	105
4.1.6.а Идиоматски изрази.....	112
4.1.7 Комбиноване метафоре.....	116
4.1.8 Метонимија.....	118
4.1.9 Проблеми у одређивању врсте метафоре.....	124
4.2. Фреквенција метафоре и метонимије.....	127
4.2.1 Фреквенција метафоре и метонимије у случају када коментарише један коментатор.....	129
4.2.1.а Скупине метафора у случају када коментарише један коментатор.....	130

4.2.2. Фреквенција метафоре и метонимије у случају када коментарише двоје коментатора.....	132
4.2.2.а Скупине метафора у случају када коментарише двоје коментатора	135
4.2.3 Поређење фреквенције метафоре и метонимије између коментара једног и двоје коментатора	135
4.3. Поређење и анализа резултата добијених истраживањем италијанског и српског спортског коментара.....	138
5. ЗАКЉУЧАК.....	144
5.1 Рекапитулација	144
5.2 Смернице за будућа истраживања	151
ЛИТЕРАТУРА:	152
<i>Електронски извори:.....</i>	<i>163</i>
Прилог 1.....	166
Прилог 2.....	199
Прилог 3.....	212
Прилог 4.....	228
БИОГРАФИЈА АУТОРА:	253
ИЗЈАВА О АУТОРСТВУ.....	1
Изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада	2
ИЗЈАВА О КОРИШЋЕЊУ	3

Списак скраћеница:

Ген.	– генитив
Досл.	– дословно
Енг.	– енглески
и др.	– и друго
и сл.	– и слично
итал.	– италијански
Мн.	– множина
На стр.	– на страни
NB.	– <i>Nota bene</i> (обрати пажњу)
Нпр.	– на пример
ОЕ	– Опћа енциклопедија
Опш.	– опширније
Ориг.	– оригинал
Прев.	– превод
Прев. аут.	– превод аутора
РСМ	– Речник српскога језика Матице Српске
Срп.	– српски

1. УВОД

1.1 Предмет рада

Спортска такмичења уживају велику популарност још из античких времена. Један од разлога за то лежи и у чињеници да су данашње спортске дисциплине, као нпр. бацање копља, трчање или бокс биле део војничке обуке, која је чинила саставни део свакодневног живота (Радовић, 2013 : 267). Управо због тога телевизијске станице у своје програме уврштавају и преносе спортских догађаја, који по правилу бележе и велику гледаност, што се најбоље огледа у чињеници да је телевизијске преносе Светског купа у фудбалу у 2014. години на глобалном нивоу према завршном извештају¹ Светске фудбалске федерације најмање један минут пратило 3.2 милијарде гледалаца, сваки појединачни меч у просеку је имао *reach*² од 186.7 милиона гледалаца. Финалну утакмицу Светског купа у Бразилу 2014. године широм света барем један минут у категорији „код куће“³ пратило је 913.7 милиона гледалаца, док је тај број у категорији „ван куће“⁴ за поменути утакмицу износио 1.013 милијарди гледалаца (FIFA, 2014 : 7)⁵.

Телевизијске станице и мреже са спортским садржајима развијају и емитују „приче“ које су визуелно убедљиве, спонтано узбудљиве и гледаоцима потпуно доступне. У замену за ту забаву, гледаоци који воле спорт остају посвећени спортским преносима, те због тога Морис (Morris) сматра да "Ентузијазам са којим људи из свих сфера живота прате спорт представља значајан културни феномен који се не сме

¹ подаци у извештају добијени су испитивањем гледаности на 207 територија у свету

² *reach* (још и *RCH*, српски: рич) представља „егзактан број гледалаца који су бар један минут гледали неки ТВ садржај“ (Пругинић, 2009 : 8)

³ Ориг. *In-home*, односи се на телевизијску публику која је неки садржај гледала у сопственом дому укључујући и госте (FIFA, 2014 : 78)

⁴ Ориг. *Out-of-home*, односи се на телевизијску публику која је неки садржај гледала ван сопственог дома. У истраживању које је за маркетинг одељење ФИФА спровео Ипсос Маркетинг (Ipsos Marketing) испитаници су питани где су гледали сваку полуфиналну утакмицу као и финале, а одговоре су могли су да изабере са унапред дефинисане листе која је укључивала одговоре: на послу, у пабовима, баровима, ресторанима, на јавним пројекцијама великих размера, на стадиону или у путовању (FIFA, 2014 : 26)

⁵ Тенденција раста спортског телевизијског аудиторума види се и на подацима гледаности преноса такмичења са Олимпијских игара 2008. и 2016. године. Наиме, Олимпијске игре којима је домаћин био Пекинг гледало је 4.7 милијарди гледалаца (Nielsen Media Research 2008: 1), док је преносе такмичења са Олимпијских игара одржаних у Рио де Жанеиру 2016. године пратило чак 5.2 милијарде гледалаца (ИОС, 2016).

одбацити зато што је релевантност било које утакмице краткотрајна или због тога што се садржај чини неважним" (1994 : 141).

Управо толика популарност спорта довела је и до постојања специјализованих телевизијских станица које емитују само садржаје у вези са спортом⁶. Важност емитовања спортских преноса на програмима телевизија можемо да видимо и на примерима из различитих земаља⁷.

Саставни део телевизијских преноса спортских такмичења јесте и коментар тих догађаја. Кристал и Дејви (Crystal, Davy) сматрају да посао спортских коментатора подразумева да гледаоцима помогну праћење самог меча описивањем дешавања на терену и пружањем основних и подробнијих информација (1969 : 130), истовремено се обраћајући публици која је неограничена, анонимна, недиференцирана са културног и социјалног становишта (Masini, 2003 : 12), те сходно томе телевизијски преноси утакмица, односно спортских садржаја, имају и културну компоненту јер су постали „матрица која нам омогућава да тумачимо - или барем да опишемо - јавни живот“ (Menduni, 2006 : 71) јер „спорт је постао високо развијен симболички универзум, а централни утицај на раст популарности спорта имају медији, као признавање међусобне повезаности савременог друштва и културе“ (Blain, 2002 : 252).

Задатак спортских коментатора јесте и да истовремено забаве публику јер се успешност телевизијског програма, која се одређује према гледаности истог, заправо

⁶ Телевизијске мреже које емитују само спортске садржаје на територији Србије су Еуроспорт (Eurosport; <https://www.eurosport.rs/>), Спорт клуб (<http://sportklub.rs/>) и Арена спорт (<http://www.tvarenasport.com/>). На територији Италије такође се емитују програми Еуроспорта са коментаром на италијанском, уз програме међународне мреже Скај спорт (Sky Sport, <https://sport.sky.it/>) који су такође прилагођени италијанском говорном подручју. Национални емитер, Радио-телевизија Италије (Radiotelevisione italiana, познатија под скраћеним називом RAI, <http://www.rai.it/>) има посебан канал посвећен само спорту и који се зове РАИ Спорт (RAI Sport, <http://www.raisport.rai.it/>). Такође, постоје канали као што су Спортиталиа (Sportitalia, <https://www.sportitalia.com/>) и канал специјализован за тенис, Супертенис (Supertennis, <http://www.supertennis.tv>). На глобалном нивоу међу најпознатијим мрежама које емитују само спортске садржаје су амерички И-ЕС-ПИ-ЕН (ESPN, <http://www.espn.com/>), Фокс спортс (Fox Sports, <https://www.foxsports.com/>), Стар Спортс (Star Sports, <http://tvguide.starsports.com/>), Канал Плус (Canal+, <https://www.mycanal.fr/sport/>) и др.

⁷ Један од најупечатљивијих примера јесте немачка телевизијска мрежа Премијера (Premiere), која је због чињенице да није откупила права за емитовање утакмица Бундеслиге (Bundesliga; званичан назив највишег ранга фудбалског првенства Немачке; види: <https://www.bundesliga.com>) у децембру 2005. године изгубила 42% своје тржишне вредности као и део своје претплатничке базе, док је канал Арена (Arena), која је у саставу новог власника права за емитовање утакмица немачког фудбалског првенства Јунити Медија (Unity Media), привукао преко 900.000 нових претплатника за само неколико месеци (Lefever, 2012 : 10).

мери кроз „забавну вредност“⁸ (Lawler, 2010 : 422) произведеног садржаја⁹. С обзиром на велику количину новца коју генеришу садржаји у вези са спортом, као логичан след околности јесте и промена у самом приступу спорту који је у времену масовних медија од аматерске рекреативне активности XIX века, крајем XX и почетком XXI века постао „технологија и бизнис који у центру има гледаоце“¹⁰ (Real, 1998 : 14).

С обзиром да је коментар спортских догађаја намењен „непознатој, невидљивој, хетерогеној публици“ (Ferguson, 1983 : 150), јер већи део коментара није намењен преданим навијачима који прате телевизијске преносе, с обзиром да ће они „гледати такмицу шта год се десило“ (Rowe, 2003 : 118), коментатори морају и да се идентификују са гледаоцима. Један од начина да коментатори створе заједничко друштвено искуство са гледаоцима (Gergen & Gergen, 2000 : 1025), с обзиром да је коментар спортских догађаја на телевизији по форми „монолог или дијалог на сцени“ (Ferguson, 1983 : 150), јесте и употреба свакодневног говора, а за свакодневни говорни језик је карактеристично да је „имплицитан, зависан од контекста, ангажован, лексички оскудан, интерактиван, слабо структуриран и да обрађује много различитих тема“ (Kaal, 2012 : 44).

Иако се данас, за разлику од античких времена спорт не повезује са војним вештинама није необично да се мечеви метафорички карактеришу као „борба“, а учесници као нпр. „гладијатори“ (Радовић, 2015 : 2). У свакодневном говору метафора је опште присутна јер је у основи важна за обликовање апстрактне мисли, за комуникацију и културу, а њена улога покрива „широк дијапазон писаног, говорног и других начина изражавања“ (Kaal, 2012 : 21). Механизам метафоре темељи се на принципу да се структура једног појма преслика на неки други појам, при чему је један појам чулно сазнатљив и долази из физичког света, док је други, најчешће апстрактан и није чулно сазнатљив, и чије разумевање нам је омогућено на основу физичког искуства

⁸ прев. аут, ориг: *entertainment value*

⁹ Вредност европских емитерских права за УЕФА Лигу шампиона (види: <https://www.uefa.com/uefachampionsleague/>) са 71 милиона евра за сезоне у периоду од 1992. до 1994. порасла је на 638 милиона евра за сезоне од 2006. до 2009. године, односно, за више од 212 милиона евра по сезони (Lefever & Van Rompuy, 2009 : 247). Велики трошкови куповине телевизијских права за емитовање спортских садржаја, телевизијским станицама и мрежама, захваљујући великој гледаности истовремено доносе и значајну зараду. Најекстремнији пример цене емитовања рекламног спота на телевизији јесте финале америчке фудбалске лиге (Оригинални назив такмичења: *National Football League*, познатији као *NFL* (НФЛ), назив који је увржен како у Сједињеним Америчким Државама тако и у свету, а самим тим и у Србији; опширније на <http://www.nfl.com/>), тзв. Супербоул (Super Bowl) за време чијег трајања за рекламу од тридесет секунди компаније морају да издвоје 4 милиона америчких долара (Радовић, 2015 : 2).

¹⁰ Енг: *spectator-centered technology and business*

(Кликовац, 2004 : 11-14). Лејкоф и Џонсон (Lakoff, Johnson) наглашавају да метафора не представља само језик, односно речи које користимо, већ да је одраз и наших животних концепата (Lakoff & Johnson, 2003 : 6) јер су засновани у систематичним корелацијама унутар нашег искуства на основу којег метафоре и настају. Метафора је, стога, смештена у сам процес мишљења и представља "један од организационих принципа човековог појмовног система" (Кликовац, 2004 : 11) и руководи се принципом једносмерности који захтева да се приликом појмовног пресликавања обавезно иде од конкретног (физичког, чулно сазнатљивог) ка апстрактном на основу уочене структурне сличности.

У складу са наведеним, предмет овог истраживања чине метафоре у спортском дискурсу, односно: који метафорички концепти су заступљени у језику спортских коментатора на телевизији, у којој мери је употреба метафоре (и метонимије) присутна у говору спортских коментатора на телевизији, као и да ли коментар спортских преноса захтева употребу спортске метафоре, чему ћемо приступити са когнитивно-лингвистичког аспекта, ослањајући се притом и на теоријске постулате анализе дискурса, уз употребу информационих технологија.

1.2 Циљ истраживања, основне полазне хипотезе и претпоставке истраживања

За истраживање које ће бити предмет овог рада, као подлогу смо узели пилот истраживање спроведено на коментару тениског меча на телевизији на српском језику.

Пилот истраживање које је послужило као основа за тему овог рада урађено је на транскрипту аудио-видео записа директног преноса тениског финалног меча у појединачној мушкој конкуренцији турнира у Вимблдону 2014. године, емитованог на српском спортском телевизијском каналу Спорт клуб. На снимку који је био предмет анализе меч коментарише само један коментатор и налазио се на коментаторској позицији на Централном терену Вимблдона. Сама анализа била је усмерена на увод у меч и коментар самог меча, без пауза за рекламе, док додела пехара, за време које коментатор само преводи говоре званичника и самих учесника сусрета, није анализиран. Такође, цео аудио запис са материјала транскрибован је у писану форму за анализу вербалних аспеката, док невербални аспекти нису били предмет истраживања.

На основу резултата поменутог пилот истраживања, закључили смо да је говор спортских коментатора који пренос раде сами, према густини метафоре, сличнији говору професора на предавању него свакодневном с обзиром да је у говору професора детектовано око 60 метафора на 1000 речи (Cameron, 2008 : 199), док је у свакодневном говору тај број око 50. Разлог за такву појаву можемо пронаћи и у чињеници да када пренос ради само један коментатор он заправо води монолог, међутим не смемо заборавити да је разлика у томе што се коментатор обраћа непознатој публици те је директна комуникација готово немогућа, али са публиком има заједнички ситуациони и неку врсту друштвеног контекста (Kaal, 2012 : 42). Сходно томе, претпоставка је да би у случају када спортски садржај коментарише двоје или више коментатора, осим динамике говора и броја турнуса, и број метафора опао јер би такав коментар био ближи свакодневном обичном говору којем је далеко ближи такав начин коментарисања, од коментара који ради само један коментатор. Ову претпоставку ћемо проверити у истраживању које је предмет овог рада.

На основу поменутог пилот истраживања, у говору спортских коментатора једнако као и у свакодневном говору, иако постоје делови говора у којима изостаје, метафора се такође најчешће јавља у скупинама од 3 до 5, а у неким случајевима чак и више од тога. Осим тога, закључили смо да су у говору спортских коментатора на телевизији, присутни сви метафорички концепти које проналазимо у свакодневном говору.

У истом истраживању приметно је одсуство спортских метафора. Тачније, у целом корпусу пронашли смо свега три спортске метафоре. Недостатак те врсте метафора у језику коментатора спортских догађаја не треба да зачуди, с обзиром да спортске метафоре служе како би се аналогијом са ситуацијама или појавама из датог спорта, одн. домена спорта, описале ситуације и појаве у неком другом домену.

У складу са наведеним поставили смо и циљеве и полазне хипотезе за истраживање на спортском телевизијском коментару на италијанском језику.

Први циљ овог истраживања јесте да, под окриљем литературе посвећене метафори, посебно метафори у говорном језику, испита који метафорички концепти су заступљени у говору италијанских телевизијских спортских коментатора.

Други циљ јесте да се провери у којој мери је употреба метафоре присутна у говору спортских коментатора на телевизији у Италији.

Најзад, трећи циљ рада јесте да покаже да ли коментар спортских преноса захтева употребу спортске метафоре и у којој мери.

Полазне хипотезе у раду су следеће:

§ у случају када спортски садржај коментарише двоје или више коментатора, осим динамике говора и броја турнуса, и број метафора опада јер је такав коментар близак свакодневном, обичном говору;

§ говор спортских коментатора који пренос раде сами, према густини метафоре, сличнији је говору професора на предавању него свакодневном говору јер он, заправо, води монолог у којем је густина метафоре нешто већа него у свакодневном говору;

§ у говору спортских коментатора једнако као и у свакодневном говору метафора се најчешће јавља у скупинама (енг. clusters);

§ у говору спортских коментатора на телевизији, присутни су сви метафорички концепти које проналазимо у свакодневном говору;

§ у говору спортских коментатора на телевизији приметно је одсуство спортских метафора.

Имајући у виду наведено, очекивани резултат истраживања употребе метафоре у говору италијанских спортских телевизијских коментатора јесте да је по употреби метафоричких концепата, густини и фреквенцији метафоре, говор италијанских спортских коментатора на телевизији, када спортски садржај коментарише два или више коментатора, веома близак свакодневном обичном говору. Са друге стране, према густини и фреквенцији метафоре, у случају да телевизијски пренос спортског догађаја коментарише један коментатор, говор спортских телевизијских коментатора је ближи академском дискурсу, односно говору професора на предавању.

Осим тога, очекује се и да је у говору италијанских спортских телевизијских коментатора употреба спортских метафора минимална, те и да када је тај тип метафоре присутан да је та спортска метафора искључиво из другог спорта, с обзиром да спортске

метафоре служе како би се аналогично са ситуацијама или појавама из датог спорта, одне домена спорта, описале ситуације и појаве у неком другом домену.

1.3 План рада и методе истраживања

Рада ће се састојати из пет основних делова.

У првом делу рада, односно у *Уводу*, дефинисаћемо предмет рада и изнети разлоге за одабир теме, затим представити основне полазне хипотезе, као и претпоставке истраживања. На крају овог поглавља образложићемо релевантност самог истраживања.

У *Теоријском* оквиру, који ће бити други део рада, изнећемо теоријски оквир, односно, пружићемо преглед релевантне литературе, као и основне постулате теорија метафоре (Кликовац, 2004; Lakoff & Johnson, 2003...), са посебним фокусом на употребу метафоре у говорном језику (Половина, 1987; Steen, Dorst, Herrmann, Kaal, & Krennmayr, 2010; Kaal, 2012...). Такође, с обзиром да је тема употреба метафоре у (говорном) језику италијанских спортских коментатора на телевизији, изнећемо и теоријске основе о анализи дискурса (Schiffrin, 1994; Tannen, Schiffrin, & Hamilton, 2015, Стевић, 1997). Осим тога, објаснићемо и разлоге због којих смо одлучили да истраживање заснујемо на корпусу који ће чинити транскрипти преноса тениских мечева емитованих уживо изношењем званичних података у вези са гледаношћу спортских садржаја на српским телевизијама (Атијас-Ристић, 2014). У овом поглављу ћемо, такође, представити и пилот истраживање у вези са употребом метафоре у језику спортских коментатора на телевизији на српском језику, које чини подлогу овог истраживања. То истраживање нам истовремено омогућује и неку врсту референце на матерњем језику за само истраживање употребе метафоре у говору италијанских спортских коментатора на телевизији.

У наредном делу рада, под називом *Методолошки оквир* детаљно ћемо представити методологију самог истраживања. Истраживање ћемо обавити на аудио-видео записима коментара финалног меча Отвореног првенства Француске у тенису у женској конкуренцији 2012. године између Италијанке Саре Ерани и Рускиње Марије Шарапове, емитованог на италијанском спортском каналу специјализованом за тенис

Супер Тенис ХД (Super Tennis HD), на транскрипту коментара финалног меча тениског турнира Бризбејн интернешенел (Brisbane International) у мушкој конкуренцији 2016. године између Канађанина Милоша Раонића и Швајцарца Родера Федерера. И снимак тог меча је са поменутог италијанског спортског канала специјализованог за тенис Супер Тенис ХД, као и на транскрипту коментара финалног меча Отвореног првенства Аустралије у женској конкуренцији из 2016. године, емитованог уживо на каналу Еуроспорт (Eurosport) са коментаром за територију Италије.

Саму анализу усмерићемо на увод у меч и коментар самог меча, без пауза за рекламе. Такође, цео аудио запис са материјала транскрибоваћемо у писану форму за анализу вербалних аспеката. Невербални аспекти нису предвиђени да буду предмет истраживања. За транскрипцију говореног материјала користићемо знакове уобичајене за транскрипцију у анализи конверзације. Како бисмо могли да израчунамо учесталост употребе метафоре, потребно је да измеримо број метафора у одређеном временском интервалу, или, сходно пракси неких аутора, да густину метафоре измеримо на основу текстуалних јединица транскрибованог говора. С обзиром да је предмет нашег истраживања телевизијски пренос, те да је један минут основна јединица сегментовања телевизијског програма (Атијас-Ристић, 2014; Пругинић 2009 : 9; Nielsen Audience Measurement), да бисмо могли што прецизније да одредимо присуство метафора у говору спортских коментатора на телевизији, осим броја метафора на 1000 изговорених речи, израчунаћемо и број метафора у односу на временску јединицу за коју ћемо изабрати један минут. С обзиром да спортски коментатори на телевизији, због природе медија, не говоре све време меча, да бисмо измерили ефективно говорење у односу на укупно трајање меча, као и да бисмо успели да одредимо укупно трајање рекламних порука у самом преносу, користићемо програм за аудио и видео монтажу Адоби Премијер Про ЦЦ (Adobe Premiere Pro CC). Детаљније у поглављу 3.2.

Четврти део рада, под називом *Резултати истраживања* по нашем мишљењу је и најважнији. У првом делу анализе навешћемо најчешће типове метафора које су заступљене у говору италијанских спортских коментатора на телевизији. Потом, у следећем делу, анализираћемо резултате мерења густине и фреквенције употребе метафора, док ћемо после тога изнети податке у вези са тим да ли коментар спортских преноса захтева употребу спортске метафоре. На крају овог поглавља добијене резултате и анализу упоредићемо са резултатима поменутог пилот истраживања спроведеног на спортском коментару на телевизији на српском језику.

Последњи, закључни део рада, под називом *Закључак* поделићемо а два дела. Први део предвидели смо за рекапитулацију претходних поглавља, као и закључке у којима ћемо на основу аналитичког дела изнети крајње резултате када је испитивање полазних претпоставки у питању.

У другом делу закључка, на основу рекапитулације, понудићемо и смернице за потенцијална будућа истраживања и радове на ову тему.

2. ТЕОРИЈСКИ ОКВИР

2.1 Теорија метафоре

Када поменемо метафору уобичајена асоцијација је да се ради о „пренесеном, сликовитом, фигуративном изражавању неког појма“ (РМС, 2001 : 688), што је готово идентично и једином објашњењу које стоји у речнику италијанског језика *Lo Zingarelli* где је метафора „реторичка фигура која се састоји у замени једне речи другом на основу јасне или интуитивне аналогне везе између одговарајућих дословних значења“ (Zingarelli, 1997 : 1068), односно, стилска фигура која се састоји од тога да се једна реч замени другом на основу сличности, то јест о улепшаном изванредном језику којим желимо да постигнемо уметнички или реторички ефекат, те се због тога сматра стилском фигуром којом желимо да покажемо елоквенцију и префињеност сопственог говора, што најбоље илуструју речи Аристотела: „Надалеко највећи дар је знати користити метафору. Он се не може давати другима; то је знак генија“ (Kövecses, 2010). Золтан Кевечеш (Zoltán Kövecses) наглашава да је честа појава да се за метафору сматра да је само „стилска фигура без које можемо; користимо је за специјалне ефекте, и она није неизбежан део свакодневне људске комуникације, а камоли свакодневне људске мисли и размишљања“ (Kövecses, 2010). Међутим, уколико узмемо у обзир дефиницију метафоре којом *Опћа енциклопедија* Југославенског лексикографског завода, метафору објашњава као „језични израз који има „пренесено“ значење, тј. који је – по критерију упоредивости – употријебљен за смислени објект различит од онога којему првобитно припада“ (ОЕ, 1979, св. 5 : 442), приближавамо се суштини метафоре за коју Лејкоф и Џонсон сматрају да је: „свеприсутна у свакодневном животу, не само у језику већ и у размишљању и деловању. Наш уобичајени концептуални систем, по којем и ми мислимо и делуемо, је у основи природно метафоричан“ (Lakoff & Johnson, 2003).

Проучавањем метафоре кроз историју су се првенствено бавили филозофи, реторичари, затим и књижевни критичари, те касније психолози и лингвисти (о различитим изучавањима метафоре опширије у Gibbs 1994: 208–248). Међутим, управо су Лејкоф и Џонсон направили прекретницу у начину посматрања метафоре делом

*Metaphors We Live By*¹¹ из 1980. године (даље разрађеним у Johnson 1987; Lakoff 1987; Lakoff & Turner 1989; Lakoff & Johnson 1999) у којем су изазвали основе традиционалне теорије на кохерентан и систематичан начини, те су тим делом поставили основу когнитивне лингвистике. Као кључ постојања језика когнитивни лингвисти посматрају способност људског ума да спознаје свет који га окружује и да то чини метафоричким концептуалним одн. структурним системом те је због тога „начин на који мислимо, оно што доживљавамо и оно што ми радимо сваки дан је у ствари питање метафора“ (Lakoff & Johnson, 2003), док Еванс и Грин (Evans, Green) наглашавају да начела когнитивне лингвистике почивају на идеји да језик одражава обрасце мишљења чиме нам пружа увид у природу, структуру и организацију мисли и идеја (2006: 4). Душка Кликовац наглашава да је, сходно когнитивнолингвистичком приступу, метафора „смештена у сам мисаони процес, при чему се она указује као један од организационих принципа човековог појмовног система“ (2004 : 11), док Лејкоф и Џонсон наглашавају да метафоре „као језички изрази су могући управо зато што постоје метафоре у концептуалном систему особе“ (Lakoff & Johnson, 2003). Сходно томе, за разумевање природе људског језика најважније је разумети на који начин функционише сам процес људске спознаје јер када је дефинишемо на тај начин „метафора није само ствар језика - него је пре свега ствар мишљења: она у језику може да постоји зато што прво постоји у мишљењу. А кад постоји у мишљењу, онда она одређује и наше понашање: метафоре управљају и нашим опажањем, поступцима, односима с другим људима итд.“ (Кликовац, 2004 : 11). Према Елзбијети Табаковској (Elzbieta Tabakowska), метафора је смештена у суштину наше људскости јер представља „непоновљивост особности, непредвидљивост реакција, оригиналност погледа на свијет; ријечју: све оно што у спрези с културним и друштвеним увјетовањима одлучује о начину на који човјек употребљава свој језик – генијално оруђе чији је он творац и роб истодобно.“ (Tabakowska, 2005 : 12). Са тог становишта, метафора престаје да буде „само“ стилска фигура која зависи од креативности говорника/писца већ постаје „драгоцен когнитивни алат без које ни песници, нити ти нити ја, као обични људи не можемо живети“ (Kövecses, 2010) јер „покушај да схватимо метафору, значи да покушамо да разумемо витални део онога ко смо и у какавом свету живимо“ (Kövecses, 2010).

Когнитивна лингвистика у свом фокусу има концептуалну односно структурну метафору чији се механизам темељи на принципу да се структура једног појма преслика

¹¹ Метафоре наше насушне (Кликовац, 2004)

на неки други појам, при чему је један појам чулно сазнатљив и долази из физичког света, док је други, најчешће апстрактан и није чулно сазнатљив, и чије разумевање нам је омогућено на основу физичког искуства (Кликовац 2004 : 11-14). Другим речима метафоре нам помажу да разумемо и искусимо једну ствар у односу на другу (Lakoff & Johnson 2003 : 6). Лејкоф и Џонсон наглашавају да метафора не представља само језик, односно речи које користимо, већ да је одраз и наших животних концепата (2003 : 6) јер су засновани у систематичним међусобним односима унутар нашег искуства на основу којег метафоре и настају. Метафора је, стога, смештена у сам процес мишљења и представља "један од организационих принципа човековог појмовног система" (Кликовац 2004 : 11).

2.1.1 Структурна метафора

Структурна метафора састоји се из два структурна домена који подразумевају кохерентну организацију искуства: домен из којег се структура „позајмљује“ назива се *изворни*, док се домен који се на основу њега разумева, назива *циљни* (Кликовац 2004 : 12). Механизам структурне метафоре, у којем се веза двају домена разумева на основу скупа систематских кореспонденција, најједноставније можемо објаснити формулом: А ЈЕ Б¹² или А КАО Б, где А и Б означавају различите појмовне домene (Kövecses, 2010 : 324). Најчешћи примери које аутори користе за појашњење јесу структурне метафоре ЖИВОТ ЈЕ ПУТОВАЊЕ И РАСПРАВА ЈЕ РАТ.

Структурну метафору ЖИВОТ ЈЕ ПУТОВАЊЕ препознајемо у изразима као што су нпр.:

Путеви су им се *раздвојили*

Налазим се *на раскрници* живота

Није дозволио никоме да му *стане на пут* (Kövecses, 2010),

¹² У конвенцији коју су у *Metaphors We Live By* установили Лејкоф и Џонсон, појмовне метафоре, као и појмови на које се односе, пишу се великим словима (Кликовац, 2004) и штампају се мањом величином слова (Kövecses, 2010)

док структурну метафору РАСПРАВА ЈЕ РАТ препознајемо у следећим изразима (Кликовац 2004; Lakoff & Johnson 2003):

Његова критика је била *разорна*

Твоје тврдње су *неодбрањиве*

Напао је сваку *слабу тачку* моје аргументације

Важно је видети да не гледамо само на разговор у расправама кроз појам рата већ и на самог саговорника којег посматрамо као противника којег треба победити, али и на остале елементе расправе. Лејкоф и Џонсон наглашавају да можемо стварно победити или изгубити у расправи, као и да на особу са којом се свађамо гледамо као на противника. У самој расправи ми нападамо његове положаје и бранимо сопствене, те добијамо и губимо тло. Једнако тако, за време расправе планирамо и користимо стратегије, те уколико нађемо неефикасну позицију, можемо је напустити и направити нову линију напада. Управо зато су многе ствари које радимо у расправи делимично структуриране концептом рата. Иако не постоји физичка битка, постоји вербална, што одражава структура аргументованог напада, одбране, контра-напада итд. „У том смислу је РАСПРАВА ЈЕ РАТ метафора у којој живимо у овој култури; она структурира поступке које спроводимо у расправи“ (2003 : 12).

Структурна метафора руководи се принципом једносмерности који захтева да се приликом појмовног пресликавања из изворног домена у циљни домен обавезно иде од конкретног (физичког, чулно сазнатљивог) ка апстрактном на основу уочене структурне сличности и, како наводи Кевечеш, то уопштавање има интуитиван смисао. Да бисмо у потпуности разумели апстрактни концепт, боље је да користимо други концепт који је конкретнији, физички или који је опипљивији од апстрактног циљног концепта за ту сврху. Кевечеш сматра и да нам наша искуства са физичким светом служе као природна и логична основа како бисмо могли да разумемо апстрактније домене. Управо због тога у већини случајева свакодневних метафора изворни и циљни домени нису реверзибилни. „На пример, не говоримо о идејама као храни или путовању као љубави. То се зове принцип једносмерности; то јест, метафорички процес обично иде од конкретнијег ка апстрактнијем, али не обрнуто“ (2010 : 7).

Између изворног и циљног домена постоји скуп систематских онтолошких кореспонденција који је такав да елементи једног домена одговарају елементима другог, то јест, уколико се вратимо на формулу А ЈЕ Б, то подразумева да саставни концептуални елементи Б одговарају саставним елементима А. Успостављање таквих појмовних кореспонденција назива се *пресликавање*¹³ (Кликовац 2004 : 13). Истовремено, с обзиром да се метафорички процес креће од конкретног ка апстрактном домену, сходно принципу *једносмерности*¹⁴ изворни и циљни домен не могу заменити места (Кликовац 2004 : 15). Лејкоф и Џонсон то илуструју кроз употребу метафоре ВРЕМЕ ЈЕ НОВАЦ на основу које ми време концептуализујемо као новац, што се види у изразима као:

Ова направа ће ти уштедети сате;

У њу сам уложио много времена

или на пример:

Због пробушене гуме сам изгубио цело послеподне (2003: 8-9).

Са друге стране никада не говоримо о новцу као времену јер га не схватамо тако.

Осим што пресликавање функционише по принципу једносмерности, оно је и делимично¹⁵ јер се све карактеристике изворног домена никада не пресликавају на циљни домен, већ се само један аспект изворног домена пресликава на циљни домен (Kövecses 2010: 103), што са друге стране омогућује да један изворни домен може бити пресликан на више различити циљних домена. Да би метафора била успешна метафоричко пресликавање у први план ставља оне аспекте домена који су заједнички, то јест оне између којих се може успоставити аналогија те они који су довољно истакнути да би метафора могла да буде разумљива без додатних објашњења (Partee, 1995 : 34). Истовремено, један појам у одређеном циљном домену може имати пресликавања из различитих изворних домена, а да ти домени наизглед нису повезани. Лејкоф и Џонсон то илуструју следећим примерима метафора:

ЉУБАВ ЈЕ РАТ (Познат је по својим брзим освајањима)

ЉУБАВ ЈЕ БОЛЕСНИК (Имају јак, здрав брак)

¹³ Енг. *metaphorical mapping* (Lakoff & Johnson 1980: 246)

¹⁴ Код Кевечеша енг. *unidirectionality* (Kövecses 2010: 7)

¹⁵ енг. *partial mapping*

ЉУБАВ ЈЕ ЛУДИЛО (*Људ сам за њном*)

или на пример метафорама:

ИДЕЈЕ СУ ЉУДИ (*Те идеје су замрле у Средњем веку*)

ИДЕЈЕ СУ БИЉКЕ (*Његове идеје су коначно уродиле плодом*)

ИДЕЈЕ СУ РЕСУРСИ (*Понестало му је идеја*) и др. (2003: 49).

Кевечеш наглашава да је у питању поједностављен свет, што га заправо чини подесним за стварање апстрактног света:

„У њему постоје људи, животиње и биљке; људи живе у кућама, имају тела, једу, разбољевају се и оздрављају; крећу се и путују; живе у физичком окружењу са разноврсним предметима и материјама; предмети и материја имају разнолика својства; физичко окружење утиче на људе; људи праве алатке, раде и улазе у различите трансакције са другим људима“.

(Kövecses, 2010 : 20)

Управо због тога Кевечеш наводи да постоје типични изворни и типични циљни домени, те на основу истраживања, литературе и постојећих речника метафора наводи да су најчешћи изворни домени: људско тело; здравље и болест; животиње; биљке; зграде и грађење; машине и алатке; игре и спорт; новац и посао; кување и храна; топлота и хладноћа; светлост и тама; силе; кретање и смрт. Осим наведених, у улози изворних домена могу се наћи различити основни ентитети, као што су садржатељи, супстанце, предмети и сл., као и различита својства објеката и супстанци - облик, боја, величина, тврдоћа, провидност, оштрина, тежина итд. (Кликовац 2004 : 17)

За разлику од изворних, циљни домени нису јасно оцртани, апстрактни су и тешко су ухватљиви, па тако Кликовац (2004 : 18) наводи да су циљни домени најчешће емоције, жеља, моралност и моралне категорије, мишљење, друштво, политика, привреда, људски односи, комуникација, време, живот и смрт, вера, догађаји и акције, и

наглашава да се на основу овог списка „може назрети колико су нам метафоре важне за сналажење у апстрактним областима искуства“ (Кликовац, 2004 : 19) јер су сви наши најважнији апстрактни појмови макар делимично дефинисани помоћу метафора. У вези са одабиром изворних и циљних појмовних домена, Лејкоф и Џонсон истичу да између појмова у метафори не мора да постоји објективна сличност, то јест да нису у питању сличности инхерентне самим стварима, већ да се заправо ради о *искусственим сличностима*¹⁶ (2003 : 154).

Такође, треба разликовати саму метафору од метафоричких језичких израза¹⁷ (нпр. идиома), јер се сама појмовна метафора као таква не јавља у језику у том облику, нпр. ЖИВОТ ЈЕ ПУТОВАЊЕ, већ гради структурни оквир за одговарајуће метафоричке језичке изразе, због тога број тих/таквих језичких израза који су језичка манифестација одређене структурне метафоре, а које разумемо без проблема је неограничен (Croft & Cruse, 2004 : 197), као што су већ наведени примери *Путеви су им се раздвојили* или *Налазим се на раскрсници живота*, што Кевечеш (2010 : 327) објашњава тиме што метафоричке језичке речи и изрази (нпр. идиоми) заправо долазе из терминологије концептуалног домена који користимо да бисмо могли да разумемо други концептуални домен. Он наводи пример, *да будемо на раскрсници* када причамо о животу, где тај метафорички израз долази из домена ПУТОВАЊА, те да постоји много метафоричких језичких израза који одражавају одређену концептуалну метафору, као што је ЖИВОТ ЈЕ ПУТОВАЊЕ.

Метафору разумемо на основу знања о изворном домену, у чијој основи може бити дугорочна меморија или је резултат историјско-културних процеса (Kövecses, 2010 : 8; Alfieri, 1997 : 18), односно на основу међудоменских пресликавања у нашем уму. Стога, језичке изразе, када познајемо структурну метафору користимо тако да не кршимо пресликавања која су конвенционално установљена за одређену језичку заједницу. То значи да ниједан елемент од Б не може бити прсликан на било који елемент А. „Језички изрази који се користе метафорички морају бити у складу са утврђеним пресликавањем или кореспонденцијама између извора и циља“ (Kövecses, 2010 : 10).

¹⁶ Енг: *experiential similarity*

¹⁷ Енг: *metaphorical linguistic expressions* (Kövecses, 2010 : 4)

Са друге стране, Свитсер (Sweetser) наводи да само значење речи није неопходно група објективно 'истих' догађаја или ствари, већ да представља групу догађаја или ствари које, на одговарајуће начине, наш когнитивни систем повезује јер „Језичка категоризација не зависи само од именована разлика које постоје у свету, већ и од нашег метафоричког и метонимијског структурирања сопствених перцепција света“ (1990: 9).

То такође подразумева и *метафоричку систематичност*¹⁸, што према Лејкофу и Џонсону (2003), представља извесну правилност у самом процесу настајања метафоре, и важно је уочити да структурисање метафоре није потпуно већ је делимично, јер да је обрнуто „један концепт заправо би био други, а не делом схваћен као други“ (Lakoff & Johnson, 2003). Та систематичност нам омогућује да се фокусирамо искључиво само на једну концептуалну метафору, уколико узмемо поменути пример РАСПРАВА ЈЕ РАТ у току саме расправе можемо да занемаримо на неке друге описе, као што су нпр. труд за разумевање саговорника и сл. До тога долази зато што говорник идеје (предмете) ставља у речи (садржатеље) и шаље их (путем проводника) саговорнику који вади (разумева) идеју/предмете из речи/садржатеља (Lakoff & Johnson, 2003). Ту појаву Мајкл Реди (Michael Reddy) назива метафором проводника¹⁹ (1979/1993), и истраживањем (енглеских израза), закључује да је 70% лингвистичких израза настало на тај начин.

Међутим, нису све појмовне метафоре исте. Када поставимо питање когнитивне функције метафоре, како бисмо јасније појаснили, концептуалне метафоре можемо класификовати према когнитивним функцијама које обављају (Kövecses, 2010 : 37). На основу тога Лејкоф и Џонсон у првом издању *Metaphors We Live By* из 1980. разликују три основне врсте: *структурне* (које смо већ поменули), *оријентационе*²⁰ и *онтолошке*²¹. Ове врсте метафора често се подударају у одређеним случајевима, те Лејкоф и Џонсон у другом издању истог дела (2003) наглашавају да су: „Све метафоре су структурне (пошто се њима пресликавају структуре једне на друге); све су онтолошке (јер се њима креирају ентитети из циљног домена), а многе су оријентационе (јер се њима пресликавају оријентационе сликовне схеме)“ (2003 : 264).

¹⁸ Енг. *Metaphorical systematicity*

¹⁹ Енг. *conduit*

²⁰ Енг. *orientation metaphors*

²¹ Енг. *ontological metaphors*

2.1.2 Оријентационе метафоре

Оријентационе метафоре чији назив произилази из чињенице да већина метафора који служе овој функцији имају везе са основним људским просторним оријентацијама (Kövecses, 2010 : 37), потичу из наше просторне оријентације, и за основу имају наше физичко и културно искуство (Lakoff & Johnson, 2003; Cameron, 2008 : 209) те су њихови изворни домени појмови као што су горе - доле, унутра - споља, напред - назад и сл. (Кликовац 2004 : 23; уп. Delschen & Fechner, 2002 : 10), па тако оријентационе метафоре засноване на тим односима могу варирати у односу на културу из које говорник долази (Lakoff & Johnson, 2003; Corradi Fiumara, 1995 : 30). Когнитивни задатак оријентационих метафора је да „сет циљних концепата у нашем концептуалном систему одржавају кохерентним“ (Kövecses, 2010 : 37), па су у складу са тим неке од најшешћих оријентационих метафора

ДОБРО ЈЕ ГОРЕ односно ЛОШЕ ЈЕ ДОЛЕ

(Прошле године је био на врхунцу форме, али откад се повредио форма му је драстично опала)

СРЕЋА ЈЕ ГОРЕ

(Лебдео је од среће; То му је подигло морал)

тј. ТУГА ЈЕ ДОЛЕ

(Пала је у очај; Дотакао је дно) и сл.

2.1.3 Онтолошке метафоре

Онтолошким метафорама, које су име добиле по грани филозофије која се односи на природу постојања (ОЕ 1980, св. 6 : 182), догађаје, активности, емоције и др. на основу нашег искуства видимо и третирамо као ентитете или као супстанце јер: „Једном када можемо идентификовати своја искуства као ентитете или супстанце, можемо се позвати на њих, категорисати их, груписати и квантификовати - и, уз помоћ тога, размишљати о њима“ (Lakoff & Johnson, 2003). Када се постави питање њихове когнитивне улоге, Кевечеш наглашава да она подразумева „само“ додељивање новог онтолошког статуса

општим категоријама апстрактних циљних концепата, као и да доведе до нових апстрактних ентитета, што, заправо, значи да: „уопште схватамо своја искуства у смислу предмета, супстанци и садржатеља, без прецизирања тачне врсте предмета, супстанце или садржатеља.“ (2010 : 38-39). Међутим, додељивање основног статуса кроз предмете, супстанце и сл. многим нашим искуствима веома је важно са становишта когнитивног задатка јер: „Врсте искустава која то највише захтевају јесу она која нису јасно објашњена, нејасна или апстрактна. На пример, ми стварно не знамо шта је ум, али га посматрамо као предмет“ (2010 : 39).

Наша искуства са физичким предметима (нарочито нашим сопственим телима) пружају основу за изузетну разноликост онтолошких метафора, то јест начина на који догађаје, активности, емоције, идеје итд. посматрамо као ентитете и супстанце, те нам онтолошке метафоре служе да рационализујемо своје апстрактно искуство, с обзиром да појам добијен онтолошком метафором касније можемо разумети и конкретизовати помоћу структурне метафоре (Lakoff & Johnson, 2003). Уколико, на пример, ум концептуализујемо као предмет на основу метафоре УМ ЈЕ МАШИНА, лако можемо да омогућимо даље структуре за разумевање:

*Кад сам уморан деси ми се да ми **заблокира** мозак*

или *Данас сам мало **зарђао**.*

Такође, уколико наведемо пример именице *инфлација* те је кроз метафору ИНФЛАЦИЈА ЈЕ ЕНТИТЕТ прогласимо ентитетом, можемо даље да изведемо о њој да говоримо, да је измеримо, идентификујемо њене аспекте:

Инфлација ће се повећати;

Од инфлације не може да се живи и сл. (Кликовац, 2004 : 23).

Да бисмо могли да разумемо намене/циљеве потребно је да им вештачки наметнемо једнаке границе које имају физички феномени, да би били као и ми: ентитети ограничени површином, те због тога могу да се примене за различите намене (Lakoff & Johnson, 2003).

2.1.3.a Персонификација

Лејкоф и Џонсон сматрају да можда најочигледнији пример онтолошких метафора чини *персонификација* која подразумева механизам код којег се физички објекат означава као особа (2003 : 31), односно укључује разумевање нељудских ентитета или ствари тако што им се додељују људске карактеристике (Kövecses, 2010 : 39; 328). Персонификацију посматрамо као општу категорију која, у зависности од тога које људске карактеристике употребљава, заправо покрива веома широк спектар метафора јер користи један од најбољих изворних домена – нас саме, па тако захваљујући персонификацији можемо на пример да *разумемо* живот, болести могу да нас *изједају* или можемо да их *варамо/победимо*, такође можемо да *објаснимо* теорије, или справе као што су компјутер или телефон могу да *умру*. „Оно што све имају заједничко јесте да нам омогућавају да разумемо појаве у свету на основу људских термина - термина које можемо разумети на основу сопствених мотивација, циљева, акција и карактеристика“ (Lakoff & Johnson, 2003) те тако можемо почети да нехумане ентитете боље разумевамо.

2.1.3.б Метафоре садржатеља

С обзиром на то да смо ми физичка бића, која су од остатка света одвојена површином коже, ми тај остатак света доживљавамо као нешто што је изван нас, те је сходно томе свако од нас садржатељ који је физички ограђен од остатка света на основу оријентације унутар – споља²² (Lakoff & Johnson, 2003 : 29). Обрасце физичког искуства садржавања који се понављају Џонсон и Лејкоф називају *сликовна схема САДРЖАВАЊА*, која са другим сликовним схемама организује наш појмовни систем (Кликовац, 2004 : 190). Наше кретање у простору, руковање предметима, перцепција простора заправо је искуство путем којег настају те сликовне схеме (исто), па самим тим такав однос на основу опозиције унутар – споља ми пројектујемо и на друге физичке објекте који су одвојени/ограничени неким површинама. Сходно томе ми их посматрамо као

²² Енг. *in-out orientation*

садржатеље²³ који имају унутрашњост и спољашност те на основу тога, објашњавају Лејкоф и Џонсон, кућу и просторије у кући посматрамо као очигледе садржатеље па тако кретање *из* једне собе/просторије у другу собу/просторију посматрамо као кретање из једног садржатеља у други. Међутим, осим очигледног примера са просторијама у кући, такав однос пресликавамо и на чврста тела па тако нпр. када разбијамо камен *отварамо* га да бисмо видели шта се налази *унутар* тог камена (2003 :29).

Такву оријентацију пресликавамо и на наше природно окружење чак и тамо где не постоје природне физичке границе које бисмо могли посматрати као дефинишући садржатељ, ми намећемо границе „без обрзира да ли се ради о зиду, огради или апстрактној линији или равни“ (2003 :29). Такво деифинисање простора стављањем границе око њега, на основу нашег основног инстинкта територијалности, је према Лејкофу и Џонсону, чин квантификације. Ограничени предмети имају величине, што им и омогућава да буду квантификовани у смислу количине супстанце коју садрже. (2003 :29). Поменути аутори такође наводе да садржатеље можемо посматрати и као САДРЖАНИ ОБЈЕКАТ²⁴ и као САДРЖАНУ МАТЕРИЈУ²⁵, што објашњавају на примеру каде пуне воде: када улазите у каду, истовремено улазите и у воду, па се када и вода посматрају као садржатељи, али различите врсте: када је садржатељ предмета, док је вода садржатељ супстанце (2003 :29).

Метафору садржатеља, односно механизмом њеног пресликавања, концептуализујемо и наше видно поље па тако можемо да кажемо:

Нема нигде никога на видуку

или *Тренутно ми је ван видокруга.*

Са дуге стране на исти начин можемо да концептуализујемо догађаје, активности, акције или стања. Према Лејкофу и Џонсону догађаје и активности метафорички концептуализујемо као предмете, акције као супстанце, док стања концептуализујемо као садржатеље. Трка постоји у простору и времену и има добро дефинисане границе. Због тога је посматрамо као САДРЖАНИ ОБЈЕКАТ с обзиром да у њој постоје учесници (који су предмети) и догађаје као што су почетак/старт и циљ/финиш (који су метафорички објекти) и активност трчања (која је метафоричка супстанца).

²³ Енг. *containers*

²⁴ Терминологија прузета из Кликовац 2004 : 191; енг. *container object*

²⁵ Терминологија прузета из Кликовац 2004 : 196; енг. *container substance*

2.1.3.в Сливковне метафоре

Постоје и метафоре које се не састоје у пресликавању једног појма на други, већ једне слике на другу (Кликовац, 2004 : 24) и такве метафоре Лејкоф и Тарнер називају *сликовним метафорама*²⁶ (1989: 89–96). Код ове врсте метафора структура једног домена се пресликава на структуру другог домена, тако што та структура подазумева однос између целине и њених делова, као и одређене атрибуте, те су домени слике. Најпознатији пример, који наводе Лејкоф и Тарнер је *Моја жена ... чији је струк пешчани сат* чије разумевање подразумева пресликавања облика (слике) пешчаног сата преко женског струка тако да средина сата одговара струку (1989; Кликовац 2004 : 24) или у примерима као што су *Стомак му је као лубеница* где се величина и облик лубенице пресликавају преко стомака или као у италијанском изразу *Magro come una P*²⁷ где се нечија мршавост пресликава на изглед латиничног слова и, односно, слично као у српском изазу *Софа у њиховој соби је у Г* где је облик ћириличног слова г пресликан на облик греседа и сл. Употреба сликовних метафора, због тога што се као изворни домени најчешће користе слике које су богате различитим детаљима, осим што је ограничена на појединачне случајеве, истовремено је и једнократна јер су оне засноване на једнократном искуству (Кликовац, 2004 : 24).

2.1.4 Метонимија

Слично као и у случају са метафором, и метонимија је кроз историју посматрана као језичка или реторичка фигура, односно на лексичком и поетском нивоу (Драгићевић, 2007 : 160). Најпознатије изучавање метафоре у Антици свакако припада Аристотелу који је метонимију сврставао у једну од категорија метафоре (Panther & Radden, 1999). Међутим крајем XX и почетком овог века, метонимија почиње да налази своје место у средишту истраживања, захваљујући понајвише издавању зборника радова под називом

²⁶ Енг. *image-scheme metaphors*

²⁷ Досл. прев: Мршав као и

*Metonymy in Language and Thought*²⁸ који су приредили Пантер (Panther) и Раден (Radden), који покреће занимање за истраживање метонимије.

Лејкоф и Џонсон наглашавају да је метонимија, једнако као и метафора, основни облик наше спознаје (Lakoff & Johnson, 2003 :34) иако се њен принцип у односу на метафору разликује у толико што подразумева пресликавање особина једног ентитета да би се описао други на основу сличности са првим ентитетом, или однос у којем једна ствар, извор или преносник²⁹ стоји да означи другу ствар, или циљ са којом постоји асоцијативна веза (Panther & Thornburg, 2007 : 237), односно, како наводи Расулић метонимија подразумева употребу назива једног ентитета са циљем да се означи други ентитет који је са њим у некој логичкој вези (2010: 51) те су метонимијски концепти (нпр. ДЕО за ЦЕЛИНУ) саставни део начина на који размишљамо и самим тим и говоримо. Сходно томе, као основне примере могли бисмо да наведемо:

То је она девојка која чита Андрића (АУТОР ЗА ДЕЛО)

Настављају се преговори Београда и Приштине (МЕСТО ЗА ИНСТИТУЦИЈЕ)

Ноћас је шести пут у каријери освојио Мелбурн (МЕСТО ЗА ДОГАЂАЈ)

Треба нам нова крв у организацији (ДЕО ЗА ЦЕЛИНУ)

који, дакле, сугеришу да коистимо један ентитет, односно, ствар, како бисмо омогућили ментални приступ другом ентитету који се односи на њега (Kövecses, 2010 : 172), те стога, метонимија преставља когнитивни процес у којем један појмовни ентитет пружа приступ другом појмовном ентитету унутар истог идеализованог когнитивног модела³⁰ који метонимијске процесе осликавају на најбољи начин (Radden & Kövecses 1999 : 21; Kövecses, 2010 : 176), а који се односи на начине на које се структурира наш ментални простор (Lakoff 1987: 68-76).

Као пример метонимије за пресликавање ДЕО за ЦЕЛИНУ, Лејкоф и Џонсон, дају пример ЛИЦЕ за ОСОБУ за који сматрају да је изражен у нашем концептуалном систему (Lakoff & Johnson, 2003 :34):

Она је само лепо лице

²⁸ Срп. Метонимија у језику и мишљењу

²⁹ Енг. *vehicle*

³⁰ Енг: *idealised cognitive model*, такође и *ICM*

У публици је пуно лица

Потребна су нам нова лица овде,

те потврду уврежености метонимијског концепта ЛИЦЕ за ОСОБУ у нашем концептуалном систему проналазе у фигуративним уметностима, пре свега у сликаском и фотографском портрету:

„Ако ме питате за слику мог сина и вам покажем слику његовог лица, бићете задовољни. Сматраћете да сте видели његову слику. Али, уколико вам покажем слику његовог тела, без његовог лица, сматраћете да је то чудно и нећете бити задовољни. Можда бисте чак и питали: "Али како он изгледа?" Према томе, метонимија лице за особу није само питање језика. У нашој култури посматрамо лице особе - а не његово држање или његове покрете - да бисмо добили основне информације о томе каква је особа. Ми функционишемо у смислу метонимије када перципирамо особу на основу његовог лица и делујемо на основу таквих перцепција“

(Lakoff & Johnson, 2003 :34)

чиме истичу да је метонимијски концепт ДЕО ЗА ЦЕЛИНУ, кроз појмовну метафору ЛИЦЕ за ОСОБУ саставни део нашег концептуалног система, односно, да представља начин на који ми размишљамо о људима (Radden & Kövecses, 1999: 19). Међутим, Лејкоф и Џонсон такође наглашавају да у случају метонимије где део има функцију означавања целине: „с овзиром да постоји велики број делова које можемо да употребимо, који део ћемо изабрати зависи од тога на који аспект целине се усредређујемо“ (Lakoff & Johnson, 2003 : 32). Истовремено, концепт идеализованог когнитивног модела не подразумева само наше енциклопедијско знање из неке области, већ и културолошке моделе којима припадамо. Раден и Кевечеш такође закључују да идеализовани когнитивни модели и мрежа појмовних односа која их карактерише подстичу асоцијације које могу бити искоришћене у метонимијском трансферу (Radden & Kövecses 1999: 20). Треба истаћи и схватање Џефрија Нунберга (Geoffrey Nunberg) да метонимија поседује оно што он назива *реферирајућом* функцијом, која омогућава да се називом садржаоца упућује на садржај, као у примеру *Чајник кључа* (Алексић, 2014 : 14) или као у примеру који смо

већ навели да се именом аутора упућује на дело: *То је она девојка која чита Андрића*. Управо због тога Пантер и Торнберг (Thornburg) метонимију називају референцијалним феноменом (2000: 2).

Иако је у великом броју случајева тешко разграничити разлику између метафоре и метонимије, као основну разлику у формирању метонимије у односу на метафору можемо да наведемо да код метонимије постоји (само) једна веза између изворног и циљног домена који припадају истом општијем домену, за разлику од метафоре која подразумева пресликавање између два различита домена, то јест „Основна разлика између метонимије и метафоре је у томе што тумачење метонима подразумева проналажење везе, док тумачење метафоре укључује преузимање најмање једног атрибута који деле конвенционални и намерни референти“ (Warren, 1999 : 133).

Са ставом да метонимија, за разлику од метафоре у којој се пресликавање врши између два различита појмовна домена, функционише унутар истог домена, не слаже се Антонио Барселона (Antonio Barcelona) који истиче да не може постојати метонимијски однос, уколико извор и циљ нису повезани прагматичком функцијом, чак и уколико се налазе унутар истог функционалног домена (Barcelona 2011: 42). Своје неслагање илуструје поменути примером *Она је само лепо лице*. Наиме, Барселона сматра да иако нос и уста припадају истом домену, идеализованог когнитивног оквира људског лица (Radden & Kövecses 1999: 29), без прагматичке функције ниједан од та два елемента не може представљати метонимијски извор за други елемент, већ да управо прагматичка функција према којој истакнути део тела представља особу, заправо омогућава метонимијски концепт ЛИЦЕ за ОСОБУ (Barcelona 2011: 42).

Руис де Мендоса (Ruiz de Mendoza) метонимију дели на две основне врсте, на основу укључивања циљног, односно изворног домена:

1. *Циљ у извору*³¹ који подразумева цео домен, *матрични*³² домен, који означава један од својих поддомена (нпр. *Она узима пилулу*³³, где *пилула* означава 'контрацептивну пилулу');

³¹ Ориг: *Target-in-source*

³² Ориг: *Matrix domain*

³³ Ориг: *She's taking the pill*; прев. аут.

2. *Извор у циљу*³⁴: поддомен који означава одговарајући матрични домен. На пример, израз *Све руке на палуби*³⁵ је позив свим морнарима на броду да преузму своје дужности. У том контексту, *руке* означавају *морнаре*, при чему руке имају изузетно истакнуту улогу у домену физичког рада (2000).

Поменути аутор скреће пажњу и да постоји додатна веза у односу део за део³⁶, према којој један поддомен унутар домена може да значи други поддомен унутар истог домена, што објашњава на примеру метонимије ВЛАДАЛАЦ ЗА ВОЈСКУ, односно: *Никсон је бомбардовао Ханој, Наполеон је изгубио код Ватерлоа*, где *владаоца* и *војску* посматра као поддомене рата, иако би наше знање у вези са владом могло да претпостави да је војска под управом владом на основу онога што знамо о владом (Ruiz de Mendoza & Galera, 2011 : 5).

Слично као и код метафоре, и код метонимије проналазимо да већина израза нису изоловани, већ долазе у већим групама које карактеришу одређени односи између двају ентитета захваљујући чему су могући различити метонимијски језички изрази (Kövecses, 2010 : 172). Једнако као и метафоре, ни метонимије нису случајне или произвољне појаве, које се третирају као изоловани случајеви већ су метонимијски концепти такође систематски (Lakoff & Johnson, 2003 : 34), што се може видети у репрезентативним примерима које смо већ навели: АУТОР ЗА ДЕЛО, МЕСТО ЗА ИНСТИТУЦИЈЕ, МЕСТО ЗА ДОГАЂАЈ и сл.

2.1.4.a Метафтонимија

Иако су у основи метафора и метонимија различити когнитивни процеси, бавећи се њиховим међусобним односом, Луј Хосенс (Louis Goossens) приметио је да тај однос није узајамно искључив, те да се могу пронаћи у природним изразима³⁷, те је однос у којем се метафора и метонимија могу преплитати назвао *метафтонимија*, оградивши се

³⁴ Ориг: *Source-in-target*

³⁵ Ориг: *All hands on deck*; прев. аут.

³⁶ Ориг: *Part-for-part*; прев. аут.

³⁷ Енг: *actual natural language expressions*

притом да тај термин треба да има „статус кровног термина³⁸“ (1995 : 171). Бавећи се међусобним односом метафоре и метонимије, Хосенс је детектовао четири различита типа (1990): метафору из метонимије, метонимију унутар метафоре, метафору унутар метонимије и деметонимизацију унутар метафоре:

1. *Метафора из метонимије*, у којој се оригинална метонимија развија у метафору, што илуструје примером *These changes will be applauded*³⁹, у којем се аплауз као звук метонимијски представља одобравање. На томе се базира метафоричка слика помоћу које аплауз концептуализујемо слично аплаузу одобравања у позоришту, те на тај начин разумемо позитивно прихватање наведених промена;
2. *Метонимија унутар метафоре* подразумева метафоре са уграђеном метонимијом. Ова метонимија подразумева део тела који је заједнички елемент у оба домена. Хосенс овај тип односа илуструје примером: *Bite one's tongue off*⁴⁰ где *језик* представља способност особе да говори, у значењу жаљења због онога што је неко управо рекао због чега говорник самога себе лишава своје способности да говори. Хосенс такође наводи и да је „можда [је] најбољи начин да се то карактерише у смислу самокажњавања, где казна хиперболично укључује прилично неизвесну врсту самоповређивања“ (1995 : 170),
3. *Метафора унутар метонимије* представља тип који се јавља када се метафора користи како би метонимији додала изражајност. Пример којим Хосенс илуструје овај тип односа је *be/get up on one's hind legs*⁴¹ у значењу „устати да би се рекло или залагало за нешто у јавности“. Сличност човека који се упиње да нешто каже са животињом у пропињању омогућава, што по Хосенсу „сугерише већи напор, догађај који привлачи више пажње“, чиме цео израз чини у целини метафоричним, али само у мери у којој га обрађујемо уз

³⁸ Ориг: *cover term*

³⁹ Ове промене ће бити дочекане аплаузом, прев. из Драгићевић, 2005

⁴⁰ Прегристи језик, прев. аут.

⁴¹ Пропињати се на задње ноге, прев. из Драгићевић, 2005

свест о метонимији, али је адекватније да се посматра као метафора уграђена у метонимију (1995 : 172).

4. *Деметонимизација унутар метафоре* За илустрацију овог типа односа Хосенс користи пример израза *pay lip service to*, који који значи „подржати, показати оданост и сл. само на речима, али не и делом“ У овом примеру видимо везу између дела тела и способности говора као метонимију где *lip service* значи *говорити*, међутим, да би фигуративни израз имао значење које има, значење *lip service* проширује се на *lip service only* те тиме део тела бива одвојен од целине уместо које је првобитно стајао, то јест: бива деметонимизован. (1995 : 171).

Хосенс, на основу анализираних примера, закључује да су прва два типа односа далеко фреквентнија, док се друга два типа јављају веома ретко: „Чини се да метафора која је убачена у метонимију се у потпуности метафорише, док метонимија која је интегрисана у метафору изгледа да нема моћ да метонимише метафору“ (1995 : 172-173).

2.2 Метафора у конверзацији

Говорни језик постаје све више коришћени извор за лингвистичку анализу јер се сматра веома подесним за разумевање начина на који комуницирамо, односно за схватање везе између говора/језика и мишљења. У анализи дискурса, многи аутори сматрају да је управо конверзација најосновнија форма језика јер за разговор „један на један“ није потребна посебна обука, одређена техника или технологија, те, приликом усвајања говора, деци пружа контексте на основу којих уче први језик (Kaal 2012 : 42). Тако Хелидеј (Halliday) сматра да се и текст, пре свега посматра као конверзација јер је: „као спонтана размена значења у обичној, свакодневној интеракцији. У таквим контекстима та стварност се ствара, у микро-семиотским сусретима свакодневног живота“ (1978).

Метафора је опште присутна у свакодневном говору јер је у основи важна за обликовање апстрактне мисли, комуникацију и културу, а њена улога покрива „широк

дијапазон писаног, говорног и других начина изражавања“ (Kaal 2012 : 21). Управо због тога што метафору користимо у мишљењу, истовремено је користимо и у говору како би нам помогла да своје мисли објаснимо саговорницима. Због тога, метафора у говору за Лин Камерон (Lynne Cameron) представља промењиву, динамичну појаву „која се шири, повезује се и раздваја са другим мислима и другим говорницима, почиње и поново покреће, тече кроз разговор развијајући се, ширећи, мењајући. Метафора у разговору истовремено обликује текући разговор и бива обликована од њега“ (Cameron, 2008 : 197). Говорни језик се посматра као имплицитан, а с обзиром да саговорници обично деле како ситуациони, тако и неку врсту друштвеног контекста, овисан је о контексту, интерактиван, нема ригидну, строгу структуру и може да покрива велики број различитих тема (Kaal 2012 : 44). У неформалном, спонтаном разговору говорници метафоре и метафоричке језичке изразе користе како би истовремено са променом предмета разговора, сажели садржај разговора, изнели одређено мишљење и заокружили тему (Drew & Holt, 1998).

За разлику од структурних метафора које представљају „трајна структурна пресликавања од изворног домена ка циљним доменима које мотивишу широк спектар лингвистичких израза“ (Gibbs, 2002 : 80), чиме су, заправо, конвенционализоване, Камерон наводи да је метафора у говору под утицајем контекста разговора, те да су систематичке лингвистичке метафоре, односно метафорички језички изрази, важни јер нам пружају увид у начин на који саговорници размишљају о одређеним темама док разговарају о њима, али да истовремено за такву систематичку метафору не можемо сматрати да је структурна метафора јер она зависи од начина на који размишља одређена особа (2008 : 208).

Према начину употребе метафоре су комплексне и могу бити директне, индиректне и имплицитне (Steen, Dorst, Herrmann, Kaal, Krennmayr 2010 :780).

Директне метафоре, као што им и име каже, директно упућују на изворни домен и скоро према дефиницији су намерне те су често у некој форми поређења. Оне намерно и експлицитно упућују слушаоца да успостави међудоменско поређење између референата који су одређени речима у дискурсу (Steen и др. 2010б :778).

Индиректне метафоре користе се без свесног схватања да заисе од међудоменског пресликавања, због чега Херар Стејн (Gerard Steen) сматра да се у типичним случајевима индиректна метафора може користити ненамерно, али и да се дешава да буде коришћена

намерно. Када је индиректна, метафора служи да покрене разумевање на основу поређења, те „обично упозорава примаоца/слушаоца на неки начин, да треба да разуме метафорички израз као међудоменско пресликавање“ (Steen и др. 2010б : 779).

На крају, имплицитне метафоре сличне су индиректним, али за разлику од њих „не показују никакву лексичку манифестацију изворног домена“ (Steen и др. 2010б :780), већ је замењено променом лексике, или је остало потпуно неискazано.

Метафора у употреби је сложена ствар. Може се манифестовати са три различита типа метафора, индиректне метафоре, директне метафоре и имплицитне метафоре, које се појављуу са различитом учесталашћу. Највећи део метафора у употреби укључује индиректну метафору, или метафорички коришћене речи, које нису унапред обележене индикаторима метафора, као што је нпр. реч *као* (Steen и др. 2010б :780).

2.2.1 Идентификација метафоре

Метафора у говору, пре свега, може се идентификовати двојачко: дедуктивно и индуктивно (Steen 2007). Дедуктивно препознавање претпоставља да аналитичар преузима скуп појмовних метафора у одређеном материјалу, које се користе за откривање повезаних језичких израза тих метафора (нпр. Koller 2004). Међутим, код индуктивне идентификације метафоре, помера се из расположивих језичких структура ка „скупу реконструисаних концептуалних структура које чине пресликавање међу доменама“ (Steen, Dorst, Herrmann, Kaal, & Krennmayr, 2010 : 760). С обиром да је овај приступ индуктиван, међудоменско пресликавање које долази као резултат није обавезно идентично са концептуалним метафорама предложеним у когнитивној лингвистици (исто). Стејн и др. Такође наводе и да уколико је циљ анализе да идентификује све метафоре у говору у одређеном датом материјалу, а не да истражи посебно одабрани скуп концептуалних метафора и израза који произилазе и њих, онда је дедуктивни метод проблематичан с обзиром да нема успостављену листу дефинисаних концептуалних метафора (исто). Са друге стране, када се идентификацији метфоре приступа индуктивно, то не значи да треба у потпуности да занемаримо знања

о структурним метафорама. Стејн и други сматрају да нам је потребан експлицитан, систематичан и поуздан алат за проналажење лингвистичких израза који би могли бити повезани са метафором у концептуалној структури, као и да би тај алат требало да нас барем доведе до укључивања очигледних случајева који су тако успешно откривени применом дедуктивног приступа који је карактеристичан за когнитивнолингвистички приступ метафори“ (Steen, Dorst, Herrmann, Kaal, & Krennmayr, 2010 : 761). Такав индуктивни алат развила је такозвана „Pragglejaz“⁴² група која је, током петогодишњег истраживања и тестирања, осмислила „MIP“⁴³, односно, скуп инструкција за процедуру идентификације метафоре у дискурсу. Један од циљева развоја MIP-а јесте да обезбеди поуздане, генерално прихваћене језичке анализе метафоре у употреби, које касније могу да послуже за истраживање сродних концепцијских структура. Те инструкције су следеће (Pragglejaz Group 2007: 3; Steen, 2007a):

1. Прочитајте читав текст/дискурс како бисте утврдили опште разумевање значења.
2. Одредите лексичке јединице у тексту/дискурсу
- 3а. За сваку лексикалну јединицу у тексту, утврдите њено значење у контексту, тј. како се примељује на ентитет, однос или атрибут у ситуацији коју је изазвао текст (контекстуално значење). Узмите у обзир шта долази пре и после лексичке јединице.
- 3б. За сваку лексикалну јединицу, одредите да ли има основније савремено значење у другим контекстима од оног у датом контексту. У наше сврхе, основна значења су:
 - конкретнија; оно што она евоцирају лакше је замишљати, видети, чути, осећати, мирисати и окусити.

⁴² *Pragglejaz Group* је група научника истраживача метафора, из различитих академских дисциплина, која је креирала експлицитан, поуздан и флексибилан метод за идентификацију метафорички употребљених речи на говорном и писаном језику. Група се састојала од десеторо чланова и у њој су се налазили: Питер Крисп (Peter Crisp), Реј Гибс (Ray Gibbs), Алан Сиенки (Alan Cienki), Грејем Лоу (Graham Low), Херард Стејн (Gerard Steen), Лин Камерон (Lynne Cameron), Елена Семино (Elena Semino), Џо Грејди (Joe Grady), Алис Дајнан (Alice Deignan) и Золтан Кевечеш (Zoltán Kövecses). Група је добила име по првим словима имена чланова групе. Резултате петогодишњег рада на методи за идентификацију употребљених речи, група је објавила 2007. године под називом *MIP: A method for identifying metaphorically used words in discourse*. *Metaphor and Symbol*, 22:1, pp1-39

⁴³ Ориг. *Metaphor Identification Procedure*, скраћено *MIP*

- везана су за телесну акцију.
- прецизнија (за разлику од нејасних).
- историјски старија.
- Основна значења нису нужно најчешћа значења лексичке јединице.

- 3в. Уколико лексичка јединица има више основних тренутних/савремених значења у другим контекстима од датог контекста, одлучити да ли је контекстуално значење у контрасту са основним значењем, али да се може разумети у поређењу са њим.
4. Уколико је одговор да, означите лексиколошку јединицу као метафоричну.

Према тој групи истраживача, метафоричко значење у употреби се дефинише као индиректно значење речи и јавља се из супротности између контекстуалног значења лексичке јединице и њеног основнијег значења, које није присутно у тренутном контексту, али може да буде примећено у другим контекстима (Steen, Dorst, Herrmann, Kaal, & Krennmaug, 2010 : 762). Стејн и др. то објашњавају на примеру када се речи *напад* и *одбрана* користе у контексту расправе. У том случају њихово контекстуално значење је у вези са вербалном разменом, и оно се посматра као индиректно значење јер се може супротстави основнијим значењима поменутих речи у другим контекстима, а истовремено укључује и физичко ангажовање или чак и рат између људи. „С обзиром на то да основно значење може да поднесе однос са контекстуалним значењем на основу неког облика поређења које није дословно, све употребе *одбране* и *напада* у контексту аргументације може се анализирати као метафоричко“ (Steen, Dorst, Herrmann, Kaal, & Krennmaug, 2010 : 762) због чега *MIP* пружа оперативан начин идентификовања стварне употребе свих конвенционалних метафора. Управо због тога, овај приступ помаже код препознавања значења које зависи од контекста и ситуације, а истовремено може бити упоредив са основним значењем, те се на основу тога идентификује и као метафорички језик.

Још једна значајна предност *MIP*-а јесте то што је независтан од концептуалне анализе. Наиме, кроз тај процес језичке форме се идентификују као повезане са метафором на основу плитке лексикално-семантичке анализе која укључује само различита и упоредива значења. Налази се касније могу анализирати у вези са њиховим могућим односима са међупресликавањем на један или више домена у концептуалној структури, али то није потребно за идентификацију метафора у језичким подацима (Steen, Dorst, Herrmann, Kaal, & Krennmayr, 2010 : 762). Коршћењем ове процедуре, изучава се лингвистичка форма метафоре на нивоу знаковног система и њихова манифестација у смисленим изразима, док се испитивање њихове претпостављене везе са концептуалним структурама одлаже (Steen 2007).

Стејн је касније са групом сарадника додатно развио постојећу процедуру којој је модификовано име у *MIPVU*⁴⁴, а која је названа тако по Слободном универзитету Амстердама, на којем је та група сарађивала. Ова процедура садржи приручник од око 16 страница (в. Steen и др. 2010а), а кроз њу се анализа проналажења метафоре у дискурсу постиже кроз идентификовање речи везаних за меатфору⁴⁵, где се тај израз користи да би се сугерисало да алат има за циљ идентификацију свих речи у дискурсу које се могу узети као лингвистички изрази основних пресликавања међу доменима (Kaal, 2012 : 67). У односу на *MIP* који је развила *Pragglejaz* група, постоји неколико основних разлика. Два додатка које доноси *MIPVU* јесу у домену других облика метафора, односно директних и имплицитних метафора. Осим тога, ова процедура укључује идентификацију сигнала метафора, као и инструкције за даље руковање новим лексикалним јединицама. Основне смернице сажете су у шест тачака (Kaal, 2012 : 67; Steen, 2007а):

1. Пронађите речи везане за метафору испитивањем текста „од речи до речи“⁴⁶.
2. Када се реч користи индиректно, а да се употреба може потенцијално објаснити неким обликом међудоменског пресликавања из основнијег значења те речи, означите реч као метафорички коришћену.
3. Када се реч користи директно и њена употреба потенцијално може бити објашњена неким обликом међудоменског пресликавања на

⁴⁴ *VU* стоји за *Vrije Universiteit* у Амстердаму

⁴⁵ Ориг: *Metaphor-related words*

⁴⁶ Ориг: *word-by-word*

основнији референт или тему у тексту, означити реч као директну⁴⁷ метафору.

4. Када се речи користе у сврху лексикографске замене, као што су личне заменице трећег лица, или када се појављује елипса где речи могу бити виђене као изостављене, као у неким облицима координације, и када се директно или индиректно значење преноси тим заменама или елипсама које потенцијално могу бити објашњене неким обликом међудоменског пресликавања из основнијег значења, референта или теме, убаците код за имплицитну метафору.
5. Када реч функционише као сигнал да је могуће међудоменско пресликавање, означите је као индикатор метафоре⁴⁸.
6. Када је реч нова реч коју је сковао аутор, проучите различите речи које су њени независни делови у складу са корацима од 2 до 5.

Истраживања на којима су развијена два поменутог алата, односно две процедуре рађена су на енглеском и холандском језику.

И поред смерница постоји и одређени број примера који су гранични случајеви у којима истраживачи нису били у потпуности сигурни у вези са препознавањем метафора и метафоричких значења. Због тога је, као посебан код уведена *WIDLII*, односно „Када ниси сигуран, обележи⁴⁹“, и њиме се обележавају примери који, после првобитне напомене једног аналитичара, и накнадних коментара од стране осталих колега, нису брзо решени, већ заслужују додатну анализу.

2.2.2 Учесталост метафоре у говору

Број метафора, односно метафоричких језичких израза у говору може се разликовати и зависити од врсте говора, те су досадашња истраживања показала да густина/учесталост присуства метафоре може да варира између 20 метафора на 1000

⁴⁷ Ориг: *direct meaphor*

⁴⁸ Ориг: *Metaphor flag*

⁴⁹ Прев. аут; ориг: *When In Doubt, Leave It In*

речи у говору професора на предавањима на факултету, до отприлике око 50 у „обичном раговору“, или чак 60 у говору учитеља и средњошколских наставника (Cameron, 2003 : 57).

Како бисмо могли да израчунамо учесталост употребе метафоре, потребно је да измеримо број метафора у одређеном временском интервалу, или, сходно пракси неких аутора, да густину метафоре измеримо на основу текстуалних јединица транскрибованог говора: реченица, турнуса или речи (Cameron, 2008 : 201). Камерон сматра да за израчунавање броја метафора на 1000 изговорених речи, укупни број идентификованих метафора поделимо са бројем речи те онда тај број помножимо са 1000, односно:

$$\rho = \frac{\text{број метафора}}{\text{број речи}} \times 1000$$

Иако Камерон наводи да већина истраживача користи наведени метод израчунавања броја метафора на основу текстуалних јединица, а не на основу темпоралних јединица (2008 : 199), с обзиром да је предмет анализе овог рада коментар спортских мечева у телевизијском преносу, а да је у истраживањима гледаности као основна мерна јединица трајања неког емитованог садржаја један минут (Атијас-Ристић, 2014; Пругинић 2009 : 9; Nielsen Audience Measurement), у нашем раду ћемо проверити у присуство језичких израза са метафоричким значењем у временском интервалу од једног минута. Да бисмо могли да израчунамо колико метафора је употребљено у одређеном временском периоду користимо формулу:

$$v = \frac{\text{број метафора}}{\text{трајање ефективног говорења}} \times 60$$

за израчунавање броја метафора у односу на један минут.

2.2.2.a Скупине метафора

Метафора у говору није уједначено распоређена, већ је најчешће проналазимо у скупинама⁵⁰ или је повремено из конверзације чак и потпуно одсутна (Cameron, 2008 : 197). Склоност метафора, односно метафоричких језичких јединица да се тако групишу, првобитно су Полио и Барлоу (Pollio, Barlow) приметили у говору психотерапеута и њихових пацијената (1975), па је касније та тенденција проверавана на академским предавањима, говору у учионици, као и на црквеним проповедима. Метафоре према Камерон и Стелми (Stelma) у скупинама се јављају када се врши „интензивни интеракцијски рад у вези са општом сврхом дискурса“ (2004), односно најчешће говорницима помажу да објасне или протумаче нешто што им није познато или је комплексно па је потребно поједностављење ради разумевања. Због тога се као један од разлога узима и да је груписање метафора у скупине донекле и у зависности од теме/предмета разговора (Cameron, 2008 : 200). Управо због тога, приликом појашњавања предмета разговора долази и до коришћења истих или сличних метафора, те Макарти (McCarthy) налази да су метафоре, сходно одликама спонтаног говора, подложне понављању и различитом формулисању (1988), штавише када један говорник користи метафору, остали говорници су склонији томе да у сопственим одговорима такође користе метафору или метафорички језички израз (Cameron, 2008 : 200) јер „скупине фигуративног језика карактерише кохерентна метафора која затим бива разрађена кроз међусобно повезану мрежу идеја и слика“ (Corts & Pollio, 1999: 96). Камерон такође наглашава и да је веома ретко да се у конверзацији употреби само једна метафора.

⁵⁰ Енгл. *clusters*

2.3 Анализа дискурса

С обзиром на то да је основна тема овог рада анализа употребе метафоре у језику спортских телевизијских коментатора у италијанском језику, а да се у анализи ослањамо на основне постулате анализе дискурса, у наредним поглављима приказаћемо основе те лингвистичке дисциплине.

Анализа дискурса често се посматра као дисциплина лингвистике која проучава феномене којима се традиционална лингвистика мало бавила (Бугарски, 1986) иако је, с обзиром да укључује употребу лингвистике, социологије, теорије књижевности, филозофије језика, педагогије и сличних наука, најчешће одређена као интердисциплинарна област (Савић, 1993). Један од најранијих анализата дискурса, Зелиг Херис (Zellig Harris) налашава да је циљ анализе дискурса да открије како се дискурс разликује од случајних секвенци (1951) чиме је скренуо пажњу на важност истраживања повезаних говорних и писаних јединица. То се укпала и са неким каснијим разматрањима циљева према којима су „Људи [су] прилично способни да разликују случајну листу реченица и кохерентног текста, а то су принципи који су основа за то разумевање кохеренције која је тема истраживања аналитичара дискурса“ (Stubbs, 1983 : 5).

Према Свенки Савић, анализа дискурса представља добар пример повезивања више дисциплина како би се анализирале веће јединице од реченице у „конкретној реализацији међу стварним саговорницима који користе језик у некој конкретнјој ситуацији обједињујући и вербални и невербални потенцијал“ (1993 : 16), јер анализа јединица које су веће од реченице, „у конкретној употреби у контексту и ситуацији, боље објашњава људску комуникацију и понашање“ (1993 : 2). Анализа дискурса, према томе, преставља специфичан правац у истраживању језика у контексту јер ставља акценат на структуру природног говора језика, у типовима „дискурса“ као што су конверзције, интрвјуи, коментари и говори, другим речима, представља диципилну која разматра како језик, тако и друштвени живот. Сумирањем особина анализе дискурса, Савић наводи да се „види посебан истраживачки интерес, методе, емпиријски материјали, нивои анализе, метајезик и фокус на низ нових питања која пре појаве анализе дискурса нису постављана у анализи језика“ (1993 : 28).

У основи анализе дискурса налазе се три основна питања, а то су однос између структуре и функције, однос између текста и контекста, као и природа комуникације (Schiffrin, 1994 : 18), тако што проучава језичке и комуникационе целине које су веће од реченице као и употребу језика у реалној људској интеракцији (Пешић, 1997), а да је притом, једно од кључних питања повезаност између језика и контекста у коме се он употребљава, тј. друштвено условљену употребу језика, односно, можемо је дефинисати као проучавање језика и његових ефеката на свет око нас.

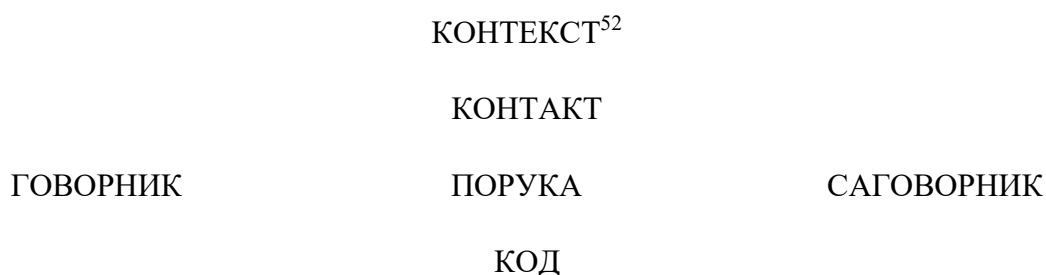
2.3.1 Дефинисање дискурса

У лингвистичким студијама термини *дискурс* и *текст* употребљавају се на различите начине. Некада се односе на два различита, али комплементарна погледа на језик, те у складу са та два приступа текст може да се посматра и као структура и/или као процес, па је тако појам *текст* често коришћен за производ неког процеса, док се појам *дискурс* користи за процес продукције текста и његовог разумевања, што у обзир узима контекст ситуације у којој се тај текст производи (Савић, 1993 : 29), аналогно са односом између реченице и исказа (Van Dijk, 1977). Клајн и Шипка у *Великом речнику страних речи и израза* дискурс у лингвистичком значењу дефинишу као „скуп више исказа, говор или текст дужи од реченице“ (2007 : 367), док на пример Коутс (Coates) дискурс дефинише и као „систем исказа које повезује заједничко значење и вредности“ (Coates, 2004 : 216). У овом раду термин дискурс, сходно начину на који га дефинише Савић, користимо у значењу усменог разговорног вида језика (Савић, 1993 : 32).

Анализа дискурса не може бити неовисна од анализе сврхе језика у људским животима јер према Фазолду „истраживање дискурса је исраживање о било ком аспекту употребе језика“ (1990 : 65). Браун и Јул (Brown, Yule), наводе да анализа дискурса нужно представља анализу језика у употреби јер: „Као таква не може бити ограничена на описивање језичких форми независно од сврхе и функција за које су те форме направљене да служе у људским стварима“ (1983 : 1). Са друге стране, са тиме се слаже и Феклоф (Fairclough) који сматра да језик и друштво, заправо, сачињавају једни друге: „језик је део друштва, језички феномени су друштвени феномени посебне врсте и

друштвени феномени су (делом) лингвистички феномени“ (1989 : 23), чиме се наводи да су језик и друштво међузависни.

Према Јакобсону (Jacobson) сходно начину на који искази могу да буду повезани са различитим компонентама говорних ситуација, разликује се шест језичких функција (1960), које је Шифрин (Schiffrin) схематски⁵¹ (ре)организовала на следећи начин, где се језик посматра само као једна од (саставних) компоненти говорне ситуације (1994 : 33; Савић, 1993 : 42):

Контекст⁵³ представља референцијалну функцију која пружа информације о ванјезичкој стварности. Контакт⁵⁴ има фатичку функцију која претпоставља употребу језика ради успостављања друштвеног контакта, док је поетска функција која подразумева уметничку, креативну употребу језика представљена као Порука⁵⁵. Говорник⁵⁶, односно емоционална или експресивна функција служи за исказивање осећања, саговорник⁵⁷, односно конативна функција служи како би се утицало на саговорника, док код⁵⁸ представља метајезичку функцију која подразумева употребу језика ради описивања предмета изучавања (Schiffrin, 1994 : 33). Савић схему подробније објашњава на основу ситуације у којој су говорник и саговорник лицем у лице, тако што се порука формира на основу говорникове намере или мотивације да саопшти нешто. Са друге стране, саговорник перцепира или процењује ситуацију у којој се комуникација одвија и врши унутрашњу репрезентацију претходног искуства на

⁵¹ Схема која је овде представљена идентична је и код Деборе Шифрин (1994 : 33) и код Свенке Савић (1993 : 42), а налази се у идентичном облику и у још неким радовима, где такође није представљена као слика, те стога и овде стоји у том облику.

⁵² У раду користимо превод на српски који Свенка Савић употребљава у „Дискурс анализа“ (1993 : 42)

⁵³ Енг: *Context*

⁵⁴ Енг: *Contact*

⁵⁵ Енг: *Message*

⁵⁶ Енг: *Addressor*

⁵⁷ Енг: *Addressee*

⁵⁸ Енг: *Code*

основу којег формира значење. За такво значење поруке бира одређену језичку форму и вербално је саопштава говорнику (1993 : 42). На пример, исказ *Знате ли колико има сати?* истовремено има фатичку функцију јер започиње контакт, емотивну функцију јер преноси намеру говорника да саопшти нешто, конативну функцију јер тражи нешто од саговорника, као и референцијалну функцију јер се односи на свет ван језика (Schiffrin, 1994 : 33).

Сходно томе, дискурс, заправо, представљају искази (контекстуализоване реченице) који су мање јединице од којих је дискурс састављен, док је са друге стране дискурс скуп суштински контекстуализованих јединица употребе језика (Schiffrin, 1994 : 39).

Анализа дискурса, дакле, обухвата све врсте људских сусрета, па се њоме испитују различите форме комуникације међу којима се могу наћи и преноси утакмица (Стевић, 1997 : 8), односно у случају овог рада, тениски мечеви.

2.4 Разлози за истраживање језика италијанских спортских коментатора

Истраживања језика медија, којим се баве анализа дискурса и социолингвистика, махом се односе на анализу како језика такозваних штампаних медија, или телевизијским формама интервјуа са нагласком, по правилу на дневно-политичким садржајима (Cotter 2003; Schiffrin и др. 2003). Сам језик спортских коментатора готово да је занемарен у стручној литератури у којој се или уопште не помиње или се помиње успут. На пример у *Le microlingue scientifico-professionali: Natura e insegnamento*, Паоло Балбони (Paolo Balboni) језик спортског новинарства помиње само како би илустровао ширину концепта *linguaggio settoriale*⁵⁹ (Balboni, 2000 : 8). Италијански социолингвиста Алберто А. Соберо (Alberto A. Sobrero) сматра да се језици струке користе за комуникацију која је у вези са одређеним професионалним активностима (AutoriVari, 2003 : 237), док Бекарија (Beccaria) наглашава да тај језик треба да буде дефинисан као технички због прецизног и специфичног обима којих се анализира и представља догађаје

⁵⁹ Стручни језик

(Vesicaria, 1973 : 46), што у потпуности одговара употреби језика спортских коментатора. Најближи разматрању говора спортских коментатора је Доменико Пројети (Domenico Proietti) који спортски језик посматра као техничку и специфичну терминологију појединачних спортских дисциплина као и различитих врста дискурса чији је циљ извештавање и коментарисање спортских догађаја (1993 : 10).

Језику спортских коментатора на телевизији, чак ни домаћи аутори не посвећују пажњу, па тако о језику спорта и спортских новинара не можемо пронаћи ништа у *Анализи жанра, дискурс језика струке* Игора Лакића (Лакић, 1999), док се у делу *Функционални стилови* Бранка Тошовића језик спорта, такође, не анализира већ се само помиње кроз примере из текстова као део анализе публицистичког стила (Тошовић, 2002 : 257).

Једини радови које је аутор овог истраживања успео да пронађе у вези са говором спортских коментатора баве се искључиво његовом синтаксичком структуром у сврху побољшања синтетичког репродуковања тог говора у служби виртуелних коментатора у видео играма, пре свега у играма које за тему имају фудбал. Стручни језици, међу које убрајамо и језик спортских новинара и коментатора (Радовић, 2010 : 33) најчешће се шире управо преко медија, а језик спортских коментатора, заправо је језик који се користи управо у медијима. С обзиром да се аутор овог рада језиком италијанских спортских новинара бавио у свом мастер раду, а да истовремено од 1996. године ради као телевизијски спортски новинар и коментатор, истраживање употребе метафоре у језику спортских коментатора на телевизији је логичан избор и след научног истраживања.

2.4.1 Истраживање гледаности телевизијских програма у Србији

Као што смо већ у Уводу овог рада нагласили, спортски садржаји на телевизијама широм света бележе велику гледаност. И телевизијске станице у Србији које емитују спортске садржаје, такође, имају велику гледаност када се на њиховим програмима прате спортски преноси.

Приликом мерења гледаности агенција Нилсен одијенс меџурмент⁶⁰ (Nielsen Audience Measurement) на територији Републике Србије, подразумева целокупну територију Србије без Косова⁶¹. Треба нагласити да се под појмом телевизијске публике сматрају становници старији од 4 године, те се подаци компаније Нилсен односе на 7.047.630 становника (Радовић, 2015 : 3).

Према подацима компаније Нилсен телевизијску публику у Србији у највећем проценту чине особе старије од 65 година: 18.10%, док публика узраста између 25 и 44 године чини 14.10%. Од укупног броја гледалаца који су у периоду између 01. априла 2013. и 01. априла 2014. године у време спортских преноса пратили телевизијске програме станица са националном покривеношћу у просеку је између 21 и 26 процената публике посматрало спортске мечеве (Атијас-Ристић 2014).

У периоду између 01. априла 2013. и 01. априла 2014. године према анализи агенције Нилсен три најгледанија спорта у Србији су фудбал, кошарка и тенис. У периоду од 365 дана телевизијске станице са националном покривеношћу у Србији чак 209 дана су емитовале директне преносе спортских такмичења. У поменутом периоду емитовано је укупно 88 фудбалских утакмица, 131 кошаркашка утакмица и чак 254 тениска меча (Атијас-Ристић, 2014). Осим чињенице да је највећи број директних преноса спортских такмичења у поменутом периоду био посвећен тенису, истовремено и разлика између мушке и женске телевизијске популације која је гледала преносе тениских мечева износи 10.28% што је у односу на публику која гледа фудбал и кошарку најмања разлика међу половима. Од укупног броја гледалаца који су у тренутку емитовања тениских мечева пратили неки телевизијски садржај чак 55.14% мушке и 44.86% женске популације је пратило тенис. Разлика између мушке и женске популације која је пратила фудбал износи 19.36%, док је разлика између припадника двају полова код кошаркашке телевизијске публике највећа и износи 23.16% (Атијас-Ристић, 2014). Управо због тога аутор овог рада је одлучио да анализира употребу метафоре у језику спортских коментатора на телевизији на транскриптима аудио записа са тениских мечева.

⁶⁰ убудуће Нилсен

⁶¹ (<http://www.agbnielsen.net>)

2.5 Пилот истраживање

Пилот истраживање у вези са употребом метафоре у језику спортских коментатора на телевизији на српском језику које чини подлогу овог истраживања урађено је за потребе завршног рада на предмету Когнитивна лингвистика на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

У пилот истраживању анализирали смо транскрипт аудио-видео снимка финалног меча турнира у Вимблдону 2014. године у мушкој конкуренцији који је емитован на програму телевизије Спорт клуб, уживо 6. јула 2014. године. Снимак преноса, без реклама⁶², траје укупно 4 сата и 52 секунде. На снимку који је предмет анализе меч коментарише само један коментатор и налази се на коментаторској позицији на Централном терену⁶³ Свеенглеског клуба за тенис на трави и крокет⁶⁴. Коментар меча поделили смо у седам целина: 1. увод, 2. први сет, 3. други сет, 4. трећи сет, 5. четврти сет, 6. пети сет и 7. доделу пехара. Саму анализу усмерили смо на првих шест целина, с обзиром да у последњој целини, додели пехара, коментатор само преводи говоре званичника и самих учесника сусрета, и не коментарише дешавања на терену. Укупно трајање анализаног снимка, без целине коју смо означили као „додела пехара“, износи 3 сата и 36 минута. Од укупног трајања преноса, коментатор ефективно говори 1 сат 8 минута и 21 секунд.

2.5.1 Метафора

Метафоре и метафорички концепти који су идентификовани у пилот истраживању, наведени су редоследом који одражава учесталост њихове употребе, односно, у складу је са бројем примера које смо пронашли у анализаном тексту.

⁶² из аудио-видео записа преноса који је Небојша Вишковић, уредник на каналу Спорт клуб, уступио аутору рада, избачене су рекламе које су емитоване за време директног преноса

⁶³ Позицију коментаторске кабине из које је коментарисан меч наводимо због тога што је и место са којег се коментарише одређени спортски садржај важно за сам коментар. Када се коментатор налази на лицу места може боље гледаоцу да дочара и пренесе атмосферу догађаја који преноси јер и сам боље осећа атмосферу. Осим тога, када се коментатор налази на лицу места, има прилику да види и оно што гледалац у телевизијском преносу не може да види, а то преносу даје додатну вредност. (Радовић, 2015 : 8)

⁶⁴ Ориг: *All England Lawn Tennis and Croquet Club*

2.5.1.a Структурна метафора

Спортска такмичења привлаче пажњу публике још од античких времена, с обзиром да је такмичење у спортским дисциплинама у то доба чинило занимљивим то што су те дисциплине биле део војничке обуке, која је била саставни део свакодневног живота (Радовић 2013 : 267). Управо због тога у корпусу који смо анализирали најприсутнија је конвенционална метафора МЕЧ ЈЕ РАТ.

T14: (...) Ево тих међусобних дуела=дакле:: -- три меча одиграна ове године, два добијена Федерер, један је добио Новак Ђоковић (...)

T238: (...) У сваком случају публика је добила оно што је очекивала:: а то је:: велика борба, одличан дуел, наравно, пре свега, не може другачије када играју први и четврти носиоци.

С обзиром на то да „метафоре у концептуалном систему указују на кохерентне и систематичне односе између концепата“ (Lakoff & Johnson 2003 : 106), а да се меч састоји из поена, различитих типова потеза (сервис, ритерн, бекенд, ас и др.), гемова и сетова и сл. метафору МЕЧ ЈЕ РАТ можемо сматрати структурном метафором јер из ње произилазе следеће метафоре које одражавају унутрашњу структуру рата, а која је преликана на унутрашњу структуру самог меча. Рат подразумева вођење битака у којима се користи оружје, а битке могу да буду *добијене* или *изгубљене*, те стога у наредним примерима можемо да приметимо преликавање унутрашње структуре рата на основне сегменте тениског меча: гем, сет, поен, или пак на сам турнир и његове нивое такмичења:

ГЕМ ЈЕ БИТКА

T7: (...) мечава Федерер је изгубио само један једини гем на свој сервис (...)

T49: Али зато другим сервисом осваја још један гем и изједначује на три три. Теже него Ђоковић узима сервис гемове Федерер пошто је изгубио до сада шест поена -- у три сервис гема=Ђоковић један, али -- тако се рачуна.

СЕТ ЈЕ БИТКА

T7: (...) Ево његовог пута до тог финала, дакле, против Штепанека је изгубио сет, против Чилића је изгубио два сета (...)

T128: колико је важно да се добије обај први сет

ПОЕН/ПОТЕЗ ЈЕ БИТКА

T7: (...) била, сећате се, погодио је врх мреже и тако освојио дуел= (...) земљака, изгубио је тада сервис=дакле (...)

T181: Малочас је Новак направио брејк први пут у мечу, и:: одиграо, коначно, у ствари добио један тако важан поен јер их је до сада све губио у овом дуелу.

ФИНАЛЕ ЈЕ РАТ

T7: (...) пре само месец дана изгубио је финале од Рафе Надала. (...)

T8: Наравно, први у кадру принц Вилијам и Кејт Мидлтон -- који су били јако, јако тужни када је Мареј изгубио у четвртфиналу од Григора Димитрова=тако да нема Ендија Мареја у финалу су Новак Ђоковић и Роџер Федерер.

ТУРНИР ЈЕ РАТ

T38: играли дубл су заједно и освајали турнире

T465: (...) интересантно је да Федерер, иако је освојио седам Вимблдона, ипак на другом месту по укупном броју победа на овом турниру (...)

T534: НЕЋЕ! НОВАК ЂОКОВИЋ ОСВАЈА ВИМБЛДОН!

Метафоре које смо навели, извели смо из стуктурне метафоре МЕЧ ЈЕ РАТ, на основу одражавања унутрашње структуре рата која, између осталог, подразумева вођење битака, пресликавањем на унутрашњу структуру самог меча из претходних примера метафора ГЕМ ЈЕ БИТКА, СЕТ ЈЕ БИТКА, ПОЕН/ПОТЕЗ ЈЕ БИТКА, ТУРНИР ЈЕ РАТ, ФИНАЛЕ ЈЕ РАТ, где смо сегменте игре посматрали као појединачне битке кроз *освајање* (**T7**, **T38**, **T49**, **T465**, **T534**), *губљење* (**T7**, **T8**, **T181**), или *добијање* (**T14**, **T128**, **T181**) самог меча, гема, сета, потеза или турнира.

Рат подразумева оружани сукоб у којем се користи оружје, те на основу тога, коришћењем рата као изворног домена можемо, такође, да изведемо и метафору ПОТЕЗ⁶⁵ ЈЕ ОРУЖЈЕ:

T27: (...) Ево са два одлична сервиса у Те линију Ђоковић добија два директна поена.

T356: СВЕ је кренуло од бриљантног ритерна, Ђоковићево оружје које и најбољи сервис може да претвори у контра ударац

T383: (...) Нема више тако моћног сервиса, али сада Ђоковић сервисима може да заврши меч. (...)

У горе наведеним примерима којима смо илустровали метафору ПОТЕЗ ЈЕ ОРУЖЈЕ видимо да су потези сервис и ритерн представљени као оружје које омогућује да се добије/освоји поен (**T27**, **T356**), односно директно означени као оружје (**T383**) где је поменути метафорички концепт јасан.

2.5.1.6 Остали метафорички концепти

У анализираном коментару, осим структурне метафоре МЕЧ ЈЕ РАТ и метафора које су проистекле из ње, проналазимо и следеће метафоре:

ТЕНИСЕРИ СУ ГЛАДИЈАТОРИ

T464: Гладијаторски је ово посао. Три ипо сата су на терену:: (...)

С обзиром да су гладијатори у античком Риму били професионални борци на јавним приредбама, те да су те приредбе првобитно одржаване на трговима, а касније у амфитеатрима (РМС 2001 : 186; ОЕ, св. 3 : 171) пресликавање на тенисере у савременом добу је вишеструко: тенисери су професионални такмичари који своје мечеве играју на

⁶⁵ сервис, ритерн, бекенд и сл.

стадионима или у затвореним спортским дворанама које се махом називају аренама⁶⁶, те је метафорички концепт јасан.

ПОТЕЗ ЈЕ МАШИНА

T138: (...) Бекенд није радио најбоље=поготово та паралела (...)

У овом метафоричком концепту потез, на конкретном примеру *бекенд*, посматра се као машина која може да функционише, односно да не функционише, тј. у наведеном примеру да „не ради“. За објашњење термина бекенд види **2.5.5**.

ПОЕН ЈЕ ГРАЂЕВИНА

T59: Погађа три четвртине првог сервиса Федерер што је на трави изванредно и када то ради тешко је направити брејк.

Метафоричко пресликавање у концепту ПОЕН ЈЕ ГРАЂЕВИНА подразумева да сваки поен, једнако као и грађевина, мора да се конструише, тј. изгради на основу поеза које тенисер чини, како би освојио поен.

ТУРНИР ЈЕ ПУТОВАЊЕ

T7: (...) Ево његовог пута до тог финала, дакле, против Штепанека је изгубио сет, против Чилића је изгубио два сета, дакле, без дилеме најтежи меч (...) Видећете кога је и победио на путу до финала, Федерер па може да се каже (...)

Један од најчешћих примера који аутори користе за појашњење структурних метафора јесте метафора ЖИВОТ ЈЕ ПУТОВАЊЕ (види **2.1.1**), те смо на основу тог концепта идентификовали и метафору ТУРНИР ЈЕ ПУТОВАЊЕ у којој је систем такмичења који подразумева различите стадијуме представљен као путовање, што у наведеном примеру видимо у Ево његовог пута до тог финала и на путу до финала.

⁶⁶ Нпр: Штарк арена <http://starkarena.co.rs/>

ОСВАЈАЊЕ ТУРНИРА/ТИТУЛЕ ЈЕ КРУНА

Ову метафору дефинисали смо на основу два параметра. У основном значењу круна представља симбол владарског достојанства и власти (РМС, 2001 : 589), те је сходно томе онај који освоји турнир представљен као владар тог турнира. Осим тога у *Речнику Матице Српске* за исту одредницу проналазимо и да може да има значење „врхунског изванредног достигнућа“ што представља освајање турнира. У примеру који наводимо:

T288: Марион Бартоли, до јуче актуелна шампионка Вимблдона па је круну предала Петри Квитовој (...)

предаја круне осим „освајања турнира“ може и да представља „смену владара“ на основу примарног значења.

ОСВАЈАЧ ТУРНИРА/ТИТУЛЕ ЈЕ ЗВЕЗДА

Ову метафору идентификовали смо на основу значења појма *звезда* према којем је такмичар који освоји турнир представљен као особа која постиже велики успех у области којом се бави, а која је најчешће занимљива за ширу јавност те се о тој особи много прича и/или пише (РМС, 2001 : 411), те на основу тога, као што видимо у следећем примеру:

T197: (...) ээ Ноа Рубин је победио Стефана Козлова=обојица момака су Американци, дакле, ето, можда је од њих неко будућа звезда (...)

могу да постоје и будуће звезде, односно играчи од којих се очекује да у будућности освоје турнир. У контексту нашег примера, конкретно турнир у Вимблдону када буду играли у сениорској конкуренцији.

ПОТЕЗ ЈЕ КЊИГА

T58: Новак ФЕНОМЕНАЛНО чита за сада Федерерове ударце и:: (...)

T155: Добро је прочитао ово Федерер, није дирао волеј (...)

Ову метафору смо идентификовали на основу неколико фактора. Међу значењима глагола (*про*)*читати* (РМС, 2001 : 1487, 1066) проналазимо и значење распознавања знакова и разумевања њихог значења, односно схватања нечијих намера, те погађања онога што ће се десити на основу одређених знакова. Истовремено за одредницу *књига* међу значењима проналазимо и да представља писмену поруку која се чита (РМС, 2001 : 531), те смо комбиновањем тих фактора метафору коју проналазимо у примерима **T58** и **T155** идентификовали као ПОТЕЗ ЈЕ КЊИГА.

Слично као и на претходном случају, и следећу метафору идентификовали смо на основу неколико фактора:

ЧОВЕКОВ УМ ЈЕ ТКЕНИНА

T440: Сада ће Новак морати да покаже од чега је саткан јер је:: (...)

Наиме, као што видимо на наведеном примеру, коментатор је употребио израз од чега је саткан који подразумева глагол *саткати* који значи „направити ткајући“ (РМС, 2001 : 1172). С обзиром да глагол *ткати* (РМС, 2001 : 1297) подразумева израђивање *ткенине* (РМС, 2001 : 1296) а на основу контекста кометара, дошли смо до метафоре ЧОВЕКОВ УМ ЈЕ ТКЕНИНА.

ЧОВЕКОВ УМ ЈЕ РАЧУНАР

Ова метафора релативно скоро се појавила у западној култури, а настала је на основу технолошког развоја, пре свега информационих технологија, на основу којих су створени предуслови за овакво пресликавање⁶⁷

T443: (...) пре свега је, кажем, у глави сада најважније, Ђоковић, мислим јесте довољно ментално стабилан да:: буквално потезом еџ једне типке на компјутеру ИЗБРИШЕ оно што се дешавало малочас.

⁶⁷ Опш. у Gigerenzer & Goldstein, 1996.

На наведеном примеру можемо да илуструјемо метафорички концепт према којем је функционсање рачунарског оперативног система, или неког од програма, пресликовано на људски ум.

Тениски рекет према основној дефиницији коју даје Међународна тениска федерација⁶⁸ састоји се од три основна дела: главе, врата и дршке, где је физички изглед рекета прсликан на изглед човека јер је један од уобичајених изворних домена у настајању метафоре људско тело (Кликовац, 2004 :17), па смо сходно томе идентификовали и следећу метафору:

ГОРЊИ ДЕО ПРЕДМЕТА КАО ГЛАВА

T257: Мало више је отворио главу рекета Новак, (...)

На основу фигуративног значења речи *огледало* које подразумева слику или одраз (РМС, 2001 : 837) у примеру:

T347: (...) Роџер је такав=то је то, еэ некако је, у ствари, и огледало земље из које долази.

идентификовали смо метафору ТИПИЧАН ПРЕДСТАВНИК ЈЕ ОГЛЕДАЛО где је, на основу одређених културно условљених образаца понашања, коментатор изнео закључак у вези са понашањем такмичара.

2.5.1.в Метафора садржатеља

С обзиром да ми свет спознајемо пре свега чулно, доживљавамо га као нешто што је у односу на нас споља, због тога сопствену оријентацију унутра – споља пројектујемо и на остале физичке објекте који су ограничени површинама (Lakoff & Johnson 2003 :

⁶⁸ <http://www.itftennis.com//technical/rackets-and-strings/other/anatomy.aspx>

27). Метафорички концепт по којем физичке, али и апстрактне појмове посматрамо и као неку врсту посуде које имају своју унутрашњу и спољну страну, управо је механизам по којем функционише метафора садржатеља коју проналазимо у велком броју примера, те овде наводимо само неколико типичних примера које смо идентификовали:

T7: (...) да су на крају ушли у ово велико финале могло би да се каже да је исти такав сусрет, зато што:: на глобалном нивоу посматрано:: и да су Надал и Мареј, рецимо, ушли овде у финале, такође би било огромно интересовање=кад сам већ код тога, ово је прво финале грен слема још од две хиљаде девете године да у финалу нема ни Надала ни Мареја. (...) јесте да онако не иде баш у последње

T122: У Бекерово време на репертоару нису били ваш ови драјв волеји -- то је више Моника Селеш увела у свет тениса.

T165: Ево је бекенд паралела=дакле, Новак=иако је промашивао бројне ударце тог типа у првом сету=наставио је да их форсира=јер одатле црпи самопоуздање. -- Ако то иде -- онда му је то основ за:: смиреност=није рука у питању, нешто друго је.

T237: (...) идемо лагано у сет број три.

T318: ИДЕ форхенд одлично=онда на мрежи код овог бекенд волеја све је одиграно школски, како треба, ушао је у ударац, одиграо га је до краја

Као што смо на претходним примерима илустровали, захваљујући метафори садржатеља којом релацију унутар – споља пресликавамо и на наше природно окружење чак и тамо где не постоје природне физичке границе, те према Лејкофу и Џонсону, захваљујући томе можемо да их квантификујемо на основу нашег основног инстинкта територијалности (2003 :29) видимо и да нпр. *финале* (**T7**), *сет* (**T237**), *ударац* (**T318**, **T165**), *свет тениса* (**T122**) или период у којем се неко такмичио (Бекерово време у T122) можемо да посматрамо као ограничени простор у који може да се уђе, или да се из њега нешто црпи (**T165**), односно, концептуализујемо као садржатељ.

Према Лејкофу и Џонсону догађаје метафорички концептуализујемо као предмете. Тако трка постоји у простору и времену и има добро дефинисане границе, па је због тога посматрамо као САДРЖАНИ ОБЈЕКАТ с обзиром да у њој постоје учесници, догађаји као што су почетак/старт и циљ/финиш као и активност трчања која представља

метафоричку супстанцу (2003 :29; види **2.1.3.6**). Сходно томе идентификовали смо и метафору:

ТУРНИР ЈЕ ТРКА

T246: (...) Ђоковић јури седму Грен слем титулу, а: Федерер осамнаесту Грен слем титулу и – (...) а покушава да стигне и неке девојке које су освајале толико често синглове (...)

2.5.1.г Просторне метафоре

Ова врста метафоре подразумева организацију система концепата у односу једних према другима, а заснована је на нашем физичком искуству. Концепт просторне метафоре подразумева опозицију, нпр. горе – доле, па тако добијамо метафору БОЉЕ ЈЕ ГОРЕ, те је средство за разумевање концепта на искуственој основи, али и културно условљено. Лејкоф и Џонсон сматрају да је „већина наших основних концепата организована у смислу једне или више просторних метафора“ (Lakoff & Johnson 2003 : 24), и сходно томе проналазимо просторне метафоре и у анализираном коментару:

T531: Како јефтино! Челенџ!

Коју идентификујемо на основу опозиције добро – лоше, кроз метафорички концепт: ЛОШЕ ЈЕ ЈЕФТИНО.

Такође смо пронашли и следећи пример:

T347: (...) прича са Федерером у више наврата чак и иза камере, дакле, велики:: велики господин, наравно са великим манирима (...)

у којем се на основу опозиције испред – иза, иза камере разумева као приватан разговор који није јаван јер камера не може да снима оно што се налази иза објектива, односно, оно што није физички испред камере. Слично као и у метафорама које за изворни домен имају позориште, или позоришну представу па се оно што је јавно одвија нпр. „на сцени“, док оно што није јавно као место одигравања има „иза завесе“ или „иза кулиса“.

У једном од исказа анализираног коментара пронашли смо и идиоматски израз који је настао просторном метафором:

T64: (...) када је пар карата достигао на црно вредност од неколико десетина хиљада фунти. (...)

Као што смо навели, разумевање метафоричких концепата је, између осталих наших искустава и културно условљено, те на основу тога у примеру **T64** разумемо идиоматски израз на црно, с обзиром да је у култури у којој живимо устаљена опозиција бело – црно где бело означава нешто што је добро или позитивно у моралном смислу (РМС 2001 : 74), у односу на црно које подразумева нешто што је противзаконито, неовлашћено или без прописаних докумената (РМС, 2001 : 1465-1466).

Такође смо пронашли и израз пролазити кроз пакао у следећем исказу:

T428: Није лако=није лако изржати све ово, оно што је било малочас заборавити моментално -- Ђоковић пролази кроз тај пакао. Ништа тридесет.

У наведеном примеру (**T428**) опозиција рај – пакао, на основу које је настао тај метафорички концепт такође је културно условљена јер појам *пакла* подразумева тешко подношљиво душевно стање (РМС, 2001 : 892) за разлику од *раја* који подразумева место које је угодно за живот (РМС, 2001 : 1104).

2.5.2 Персонификација

Концепт персонификације покрива широк дијапазон метафора, а подразумева да се физички објекат даље наводи као особа (Lakoff & Johnson 2003 : 31). У анализираном коментару меча проналазимо следеће примере:

- T7:** (...) тај Ролан Гарос му стално измиче (...)
- T82:** Лукав ритерн, креативан на мрежи. Ђоковић на два поена од сета.
- T108:** (...) те ситнице могу некада:: играти и кључну улогу. – (...)
- T112:** Погледала га је срећа, мало Швајцарца::
- T131:** ФЕДЕРЕРОВ смеч је био храбар и:: за МАЛО у ауту. Пет пет.
- T231:** Опет бежи=опет БЕЖИ лопта са рекета код ове бекенд паралеле (...)
- T378:** Поново је ритерн одрадио посао=петнаест оба.
- T420:** Милиметри Родероци велики другари данас. Изједначење.
- T472:** Јер ово је фаза меча кад оно што је провео на терену пре финала, они бројни сати, узимају данак, плус ова повреда.

Наишли смо и на пример персонификације, који одступа од основног начела тог метафоричког концепта да се на неживе ствари пресликавају особине човека:

- T126:** Клинци су мали за тенис -- поготово -- ово двоје близанаца:: -- из друге гарнитуре.

Значење речи гарнитура је „више предмета исте врсте и намене који се допуњују и чине целину“ (РМС, 2001 : 175), док близанци⁶⁹ подразумевају више деце рођене при истом порођају (РМС, 2001 : 90) те је пресликавање јасно. С обзиром да је персонификација општа категорија на основу које је могуће извести велики број различитих метафора (Lakoff & Johnson, 2003 : 31), ову метафору можемо класификовати као подкатегорију коју бисмо назвали метафором одређивања.

2.5.3 Животињска метафора

- T495:** Колико сада Федерер форсира бекенд Ђоковићу=свака лопта иде на ту страну -- и лукави лисац долази до још једног поена после још једне грешке Ђоковића=изједначење.

⁶⁹ „људски или животињски организми који су се истодобно заплودили и развијали у истом утерусу“ (ОЕ, 1977, св. 1 : 565)

Метафора у претходном примеру проистиче из концептуалне метафоре ЖИВОТИЊЕ СУ ЉУДИ, која је одраз потребе да се свет тумачи свођењем на људски ниво у тумачењу/дефинисању људског карактера на основу инстинктивне особине коју додељујемо животињи (Lakoff & Turner, 1989 : 194). Међутим, с обзиром да метафорички концепт ЖИВОТИЊЕ СУ ЉУДИ може да покрије велики број метафора које као изворни домен подразумевају животиње или њихове особине, да бисмо прецизније дефинисали наведени пример можемо да Федерер (...) лукави лисац подведемо под подкатегорију НЕПРИХВАТЉИВО ЉУДСКО ПОНАШАЊЕ ЈЕ ПОНАШАЊЕ ЖИВОТИЊА (Kövecses, 2010 : 125)⁷⁰.

2.5.4 Спортска метафора

Спорт је веома чест извор метафора и метафоричких концепата на основу којих разумевамо нашу стварност, те самим тим механизам спортске метафоре подразумева да се појмови или ситуације из неког дугог домена појасне коришћењем израза који се користе у домену спорта. Тако су Палматијер и Реј (Palmatier, Ray) у *Речнику спортских метафора* идентификовали преко 1.700 најчешће коришћених спортских метафора из 100 различитих спортова, као што су нпр. *pull your own weight*⁷¹ која долази из веслања, *catch someone off guard*⁷² из бокса или *send someone a curve ball*⁷³ из бејзбола (1989), док рецимо Келис (Callies) анализира у којој мери спортске метафоре настале из спортова који су популарни у Сједињеним Америчким Државама обликују различите аспекте америчке културе и идентитета (2011), па се чак могу идентификовати и у правном језику у америчким судовима (Thornburg, 1995). Спортске метафоре често користе и политичари, па тако је својевремено италијански премијер Силвио Берлукони (Silvio Berlusconi) када је одлучио да почне да се бави политиком 1994. године рекао да је „изашао на терен“ (Corrias, 1994), односно, у примеру који наводе Семино и Маши (Semino, Masci) је после избора мислећи на састав нове владе грађанима понудио „добар

⁷⁰ Животињска метафора и остали концепти и подконцепти који се у њима појављују излазе из оквира нашег истраживања, а на тему тих метафоричких концепата постоји велики број радова.

⁷¹ Срп: Повући сопствену тежину - са значењем „радити исто колико и остали људи у групи“; прев. аут.

⁷² Срп. Досл.: Ухватити некога без гарда - са значењем „ухватити некога неспремног“; прев. аут.

⁷³ Срп. Досл.: Послати некоме закривљену лопту - са значењем „нечег неочекиваног, изненађујућег или погрешног“; прев. аут.

тим“ (1996 : 255). Неке од спортских метафора постале су и идиоматизовани изрази. У анализираном тексту проналазимо следеће примере:

T282: Хоум ран завршава у седмом реду: а Токовић узима четврти гем (...)

Израз „хоум ран“ представља термин из бејзбола који подразумева ситуацију у којој, према појашњењу на званичној интернет страници Бејзбол савеза Србије⁷⁴, такмичар ударањем лопте „преко ограде терена омогућује ударачу да несметано оптрчи све 4 базе и освоји поен. Поене истовремено освајају и други нападачи који се у том моменту затекну на базама, тако да се једном акцијом може освојити највише 4 поена.“, те у складу са тим у наведеном примеру идиоматизовани израз из бејзбола се разумева као: „лоптица која је избачена ван простора одређеног за боравак играча“.

Другу спортску метафору проналазимо у следећем примеру:

T466: (...) да ли ће поред бурме бити још један прстен са Вимблдона, то ћемо знати релативно брзо. (...)

У кошаркашкој НБА⁷⁵ лиги уместо медаља и пехара, победници добијају шампионски прстен те је овде „прстен“ употребљен у том контексту.

Такође смо пронашли и следећи идиоматизовани израз који је веома чест у говору спортских коментатора, али и самих спортиста и навијача:

T536: (...) Оставио је срце на терену (...)

⁷⁴ званична интернет страница Бејзбол савеза Србије, <http://www.baseballsrbija.com/>

⁷⁵ Ориг. NBA, скраћено од: National Basketball Association, кошаркашка лига која се игра на територији Сједињених Америчких Држава и Канаде, опш. на: www.nba.com

Опширнија анализа овог примера налази се у поглављу 2.5.7

У говорном језику постоји и велики број лингвистичих метафора за чију идентификацију није потребан контекст, а које подразумевају изразе са потенцијалом да се метафорички разумеју, јер се огледају у коришћењу „речи или израза које потенцијално везују за изворни домен који се разликује од домена говора који га окружује“ (Cameron 2008 : 198). Најчешће лингвистичке метафоре су метафорички мотивисани идиоматски изрази, те смо, сходно томе, у анализираном коментару пронашли одређени број таквих израза које ћемо илустрације ради, само навести:

- T3:** (...) што се тиче Швајцарца, заиста, ово је његова дневна соба малте не. Седам пута до сада освајао је трофеј, а и Ђоковић се навикао већ богами, лагано на ова финала. (...)
- T4:** (...) Роџер то, наравно, брло добро зна и стално напомиње како се у Лондону осећа као код куће (...)
- T7:** (нвб.) Дакле може да се каже финале као из снова, али еэ да будемо реални, дакле, било која двојица из те такозване велике четворке да су на крају ушли у ово велико финале могло би да се каже да је исти такав сусрет
- T14:** То је то. -- Добро је овако почети -- да се мало скрешу крила Федереру
- T22:** (...) Роџер погоди и снажно и прецизно -- и ту нема лека.
- T289:** Кад крене с овим чип-енд-чарџом Федерер то је ПСИХОЛОШКИ атак на ривала јер многи се уплаше=пресеку им се ноге, буквално када крене на мрежу с тим ударцем али (...)
- T340:** И поново форхенд, али на сервис. Покушавши да нападне агресивно - - ово није ништа, ови облачићи су за Лондон мачији кашаљ.
- T465:** (...) иако је освојио само под знацима навода два Вимблдона
- T466:** (...) уследиће и:: стајање на луди камен које је заказано (...)
- T510:** О, колико сам пута у животу чуо „трећа срећа“.

2.5.5 Метонимија

Концепт метонимије подразумева коришћење особина једног ентитета да би се описао други који је са првим ентитетом сличан. Другим речима, метонимија нам омогућује да осмислимо/разумемо једну ствар помоћу њеног односа са нечим другим, али нам, за разлику од метафоре, пружа могућност да се више фокусира на одређене аспекте онога на шта се односи (Lakoff & Johnson, 2003 : 34), јер се пресликавање ради у истом искуственом домену, то јест, пресликавање из изворног домена у циљни домен дешава се унутар истог когнитивног домена.

Иако је према Лејкофу метонимија, једнако као и метафора, основни облик спознаје, њена употреба није толико учестала као употреба метафоре. То се, међутим, у овом истраживању не потврђује, с обзиром да смо детектовали велики број примера метонимије у систематичком структурном концепту ДЕО ЗА ЦЕЛИНУ, па смо тако у случају анализираниог коментара пронашли примере за концепт МЕСТО ЗА ТУРНИР, као у следећим примерима:

T7: (...) осваја бар један трофеј и еџ седам пута Вимблдон, пет пута Ју-Ес Опен, Аустралију је освојио четири пута (...)

T23: (...) седам пута Хале који му служи малтене увек као загревање за овај турнир. Тако је било и ове године када је победио Алехандра Фаљу у финалу.

T288: Марион Бартоли, до јуче актуелна шампионка Вимблдона па је круну предала Петри Квитовој (...)

T401: (...) а сада Ђоковић сервира -- за ОСВАЈАЊЕ Вимблдона.

У анализираном коментару наишли смо и на следећи пример метонимије:

T187: Интересантно колико један другом гађају форх- еџ=бекенде. -- БАШ форсирају ту страну.

С обзиром да Речник Матице Српске бекенд дефинише само као реч енглеског порекла која означава „врсту удараца у тенису“ (РМС, 2001 : 71), провером значења у речнику Меријам-Вебстер (Merriam-Webster) на сервису на интернету, пронашли смо да је бекенд: „ударац (као у тенису) направљен задњом страном руке окренут у правцу кретања; такође: страна на којој су направљени такви потези“⁷⁶, такође, као друго значење исти речник наводи „хватање (као у бејзболу) направљено на страни тела насупрот руке која се користи“⁷⁷. Сходно томе можемо закључити да је првобитни метонимијски концепт ДЕО ТЕЛА ЗА ТИП УДАРЦА, после чега је прешао у ДЕО ТЕЛА ЗА ДЕО ТЕРЕНА на којем се тај ударац користи, што се најбоље види на издвојеном примеру.

2.5.6 Проблеми у одређивању врсте метафоре

Приликом одређивања метафора, вођени принципима методе за идентификацију метафоре *MIPVU*, а пратећи код *WIDLII* (види 2.2.1) у вези са препознавањем граничних случајева (Steen, и други, 2010) наишли смо на неколико случајева у којима је одређивање метафора представљало изазов.

ТЗ: (...) -- За који секунд на терену, први и четврти носилац на овом турниру.

Т238: (...) наравно, пре свега, не може другачије када играју први и четврти носилац.

Термин „носилац (жреба)“ који се појављује у језику спортских, како новинара, тако и коментатора на телевизији, али и самих такмичара, који проналазимо и у анализираном мечу настао је на основу значења „онај коме је нешто признато, који има право на неку титулу, чин, звање и сл.“ (РМС, 2001 : 825) те самим тим и повлашћен положај, с обзиром да у тенису носиоци имају повлашћен положај у одређивању распореда мечева. Иако термини стручних језика, између осталог, настају и метафором

⁷⁶ Ориг: *a stroke (as in tennis) made with the back of the hand turned in the direction of movement; also : the side on which such strokes are made*

⁷⁷ Ориг: *a catch (as in baseball) made to the side of the body opposite the hand being used*

(Радовић, 2010 : 8) одређивање метафоре према којој је овај термин настао, излази из оквира истраживања овог рада.

Слично је и са термином Соколово око⁷⁸ који се у језику тениса користи као синоним за систем електронске провере⁷⁹ поена.

T7: (...) на крају крајева ту је „Соколово око“, ако нешто загусти (...)

Сам термин настао је пресликавањем метафоре која је са човека пресликана на машину на основу значења израза „соколово око“ које подразумева „изузетно добар, оштар вид; изванредно запажање, учовање чињеница“ (РМС, 2011 : 854), те је, у овом случају, реч о персонификацији с обзиром на прецизност поменутог електронског система.

Метафора која такође захтева подробнију анализу јесте и:

T393: Огладнео је мало Роџер после скоро три сата фантастичног тениса -- још мало па ће моћи да руча.

где да руча означава крај меча, престанак игре. Код ове метафоре веома је изражена културна условљеност јер у култури у којој живе⁸⁰ говорници српског језика док траје меч, односно док се врши било која друга радња, није могуће ручати. Сходно томе можемо да је дефинишемо као РУЧАК ЈЕ ОДМОР.

Приликом анализе датог коментара пронашли смо и просторне метафоре које не одговарају у потпуности основном механизму метафоре, а који подразумева да се структура једног појма прелика на други појам, при чему је један појам обично чулно сазнатљив и долази из физичког света или домена, док је други домен или појам, обично

⁷⁸ енг: *Hawk-Eye*

⁷⁹ Систем камера високе брзине постављених на четири различита места на терену који прикупља дигиталне фотографије места на којима лопта додирује подлогу користећи фреквенцију од 2000Hz (фотографије у секунди) са отвором бленде од 50 микросекунди. Систем је заснован на теорији судара лопте и подлоге, и на тениским мечевима у употреби је од 2006. године. (<http://www.itftennis.com/>)

⁸⁰ Такође је могуће и да је ова културна условљеност и универзална. Поређење различитих културних образаца није предмет овог истраживања.

апстрактан и чулно несазнатљив те га разумевамо на основу физичког искуства (Кликовац, 2004 : 11-14). На примерима:

T10: (...) ако Новак буде лепо погађао дубоке лопте, Федерер ће имати тежак посао, да игра често и скоро полуволеје.

T16: (...) није најбоље покрио мрежу на:: овом изласку Федерер, погледајте потпуно отворена дијагонала (...)

T33: Ево -- када се шаљу мало краће лопте и када Федерер има времена (...)

T199: Сада је добро затворио мрежу Роџер. (...)

видимо да се просторна метафора заснована на опозицији ДУБОКО – ПЛИТКО чији извор је физички домен, користи за пресликавање на други домен који није апстрактан већ је такође чулно сазнатљив, тј. припада физичком свету. Иако у физичком свету лопта не може да буде дубока⁸¹, овде метафора дубоке лопте служи за дефинисање физичког простора на којем се игра меч, у односу на растојање између мреже која простор између два играча дели на пола, и крајње границе простора предвиђеног за игру, односно, што лопта после ударца првог играча падне у поље даље од мреже то је лопта „дубља“. Исто и код покрио мрежу где је метафоричко значење заправо у позицији у којој се такмичар налази у односу на мрежу. С обзиром да је оваква употреба просторне метафоре у говору спортских коментатора честа, а да до сада нема теоријских разматрања такве појаве коју смо у овом раду због дистинкције назвали унутарпросторном метафором типа „из физичког света у физички свет“, требало би је подробније испитати како настају и функционишу, и одредити правила.

⁸¹ лопта ж (ген. мн. . лопти) 1. мат. геометријско тело, ограничено сферном површином, чије су све тачке подједнако удаљене од једне средишње тачке или средишта, кугла (РМС, 2011 : 639)

2.5.7 Комбиноване метафоре

У анализираном коментару проналазимо и примере комбинованих метафора:

T420: Милиметри Роџерови велики другари данас. (...)

проналазимо а) персонификацију у Милиметри (...) другари и б) просторну метафору у велики другари кроз концепт ВЕЋЕ ЈЕ БОЉЕ.

Сличан случај проналазимо и у примеру у којем се комбинују персонификација ситнице и метафорички концепт КЉУЧ ЈЕ РЕШЕЊЕ:

T108: (...) те ситнице могу некада:: играти и кључну улогу. (...)

Два метафоричка концепта које смо идентификовали у наведеним примерима управо због чињенице да су међусобно повезани, или у функцији епитета кроз метафорички концепт, или у функцији вршиоца радње описане метафором, могли бисмо назвати испреплетеном метафором с обзиром да су њени делови узајамно повезани и да заједно доприносе контексту у разговору.

У примеру:

T538: (...) Пре ТРИ ГОДИНА=пре три године Надал је избацио бекенд у аут
(...)

проналазимо комбиновану метафору ПОТЕЗ ЈЕ ПРЕДМЕТ за бекенд, са метафором садржатеља у аут која, иако подразумева физички простор, представља простор изван граница простора који је предвиђен за игру.

У анализираном коментару проналазимо и метафоре комбиноване са метонимијом:

T440: (...) јер је:: -- имао у рукама малте не трофеј (...)

Иако на први поглед може да делује као да је реч о метафтонимији, концепту који подразумева интеракцију метафоре и метонимије (Goossens, 1995), у овом случају јасно је да се ради о два различита домена: трофеј има јасно метонимијско значење ТРОФЕЈ ЈЕ ПОБЕДА НА ТУРНИРУ, док имао у рукама представља просторну метафору у којој „у рукама“ подразумева сигурност завршене радње, у опозицији са нпр. „у ваздуху“ која представља неизвесност или незавршеност/необављеност радње, у овом случају „освајања турнира“.

Са друге стране наилазимо и на комплексан пример који истовремено има одлике неколико различитих концепата:

T536: (...) Оставио је срце на терену (...)

Наиме, у овој у спортској метафори проналазимо метафорички концепт СРЦЕ ЈЕ СВА СНАГА И ВЕШТИНА. Међутим, „срце“ овде може да подлеже и метонимијском концепту ДЕО ЗА ЦЕЛИНУ уколико га посматрамо кроз концепт СРЦЕ ЈЕ ЦЕЛО БИЋЕ. Метафора је комбинована јер, иако на терену делује као опис физичког те због тога не би требало да има метафоричко значење, овде је присутан метонимијски систематички концепт ДЕО ЗА ЦЕЛИНУ, јер је терен саставни део спортског такмичења једнако као и нпр. потез, ударац, лопта, мрежа и сл. Такође, уколико се ова спортска метафора употреби у контексту неког другог домена, нпр. полагања испита на факултету кроз призму метафоре ИСПИТ ЈЕ БИТКА, онда на терену има метафоричко значење кроз концепт ТЕРЕН ЈЕ ПОПРИШТЕ БИТКЕ.

2.5.8 Фреквенција метафоре и метонимије

У анализи учесталости метафоре и метонимије избројали смо „метафоричко значење“ а не само сваку метафоричку реч.

Број метафора на 1000 речи у коментару који је предмет анализе овог рада износи 64.55, док се у говору коментатора у једном минути јављају 10.34 метафоре. за детаљан преглед издвојеним целинама на 1000 речи, види *Табела 1*, а за детаљан преглед по издвојеним целинама у минути види *Табела 2*.

Говор спортских коментатора који пренос раде сами, према густини метафоре, сличнији је говору професора на предавању него свакодневном „обичном говору“, с обзиром да је у говору професора детектовано око 60 метафора на 1000 речи (Cameron, 2008 : 199), док је у свакодневном говору тај број око 50.

Табела 1

Целина	Број речи	Број метафора	Број метафора на 1000 речи
Увод	1688	100	59.24
1. сет	2109	147	69.70
2. сет	1813	135	74.46
3. сет	2026	128	63.18
4. сет	1526	73	47.84
5. сет	1791	124	69.24
Укупно	10953	707	64.55

Табела 2

Целина	Укупно трајање ⁸²	Трајање пауза	Трајање ефективног говорења	Број речи	Број метафора	Број речи/минут	Број метафора/минут
Увод	0:11:56	0:01:47	0:10:09	1688	100	166.31	9.85
1. сет	0:48:19	0:33:00	00:15:19	2109	147	137.69	9.60
2. сет	0:37:26	0:24:51	0:12:35	1813	135	144.08	10.73
3. сет	0:42:15	0:27:02	0:15:13	2026	128	133.14	8.41
4. сет	0:45:02	0:34:27	0:10:35	1526	73	144.19	6.90
5. сет	0:31:02	0:26:32	0:04:30	1791	124	398.00	27.56
Укупно	3:36:00	2:27:39	1:08:21	10953	707	160.25	10.34

2.5.8.a Скупине метафора

Карактеристика говорног језика јесте да се метафоре у говору понављају и формулишу у различитим облицима. Осим тога, редовна је и појава да се метафоре користе у групама од три или више, поготово када „нешто комплексно или непознато треба да буде објашњено и/или протумачено“ (Cameron, 2008 : 200). На потврду овог правила наилазимо и неколико пута у анализираном тексту:

T14: То је то. -- Добро је овако почети -- да се мало скрещу крила Федереру који воли тај његов чип-енд-чарџ, дакле да нападне противников сервис. Добро је што је Новак узео тај први гем иако је погодио само два од првих пет сервиса. -- Ево тих међусобних дуела=дакле:: -- три меча одиграна ове године, два добијена Федерер, један је добио Новак Ђоковић и таман стиже Федерера на ми- минус један -- а онда Роџер поново побегне. Тако да сада и даље, дакле, Роџер има предност од две победе.

T246: Добрим сервисом, Федерер узима први гем у трећем сету и води са један према нула -- дакле, треће финале Ђоковића:: на Вимблдону и

⁸² NB. Времена су у формату: сати : минути : секунде

ето против сваког од највећих ривала по једно финале. Добио је Надала, изгубио од Мареја и да видимо сада како ће проћи против Роџера Федерера=Ђоковић јури седму Грен слем титулу, а: Федерер осамнаесту Грен слем титулу и -- одавно је већ најбољи: односно нај:ТРОФЕЈНИЈИ тенисер у историји овог спорта, а покушава да стигне и неке девојке које су освајале толико често синглове -- Маргарет Корт, наравно, која има највише, чак двадесет и четири титуле само у синглу, (...)

T420: Милиметри Роџерови велики другари данас. (...)

Камерон наводи и да је у разговору веома ретко пронаћи метафору која стоји сама, што смо приликом овог истраживања и потврдили.

2.5.9 Закључак пилот истраживања

Говор спортских коментатора који пренос раде сами, према густини метафоре, сличнији је говору професора на предавању него свакодневном „обичном говору“, с обзиром да је у говору професора детектовано око 60 метафора на 1000 речи (Cameron, 2008 : 199), док је у свакодневном говору тај број око 50. Разлог за такву појаву можемо пронаћи и у чињеници да када пренос ради само један коментатор он заправо води монолог, међутим не смемо заборавити да је разлика у томе што се коментатор обраћа непознатој публици те је директна комуникација готово немогућа, али са публиком има заједнички ситуациони и неку врсту друштвеног контекста (Kaal, 2012 : 42). У говору спортских коментатора једнако као и у свакодневном говору, иако постоје делови говора у којима изостаје, метафора се такође најчешће јавља у скупинама од 3 до 5, а у неким случајевима чак и више од тога.

У говору спортских коментатора на телевизији, присутни су сви метафорички концепти које проналазимо у свакодневном говору. По заступљености се издвајају два концепта. Прва метафора је МЕЧ ЈЕ РАТ, која је истовремено и структурна метафора с обзиром да се на основу ње изводи низ других метафора, а укорењена је у чињеници да су се први спортисти у историји, заправо такмичили у војним вештинама (види 2.5.1.а). Други тип метафоре који је готово једнако заступљен јесу метафоре садржатеља с обзиром да се користи велики број израза помоћу којих физичке, али и апстрактне

појмове посматрамо и као неку врсту посуде (види **2.5.1.в**). Такође је приметно и присуство метонимије, коју смо идентификовали у знатно већем броју примера од уобичајеног, највише због честе употребе како имена турнира, тако и градова и земаља у којима се турнири играју, како због језичке економије у неким случајевима, тако и због обогаћивања језика самог коментара (види **2.5.5**). У нешто мањем броју користи се и персонификација, а наишли смо и на пример животињске метафоре (види **2.5.3**). Такође су присутне и лингвистичке метафоре, међутим далеко је приметније одсуство спортских метафора. Тачније, у целом корпусу пронашли смо свега три спортске метафоре (**T282, T466, T536**). Недостатак те врсте метафора у језику коментатора спортских догађаја не треба да зачуди, с обзиром да спортске метафоре служе како би се аналогijом са ситуацијама или појавама из датог спорта, одн. домена спорта, описале ситуације и појаве у неком другом домену. Тако и у овом коментару тениског меча наилазимо на спортске метафоре из бејзбола (**T282**) и кошарке (**T466**; детаљније у **2.5.4**). Уочили смо и одређени број метафора које су сложене и комбиноване (**T420, T538**), а међу њима има и метафора које су међусобно испреpletене (**T108**) како би се сам језик коментатора обогатио (види **2.5.7**).

У језику спортских коментатора на телевизији присутне су, у незанемарљивом броју, и просторне метафоре (**T64, T347, T531**), што је у складу са ставом да су наши основни концепти махом засновани на основу једне или више просторних метафора (Lakoff & Johnson, 2003 : 24) чији су темељи у нашем основном физичком искуству. Код тог типа метафора идентификовали смо и посебну подкатегорију која одудара од основних принципа метафоре чији изворни домен представља физички свет, из којег се, супротно основним принципима метафоре, нека особина коју додељујемо пресликава на циљни домен који такође припада физичком свету (**T10, T16, T33, T199**). Иако се последњих година у психолингвистици разматрају ставови да метафора не мора да функционише на међудоменском пресликавању, већ да се метафоре заправо разумевају на основу категоризације, а не поређења (Glucksberg & Naught, 2006 : 363), у случајевима које смо детектовали приликом истраживања, нисмо наишли на потврду ових ставова јер су те метафоре управо настале на основу поређења. Искључили смо и могућност да се ради о метонимији, код које се пресликавање ради у истом искуственом домену јер у овим случајевима недостаје предуслов сличности двају ентитета (тениска лоптица – терен). У прилог теорији да се заиста ради о метафори иде и теорија структурног

пресликавања, с обзиром да смо уочили дубоку односну структуру (Kaal, 2012 : 28) међу ентитетима.

Нисмо успели да пронађемо истраживања која би се бавила проблемом који смо уочили. Такође нисмо пронашли нити теорије које би објасниле на који начин долази до формирања метафора које функционишу унутар истог домена, физичког и чулно сазнатљивог, и које до проналаска бољег термина, пре почетка узбудљивог новог истраживања унутар поља просторних метафора, можемо назвати унутарпросторним метафорама.

3. МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР

3.1 Транскрипција

Аудио записи снимљених материјала транскрибовани су у писану форму за анализу вербалних аспеката, с обзиром да невербални аспекти нису предмет овог истраживања. Транскрипте је урадио аутор истраживања.

Приликом транскрипције нису коришћени програми за препознавање говора⁸³ с обзиром да још увек нису довољно развијени, посебно за српски и италијански језик те самим тим нису поуздани.

За потребе илустрације анализе, у тексту су издвојени одређени сегменти који су одштампани другачијим обликом писма (Cambria⁸⁴), одвојени су од основног текста рада, те су обележени (нпр: **T23**) местом у целокупном транскрипту.

Приликом транскрипције аудио записа снимака водили смо се знаковима које у транскрипцији користи др Слободан Стевић (Стевић 1997 : 14). За транскрипцију говореног материјала за потребе овог рада коришћени су следећи знакови:

- међу-** цртица после недовршеног облика означава неки прекид
- указују на застајкивање трајања до 2 секунде
- (нвб)** означава невербално понашање
- :: указују на приметно продужен глас и могу бити поновљене неколико пута
- АБВ** великим словима означен је нешто гласнији говор
- = указује на елементе који су тесно везани, без икакве паузе
- ()** неразумљиво вербално понашање

⁸³ Енг. *Voice recognition software*

⁸⁴ Такође серифни фонт, сходно *Упутству за обликовање докторске дисертације* Филолошког факултета Универзитета у Београду

(...) изостављен део текста

// означава тренутак почетка преклапања говорника

Поред ових знакова, такође је употребљена и уобичајена интерпункција (запета, тачка, узвичник и знак питања) који и овде указују на интонацију. Речи које су подвучене (добро) истакнуте су ради анализе.

3.1.а Транскрипт 1

Транскрипт аудио-видео снимка финалног меча турнира у Вимблдону 2014. године у мушкој конкуренцији који је коришћен за анализу у пилот истраживању, садржи укупно 538 турнуса, на 32 странице формата А4, текста куцаног обликом писма *Times New Roman*, слова величине 12, и прореда *single*, налази се у **Прилогу 1** и обележен је ознаком **T** + број који означава место турнуса (нпр: **T311**)

3.1.б Транскрипт 2

Транскрипт аудио-видео снимка финалног меча Отвореног првенства Француске у тенису у женској конкуренцији из 2012. године, коришћен за потребе истраживања за докторску дисертацију, садржи укупно 236 турнуса, на 13 страница формата А4, текста куцаног обликом писма *Times New Roman*, слова величине 12, и прореда *single*, и налази се у **Прилогу 2**. Овај транскрипт обележен је са **T_{RG}**, док је сваки турнус обележен бројем па је место турнуса у целокупном трнскрипту обележено нпр: **T_{RG} 198**.

3.1.в Транскрипт 3

Транскрипт аудио-видео снимка финалног меча тениског турнира у Бризбејну у мушкој конкуренцији одиграног 2016. године, коришћен за потребе истраживања за докторску дисертацију, садржи укупно 298 турнуса, на 16 страница формата А4, текста куцаног обликом писма *Times New Roman*, слова величине 12, и прореда *single*, и налази се у **Прилогу 3**. Овај транскрипт обележен је са **T_{BI}**, сваки турнус обележен је бројем, а

с обзиром да меч коментаришу два говорника, да би смо разликовали једног говорника од другог, њихови искази су обележени ознакама **A** и **B** (латинична велика слова а и б због тога што је цео текст на италијанском, с обзиром да нису позната имена коментатора), те је место турнуса у целокупном трнскрипту обележено нпр: **T_{В1}29 A**.

3.1.г Транскрипт 4

Транскрипт аудио-видео снимка финалног меча Отвореног првенства Аустралије у тенису у женској конкуренцији одиграног 2016. године, коришћен за потребе истраживања за докторску дисертацију, садржи укупно 527 турнуса, на 26 страница формата А4, текста куцаног обликом писма *Times New Roman*, слова величине 12, и прореда *single*, и налази се у **Прилогу 4**. Овај транскрипт обележен је са **T_{АО}**, сваки турнус обележен је бројем, а с обзиром да меч коментарише двоје говорника, да би смо разликовали једног говорника од другог, њихови искази су обележени ознакама **J** и **B** (латиничним великим словима ј и б, с обзиром да је цео текст на италијанском, а сходно првим словима имена говорника⁸⁵), те је место турнуса у целокупном трнскрипту обележено нпр: **T_{АО}5 J**.

3.2 Употреба програма *Adobe Premiere Pro CC*

Да бисмо могли да анализирамо говор спортских коментатора мечева, како бисмо издвојили аудио запис снимљеног материјала, за транскрипцију говора у писану форму за анализу вербалних аспеката коришћен је програм за аудио и видео монтажу Адоби Премијер Про ЦЦ (*Adobe Premiere Pro CC*).

Adobe Premiere Pro CC је компјутерски програм за едитовање/монтажу видео записа заснован на временској линији⁸⁶ коју је развио *Adobe Systems* (Адоби Системс). Намењен је професионалној монтажи видео записа у нелинеарној⁸⁷ форми. Програм смо, пре

⁸⁵ Анализирани снимак коментарисали су Јакопо Ло Монако (Јасоро Ло Монасо) и Барбара Роси (Barbara Rossi), види турнисе **T_{АО}1 J** и **T_{АО}2 B** у **Прилогу 4**

⁸⁶ Ориг: *time line*

⁸⁷ Приступ нелинеарне монтаже може се користити када су сва средства доступна као датотеке на видео серверима или хард дисковима, уместо на снимцима на филмској траци или касетама јер представља

свега, изабрали због чињенице да његова архитектура омогућава употребу широког спектра формата видео и аудио датотека и кодека на рачунарима који као оперативни систем користе Виндоус (Windows)⁸⁸. Такође, сам програм не условљава да материјал буде идентичне резолуције, те због тога не захтева да се материјали претходно конвертују у посебан формат како би могли да буду коришћени, што је одлика неких других програма за видео и аудио монтажу⁸⁹. Осим тога, аутор овог рада програм Адоби Премијер Про ЦЦ, једнако као и претходне верзије истог програма, користи дуги низ година у раду на телевизији, упоредо са програмом Фајнал кат (Final Cut)⁹⁰, који је предвиђен за кориснике рачунара са оперативним системом Мек О-Ес (Mac OS)⁹¹. С обзиром да је оперативни систем који аутор овог истраживања користи на свом рачунару Виндоус, да је обучен за употребу тог програма, као и због чињенице да су аудио-видео материјали који су коришћени у истраживању били различитих формата датотека и различите резолуције, заједно са поменутиим карактеристикама програма, одабрали смо да користимо програм Адоби Премијер Про ЦЦ.

Осим што смо поменути програм користили за транскрипцију изговореног материјала, помоћу истог програма измерене су и паузе у говору (види *Слика 1*), те је израчунато укупно трајање снимљеног материјала, дужине пауза у говору као и укупно ефективно трајање говора коментатора. Као паузе у говору рачунате су само паузе дуже од 2 секунде.

Телевизијска публика у Србији очекује да коментатор за време преноса меча највише пажње треба да обрати на атмосферу и дешавања на терену (Радовић, 2015 : 11-14). Паузе у говору спортских коментатора на телевизији постоје и због тога што због природе тог медија коментатори сматрају да је најважнија вештина њиховог посла да некад „слика говори сама за себе“ (Радовић, 2015 : 13). Осим тога због различитих ситуација које током мечева могу да се догоде, спортски коментатори морају да имају „снажно развијену способност импровизације“ (Rowe 2004 : 119) што наглашава важност вештине коју коментатори морају да поседују захваљујући којој препознају тренутак у којем одређено знање треба применити, односно саопштити аудиторијуму, с

систем који врши неструктивно монтирање на изворном материјалу. Опш. у Rubin, M. (2000). *Nonlinear - A Field Guide to Digital Video and Film Editing*. Triad Publishing Company.

⁸⁸ Опш. на: <https://www.microsoft.com/en-in/windows/>

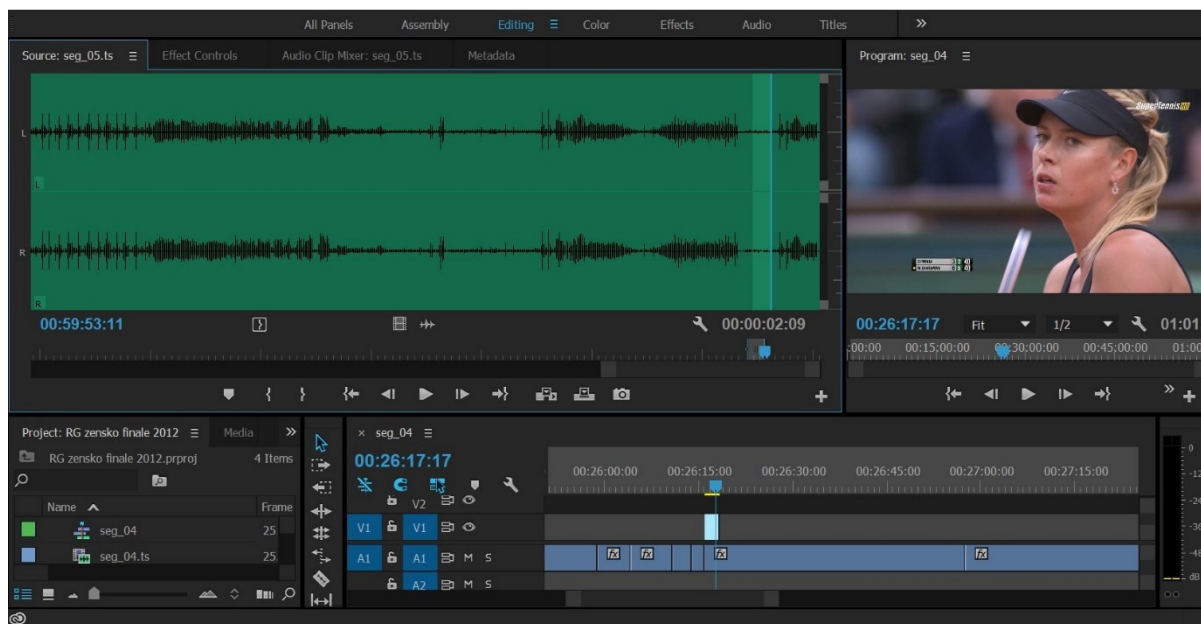
⁸⁹ Опш. на: <http://www.adobe.com/>

⁹⁰ Опш. на: <https://www.apple.com/final-cut-pro/>

⁹¹ Опш. на: <https://www.apple.com/>

обзиром да познавање самих елемената засебно не гарантује задовољство телевизијске публике (Радовић, 2015 : 15).

Паузе у говору мерене су како бисмо могли да измеримо густину употребе метафоре у говору коментатора тако што је број метафора подељен са бројем речи у транскрипту које не укључују невербалне аспекте (Cameron, 2008 : 199). Детаљније у поглављу 3.3.

Слика 1: Мерење пауза у говору коментатора у програму Adobe Premiere Pro CC

3.3 Израчунавање густине и учесталости метафоре

Лин Камерон истиче да је прво питање које бисмо могли да поставимо у вези са употребом метафоре у говору, заправо колико често се она користи, те да је одговор на то питање далеко од једноставног (2008 : 198). С обзиром да је један од циљева овог истраживања да проверимо у којој мери је употреба метафоре присутна у говору италијанских спортских коментатора на телевизији, те да ли број метафора зависи од тога да ли меч коментарише један или двоје коментатора, као и да бисмо могли да проверимо да ли је на основу тог параметра говор италијанских спортских коментатора близак свакодневном говору, потребно је да измеримо учесталост употребе метафоре.

Како бисмо могли да израчунамо учесталост употребе метафоре, потребно је да измеримо број метафора у одређеном временском интервалу, или, сходно пракси неких аутора, да густину метафоре измеримо на основу текстуалних јединица транскрибованог говора: реченица, турнуса или речи (Cameron, 2008 : 201). У случају када меч чији транскрипт анализирамо коментарише само један коментатор, број турнуса не носи никакву вредност јер је таква врста коментара заправо монолог (Ferguson 1983 :150). У том случају турнуси зависе искључиво од дешавања на терену, а не и од саговорника, те стога закључци изведени на основу односа броја метафора према броју турнуса не би дао праву слику употребе метафоре у говорном језику спортских коментатора на телевизији. Из истог разлога за густину метафоре у говорном језику нисмо користили нити број реченица, већ број изговорених речи (Cameron 2008 : 199) због чега су приликом израчунавања броја речи, из транскрипта обрисани сви интерпункцијски и остали знакови коришћени за што вернији транскрипт, као и ознаке турнуса.

Како бисмо добили најпрецизније податке о броју метафора на 1000 изговорених речи, употребили смо следећу формулу:

$$\rho = \frac{\text{број метафора}}{\text{број речи}} \times 1000$$

Предмет анализе овог рада јесте коментар спортских мечева у телевизијском преносу који се мери у минутима. Истовремено, успешност неког програма одређује се кроз статистику мерену бројем гледалаца, на основу чега се мери економска вредност истог програма, која се огледа у ценама рекламних спотова у просеку до 30 секунди (Пругинић 2009 : 10). Сходно томе, да бисмо могли што прецизније да одредимо присуство метафора у говору спортских коментатора на телевизији, осим броја метафора на 1000 изговорених речи, корићењем формуле:

$$v = \frac{\text{број метафора}}{\text{трајање ефективног говорења}} \times 60$$

израчунаћемо и број метафора у односу на временску јединицу за коју смо, због интервала који се користи у мерењу гледаности, изабрали један минут (Атијас-Ристић, 2014; Пругинић 2009 : 9; Nielsen Audience Measurement). У свакодневном говору детектовано је око 50 метафора на 1000 изговорених речи (Cameron, 2008 : 199), те ћемо на основу анализе учесталости употребе метафоре утврдити да ли говор спортских коментатора на телевизији по броју изговорених метафора подражава свакодневни говор.

У рачунању фреквенције метафоре руководили смо се бројањем „метафоричких значења“, а не појединачних речи које могу то значење да носе, с обзиром да понекад метафора може бити у једној јединој речи, док у већини случајева метафоричко значење чине две или више речи, о чему смо говорили у поглављима **2.1.1** и **2.2.1**.

За потребе израчунавања густине метафоре на 1000 речи, као и за израчунавање броја метафора у јединици времена, за коју смо одредили један (1) минут, користили смо компјутерски програм Мајкрософт офис ексел спредшит 2016 (Microsoft Office Excel Spreadsheet 2016)⁹².

Мајкрософт ексел је програм за табеларне калкулације (тзв. *spreadsheet* програм) софтверске куће Мајкрософт. Један је од најзаступљенијих програма те врсте, како за приватну употребу тако и у пословне сврхе. Програм је заснован на концепту на којем почивају програми за рад са унакрсним табелама, те се може користити за радне листове. Програм користи мрежу поља распоређених у редове обележене бројевима и ступце обележене словним ознакама (види *Слика 2*) како би се подаци организовали за обраду, као на пример за аритметичке операције. Иако има извештан број унапред одређених функција како би одговорио на статистичке, инжењерске и финансијске потребе, подешавањем је могуће задати специфичне формуле у зависности од потреба корисника чиме омогућава кориснику широк спектар нумеричких метода. Осим тога, добијене податке може, између осталог, исказати и у облику табела, листа, графикона, формула и других структура, што га чини веома подесним за употребу у овом раду.

⁹² Опш. на: <https://products.office.com/en-us/excel>

3.4 Корпус

Корпус анализе чине транскрипти аудио-видео записа преноса тениских мечева неколико различитих турнира у периоду од четири године (2012 - 2016).

3.4.1 Корпус пилот истраживања

У пилот истраживању анализирали смо аудио-видео снимак финалног меча турнира у Вимблдону 2014. године у мушкој конкуренцији који је емитован на програму телевизије Спорт клуб, уживо 6. јула 2014. године. Снимак преноса, без реклама, траје укупно 4 сата и 52 секунде. На снимку који је предмет анализе меч коментарише само један коментатор и налази се на коментаторској позицији на Централном терену Вимблдона. Коментар меча поделили смо у седам целина: 1. увод, 2. први сет, 3. други сет, 4. трећи сет, 5. четврти сет, 6. пети сет и 7. доделу пехара. Саму анализу усмерили смо на првих шест целина, с обзиром да у последњој целини, додели пехара, коментатор само преводи говоре званичника и самих учесника сусрета, и не коментарише дешавања на терену. Укупно трајање анализаног снимка, без целине коју смо означили као „додела пехара“, износи 3 сата и 36 минута. Од укупног трајања преноса, коментатор ефективно говори 1 сат 8 минута и 21 секунд.

Транскрипт аудио записа коментара финалног меча турнира у Вимблдону 2014. године у мушкој конкуренцији у тексту је обележен знаком **T** и налази се у **Прилогу 1** овог рада.

3.4.2 Корпус истраживања за докторску дисертацију

Транскрипти коментара мечева на италијанском језику који си коришћени у нашем истраживању обележени су и наведени хронолошки: финални меч Отвореног

првенства Француске у тенису у женској конкуренцији одигран је 2012. године (коментар бр. 1), мушко финале турнира у Бризбејну одиграно је 10. јануара 2016. године (коментар бр. 2), док је финале Отвореног првенства Аустралије у женској конкуренцији одиграно 30. јануара 2016. године (коментар бр. 3).

3.4.2.а Транскрипт говора италијанског коментатора бр. 1

За потребе докторске дисертације анализирали смо аудио-видео снимак финалног меча Отвореног првенства Француске у тенису у женској конкуренцији из 2012. године, који је емитован на програму италијанског специјализованог спортског тениског канала *Super Tennis HD*. Снимак преноса, укупног је трајања од 1 сат 38 минута и 1 секунд заједно са рекламним спотовима. Аудио-видео материјал без реклама траје укупно 1 сат 31 минут и 34 секунде. На снимку који је предмет анализе меч коментарише само један коментатор и налази се на коментаторској позицији (види **2.1**) на терену стадиона Филип Шатрије (Philippe Chatrier)⁹³. Коментар меча поделили смо у три целине: 1. увод, 2. први сет и 3. други сет, те смо анализирали сва три сегмента јер коментатор у њима све време коментарише дешавања на терену. Од укупног трајања преноса, коментатор ефективно говори 31 минут и 38 секунди.

Транскрипт аудио записа коментара финалног меча Отвореног првенства Француске у тенису у женској конкуренцији из 2012. године у тексту је обележен ознаком TRG и налази се у **Прилогу 2** овог рада.

3.4.2.б Транскрипт говора италијанског коментатора бр. 2

За потребе докторске дисертације анализирали смо аудио-видео снимак финалног меча тениског турнира у Бризбејну (*Brisbane International*⁹⁴) у мушкој конкуренцији одиграног 2016. године. Снимак директног преноса меча емитован је на

⁹³ Централни терен комплекса Ролан Гарос на којем се одржава Отворено првенство Француске у тенису; види: <http://www.rolandgarros.com/>

⁹⁴ Види: <https://www.brisbaneinternational.com.au/>

програму италијанског специјализованог спортског тениског канала *Super Tennis HD*. Коментар меча поделили смо у две целине: 1. први сет и 2. други сет, с обзиром да увод траје укупно 36 секунди, и да је пренос почео самим заузимањем позиција тенисера за почетак меча. Анализирана су оба сегмента. Снимак преноса, укупно траје 1 сат 23 минута и 26 секунди заједно са рекламним спотовима. Аудио-видео материјал без реклама траје укупно 1 сат 19 минута и 12 секунди. Меч коментаришу двојица коментатора, и није познато да ли су присутни на мечу у Бризбејну или меч коментаришу из коментаторске кабине у редакцији канала на којем је анализирани снимак емитован. Коментатори од укупног трајања преноса, ефективно говоре укупно 41 минут и 7 секунди.

Транскрипт аудио записа коментара финалног меча тениског турнира у Бризбејну у мушкој конкуренцији одиграног 2016. године, у тексту је обележен ознаком **T_{VI}** и налази се у **Прилогу 3** овог рада.

3.4.2.в Транскрипт говора италијанског коментатора бр. 3

За потребе докторске дисертације анализирали смо аудио-видео снимак финалног меча Отвореног првенства Аустралије у тенису у женској конкуренцији 2016. године. Снимак директног преноса меча емитован је на програму на спортском каналу Еуроспорт (Eurosport) са коментаром за територију Италије.

Коментар меча поделили смо у пет целина: 1. увод, 2. први сет, 3. други сет, 4. трећи сет, те 5. додела пехара. Анализирана су прва четири сегмента, с обзиром да у последњем сегменту (додела пехара), коментатори преводе протокол и говоре финалисткиња. Снимак преноса (прве четири целине), укупно траје 2 сата 13 минута и 58 секунди заједно са рекламним спотовима. Аудио-видео материјал без реклама траје укупно 1 сат 51 минут и 37 секунди. Меч коментарише двоје коментатора, и није познато да ли су присутни на мечу у Мелбурну или меч коментаришу из коментаторске кабине у редакцији канала на којем је анализирани снимак емитован. Коментатори од укупног трајања преноса, ефективно говоре укупно 53 минута.

Транскрипт аудио записа коментара финалног меча Отвореног првенства Аустралије у тенису у женској конкуренцији 2016. године, у тексту је обележен ознаком **T_{AO}** и налази се у **Прилогу 4** овог рада.

4. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

У овом делу рада изнећемо резултате истраживања, као и анализу резултата добијених истраживањем. У првом делу анализе навешћемо најчешће типове метафора и метафоричких концепата који су заступљени у говору италијанских спортских коментатора на телевизији. Потом, у следећем делу, анализираћемо резултате мерења густине и фреквенције употребе метафора, док ћемо после тога изнети податке у вези са тим да ли коментар спортских преноса захтева употребу спортске метафоре. Метафоре и метафоричке концепте које смо идентификовали у истраживању, навешћемо редоследом који одражава учесталост њихове употребе, односно, у складу је са бројем примера које смо пронашли у анализираним текстовима. Међу полазним хипотезама нагласили смо и да очекујемо да је по густини метафоре говор италијанских спортских коментатора који пренос раде сами сличнији говору професора на предавању него свакодневном говору (види **1.2**, стр. 5-6). Наиме, у пилот истраживању које смо спровели на коментару на српском језику који је радио само један коментатор, идентификовали смо 64.55 метафора на 1000 изговорених речи, што према подацима које износи Камерон (2008 : 199) одговара броју метафора које детектујемо на предавању (види **2.5.8**) јер је такав тип коментара заправо по форми „монолог или дијалог на сцени“ (Ferguson 1983 :150). Са друге стране, у полазним хипотезама такође смо навели и да очекујемо да у случају када меч преноси више од једног коментатора број метафора буде мањи, јер тада коментатори имају саговорника са којим остварују директну комуникацију. Због наведеног очекујемо и да број метафора опадне те да је такав тип коментара близак свакодневном, обичном говору. Стога ћемо анализу густине метафоре и метонимије прво изнети посебно за те две категорије преноса, док ћемо касније упоредити резултате анализе говора једног коментатора у односу на случај када мечеве коментарише двоје коментатора. Истраживање на говору једног коментатора спровели смо на коментару бр. 1 (**3.4.2.а**), док смо говор двоје коментатора анализирали на коментару бр. 2 (**3.4.2.б**), као и на коментару бр. 3 (**3.4.2.в**). На крају овог дела рада добијене резултате и анализу истраживања на коментарима на италијанском језику упоредићемо са резултатима пилот истраживања, које чини подлогу овог рада, спроведеног на спортском коментару на телевизији на српском језику.

4.1 Типови метафора и метафоричких концепата

С обзиром да термини стручних језика, у које спада и говор спорта и спортских коментатора, између осталог, настају и метафором (Радовић, 2010 : 8; Murrmann & Surmaј, 2015 : 199) одређивање метафоре према којој су ти термини настали, излази из оквира истраживања овог рада. Сходно томе анализом у овом раду нису обухваћени италијански тениски термини⁹⁵, као што су на пример *battuta* (и са осталим изведеним терминима из тога: *battitore* – сервер, *game/gioco di battuta* или *turno di battuta* – сервис гем и сл.) који се користи упоредо⁹⁶ са синонимом *servizio* за српски термин *сервис* који означава ударац којим се започиње игра (Zingarelli, 1997 : 1657)⁹⁷, нпр:

- ТАО 84 J:**⁹⁸ UN ACE! Ma tanto importa a Serena Williams perché tiene la battuta dopo essere stata sotto zero trenta. Tre a due Kerber.⁹⁹
- TRG 22:** Cede un punto al servizio in questo primo game di battuta per lei:: in questo match invece la Sharapova:: ma:: nulla di clamoroso, primo game che vada piuttosto rapidamente.¹⁰⁰
- ТВІ 110 А:** CHE BELLEZZA:: STRAordinario colpo da parte di Federer=rovescio in back che coglie in contropiede Raonic, chiude con un'altra kick che a questo game di battuta quattro a tre Federer.¹⁰¹
- ТАО 444 J:** E Serena ha il dritto. C'è il *break* della Kerber, e Serena Williams che ha avuto due palle per tre pari che torna indietro perdendo un turno di battuta.¹⁰²

У следећим примерима проналазимо истовремену употребу синонима за сервис у истом исказу, па тако коментатори, осим италијанских израза *Servizio*, *la battuta* и *i*

⁹⁵ Опш. на интернет страни Тениског савеза покрајине Кампанија: <http://www.tenniscampania.net/>

⁹⁶ У језику спортских новинара и коментатора синонимија је присутна једнако као и у општем језику, те је дозвољено постојање више термина који описују исти појам, а разлог је стилске природе: „како би се избегло пречесто понављање истих речи, у неким случајевима унутар исте реченице, или у другим унутар текста, и самим тим обогатило текст и учинило га занимљивијим.“ (Радовић, 2010 : 34)

⁹⁷ Упореди са Grasso, 2011 : 261

⁹⁸ Све наведене примере са италијанског на српски превео је аутор рада.

⁹⁹ Прев: Ас! Али је веома важан Серени Вилијамс, јер је сачувала сервис након што је губила тридесет ништа. Три два за Кербер.

¹⁰⁰ Прев: Препушта поен на сервису у овом њеном првом сервис гему, у овом мечу, заправо, Шарапова, али ништа страшно, први гем који иде прилично брзо.

¹⁰¹ Прев: Прелепо, изузетан ударац Федерера у одбрани који је ухватио Раонић у контранападу, завршава са још једним *киком* овај сервис гем, четири три Федерер.

¹⁰² Прев: Серена има форхенд. Ево га брејк Кербер и Серена Вилијамс која је имала две лопте за три обе, која се враћа у заостатак губећи сервис гем.

grandi battitori користе и енглески израз big server који означава играче којима је тај потез најјачи:

- T_{RG} 16:** Servizio che l'ha aiutata molto evidentemente anche in quelle superfici dove magari la battuta ha un peso specifico minore, ma certo -- quando trova certe traiettorie, si apre anche bene il campo.¹⁰³
- T_{BI} 29 A:** (...) contro:: Raonic а:: i:: big server come gli chiama lui, sono sempre molto -- insidiosi, non saprei dire se non mi piace giocare contro di loro perché se poi andiamo a vedere effettivamente quelli che sono i scontri diretti -- con i grandi battitori:: scopriamo che Federer ha sempre vinto (...) ¹⁰⁴

У односу на термин *battuta* разликујемо и употребу глагола *battere* са значењем испребијати у примарном значењу, односно победити (Zingarelli, 1997 : 207; Клајн, 2005 : 359), што можемо да илуструјемо следећим примерима:

- T_{AO} 19 J:** Infatti la risposta migliore è spesso quella che adotta la Mugurusa, che l'anno scorso ha battuto quattro volte di fila.¹⁰⁵
- T_{RG} 10:** (...) ricorderete che tutto è nato per lo più a Roma, quando lo scorso anno la russa ha battuto Samantha Stosur in finale. (...) ¹⁰⁶
- T_{BI} 272 A:** (...) ovviamente non ci sarebbe paragone una vittoria in finale su Roger Federer, sarebbe la prima volta in cui batte in finale un tennista tra i primi cinque al mondo (...) ¹⁰⁷

Затим термин *vincente* који означава ударац који противник не може успешно да врати, те тиме онај ко га је ударио осваја поене (Grasso, 2011 : 310). У српском се користи термин *винер*.

¹⁰³ Прев: Сервис јој је евидентно много помогао на оним подлогама где можда сервис има мању специфичну тежину, али сигурно када пронађе одређене путање, такође добро отвара терен.

¹⁰⁴ Прев: против Раонића, јаким сервера, како их он зове, увек су веома лукави, не бих знао да кажем да ли волим да играм против њих јер, ако погледамо ефективно узајамне сусрете, са великим серверима, откривамо да је Федерер увек побеђивао

¹⁰⁵ Прев: Заправо најбољи одговор је често онај који је усвојила Мугуруса, која је прошле године победила четири пута за редом

¹⁰⁶ Прев: сетићете се да је све рођено пре свега у Риму, када је прошле године Рускиња победила Саманту Стосур у финалу

¹⁰⁷ Прев: јасно је да неће бити поређења са победом над Роџером Федерером у финалу, биће (то) први пут да је у финалу победио једног тенисера из првих пет на свету.

- T_{RG} 55:** finalmente un vincente da parte di Sara -- Sharapova che aveva avuto la potenziale opportunità per andare con il vincente di rovescio (...)¹⁰⁸
- T_{AO} 470 J:** Prima vincente, quaranta trenta. Palla del tre a cinque.¹⁰⁹
- T_{RG} 134:** (...) Il problema però è che prima di giocare un eventuale volée la Sharapova:: ha giocato un vincente -- in avanzamento con rovescio.¹¹⁰
- T_{AO} 208 J:** Vincente e errori non forzati:: nella partita con Serena che:: sta facendo:: il gioco la maggior parte delle volte, ma la Kerber quando ne ha la possibilità è incisiva.¹¹¹
- T_{BI} 88 A:** Ed approfitta con una maestosa risposta in anticipo vincente=trenta pari.¹¹²
- T_{BI} 161 A:** Il passante vincente del rovescio=due rovesci vincenti con Raonic che ha voluto venire:: avanti con set avendo giocato però demivolée molto complicata.¹¹³

Истовремено у анализи правимо разлику између термина *vincente* и придева / партиципа презента *vincente* који означава „онога који побеђује, победнички“ (Zingarelli, 1997 : 1990). У сва три анализирана коментара нисмо наишли на пример у којем је *vincente* у функцији придева, а не термина.

На исти начин смо поступили и у вези са термином *vantaggio* који означава четврти поен у једном гему у случају да су претходно оба играча освојила по три поена (ITF, 2008 : 5; Grasso, 2011 : 19)¹¹⁴ као у примерима:

- T_{AO} 82 J:** Illuminante questa palla corta. Vantaggio Williams.¹¹⁵

¹⁰⁸ Прев: Коначно један винер за Сару. Шарапова која је имала потенцијалну прилику да одигра бекенд винер

¹⁰⁹ Прев: Први севис винер, четрдесет тридесет. Лопта за три према пет.

¹¹⁰ Прев: Проблем је, у ствари, што је пре него што је одиграла евентуално волеј, Шарапова одиграла бекенд винер из напада

¹¹¹ Прев: Винери и неизнуђене грешке у мечу са Сереном која управља игром у највећем броју случајева, али Кербер је продорна када има прилику

¹¹² Прев: И користи маестралан ритерн винер, тридесет оба.

¹¹³ Прев: Пасинг шот винер из бекенда, два бекенд винера са Раонићем који је хтео да поведе у сету играјући веома компликован полуволеј.

¹¹⁴ У српском се за тај поен употребљава термин *предност*; види: <http://www.teniskisavez.com>; <http://www.federtennis.it/>; <http://www.itftennis.com/>

¹¹⁵ Прев: Одлична (досл. осветљавајућа) ова кратка лопта. Предност Вилијамс.

T_{RG} 173: Esagera, ancora vantaggio Errani.¹¹⁶

за разлику од употребе именице *vantaggio* која означава предност, односно у основном значењу „оно што некога или нешто ставља у повлашћенији положај у односу на остале“ (Zingarelli, 1997 : 1954):

T_{AO} 230 J: Bello questo dritto:: anticipato. Recupera da zero trenta Serena Williams. Quattro a uno. Consolida il proprio vantaggio nel secondo set.¹¹⁷

T_{AO} 489 B: (...) deve trovare in se stessa la forza di reagire, ha un buon vantaggio, l'idea forse di essere vicina ma d'un abbastanza alla conquista della coppa=ora -- ha tutto in mano Serena Williams con il suo servizio.¹¹⁸

Са термином *parità*¹¹⁹ који означава да су оба такмичара освојила по три поена (ITF, 2008 : 25; Grasso, 2011 : 83), као и са термином *pari*¹²⁰ који означава да су такмичари поравнати по броју освојених поена, није било проблема јер се не појављују у другим контекстима:

T_{BI} 59 A: Ottima prima a uscire. Parità. Si carica Federer¹²¹

T_{BI} 145 A: E::SAGERA nel tentativo di voler spingere a tutta con il dritto. Parità.¹²²

T_{RG} 132: Sbaglia la Sharapova con dritto e la Errani la agguanta in questo *game* sulla parità.¹²³

T_{AO} 425 J: È il *game* del *match* per il momento, dieci punti giocati=parità.¹²⁴

¹¹⁶ Прев: Претерује, поново предност Ерани.

¹¹⁷ Прев: Леп овај очекивани форхенд. Опоравља се са ништа трдесет Серена Вилијамс. Четири један. Консолидује сопствену предност у другом сету.

¹¹⁸ Прев: мора да пронађе у себи снагу да реагује, има добру предност, можда идеја да је прилично близу освајања трофеја, сада има све у рукама Серена Вилијамс са својим сервисом.

¹¹⁹ Енг: *Deuce*

¹²⁰ Енг: *All*

¹²¹ Прев: Одличан први сервис. Изједначење. Пуни се Федерер.

¹²² Прев: Претерује у покушају да све удара форхендом. Изједначење.

¹²³ Прев: Греша Шарапова из форхенда и Ерани стиже у овом гему до изједначења.

¹²⁴ Прев: Ово је гем меча у овом тренутку, десет одиграних поена, изједначење.

- T_{BI} 123 A:** Per il secondo turno di battuta di fila si ritrova sul trenta pari Raonic. Vediamo come se la cava.¹²⁵
- T_{AO} 33 J:** E allora -- non te la faccio toccare. Quindici pari, sei prime su sei.¹²⁶
- T_{RG} 164:** (...) peccato perché c'è stata la grande opportunità di -- RIMONTARE da zero due a due pari::=la Sharapova invece ha resistito (...) ¹²⁷

Поменути два термина у српском се преводе као *изједначење (parità)*, односно у случају *pari* на српском постоји више верзија: *оба/обе* када се играју мечеви у појединачној конкуренцији, односно *сви/све* када се играју мечеви у конкуренцији парова¹²⁸.

Приликом анализе регистровани смо и следећи термин:

- T_{RG} 1:** (...) una Errani -- che arriva a Parigi da testa di serie numero ventuno e riesce ad ottenere un risultato PAZZESCO come la finale al Roland Garros. (...) ¹²⁹
- T_{RG} 2:** (...) Maria Sharapova -- che a differenza al Errani -- ha rispettato, si vuol dire, il pronostico=visto che testa di Serie=numero due -- e che quindi -- a parte di Viktoria Azarenka non aveva nessuna giocatrice nel seeding con una testa di serie migliore di lei. ¹³⁰

У наведним примерима ради се о термину testa di serie¹³¹ који подразумева такмичаре који су на неком турниру у повлашћеном положају у одређивању распореда мечева, у односу на друге такмичаре (упореди са „носилац турнира“ у 2.5.6), а где је метафоричко пресликавање са људског тела које је један од најчешћих домена у настајању метафоре (Кликовац, 2004 :17), јасно, те се *che arriva a Parigi da testa di serie numero ventuno* на српски преводи као: *која је стигла у Париз као двадесетчетврти*

¹²⁵ Прев: У другом сервис гему за редом се поново налази на тридесет оба Раонић. Видећемо како ће се извући.

¹²⁶ Прев: И онда не дам ти да је дотакнеш. Петнаест обе, шест од шест првих сервиса

¹²⁷ Прев: Штета јер је била одлична прилика да напредује са ништа два, на два обе, али се Шарапова одбранила.

¹²⁸ види: <http://www.teniskisavez.com>; <http://www.federtennis.it/>; <http://www.itftennis.com/>

¹²⁹ Прев: Ерани која је стигла у Париз као двадесет први носилац и успела да постигне лудачки резултат као што је финале на Ролан Гаросу

¹³⁰ Прев: Марија Шарапова која је за разлику од Ерани поштовала, тако да кажемо, прогнозу с обзиром да је други носилац и да, стога, осим Викторије Азаренке, није имала ниједну играчицу са бољим пласманом међу носиоцима.

¹³¹ Досл.: Глава серије, прев. аут, срп: носилац

носилац, (TRG 1) односно: visto che testa di Serie=numero due као с обзиром да је други носилац или non aveva nessuna giocatrice nel seeding con una testa di serie migliore di lei као није имала ниједну играчицу са бољим пласманом међу носиоцима (TRG 2).

У анализираним коментарима такође смо наишли и на термин *Top ten*:

TRG 27: Però era scivolata fuori dalla:: top ten -- e per tanto tempo ha faticato per ritrovarla¹³²

TBI 84 A: Raonic a cui mancano i scalp importanti visto che dal torneo di Brisbane nello scorso anno ha sconfitto solamente una volta un Top ten (...)¹³³

Поменути термин се не употребљава само у језику спорта, а означава играче који се налазе међу десет најбољих и у већини случајева се користи у изворном облику.

У једном од коментара нашли смо и на термин *falco* (соко):

TBI 101 A: MA COS'HA FA::TTO:: -- Spaglia il dritto, ma chiede il falco¹³⁴:: e secondo me ha buone chance di aver ragione ma cos'ha preso:: sulla:: risposta di Raonic.¹³⁵

Овај термин се, једнако као и у српском, у италијанском језику тениса користи као синоним за систем електронске провере поена (упореди са: **2.5.6.**). Италијански речник *Lo Zingarelli* уз одредницу *falco*, осим описа животињске врсте класе двоножних, топлокрвних кичмењака који полажу јаја (1997 : 96; упореди са ОЕ св. 6 : 683; ОЕ св. 8 : 752) наводи и да има значење „живахног и продорног погледа¹³⁶“ у изразу *Occhi di falco*¹³⁷ (1997 : 655), те је у питању персонификација на основу које је особина *доброг вида* са човека пресликана на поменути електронски систем. У преостала два

¹³² Прев: Међутим, излетела је из топ тен (десет најбољих) и дуго се мучила да се врати

¹³³ Прев: Раонић којем недостају важни скалпови с обзиром да је од турнира у Бризбејну прошле године само једном победио некога из топ тен (десет најбољих)

¹³⁴ Прев, досл.: Тражи сокола

¹³⁵ Прев: Ма шта је урадио. Премашио је форхенд и тражи проверу и према мом мишљењу има добре шансе да је у праву али шта је урадио на ритерн Раонића

¹³⁶ Итал: *Sguardo vivo e penetrante*; прев.аут.

¹³⁷ Прев, досл.: Очи сокола, у српском увреженији израз у једнини: *Око соколово* (РМС, 2011 :854)

анализирана коментара овај термин нисмо пронашли. У коментару бр. 1 тај термин нисмо ни очекивали с обзиром да се поменути електронски систем не користи на турнирима који се играју на шљаци¹³⁸, док коментатори у коментару бр. 3 уместо термина *falco* користе *verifica* (провера) који има исто значење: захтев такмичара да се провери одлука линијског судије или судије у столици уз помоћ електронског система.

4.1.1 Структурна метафора

С обзиром да спортска такмичења још од античких времена привлаче пажњу публике јер су заправо представљала такмичење у дисциплинама које су саставни део војничких вештина веома важних за свакодневни живот (Радовић 2013 : 267), у корпусу који смо анализирали најприсутнија је конвенционална метафора МЕЧ ЈЕ РАТ.

TRG 5: Un *match*= э -- tra due tenniste molto diverse -- e forse è proprio questo che rende la finale del Roland Garros di quest'anno -- CURIOSA=particolare da un lato la potenza della russa, dall'altro invece la grande resistenza della Errani (...)¹³⁹

С обзиром да се меч састоји из поена, различитих типова потеза (сервис, ритерн, бекенд, ас и др.)¹⁴⁰, гедова и сетова и сл. метафору МЕЧ ЈЕ РАТ можемо сматрати

¹³⁸ <http://www.itfennis.com/>

¹³⁹ Прев: Меч између две веома различите тенисерке и можда је управо то оно што овогодишње финале Ролан Гароса чини необичним, посебно са једне стране снага Русиње, а са друге велики отпор Еранијеве

¹⁴⁰ У претходним примерима смо се позвали на Правила тениса Међународне тениске федерације која смо понашли на енглеском и у преводу на италијански. Такође смо се у неколико наврата позвали и на речник тениских појмова који је на енглеском (Grasso, 2011).

У Оксфорд-Дуден италијанско-енглеском сликовном речнику (*The Oxford-Duden Pictorial Italian and English Dictionary (1995), Clarendon Press, Oxford*) пронашли смо неке од термина у преводу са енглеског на италијански, осим тога, енглеске термине проналазимо у *Енглеско - хрватско-српском речнику* Рудолфа Филиповића (1970), међутим, у том речнику не постоји превод термина на српски, већ у одредницама само стоји објашњење о каквом се потезу/ударцу ради. У италијанском речнику *Lo Zingarelli* пронашли смо, слично као и у Филиповић (1970), објашњење неких од тениских термина. У *Речнику српскога језика Матице Српске* постоји само неколико термина, тако да је унакрсно реферисање прилично отежано и није могуће за све случајеве.

Тениски савез Србије није превео правила тениса са енглеског на српски већ се у правилнику дословно позива на правилник Међународне тениске федерације „Тениски савез Србије као пуноправни члан Међународне тениске федерације (ITF) у потпуности прихвата Правила тениске игре донете од стране ове институције“ (<http://www.teniskisavez.com/>). Међутим, у правилима не постоје сви изрази који се помињу у анализираном коментару на италијанском јер нпр. *ритерн* или *бекенд* и сл. не постоје у правилима тениса јер их правила не регулишу.

структурном метафором јер из ње произилази велики број других метафора које унутрашњу структуру рата пресликавају на унутрашњу структуру самог меча јер рат подразумева вођење битака у којима се користи оружје па се тако мечеви (поени, гемови, турнири...) побеђују и освајају или се губе. Уравно на основу тога из структурне метафоре МЕЧ ЈЕ РАТ, можемо да изведемо низ других метафора:

ПОЕН ЈЕ БИТКА

T_{AO} 71 B: Lei che è abituata veramente a conquistare tanti punti con *ace*.¹⁴¹

T_{RG} 101: Grande rincorsa, costringe a un colpo in più la sua avversaria LA ERRANI che però -- riesce lo stesso a conquistare il punto=eccolo qua ancora papà Errani con gli occhiali oscuri¹⁴²

ГЕМ ЈЕ БИТКА

T_{RG} 81: Sbaglia la risposta la Errani dopo due *game* di fila dell'italiana la Sharapova torna a conquistare un gioco=venticinque minuti -- cinque giochi a due.¹⁴³

T_{BI} 253 A: Vediamo un po' perché Raonic ha rischiato tantissimo in quel quarto game poteva sancire un cambio d'inerzia del *match*. La steccata sulla palla *break* di Federer=Federer che poi ha perso malamente quest'ultimo:: turno di battuta. Dimostrando insomma di portare a casa dei punti solamente:: con il servizio.¹⁴⁴

T_{RG} 75: O::::: che erro::re! -- aveva ancora una volta preso l'iniziativa la Sharapova che sbaglia forse il colpo più comodo -- e dopo ventidue minuti Sara Errani conquista ancora un game.¹⁴⁵

На интернету смо успели да пронађемо мали речник тениских термина на званичној презентацији Тениског савеза покрајине Кампанија (<http://www.tenniscampania.net/>) који је једини званичан сајт, међутим, нити на том сајту нисмо пронашли дефиниције свих термина и израза који се користе у тенису. Осим тога, пронашли смо и неколико тениских блогова који, између осталог, садрже и спискове термина, међутим, сви пронађени блогови немају директну афилијацију са неком званичном тениском организацијом, те смо због тога одлучили да их не користимо јер информације на тим блоговима не одговарају коришћењу у научном раду.

Директан превод свих тениских термина са италијанског на српски нисмо пронашли нигде.

¹⁴¹ Прев: Она је навикла заиста да осваја много поена асом.

¹⁴² Прев: Велики залет, присиљава своју противницу на још један ударац Ерани, која такође успева да освоји поен, ево га још једном тата Ерани са тамним наочарима.

¹⁴³ Прев: Грешни ритерн Ерани после два узастопна гема Италијанке, Шарапова осваја гем, двадесет пет минута, пет два у гемовима

¹⁴⁴ Прев: Хајде да погледамо зашто је Раонић веома много ризиковао у том четвртном гему који би могао потврдити промену ритма меча. Смеч на брејк лопти Федерера који је после лоше изгубио овај последњи сервис гем. Укратко, доказујући да је освојио поене само сервисом.

¹⁴⁵ Прев: Ох каква грешка! Још једном је преузела иницијативу Шарапова која грешни вероватно најлакши ударац, и после двадесет два минута Сара Ерани осваја још један гем.

T_{BI} 251 A: Lascia dar il braccio, SPLENDIDO DRITTO LUNGOLINEA. Roger Federer perde un turno di battuta¹⁴⁶ in cui era avanti trenta zero (...).¹⁴⁷

СЕТ ЈЕ БИТКА

T_{BI} 49 A: Grande battaglia nel terzo set, Federer che rischiò il tracollo in apertura, due palle *break* nel primo gioco (...)¹⁴⁸

T_{BI} 237 A: () Federer, dopo aver perso il primo set bilancio di tre vittorie e dieci sconfitte. Ultima rimonta. Vittorioso a Istanbul contro Diego Sebastian Schwartzman in semifinale.¹⁴⁹

T_{AO} 16 J: Kerber non ha più perso un set dopo lo spavento di primo turno -- nel quale:: ha annullato un *match point* del *tie-break* del secondo a Misaki Doi=con la Doi che l'ha sbattuto una risposta di dritto in diagonale. (...)¹⁵⁰

T_{RG} 8: Quindi Errani che è arrivata in finale perdendo due set per sei uno - - ed è stata molto brava non arrendersi, anche di fronte a=ə=due set persi molto lentamente contro Ivanovic e Stosur. (...)¹⁵¹

T_{BI} 46 A: Nel duemilaquindici:: la finale vidi un primo set vinto in scioltezza Federer per sei quattro nel secondo. *Break* dello svizzero ma immediato controbreak di Raonic. Poi battaglia punto a punto fino al *tie-break*.¹⁵²

МЕЧ ЈЕ БИТКА

T_{AO} 3 J: Sei confronti, cinque vittorie di Serena Williams (...) L'ultimo *match* invece, la finale di Stanford duemilaquattordici vinta da Serena sette sei, sei tre=un primo set del quale era sotto cinque uno. (...) ¹⁵³

T_{RG} 8: Errani -- che -- è arrivata:: a Parigi battendo nel ordine l'australiana Casey Dellacqua dopo aver rimontato un set -- quattro sei, sei due, sei due. Poi la vittoria commoda contro Melanie Oudin:: -- la

¹⁴⁶ *Turno di battuta* је гем у којем сервира један такмичар; због тога стоји овде (види 4.1)

¹⁴⁷ Прев: Пушта руку, одлична форхенд паралела. Роџер Федерер губи сервис гем у којем је водио тридесет ништа.

¹⁴⁸ Прев: Велика битка у трећем сету, Федерер који је ризиковао пад на почетку, две брејк лопте у првом гему.

¹⁴⁹ Прев: Федерер, пошто је изгубио први сет, има учинак од три победе и десет пораза. Последњи пут кад је успео да се врати, када је победио у Истанбулу Дијега Шварцмана у полуфиналу.

¹⁵⁰ Прев: Керберова више није изгубила сет после страха у првом колу у којем је елиминисала меч поен тај-брејка другог сета против Мисаки Дои, са Дои која је ударила форхенд ритерн у дијагонали.

¹⁵¹ Прев: Дакле, Ерани је стигла у финале изгубивши два сета са шест један и била је добра да не одустане, чак и поред тога што је два сета лако изгубила против Ивановићеве и Стосур

¹⁵² Прев: Две хиљаде петнаесте у финалу смо гледали први сет који је Федерер лако освојио, и шест четири у другом. Брејк Швајцарца и одмах рибрејк Раонића. После битка поен за поен све до тај-брејка.

¹⁵³ Прев: Шест сусрета, пет победа Серене Вилијамс (...) У последњем мечу, финалу Стенфорда две хиљаде четрнаесте, победила је Серена седам шест, шест три, где је у првом сету губила са пет један.

statunitense Oudin ha battuta sei due, sei tre. Poi sono iniziative imprese. Prima, al terzo turno VITTORIA su Ana Ivanovic= ð=Errani=che=era=partita male=ha=perso=il=primo=set sei uno:: Poi ha vinto uno sei, sette cinque, sei tre. (...) E poi -- la vittoria in semifinale su CHI -- due anni fa perse dalla Schiavone in finale, ovvero Samantha Stosur -- la Errani l'ha battuta sette cinque, uno sei, sei tre. Quindi Errani che è arrivata in finale perdendo due set per sei uno -- ed è stata molto brava non arrendersi, anche di fronte a=ð=due set persi molto lentamente contro Ivanovic e Stosur. () il set che era andato a perdere=era andata perdere contro la Dellaqua al inizio. (...) ¹⁵⁴

TA0 19 J: Infatti la risposta migliore è spesso quella che adotta la Mugurusa, che l'anno scorso ha battuto quattro volte di fila.¹⁵⁵

ТУРНИР ЈЕ ПАТ

TA0 3 J: (...) forse ha dato i tre anni migliori della carriera di Serena Williams; che vince Wimbledon vince Stanford, vince l'Olimpiadi, va a Cincinnati:: non poteva vincere anche Cincinnati nel senso che poi lì a poco sarebbe iniziato il US Open e aveva bisogno anche da prendersi una breve pausa. Poi vince US Open e vince anche Masters.¹⁵⁶

TRG 10: (...) ricorderete che tutto è nato per lo più a Roma, quando lo scorso anno la russa ha battuto Samantha Stosur in finale. Da LI' la Sharapova ha cominciato a -- diventare veramente pericolosa a livello -- anche di *Slam* parigino=l'anno scorso è arrivata a semifinale qui=sconfitta da Li Na=poi campionessa::¹⁵⁷

¹⁵⁴ Прев: Ерани која је стигла у Париз побеђујући редом Аустралијанку Кејси Делакву после изгубљеног сета, четири шест, шест два, шест два. Затим лагана победа против Мелани Оден, Американку Оден је победила шест два, шест три. Затим прави подухвати. Прво у трећем колу победа над Аном Ивановић, Ерани која је лоше почела, изгубила први сет шест један. На крају је победила један шест, седам пет, шест три (...) Затим победа у полуфиналу против кога је две године раније изгубила Скјавоне у финалу, Саманте Стосур, коју је Ерани победила седам пет, један шест, шест три. Дакле, Ерани је стигла у финале изгубивши два сета са шест један и била је добра да не одустане, чак и поред тога што је два сета лако изгубила против Ивановићеве и Стосур () Сет који је изгубила против Делакве на почетку.

¹⁵⁵ Прев: Заправо најбољи одговор је често онај који је усвојила Мугуруса, која је прошле године победила четири пута за редом

¹⁵⁶ Прев: Можда је дала и три најбоље године каријере Серене Вилијамс, која осваја Вимблдон, осваја Стенфорд, освојила је Олимпијске игре, одлази у Синсинати, није ипак успела да освоји Синсинати у смислу да је убрзо после тога требало да почне Ју-Ес Опен и било је потребно да узме кратку паузу. После је победила на Ју-Ес Опену и победила је и на Мастерсу.

¹⁵⁷ Прев: сетићете се да је све рођено пре свега у Риму, када је прошле године Рускиња победила Саманту Стосур у финалу. Од тада Шарапова је почела да постаје заиста опасна на нивоу, чак и париског слема, прошле године је стигла у полуфинале овде, пораз од Ли На, касније шампионке.

ФИНАЛЕ ЈЕ БИТКА

- T_{AO} 5 J:** Ventiseiesima finale a un torneo dello *Slam* per Serena Williams, ne ha vinte ventuno ne ha perse quattro=sei titoli a Melbourne (...) ¹⁵⁸
- T_{BI} 298 A:** ECCO UNA GRANDE PRIMA:: Poi liberare tutta la tensione con un urlo, Milos Raonic¹⁵⁹ si vendica della sconfitta subita allo scorso anno qui al Brisbane da Roger Federer (...) ¹⁶⁰
- T_{RG} 29:** Quest anno ci ha preso gusto ha già vinto a Stoccarda sulla Azarenka=vinto ancora a Roma al termine di una finale lottatissima contro Li Na. ¹⁶¹
- T_{BI} 272 A:** (...) ovviamente non ci sarebbe paragone una vittoria in finale su Roger Federer, sarebbe la prima volta in cui batte in finale un tennista tra i primi cinque al mondo=guardate che sguardo. ¹⁶²

НИВО ТАКМИЧЕЊА ¹⁶³ ЈЕ БИТКА

- T_{AO} 3 J:** (...) La ricordiamo, persa primo turno a Parigi dalla Razzano (...) ¹⁶⁴
- T_{AO} 64B:** Se poi l'anno scorso, dal poi primo turno:: perso qui in Australia non ha giocato per praticamente quasi sei settimane:: Ha vinto a Charleston. Prima di Charleston ha vinto solo qualche turno qua e là. Una sensazione di aver vissuto molto male:: la sconfitta. ¹⁶⁵

Метафоре које смо навели, извели смо из структурне метафоре МЕЧ ЈЕ РАТ, на основу чињенице да одражавају унутрашњу структуру рата која подразумева вођење битака. Та структура је пресликавањем на унутрашњу структуру самог меча омогућила грађење метафора ГЕМ ЈЕ БИТКА, СЕТ ЈЕ БИТКА, МЕЧ ЈЕ БИТКА, као и ТУРНИР ЈЕ РАТ,

¹⁵⁸ Прев: двадесет шесто финале на једном од слемова за Серену Вилијамс, победила је у двадесет једном а изгубила четири, шест титула у Мелбурну

¹⁵⁹ С обзиром да је Милош Раонић Канађанин црногорског порекла, своје име и презиме пише енглеским алфабетом који не садржи српске латиничне дијакритичке знакове ш и ћ, те стога у тексту на италијанском његово име стоји у том облику. У српском се његово име и презиме пишу сходно правилима српског правописа. Види: <http://www.milosraonicofficial.com/> и www.atptennis.com

¹⁶⁰ Прев: Ево једног одличног првог сервиса. Може да ослободи сву напетост урликом, Милош Раонић се осветио за пораз претрпљен прошле године овде у Бризбејну од Роџера Федерера

¹⁶¹ Прев: Ове године је већ осетила укус, већ је у Штутгарту победила Азаренку, поново је победила у Риму Ли На на крају веома борбеног финала.

¹⁶² Прев: јасно је да неће бити поређења победе у финалу над Роџером Федерером, биће први пут да је у финалу победио једног тенисера из првих пет на свету, погледајте тај поглед.

¹⁶³ Нпр. коло, четвртфинале, полуфинале и сл.

¹⁶⁴ Прев: Подсећамо, изгубила је у првом колу од Разано.

¹⁶⁵ Прев: Прошле године, после првог кола пошто је изгубила у Аустралији није играла практично скоро шест недеља. Освојила је Чарлстон. Пре Чарлстона је освојила само понеко коло ту и тамо. Осећај је да је веома тешко поднела пораз.

ФИНАЛЕ ЈЕ РАТ И НИВО ТАКМИЧЕЊА ЈЕ БИТКА где смо, на основу наведених примера сегменте игре посматрали као појединачне битке кроз conquistare punti (*освајати поене*) (Т_{АО} 71 В, Т_{РГ} 101), conquistare game/gioco (*освајати гем*) (Т_{РГ} 75, Т_{РГ} 81), perdere set (*губити сет*) (Т_{БИ} 237 А, Т_{АО} 16 Ј, Т_{РГ} 8), или као у примерима Т_{БИ} 251 А и Т_{БИ} 253 А perdere turno di battuta где *turno di battuta* представља гем у којем сервира један такмичар те значи губити сервис гем (види 4.1).

С обзиром да је победа, једнако као и пораз саставни елемент сваке конфронтације, односно сукоба, проналазимо и примере и са глаголом *vincere* (*победити*) (Т_{АО} 3 Ј, Т_{АО} 5 Ј, Т_{БИ} 46 А, Т_{АО} 64В), као и именицом *vittoria* (*победа*) (Т_{АО} 3 Ј, Т_{РГ} 8, Т_{БИ} 272 А, Т_{АО} 64В). Поменути метафорички концепт, такође смо идентификовали и кроз употребу речи које се уско везују за ратовање или ратне вештине, као што је *battaglia* (*битка*) у примеру Т_{БИ} 49 А или глагол *battere* (*испребијати, победити*¹⁶⁶) у примерима Т_{АО} 19 Ј, Т_{РГ} 10 и Т_{БИ} 272 А. Такође смо пронашли и пример у којем је употребљен суперлатив придева *lottato* (*борбен*) у una finale lottatissima у примеру Т_{РГ} 29, као и *sconfitta* (*пораз*) (Т_{РГ} 10) коју проналазимо и у комбинацији са *vendicarsi* (*осветити се*) Milos Raonic si vendica della sconfitta subita allo scorso anno¹⁶⁷ (Т_{БИ} 298 А).

Осим метафора које смо у горњем делу рада навели, на основу унутрашње структуре рата, те у складу са структурном метафором МЕЧ ЈЕ РАТ, такође можемо извести и следеће метафоре:

ПОТЕЗ¹⁶⁸ ЈЕ НАПАД

Т_{АО} 91 В: E a volte chi serve, può essere anche molto TESA, al fatto di vedere il tua avversaria così dentro il campo::=Kerber invece si sa difendere.¹⁶⁹

Т_{БИ} 37 В: Il tulci=*lucido* Raonic che in questa partita che va a attaccare sempre Federer -- su rovescio (нвб) e tanti punti finora -- vinti da=da:: dal canadese.¹⁷⁰

¹⁶⁶ Zingarelli, 1997 : 207; Клајн, 2005 : 359

¹⁶⁷ Прев: Милош Раонић се осветио за пораз претрпљен прошле године

¹⁶⁸ Сервис, бекенд, форхенд и сл.; убудуће за потез

¹⁶⁹ Прев: Понекад она која сервира може да буде и напета, због чињенице да видиш своју противницу тако дубоко у терену. Међутим, Кербер зна да се брани.

¹⁷⁰ Прев: Сјајни Раонић који у овом мечу увек напада Федерера бекендом (нвб) и много поена до сада је освојио Канађанин.

ПОТЕЗ ЈЕ ОРУЖЈЕ

- T_{BI} 26 A:** RISCHIA:: con lo secondo ace servizio dalla parte dritto di Raonic, che si aspettava chiaramente la soluzione di uscire. Ace il secondo=sono già tre ace di Federer.¹⁷¹
- T_{BI} 81 B:** Chercherà di mettere un po' di pressione a Raonic¹⁷²
- T_{RG} 51:** Altra-- risposta devastante=ben certo -- consideriamo sempre che il servizio della Errani:: è un servizio NON VELOCISSIMO ə (нвб) -- e in questo caso neanche troppo profondo¹⁷³
- T_{AO} 68 J:** In questo set è il primo punto vinto con la seconda di servizio.¹⁷⁴
- T_{RG} 22:** Cede un punto al servizio in questo primo *game* di battuta per lei:: in questo *match* invece la Sharapova:: ma:: nulla di clamoroso, primo *game* che vada piuttosto rapidamente. ¹⁷⁵
- T_{RG} 138:** BRAVISSIMA:: CHE GRANDE SOLUZIONE DIFENSIVA da parte della Errani! Che gioco pallonetto veramente STREPITOSO!¹⁷⁶

У петходним примерима, на основу изворног домена рата метафоричке концепте идентификовали смо и кроз употребу речи које се уско везују за ратовање или ратне вештние, па тако за коцнепт ПОТЕЗ ЈЕ НАПАД у примеру **T_{BI} 37 В** налазимо *attacare* (*напасти*) *va a attaccare sempre Federer su rovescio*¹⁷⁷, те самим тим и *diffendere* (*одбрани*) *Kerber invece si sa diffendere*¹⁷⁸ у примеру **T_{AO} 91 В**.

У метафори ПОТЕЗ ЈЕ ОРУЖЈЕ проналазмо употребу *difensivo* (*одбрамбени*) у *che grande soluzione difensiva*¹⁷⁹ у примеру **T_{RG} 138**, односно проналазимо *devastante* (*рушилачки*) у *risposta devastante*¹⁸⁰ у примеру **T_{RG} 51**.

¹⁷¹ Прев: Ризикује са другим ас сервисом са форхенд стране Раонић, који је јасно очекивао да решење прође. Други ас, већ три аса Федерера.

¹⁷² Прев: Покушаће да притисне мало Раонића

¹⁷³ Прев: Још један рушилачки ритерн, сасим извесно имамо на уму да је сервис Ерани, сервис који није превише брз (нвб) и у овом случају није чак ни превише дубок.

¹⁷⁴ Прев: Први поен у овом сету који је освојен другим сервисом.

¹⁷⁵ Прев: Препушта поен на сервису у овом њеном првом сервис гему, у овом мечу, заправо, Шарапова, али ништа страшно, први гем који иде прилично брзо.

¹⁷⁶ Прев: Одлична, какво одлично решење у одбрани од Ерани! Какав заиста невероватно силан лоб је одиграла.

¹⁷⁷ Прев: Стално напада Федерера на бекенд

¹⁷⁸ Прев: Кербер ипак зна да се брани (од сервиса)

¹⁷⁹ Прев: Какво одлично одбрамбено решење

¹⁸⁰ Прев: рушилачки ритерн

У примеру

ТВ1 134 А: (...) quello che è più volte incrociato la racchetta con Federer, più volte ha perso -- Ottima prima uscire a parte di Roger. Quidici zero.¹⁸¹

смо метафору РЕКЕТ ЈЕ ОРУЖЈЕ идентификовали на основу глагола *incrociare* (укрстити) у quello che è più volte incrociato la racchetta con Federer чије значење подразумева и *combattere*, односно борити се (Zingarelli, 1997 : 859, Деановић, 1989 : 196)

У примерима:

ТВ1 275 А: Milos Raonic, serve per il *match*. Per conquistare l'ottavo titolo in carriera=prendesi la rivincita della finale dello scorso anno.¹⁸²

Идентификовали смо метафору ТУРНИР ЈЕ ПЛЕН у Milos Raonic, serve per il *match*. Per conquistare l'ottavo titolo in carriera у примеру **ТВ1 275 А**.

У анализираним корпусу пронашли смо и следеће примере који осликавају унутрашњу структуру рата, коришћењем идиоматских израза који се уско везују за домен рата и ратних вештина, а које су коментатори метарофички употребили како би описали одређена дешавања или потезе за време мечева, на основу којих смо извели следеће метафоре:

ТУРНИР ЈЕ ПОПРИШТЕ БИТКЕ

Terra di conquiste (земља/територија освајања)

Т_{RG}123: Philippe Chatrier ormai=sostanzialmente possiamo dire che è diventata=non dico terra di conquiste=Roland Garros=perché è un'esagerazione:: -- ma certamente per il tennis italiano è diventato

¹⁸¹ Прев: Који је неколико пута укрстио рекете са Федерером. Одличан први сервис Федерера. Петнаест ништа.

¹⁸² Прев: Милош Раонић сервира за меч. За освајање осме титуле у каријери и освету за прошлогодишњи пораз у финалу.

-- lo *Slam senz'altro più*:: ricco di soddisfazioni -- almeno in chiave singolare (...) ¹⁸³

односно, место које је један од учесника освојио или, у случају горе наведеног примера (**TRG 123**), италијанских тенисерки које су неколико година за редом имале запажене успехе.

Terra del nessuno (ничија земља)

T_{BI} 24 A: dietro al riga del servizio::¹⁸⁴

T_{BI} 25 B: (...) quella per=per le:: persone normali è la terra del nessuno, ma per lui=invece riesce a trovare sempre qualche magia.¹⁸⁵

израз којим се означава територија или земљиште које се налази између две војске (Zingarelli, 1997 : 1846), односно супротстављене зараћене стране или је предмет спора, а над којом ниједна од страна у спору или рату не може или не жели преузети контролу, а који се у нашем примеру **T_{BI} 25 B** (због разумевања контекста смо навели и претходни исказ) односи на део терена *иза линије сервиса*, односно у **T_{BI} 24 A:** dietro al riga del servizio¹⁸⁶.

Portare a casa la pelle (вратити кући кожу)

T_{BI} 41 A: Continua con questo servizio di corpo::¹⁸⁷

T_{BI} 42 A: E essere molto cattivi per -- portare a casa la pelle per più che per rispondere.¹⁸⁸

са значењем „вратити се пошто је преживео опасност“ (Zingarelli, 1997 : 1268), односно „спасити се“¹⁸⁹. Такође треба обратити пажњу да овај израз није исто што и идиоматски израз у српском језику „скупо продати кожу“.

¹⁸³ Прев: За Филип Шатрије у основи можемо рећи да је постао, не кажем, земља освајања Ролан Гарос јер је то претеривање, али сигурно за италијански тенис постаје *слем* свакако богат задовољствима, барем у кључу појединачне конкуренције; уопреди са www.rolandgarros.com

¹⁸⁴ Прев: Иза сервис линије.

¹⁸⁵ Прев: Која је за обичне људе ничија земља, али за њега, напротив, увек успе да пронађе неку магију.

¹⁸⁶ За изглед тениског терена види Правила тениса на: <http://www.itftennis.com> или <http://www.federtennis.it>, <http://www.tenisksavez.com/>

¹⁸⁷ Прев: Наставља са овим сервисом у тело.

¹⁸⁸ Прев: И веома је тешко да пре свега преживите да га вратите.

¹⁸⁹ Упореди са срп. *Сачувати живу главу*

Stare in vita (остати у животу)

T_{AO} 493 J: Per la seconda volta serve per stare in vita Serena Williams. Kerber una volta, due punti dal *match* sul trenta pari, cinque due.¹⁹⁰

Израз који смо пронашли у примеру **T_{AO} 493 J** осим кроз метафорички концепт ТУРНИР ЈЕ ПОПРИШТЕ БИТКЕ, с обзиром на контекст у којем је употребљен, могли бисмо да посматрао и кроз метафорички концепт ПОТЕЗ ЈЕ СПАСОНОСНО ОРУЖЈЕ.

4.1.2 Онтолошке метафоре

Наша искуства са физичким предметима пружају основу помоћу које догађаје, активности, емоције, идеје итд. посматрамо као ентитете и супстанце, те нам онтолошке метафоре служе да рационализујемо своје апстрактно искуство, с обзиром да појам добијен онтолошком метафором касније можемо разумети и конкретизовати помоћу структурне метафоре. Тако у анализираном корпусу проналазимо:

T_{AO} 205 B: Esatto! Quindi, insomma, la tensione aumenta per lei.¹⁹¹

T_{BI} 298 A: ECCO UNA GRANDE PRIMA:: Poi liberare tutta la tensione con un urlo, Milos Raonic si vendica della sconfitta subita allo scorso anno qui al Brisbane da Roger Federer (...)¹⁹²

T_{BI} 121 A: (...) Raonic=fa vedere i paradenti come fa, nelle situazioni:: in cui sente maggiormente la tensione=ecco che rivediamo::¹⁹³

T_{RG} 151: QUARANTA quindici. Insomma, Sharapova che non ha una minima intenzione di farsi di agguantare.¹⁹⁴

¹⁹⁰ Прев: Други пут сервира да би остала у животу Серена Вилијамс. Кербер једном, два поена од (освајања) меча при 30 обе, пет два.

¹⁹¹ Прев: Тако је! Дакле, укратко, напетост расте за њу.

¹⁹² Прев: Прев: Ево једног одличног првог сервиса. Може да ослободи сву напетост урликом, Милош Раонић се осветио за пораз претрпљен прошле године овде у Бризбејну од Роџера Федерера

¹⁹³ Прев: Раонић показује заштитну гуму као сад, у ситуацијама у којима највише осећа напетост, ево да поново погледамо

¹⁹⁴ Прев: Четрдесет петнаест. Укратко, Шарапова која нема намеру да буде ухваћена.

где је *tensione* (напетост) као психичко стање кроз метафору НАПЕТОСТ ЈЕ ЕНТИТЕТ проглашена ентитетом, на основу чега можемо даље о њој да говоримо, да је измеримо, идентификујемо њене аспекте, те самим тим можемо и да је квантифкујемо тако што, као у овим примерима la tensione aumenta може да *расте* (T_{AO} 205 B), liberare tutta la tensione да је *се ослободимо* (T_{BI} 298 A) или sente la tensione да је *осећамо* (T_{BI} 121 A) као и у случају са *intenzione* (намера) којој на основу тога можемо да одредимо „величину“ una minima intenzione па она може да буде *минимална* (T_{RG} 151).

Исто и са *frustrazione* (фрустрација) у примеру којем се тај ентитет задржава:

T_{BI} 178 A: (...) molto delicato per Federer in cui doveva in qualche modo contenere la frustrazione (...) ¹⁹⁵

Или у примеру:

T_{RG} 76: Da zero quattro a due quattro dimezza lo svantaggio certo -- la strada è lunga ancora PERO' la Sharapova degli ultimi due *game* qualche speranza la lascia sta concedendo senz'altro di più.¹⁹⁶

где је *speranza* (нада) концептуализована као предмет, па тако можемо неке да је оставимо (lasciare), односно у примеру:

T_{BI} 44 B: Anche ieri ha giocato tante seconde palle:: al altissima velocità rischiando ovviamente -- questo è un rischio abbastanza controllato sul quaranta quindici.¹⁹⁷

у којем концептуализовањем ризика (rischio) на исти начин, тај ризик можемо да контролишемо.

¹⁹⁵ Прев: веома деликатна за Федерера у којој је морао некако да задржи фрустрацију

¹⁹⁶ Прев: Од ништа четири до два четири преполовљује заостатак, наравно пут је још дуг, али Шарапова у последња два гема оставља неку наду, свакако дозвољава више.

¹⁹⁷ Прев: И јуче је играо много других сервиса веома брзих јасно ризикујући, ово је прилично контролисан ризик на четрдесет петнаест.

4.1.3 Метафора садржатеља

С обзиром да ми свет спознајемо пре свега чулно, доживљавамо га као нешто што је у односу на нас споља, због тога сопствену оријентацију унутра-споља пројектујемо и на остале физичке објекте који су ограничени површинама (Lakoff & Johnson 2003 : 27). Метафорички концепт по којем физичке, али и апстрактне појмове посматрамо и као неку врсту посуде које имају своју унутрашњу и спољну страну, управо је механизам по којем функционише метафора садржатеља. Такву оријентацију пресликавамо и на наше природно окружење чак и тамо где не постоје природне физичке границе које бисмо могли посматрати као дефинишући садржатељ, ми намећемо границе „без обзира да ли се ради о зиду, огради или апстрактној линији или равни“ (2003 :29). Са дуге стране на исти начин можемо да концептуализујемо догађаје, активности, акције или стања.

Овај тип метафоре такође веома је присутан у говору италијанских спортских коментатора, те можемо да га илуструјемо примерима у којима се нпр. меч: *il match migliore dove* (најбољи меч у којем) (Т_{А0} 17 В), полуфинале: *in semifinale* (у полуфиналу) (Т_{А0} 72 В), резултат при којем играч има предност: *va in vantaggio* (досл: *иде у предност*; на српски се преводи: *игра се на разлику*)(Т_{А0} 96 Ј) или одлучујућа деоница, односно гем: *nel parziale decisivo* (у одлучујућој деоници) (Т_{А0} 348 Ј) посматрају као садржатељи:

- Т_{А0} 17 В: E la- *il match* con Azarenka è *il match* migliore=che:: n’abbiamo visto giocare quest’anno=*dove*:: ha dimostrato di riuscire anche a tenere alte velocità, e di essere un po’ più coraggiosa. (...) ¹⁹⁸
- Т_{А0} 72 В: Come l’ultimo *game* con Radwańska *in semifinale*, tre *ace*. ¹⁹⁹
- Т_{А0} 96 Ј: Anche questo *game* *va in vantaggio* come quello precedente. ²⁰⁰
- Т_{А0} 348 Ј: *Break* e controbreak, secondo e terzo *game*, due a uno Kerber *nel parziale decisivo*. ²⁰¹

¹⁹⁸ Прев: А меч са Азаренком је најбољи меч који смо видели да игра ове године, у којем је показала да може да изведе да задржи велику брзину, и да буде мало храбрија.

¹⁹⁹ Прев: Као и последњи гем са Радвањском у полуфиналу, три аса.

²⁰⁰ Прев: И овај гем се игра на разлику као и претходни.

²⁰¹ Прев: Брејк и рибрејк, други и трећи гем, два један за Кербер у одлучујућој деоници.

Горе наведених примера метафоре садржатеља у којима се турнири, мечеви, поени, те нивои или степени такмичења посматрају као садржатељи, у анализираним коментарима има највише.

Сходно истом метафоричком концепту, тако се терен може *отворити* (aprirsi il campo; **Т_{А0} 206 J**) или се може *затворити* поен (chiudere il punto; **Т_{А0} 119 B**), или се у меч може у *потпуности ући* (entrare pienamente in partita; **Т_{RG} 41**):

Т_{А0} 119 B: Una fretta incredibile, vuole chiudere il punto, non vuole scambiare²⁰²

Т_{А0} 206 J: Ancora la prima esterna da destra, ad aprirsi il campo il dritto dall'altra parte. Kerber che si aspettava il contropiede è rimasta ferma.²⁰³

Т_{RG} 41: Insomma una finale fino a questo:: momento non facile per Sara Errani che e:: ancora deve entrare pienamente in partita. Non è tanto di merito suo quanto il merito di Sharapova già -- piuttosto, come dire:: -- forte in campo che ha già preso l'iniziativa.²⁰⁴

На исти начин и делови терена могу да буду *отворени* или *затворени*:

Т_{А0} 269 B: Diminuendo un po' la velocità del suo servizio, ha cercato () usando tanto lo *slice* per aprire gli angoli, si è decisamente calmata rispetto a quello che:: aver fatto nel primo set.²⁰⁵

где се *отварање/затварање* терена односно на примеру **Т_{А0} 269 B** углова (aprire gli angoli) заправо односи на игру такмичара и кретање по терену у односу на противника како би се повећала или смањила могућност одигавања поена.

²⁰² Прев: Невероватна журба, жели да заврши поен, не жели размену

²⁰³ Прев: Још једном први вањски сервис са десна, да отвори терен са друге стране. Кербер која је очекивала контранапад остала је непомична.

²⁰⁴ Прев: Укратко, финале до овог тренутка који није лак за Ерани која још увек треба у потпуности да уђе у меч. То није толико њена заслуга колико је заслуга Шарапове која је, већ, како да кажем, јака у терену и која је већ преузела иницијативу.

²⁰⁵ Прев: Умањивањем за мало брзине свог сервиса, покушала је () да употребом слајса да отвори углове, сигурно се смирила у односу на оно што је урадила у првом сету.

Активности метафорички концептуализујемо као предмете на основу чега трка постоји у простору и времену и има добро дефинисане границе, на примерима:

ТАО 385 В: Kerber deve proprio curare all'inizio del game quel servizio esterno perché la Williams proverà all'interno del game ancora la prima piatta=però abbiamo visto che parte sempre da questo schema. ²⁰⁶

ТАО 214 В: Esatto, e gesto che, insomma, in cercare veramente di essere molto attiva quasi fosse la fine della partita.²⁰⁷

пронлазимо да и тениски меч, самим тим, можемо да посматрамо као активност која има почетак (all'inizio del game), средину (all'interno del game) и крај (la fine della partita).

Међутим, с обзиром да кроз метафору садржатеља можемо да концептуализујемо и стања, идентификовали смо и следеће примере:

ТАО 481 Ј: Sbaglia l'attacco Serena, che è rimasta troppo guardare la propria risposta che aveva messo in difficoltà la Kerber. Quindici trenta.²⁰⁸

ТАО 53 В: La sua prima finale. Tante volte abbiamo visto:: giocatrici -- bloccate. Mi ci sembra proprio avere in mente solo quello che deve fare. ²⁰⁹

ТАО 6 В: Sì:: in teoria, un *game* ma, dovrebbe cercare a stare vicino a primer punteggio di Serena Williams, per, provare anche grazie al fatto si riuscire a rispondere più spesso di mettere nella testa di Serena qualche minimo dubbio.²¹⁰

У примерима које смо горе навели проналазимо *difficoltà* (потешкоћа, мука) која се посматра као садржатељ у *aveva messo in difficoltà la Kerber* (*ставила је у муку*

²⁰⁶ Прев: Кербер мора да се побрине на почетку за тај вањски сервис јер ће Вилијамсова пробати у средини гема да одигра ниско први сервис, јер смо видели да увек почиње том схемом.

²⁰⁷ Прев: Управо тако, и ово, укратко, покушава да буде веома активна скоро као да је крај меча.

²⁰⁸ Прев: Грешу у нападу Серена, која је предуго гледала сопствени ритерн којим је намучила Кербер. Петнаест тридесет.

²⁰⁹ Прев: Њено прво финале. Много пута смо видели блокиране играчице. Чини ми се да има на уму само оно што треба да ради.

²¹⁰ Прев: Да, у теорији, један гем, али требало би да покуша да остане близу процента првог сервиса Серене Вилијамс, да покуша да, захваљујући чињеници да овако успева да ритернира, убаци у Серенину главу неку најмању сумњу.

Керберову²¹¹; Т_{А0} 481 J). Такође, на основу концептуализовања главе (*testa*) или ума (*mente*) као садржатеља могуће је у главу ставити неку минималну сумњу (mettere nella testa qualche minimo dubbio; Т_{А0} 6 В) или, се може нешто имати на уму (avere in mente²¹²; Т_{А0} 53 В)

4.1.4 Просторне метафоре

Просторне метафоре, као што им и име каже потичу из наше просторне оријентације, и за основу имају наше физичко и културно искутво (Lakoff & Johnson, 2003; Cameron, 2008 : 209) и њихови изворни домени су појмови као што су горе – доле, унутра – споља, напред – назад и сл. (Кликовац 2004 : 23; уп. Delschen & Fechner, 2002 : 10). Когнитивни задатак који испуњавају ове метафоре јесте да „сет циљљних концепата у нашем концептуалном систему одржавају кохерентним“ (Kövecses, 2010 : 37), па је у складу са тим једна од најшешћих оријентационих метафора ГОРЕ ЈЕ БОЉЕ односно ЛОШЕ ЈЕ ДОЛЕ. Приликом анализе корпуса пронашли смо следеће примере:

ВИШЕ ЈЕ БОЉЕ

Т_{А0} 134 В: La Kerber qui ha giocato veramente bene perché è alzata ancora di più il ritmo²¹³.

МАЊЕ ЈЕ ЛОШИЈЕ

Т_{А0} 164 J: Continua a calare la percentuale di prima=adesso siamo vicini al cinquanta.²¹⁴

Док у следећем примеру налазимо на употребу оба метафоричка концепта у истом исказу:

²¹¹ Досл. прев; упореди са српским изразом „Ставити на муке“ (РМС, 2001 : 728)

²¹² Досл: имати у уму; прев; упореди са српским изразом „имати на уму“ (РМС, 2001 : 1364)

²¹³ Прев: Керберова је овде одиграла заиста добро јер је још више подигла ритам

²¹⁴ Прев: Наставља да опада проценат првог сервиса, сада смо близу педесет

ТАО 4 В: E questo ci dice che:: Kerber potrà avere una minima chance ə:: solo legata rendimento del tennis di Serena Williams.(...) Invece Serena Williams è alzata un po' l'asticella (...) quindi lei si mette sempre gli obiettivi ə più alti, ed è per questo che ha lavorato bene (...) Spero per lei che riesca a viverla nel modo giusto emotivamente dando il massimo di quello che può dare una partita dove parte comunque come sfavorita.²¹⁵

где је са једне стране у una minima chance (*минимална шанса*) кроз опозицију велико – мало, употребљена метафора МАЊЕ ЈЕ ЛОШИЈЕ, за разлику од è alzata un po' l'asticella (*подигла је лествицу*) и mette gli obiettivi più alti (*поставља више циљеве*) употребљено кроз призму концепта ВИШЕ ЈЕ БОЉЕ, на основу опозиције високо – ниско.

БЛИЖЕ ЈЕ БОЉЕ

ТАО 6 В: Sì:: in teoria, un *game* ma, dovrebbe cercare a stare vicino a primer punteggio di Serena Williams, per, provare anche grazie al fatto si riuscire a rispondere più spesso di mettere nella testa di Serena qualche minimo dubbio.²¹⁶

ТАО 458 В: Provare a dimenticarsi di essere così vicino al risultato:: -- giocare puno dopo punto.²¹⁷

У оба примера се не ради о физичком положају, већ у значењу освојити приближан број поена у **ТАО 6 В:** stare vicino a primer punteggio di Serena Williams (*бити близу првом сервису Серене Вилијамс*), односно остваривању резултата: Provare a dimenticarsi di essere così vicino al risultato (*Покушати да заборави да је толико близу резултата*) (**ТАО 458 В**).

²¹⁵ Прев: А ово нам говори да ће Керберова моћи да има минималну шансу само везану за тенис Серене Вилијамс (...) Уместо тога, Серена Вилијамс је подигла лествицу (...) јер она себи увек поставља највише циљеве и због тога јер је добро радила (...) Надам се да ће успети на прави начин емоционално да проживи дајући максимум онога што може да да у мечу у којем стартује, у сваком случају, као аутсајдер.

²¹⁶ Прев: Да, у теорији, један гем, али требало би да покуша да остане близу процента првог сервиса Серене Вилијамс, да покуша да, захваљујући чињеници да овако успева да ритернира, убаци у Серенину главу неку најмању сумњу.

²¹⁷ Прев: Да покуша да заборави да је тако близу резултата, да игра поен по поен.

Проналазимо и метафорички концепт:

ВЕЋЕ ЈЕ БОЉЕ

ТА0 480 В: Come sappiamo, grandi i campioni in momento di bisogno alzano il loro livello di gioco. Devi riuscire a stargli vicino.²¹⁸

Који на наведеном примеру идентификујемо кроз grandi campioni (*велики шампиони*) и alzano il loro livello di gioco (*подижу ниво своје игре*) а који је настао на основу опозиције велико (добро) – мало (лоше), односно високо (добро) – ниско (лоше).

4.1.5 Персонификација

Персонификација подразумева механизам код којег се физички објекат означава као особа (2003 : 31), односно укључује разумевање нељудских ентитета или ствари тако што им се додељују људске карактеристике (Kövecses, 2010 : 39; 328). Персонификација покрива веома широк спектар метафора јер користи један од најбољих изворних домена – нас саме, те тако можемо почети да нехумане ентитете боље разумевамо.

У анализираним транскриптима пронашли смо и примере тог метафоричког концепта на основу којег поени могу *да дођу* (Possono arrivare punti; arrivano le prime palle break; arriva il break)

ТА0 76 В: Bello vedere la Kerber così competitiva:: anche spinge Serena a dare il massimo. Possono arrivare punti spettacolari.²¹⁹

²¹⁸ Прев: Као што знамо, велики шампиони у тренуцима када је то потребно подижу ниво своје игре. Мораш успети да им будеш близу.

²¹⁹ Прев: Лепо је видети Кербер тако конкурентну, то такође наводи Серену да даје максимум. Могло би да буде спектакуларних поена.

T_{RG} 32: Gran rovescio ha giocato la siberiana=attenzione -- perché grazie a questa prodezza arrivano le prime palle break della finale -- solo due::²²⁰

T_{RG} 35: Scappa il rovescio a Sara Errani=peccato=e allora arriva il break della numero due del mondo (...)²²¹

Лопта може да се врати (la palla ti torni)

T_{AO} 80 B: E se devi costruirti punto dopo punto, magari guadagnando spazio in avanti, però ti devi sempre aspettare che la palla ti torni.²²²

Потез може да говори (doppio fallo²²³ di Serena diceva)

T_{AO} 162 J: (...) doppio fallo di Serena diceva che allora è che tu hai dei problemi.(...)²²⁴

Финале може да види (la finale vidi)

T_{BI} 46 A: Nel duemila quindici:: la finale vidi un primo set vinto in scioltezza Federer per sei quattro nel secondo. *Break* dello svizzero ma immediato contobreak di Raonic. Poi battaglia punto a punto fino al *tie-break*.²²⁵

Или у следећем примеру:

T_{RG} 63: Non è proprio una bellissima giornata oggi a Parigi, c'è molto vento -- detto che però -- per il momento consente:: di giocare perché le nuvole non si possono fermare²²⁶

²²⁰ Прев: Одличан бекенд је одиграла Сибирка, пажња јер захваљујући храбрости стижу прве брејк лопте у финалу, само две

²²¹ Прев: Бежи бекенд Сари Ерани, штета, и онда долази брејк за светски број два

²²² Прев: И ако мораш да изградиш поен по поен, барем добијањем простора ка напред, али увек мораш очекивати да ће лопта да ти се врати.

²²³ Тениски термин који се на српски преводи као *двострука грешка*, а који означава када такмичар који сервира не успе да погоди поље на супарничкој страни у које лоптица после сервиса мора да уђе после два покушаја; опширније у Правилима тениса на: <http://www.itftennis.com> или <http://www.federtennis.it>, <http://www.tenisksavez.com/>

²²⁴ Прев: двострука сервис грешка Серене говори сада си ти та која има проблема.

²²⁵ Прев: Две хиљаде петнаесте у финалу смо гледали први сет који је Федерер лако освојио, и шест четири у другом. Брејк Швајцарца и одмах ребрејк Раонића. После битка поен за поен све до тај-брејка.

²²⁶ Прев: Није превише леп дан данас у Паризу, има много ветра, кажем јер, тренутно дозвољава да се игра јер облаци не могу да се зауставе.

У којем ветар има способност да дозволи да се меч игра: vento consente di giocare.

4.1.6 Остали метафорички концепти

ПОТЕЗ ЈЕ ОРУЂЕ/МАШИНА

У овом метафоричком концепту начин на који коритимо потезе за време одигравања поена, посматра се као начин на који користимо оруђе или машине, те тако одређени потез као што је *слајс*²²⁷ можемо да користимо да отворимо углове (usando tanto lo slice per aprire gli angoli). Такође, *форхенд*²²⁸, на основу пресликавања одлика машина може да се *упали/укључи* (accendere il dritto), односно сервис може да *не функционише* (servizio non ha funzionato):

ТАО 269 В: Diminuendo un po' la velocità del suo servizio, ha cercato (...) usando tanto lo slice per aprire gli angoli, si è decisamente calmata rispetto a quello che:: aver fatto nel primo set.²²⁹

ТВІ 57 А: E:: ha giocato Federer nei pressi della riga in qualche modo neutralizzando il tentativo di Raonic di spostare per accendere il dritto=trenta pari.²³⁰

ТАО 297 В: (...) ha sbagliato tanto, ha sbagliato tante chiusure, servizio non ha funzionato come suo solito, in termini di potenza, di punti diretti, con questo colpo, ha dovuto trovare delle soluzioni alternative e lo ha fatto.²³¹

ИГРАЧ ЈЕ МАШИНА

ТВІ 194 А: Torna in campo Milos Raonic dopo un medical time out chiamato in sorpresa:: non abbiamo capito quale sia l'effettivo problema del canadese=canadese che dunque a freddo riparte con il servizio.²³²

²²⁷ Тениски термин који означава ударац којим лоптица добија ефекат бочне ротације због чега не одскаче много (Grasso, 2011 : 263; <http://www.tenniscampania.net/>)

²²⁸ Тениски термин који означава ударац изведен са напред окренути дланом (РМС, 2001 : 1414). Сматра се најприроднијим и најједноставнијим ударцем за овладавање. Код тог типа ударца десноруки играч контакт са лоптицом отварају са десне стране његовог тела (Grasso, 2011 : 104)

²²⁹ Прев: Умањивањем за мало брзине свог сервиса, покушала је () да употребом слајса да отвори углове, сигурно се смирила у односу на оно што је урадила у првом сету.

²³⁰ Прев: Оиграо је Федерер близу линије и на неки начин неутралисао покушај Раонића да се помери да укључи форхенд, тридесет оба.

²³¹ Прев: много је грешила, многе завршетке поена је погрешила, сервис није функционисао као иначе, што се тиче снаге, директни поени, са овим ударцем, морала је да проналази друга решења и то је урадила.

²³² Прев: Враћа се у терен Милош Раонић после медицинског тајм аута који је изненада тражио, нисмо схватили који је заправо проблем Канађанина, Канађанин дакле креће незагрејан сервисом.

где је метафорички концепт у вези са „постизањем радне температуре“ код мотора машина, с обзиром на паузу коју је Раонић направио те стога такмичење досл. *поново креће хладног (мотора) (a freddo riparte)*.

МЕЧ ЈЕ ПУТОВАЊЕ

Изворни домен путовања један је од најфреквентнијих домена који користимо у концептуализовању појава које нас окружују. Тако је најчешћи пример којим се објашњавају концептуалне метафоре код већине аутора метафора ЖИВОТ ЈЕ ПУТОВАЊЕ (Lakoff & Johnson, 2003; Кликовац, 2004ч; Kövecses, 2010; и др.) те на исти начин можемо да концептуализујемо и тениски меч. Потврду овога проналазимо у следећим примерима у којима *меч полази (era partita male, si parte)*, те *пут може да буде дугачак (la strada è lunga)*:

- ТАО 60 В:** (...) E anche qui era partita male con *match point* contro Doi, e poi finalmente si è liberata.²³³
- Т_{RG} 76:** Da zero quattro a due quattro dimezza lo svantaggio certo -- la strada è lunga ancora PERO' la Sharapova degli ultimi due *game* qualche speranza la lascia sta concedendo senz'altro di più.²³⁴
- Т_{RG} 114:** Allora, si parte, secondo set! Errani, tre sei nel primo, ora alla battuta a inizio secondo parziale. Parziale=che neanche a dirlo va vinto.²³⁵

или, као у следећем примеру гем *не представља раскрсницу (non rappresenti un crocevia)*:

- Т_{RG} 166:** Speriamo che quel gioco:: -- non rappresenti un crocevia.²³⁶

Слично као и на претходним примерима, идентификовали смо и метафору:

ТУРНИР ЈЕ ПУТОВАЊЕ

- ТАО 15 Ј:** Ricordiamo i suoi punteggi perché ha perso ventisei *game* nel suo percorso verso la finale, non era mai approdata in finale a Melbourne senza lasciare nemmeno un set. (...) ²³⁷

²³³ Прев: И овде је лоше почела са меч лоптом против Дои, али се касније коначно ослободила.

²³⁴ Прев: Од ништа четири до два четири преполовљује заостатак, наравно пут је још дуг, али Шарапова у последња два гема оставља неку наду, свакако дозвољава више.

²³⁵ Прев: Дакле, почиње други сет! Ерани, три шест у првом, сада на сервису на почетку друге деонице. Деонице, не треба да се нагласи, у којој мора да победи.

²³⁶ Прев: Надамо се да тај гем не представља раскрсницу.

²³⁷ Прев: Подсећамо се њене статистике јер је изгубила двадесет шест гема на путу до финала, никад се није задесила у финалу у Мелбурну, а да није изгубила барем један сет.

TRG 8: (...) quando ha batutto la ceca Klára Zakopalová sei quattro, sei sette, sei due=ha lasciato per strada un *tie-break* (...) ²³⁸

TAO 227 J: Eccolo il primo *ace* del *match* da parte di Serena Williams arriva al ottavo turno. Sia la prima volta che le succeda. ²³⁹

те на основу тога можемо да говоримо о путовању ка финалу (nel suo percorso verso la finale), односно, можемо нешто да *изгубимо/испустиом успут* (lasciato per strada) или може да се *стигне до осмог покушаја* (arriva al ottavo turno).

ТУРНИР ЈЕ ПОЗОРИШНА ПРЕДСТАВА

Позориште и позоришна представа чест су изворни домен помоћу којег концептуализујемо разне појаве (Lakoff & Johnson, 2003), па стога и тениски турнир можемо да концептуализујемо корипћењем тог домена на основу којег такмичаре можемо да посматрамо као *протагонисте а турнир као представу* (protagonista di questo torneo)

TRG 1: (...) tocca a Sara Errani. Splendida=straordinaria=IN ATTESA, protagonista di questo torneo parigino (...) ²⁴⁰

Те играчи на основу тога, као и глумци у позоришту могу да *имају и сопвени репертоар* (ha nel suo repertorio):

TBI 175 B: Raonic invece che sta facendo vedere tutto quello di buono che:: che ha nel suo repertorio, anche la difesa=questo dritto giocato in difesa (...) ²⁴¹

²³⁸ Прев: када је победила Чехињу Клару Закопалову шест четири, шест седам, шест два, изгубила је успут један тај-брејк

²³⁹ Прев: Ево га први ас меча од стране Серене Вилијамс, стиже у осмом сервис гему. Ово је први пут да јој је успео.

²⁴⁰ Прев: ред је на Сару Ерани. Предивна, изузетна, у очекивању протагонисткиња овог париског турнира

²⁴¹ Прев: Раонић показује све оно добро што има на свом репертоару, чак и одбрану, овај форхенд одигран у одбрани.

СЕТ ЈЕ ТРКА

Т_{А0} 299 В: Questo inizio del terzo set come se fosse veramente:: lo sprint finale per la Kerber=deve cercare ancora di installare qualche dubbio nella mente di:: della Williams. (...) ²⁴²

Сет, као саставни део меча концептуализујемо као трку, с обзиром да пронађемо да и тениски меч једнако као и трка може да има почетак, средину и завршетак који посматрамо као циљ те сходно томе период завршни део сета посматрамо као *завршни спринт* (lo sprint finale).

ПОЕН/ТЕМ ЈЕ ГРАЂЕВИНА

Т_{А0} 80 В: E se devi costruirti punto dopo punto, magari guadagnando spazio in avanti, però ti devi sempre aspettare che la palla ti torni. ²⁴³

Т_{А0} 151 Ј: Deve costruire il punto mattone alla volta. ²⁴⁴

Т_{А0} 301 В: (...) non deve fare tutti vincenti per vincere la partita. Può a volte anche costruirsi il punto di portare la Kerber all'errore. ²⁴⁵

Т_{А0} 335 Ј: Non è un break, un vero *break* sino quando non lo consolidi. ²⁴⁶

Сходно метафори која у свом изворном домену има градњу, само одигавање поена концептуализујемо као градњу па тако гем или поен можемо да *изградимо* (**Т_{А0} 80 В, Т_{А0} 151 Ј, Т_{А0} 335 Ј**), или да *брејк* ²⁴⁷ *учврстимо* (**Т_{А0} 335 Ј**)

РЕЗУЛТАТ ЈЕ ГРАЂЕВИНА

Т_{А0} 230 Ј: Bello questo dritto:: anticipato. Recupera da zero trenta Serena Williams. Quattro a uno. Consolida il proprio vantaggio nel secondo set. ²⁴⁸

²⁴² Прев: Овај почетак трећег сета као да је заиста завршни спринт за Керберову, мора да покуша да угради понеку сумњу у ум Вилијамсове.

²⁴³ Прев: И ако мораш да изградиш поен по поен, барем добијањем простора ка напред, али увек мораш очекивати да ће лопта да ти се врати.

²⁴⁴ Прев: Мора понекад да изгради и одлучујући ударац.

²⁴⁵ Прев: не мора све поене да одигра винерима да би победила у мечу. Може с времена на време и да изгради поен да доведе Керберову до тога да погреша.

²⁴⁶ Прев: Није брејк, прави брејк све док га не учврстиш.

²⁴⁷ Тениски термин који означава освајање поена на сервис противника; Види: Правила тениса на: <http://www.itftennis.com> или <http://www.federtennis.it>, <http://www.tenisksavez.com/>

²⁴⁸ Прев: Леп овај форхенд, очекиван. Опоравља се Серена Вилијамс са ништа тридесет. Четири један. Учвршћује сопствену предност у другом сету.

На исти начин као и у претходној метафори и примерима, овде одигравањем поена градимо резултат, па тако можемо и да *учврстимо сопствену предност* (Consolida il proprio vantaggio). Или можемо тренера да посматрамо као *архитекту успеха* (uno degli artefici)

TRG 7: Lozano uno degli artefici di questa clamorosa -- doppia settimana parigina della Errani.²⁴⁹

РЕКОРД ЈЕ ГРАЂЕВИНА

TBI 94 A: Lo scorso anno vincendo questo titolo, Federer stabilì il record per quello che riguarda numero di stagioni consecutive in cui ha vinto almeno -- un alloro.²⁵⁰

Као на претходном примеру грађевине чија конструкција може да се учврсти, једнако тако, сходно овој метафори, и *рекорд* може да *се учврсти* (stabilì il record).

ПОЕН ЈЕ ПЛОД

TRG 57: Ancora doppio fallo -- il terzo della partita -- questo è grave però perché -- frutta la Errani le prime palle game che sono anche tre palle *break*.²⁵¹

TRG 119: Continua -- a tirare:: -- colpi:: devastanti la Sharapova -- che infatti ottiene un *break*ina per () di secondo a zero ma:: -- voglio dire:: -- è un break figlio di un impatto con il secondo set devastante per Maria Sharapova²⁵²

У примеру **TRG 57** се потези, односно *гем лопте* коцептуализују као плод који се *рађа* из потеза које је такмичарка претходно направила (frutta le prime palle game), док се у примеру **TRG 119** *брејк* поен посматра као *син* претходног ударца (un break figlio di un impatto).

²⁴⁹ Прев: Лозано један од архитеката ове запањујуће двоструке париске недеље Еранијеве.

²⁵⁰ Прев: Освајањем ове титуле прошле године, Федерер је учврстио рекорд по броју узастопних сезона у којима је освојио барем један ловор.

²⁵¹ Прв: Поново двострука грешка, трећа у мечу, ово је лоше јер Ерани ствара прве гем лопте које су такође и три брејк лопте.

²⁵² Прев: Наставља да задаје разорне ударце Шарапова, која, заправо, добија брејкић за () друге са нулом али, хоћу да кажем, тај брејк је плод (досл. *син*) утицаја другог разарајућег сета за Марију Шарапову.

Такође смо пронашли и сликовну метафору код које се структура једног домена пресликава на структуру другог домена, на тај начин што та структура подазумева однос између целине и њених делова, као и одређене атрибуте, те су домени, заправо, слике. Тениски рекет према основној дефиницији коју даје Међународна тениска федерација²⁵³ састоји се од три основна дела: главе, врата и дршке, где је физички изглед рекета пресликан на изглед човека јер је један од уобичајених изворних домена у настајању метафоре људско тело (Кликовац, 2004 :17) па стога горњи део рекета посматрамо као главу (la testa dalla racchetta):

ГОРЊИ ДЕО ПРЕДМЕТА КАО ГЛАВА

Т_{А0} 181 В: (...) Agassi è anche suggerito:: fai andare veloce la tua testa dalla racchetta. Questa sarà la tua amica. E in effetti quest'oggi lo sta facendo, anche -- con il servizio. ²⁵⁴

Као што смо приметили и у пилот истраживању, захваљујући технолошком развоју човечанства и нашег друштва, створени су основи за формирање метафора које укључују домен технологије, па тако и у корпусу на италијанском проналазимо и следећу метафору:

ЧОВЕКОВ УМ ЈЕ РАЧУНАР²⁵⁵

Т_{А0} 299 В: Questo inizio del terzo set come se fosse veramente:: lo sprint finale per la Kerber=deve cercare ancora di installare qualche dubbio nella mente di:: della Williams. (...) ²⁵⁶

Чије идентификовање нам је омогућено кроз онтолошку структурну метафору УМ ЈЕ МАШИНА, помоћу које смо ум концептуализовали као предмет. Осим тога, да бисмо могли да *инсталирамо неку сумњу у ум Вилијамсове* (installare qualche dubbio nella mente

²⁵³ Види: <http://www.itftennis.com/technical/rackets-and-strings/other/anatomy.aspx>

²⁵⁴ Прев: Агаси је такође сугерисао, играј брзо главом рекета. То је двоја другарица. И заиста, данас то и чини, чак и са сервисом.

²⁵⁵ Опш. у Gigerenzer & Goldstein, 1996.

²⁵⁶ Прев: Овај почетак трећег сета као да је заиста завршни спринт за Керберову, мора да покуша да угради понеку сумњу у ум Вилијамсове.

della Williams), претходно смо и *сумњу* (*dubbio*) опредметили помоћу онтолошке метафоре те овде можемо да је посматрамо и као компјутерски програм који се инсталира.

ВРЕМЕ ЈЕ РЕСУРС

- T_{RG} 44:** Mi sembra di aver molta voglia di perder tempo la Sharapova²⁵⁷
- T_{RG} 66:** Ha giocato un colpo molto lungo, molto alto anche=*per=togliere il tempo alla Sharapova* e poi lei -- grande doppista gioca questo stop volée ottima (...)²⁵⁸
- T_{RG} 49:** Quasi sorpresa la Errani da questo inizio della russa=*non resta veramente dando il tempo di ogranizzarsi*.²⁵⁹
- T_{BI} 50 A:** ATTACCO CENTRALE. Non ha il tempo per organizzare questa passata in rovescio Raonic=*quindici pari*.²⁶⁰

На претходним примерима примећујемо да је време (tempo) ресурс (Lakoff & Johnson, 2003: 49) те стога можемо да га *губимо* (perder tempo), *одузmemo* (togliere il tempo) или некеме *дамо* (dando il tempo) или можемо да *немамо времена* (Non ha il tempo).

На исти начин је концептуализована и метафора:

ПОЕН ЈЕ РЕСУРС

- T_{AO} 334 J:** Ha avuto tre palle break nel *match* la Kerber, le ha sfruttate tutte quante.²⁶¹
- T_{AO} 411 J:** Anche lei ha speso punto precedente.²⁶²
- T_{RG} 186:** Entrambe tendono sprecare quando hanno una palla game a disposizione.²⁶³

²⁵⁷ Прев: Делује ми као да Шарапова заиста жели да губи време.

²⁵⁸ Прев: Одиграла је веома дугачак ударац, такође и веома висок да би одузела време Шараповој и затим је она, одличан дубл играч одиграла овај одличан стоп волеј

²⁵⁹ Прев: Скоро да се Ерани изненадила оваквим почетком Рускиње, заиста не остаје времена да се организује.

²⁶⁰ Прев: Напад по средини. Нема времена да организује овај бекенд пасинг шот Раонић, петнаест оба.

²⁶¹ Прев: Имала је три брејк лопте у мечу Керберова, искористила је све до једне.

²⁶² Прев: И она је потрошила претходни поен.

²⁶³ Прев: Обе имају тенденцију да списају гем лопту када имају једну на располагању.

где три *брејк лопте* (*tre palle break*) могу да буду *искоришћене* (*ha sfruttate*), *претходни поен може да буде потрошен* (*ha speso punto precedente*) или се *гем лопта*²⁶⁴ може *спискати* (*sprecare una palla game*).

4.1.6.a Идиоматски изрази

У говорном језику постоји и велики број лингвистичких метафоричких израза за чију идентификацију није потребан контекст, а које подразумевају изразе са потенцијалом да се метафорички разумеју, јер се огледају у коришћењу „речи или израза које потенцијално везују за изворни домен који се разликује од домена говора који га окружује“ (Cameron 2008 : 198). У анализираном тексту пронашли смо следеће примере:

Т_{А0} 331 Ј: Forse era corto di fiato.

где (*essere*) corto di fiato (досл: *бити кратког даха*) има значење „бити уморан, без снаге“, а настао је опредмећивањем даха помоћу онтолошке метафоре, те је кроз опозицију дугачко – кратко у просторној метафори КРАТКО ЈЕ ЛОШЕ тако дах кванитикован у односу на дужину трајања. Израз који смо идентификовали у примеру **Т_{А0} 331 Ј** разликује се од српског израза „бити кратког даха“ који ознчава нешто што је краткога трајања (РМС, 2001 : 234).

Следећа два примера можемо, такође, подвести под просторну метафору:

Т_{А0} 358 В: Arrabbia si Serena che, in somma, si rende conto che:: deve cercare di abbreviare lo scambio e prendere in mano il gioco un po' prima - il rally. (...) ²⁶⁵

²⁶⁴ Тениски термин који означава поен којим се осваја гем; Види: Правила тениса на: <http://www.itftennis.com> или <http://www.federtennis.it>, <http://www.tenisksavez.com/>

²⁶⁵ Прев: Љути се Серена која, заправо, схвата да мора да покуша да скрати размену и узме игру у своје руке нешто пре *релија* (размене удараца).

ТАО 98 В: (...) ancora si muovono entrambe però alla fine è sempre la Williams che ha in mano l'iniziativa.²⁶⁶

с обзиром да овде in mano (у руци) подразумева сигурност завршене радње, коју можемо посматрати у опозицији са нпр. у *баздуху* (nell'aria) која би представљала неизвесност, необављеност радње: као што можемо да пронађемо у примеру из коментара бр. 2:

ТВ1 151 А: (...) Il primo *break* di questa finale è in favore di Milos Raonic ed è un *break* che:: possiamo dire è:: nell'aria per quanto visto in questo primo set è un Federer che serve con il quarantasette per cento di prima, ma non è solamente il servizio che non sta funzionando in questo primo set.²⁶⁷

Пронашли смо и следећи пример:

ТАО 459 Ј: LE DA UNA MANO LA WILLIAMS, altro doppio fallo, sempre da destra. (...) ²⁶⁸

у значењу „помоћи“, а који је настао метонимијом коју Руис де Мендоса назива *извор* у *циљу* (2000), а код које део за целину, у овом случају у dare una mano *руке* имају изузетно истакнуту улогу у домену физичког рада, односно помоћи (Zingarelli, 1997 : 1025).

Пронашли смо и израз provare l'ebbrezza²⁶⁹ у примеру:

Т_{RG} 2: Contro di lei, IN FINALE, c'è una giocatrice che ha già vinto un *Slam* -- ma che -- non ha mai provato l'ebbrezza della vittoria a Parigi (...) ²⁷⁰

²⁶⁶ Прев: Још увек се обе крећу, али на крају је увек Вилијамсова та која држи у рукама иницијативу

²⁶⁷ Прев: Први брејк у овом финалу је у корист Милоша Раонића и то је један брејк, можемо рећи, у ваздуху на основу онога што смо видели у овом првом сету и Федерера који сервира са четрдесет седам процената првог сервиса, али није једино сервис оно што не функционише у овом првом сету.

²⁶⁸ Прев: Помаже јој Вилијамсова, нова двострука грешка, увек са десне стране.

²⁶⁹ Досл.: опијеност, пијанство, узбуђење

²⁷⁰ Прев: Против ње у финалу је играчица која је већ освајала слем, али која никада није осетила власт (досл. опијеност) победе у Паризу

у којем тај израз има значење среће и интензивне радости у вези са нечим (Zingarelli, 1997 : 582), односно у нашем примеру (**T_{RG} 2**), због освајања титуле на турниру у Паризу.

У једном исказу смо пронашли два идоиматска израза који су настали на основу метафоре садржатеља:

- T_{RG} 236:** (...) si porta a casa il suo primo Roland Garros, dopo aver vinto il *Wimbledon* nel duemilaquattro, *Open* degli Stati Uniti nel duemilasei e *Australian Open* nel duemilaotto chiude il cerchio la siberiana vincendo il suo primo Roland Garros e chiudendo dunque il suo Slam. (...) ²⁷¹
- T_{BI} 8** A: (...) Raonic a trenta e porta a casa questo primo game di battuta a Federer (...) ²⁷²

где први израз (porta a casa²⁷³) стоји за „освајање“ кроз метафору ТУРНИР ЈЕ ПЛЕН с обзиром да се плен носи кући, док је chiude il cerchio²⁷⁴ у значењу „освојити све турнире истог ранга/важности“ (Zingarelli, 1997 : 336) те се тиме заокружује учинак.

Коментатори су у једном од анализираних коментара употребили и израз *marchio di fabbrica*:

- T_{BI} 17 B:** Troppo centrale questo rovescio giocato da:: dallo svizzero che ha permesso di spingere -- Raonic con il lungo linea, poi qua il marchio di fabbrica da quel lato con il dritto fa:: fa veramente male:: può scegliere i due angoli::²⁷⁵

односно, *заштитни знак* (Zingarelli, 1997 : 1031), који у наведеном примеру стоји како би описао потез такмичара по којем је тај такмичар препознатљив.

²⁷¹ Прев: Носи кући свој први Ролан Гарос, пошто је освојила Вимблдон две хиљаде четврте, Опен Сједињених Држава две хиљаде шесте и Аустралијан Опен две хиљаде осме, затвара круг Сибирка освајањем свог првог Ролан Гароса заокружујући, дакле, свој Слем.

²⁷² Прев: Раонић са тридесет и односи кући овај први сервис гем Федереру.

²⁷³ Досл: носи кући

²⁷⁴ Досл: затвара круг; заокружује

²⁷⁵ Прев: Превише је у средину одиграо Швајцарац овај бекенд који је Раонићу дозволио да притисне паралелом, затим, заиста лоше игра заштитни знак са те стране тим форхендом, може да изабере оба угла

Проналазимо и следеће примере:

TRG 96: (...) Arantxa Sánchez -- che -- questo torneo lo conosce come le sue tasche, fa conto la direttura -- i sui due cani si chiamano uno Roland e l'altro Garros, figuratevi²⁷⁶.

conoscere come le sue tasche – познавати као сопствени џеп, познавати одлично (Zingarelli, 1997 : 1821)

TRG 134: (...) Linea non era sbagliata, quella di costringere la Sharapova a prendersi punto al rete perché non è che la russa sia particolarmente a suo agio -- in prossimità della rete. (...) ²⁷⁷

essere a suo agio – осећати се угодно (Zingarelli, 1997 : 56)

TRG 1: (...) per il terzo anno di fila una tennista italiana in finale e al Bois de Boulogne (...) ²⁷⁸

di fila – у непрекинутом низу, за редом (Zingarelli, 1997 : 682)

TRG 219: (...) Potremmo essere ai titoli di coda con Maria Sharapova che ha un *match point*, un *championship point* a disposizione. ²⁷⁹

di coda – за редом (Zingarelli, 1997 : 375)

Такође смо пронашли и идоматски израз a cavallo delle due ere²⁸⁰

TA0 298 J: Margaret Court che ha vinto undici Australian Open, a cavallo delle due ere. ²⁸¹

²⁷⁶ Прев: Аранча Санчес која овај турнир познаје као сопствене џепове, обраћа пажњу режија, њена два пса, замислите, један се зове Ролан, а други Гарос.

²⁷⁷ Прев: Није погрешила на линији, што је присилило Шарапову да узме поен на мрежи јер није да се Рускиња осећа претерано угодно у близини мреже.

²⁷⁸ Прев: Трећу годину за редом једна италијанска тенисерка у финалу у Булоњској шуми

²⁷⁹ Прев: Могли бисмо да присуствујемо узастопним титулама Марије Шарапове која има меч поинт и чемпионшип поинт на располагању.

²⁸⁰ Досл: на коњу две ере

²⁸¹ Прев: Маргарет Корт која је освојила једанаест Аустралијан опена у периоду између две ере.

који означава период између краја једног века/ере и почетка следећег века/ере (Zingarelli, 1997 : 324).

4.1.7 Комбиноване метафоре

Приликом анализе корпуса пронашли смо и примере комбинованих метафора:

ТАО 155 J: Angelique Kerber ha il servizio per chiudere il primo set. Avanti cinque giochi a quattro. Per due volte ha strappato il servizio di Serena, nel terzo e settimo game.²⁸²

проналазимо а) ПОТЕЗ ЈЕ ОРУЖЈЕ у оквиру структурне метфоре МЕЧ ЈЕ РАТ у ha il servizio (*има сервис*) и б) метафору садржатеља према којој је сет концептуализован као садржатељ у chiudere il primo set на основу чега *први сет* може да се *затвори*. Комбиновање метафора изведених на основу концептуане метафоре МЕЧ ЈЕ РАТ и метафоре садржатеља на сличан начин констатујемо и у примерима:

ТАО 327 J: Ha chiuso il settimo game con quella volée. Del secondo set.²⁸³

ТАО 368 J: Entrata nella lotta sin da lì, se non si può tirare indietro.²⁸⁴

TRG 73: La:: alla fine la Sharapova ne esce in modo -- straordinario -- qui la Errani ci ha fatto vedere tutto il suo gioco difensivo (...)²⁸⁵

TRG 108: Ma come riesce a -- USCIRE da questo scambio la Errani dopo una riga trovata dalla Sharapova. Deve colpire un rovescio lungo linea in controbalzo strepitoso.²⁸⁶

²⁸² Прев: Ангелик Кербер има сервис за освајање првог сета. Води са пет четири у гемовима. Двапут је одузела сервис Серени, у трећем и седмом гему.

²⁸³ Прев, досл.: Затворила је седми гем тим волејем. Другог сета; у срп. Освојила је гем тим волејем

²⁸⁴ Прев: Ушла је у борбу одатле, и не може да се повуче

²⁸⁵ Прев: На крају је Шарапова изашла из тога на изванредан начин, овде нам је Ерани показала сву своју одбрамбену игру.

²⁸⁶ Прев: Како ли је Ерани успела да изађе из те размене (удараца) пошто је Шарапова пронашла линију. Мора да удари бекенд паралелу са великим одбитком.

Проналазимо и пример у којем се комбинују метафора садржатеља и просторна метафора:

ТА0 181 В: Insomma, tanto ci ha detto che Graf è in grandissima forma. (...) ²⁸⁷

где је просторна метафора изграђена на основу опозиције мало - велико, а кроз концепт ВЕЋЕ ЈЕ БОЉЕ те је стога *Граф у одличној форми* (Graf è in grandissima forma) ²⁸⁸

У примеру:

ТА0 445 В: E qui del personalità ne ha avuta tanta Kerber, capace ancora una volta a rispondere:: (...) ²⁸⁹

комбиноване су онтолошка метафора на основу које смо појам карактера (personalità) прогласили ентитетом те на основу тога, уз помоћ просторне метафоре, можемо да је квантификујемо па је у наведеном примеру *Кербер имала много* (ne ha avuta tanta).

Пронашли смо и пример у којем је метафора ТУРНИР ЈЕ ПУТОВАЊЕ обогатена метафором садржатеља:

Т_{RG} 9: Insomma una Sharapova che dunque è arrivata in finale in CARROZZA::. Ha perso soltanto un set, ma ha perso un *tie-break*, e quindi un set che rimanera, devo dire, piuttosto -- piuttosto:: equilibrata. ²⁹⁰

у којој је arrivare in carrozza ²⁹¹ у значењу „стићи без напора или жртвовања” (Zingarelli, 1997 : 309).

²⁸⁷ Прев: Тако нам је рекла да је Графова у одличној форми.

²⁸⁸ Досл: у огромној форми

²⁸⁹ Прев. досл: Овде је Кербер имала много карактера, способна још једном да одговори; срп. Показала је карактер

²⁹⁰ Прев: Укратко, Шарапова је, дакле, стигла у финале без напора (досл: у кочији). Изгубила је само један сет, али је изгубила тај-брејк, па ће самим тим тај сет да остане, морам да кажем, прилично изједначен.

²⁹¹ Досл: доћи у кочији

4.1.8 Метонимија

Концепт метонимије подразумева коришћење особина једног ентитета да би се описао други који је са првим ентитетом сличан. Другим речима, метонимија нам омогућује да осмислимо/разумемо једну ствар помоћу њеног односа са нечим другим, али нам, за разлику од метафоре, пружа могућност да се више фокусира на одређене аспекте онога на шта се односи (Lakoff & Johnson, 2003 : 34), јер се пресликавање ради у истом искуственом домену, то јест, пресликавање из изворног домена у циљни домен дешава се унутар истог когнитивног домена.

Приликом анализе корпуса у овом истраживању, детектовали смо велики број примера метонимије. Највећи број примера је у систематичком структурном концепту МЕСТО ЗА ДОГАЂАЈ, односно, у случају анализираних коментара, МЕСТО ЗА ТУРНИР, те у наредним примерима у највећем броју случајева налазимо имена градова (Stanford - **Т_{АО} 3 J**, Cincinnati - **Т_{АО} 3 J**, Melbourne - **Т_{АО} 5 J**, New York - **Т_{АО} 5 J**, Londra - **Т_{АО} 5 J**, Charleston - **Т_{АО} 64 B**), градских четврти (Wimbledon - **Т_{АО} 3 J**, **Т_{АО} 5 J**, Flushing Meadows - **Т_{АО} 5 J**, Bois de Boulogne - **Т_{RG} 1**), спортских комплекса (Roland Garros; **Т_{АО} 5 J**), земаља (Australia²⁹² - **Т_{АО} 64 B**), али и присвојних придева који означавају припадност градовима (parigino - **Т_{RG} 1**), али и полиспортских такмичења на којима је одржан тениски турнир (Olimpiadi - **Т_{АО} 3 J**)²⁹³:

Т_{АО} 3 J: (...) forse ha dato i tre anni migliori della carriera di Serena Williams; che vince Wimbledon vince Stanford, vince l'Olimpiadi, va a Cincinnati:: non poteva vincere anche Cincinnati (...)²⁹⁴

Т_{АО} 5 J: Ventiseiesima finale a un torneo dello *Slam* per Serena Williams, ne ha vinte ventuno ne ha perse quattro=sei titoli a Melbourne, come Wimbledon e New York, e tre al Roland Garros. Le quattro sconfitte, contro Venus a New York e a Wimbledon nel duemilauno e duemilaotto, contro Maria Sharapova nel duemilaquattro a Londra

²⁹² Иако овде може да стоји и као континент, с обзиром да је цела територија континента заправо једна држава (ОЕ, 1977, св. 1 : 307, 310), а да је званичан назив тениског турнира Отворено првенство Аустралије - Гренд слем Азије и Пацифика (*Australian Open - Grand Slam of Asia/Pacific*); види: <https://ausopen.com/>

²⁹³ У српском Олимпијске игре (за такмичење модерног доба), за само такмичење, док се израз Олимпијада односи на период од четири године од заршетка једних игара до почетка наредних (ОЕ, 1980 св. 6 : 168), те је тако званичан назив Олимпијских игара 2016. године: Игре XXXI Олимпијаде, <https://www.olympic.org/>.

²⁹⁴ Прев: Можда је дала и три најбоље године каријере Серене Вилијамс, која осваја Вимблдон, осваја Стенфорд, освојила је Олимпијске игре, одлази у Синсинати, није ипак успела да освоји Синсинати

e poi l'ultima forse la più sorprendente delle quattro ancor più della sconfitta con la Sharapova, è quella con Sam Stosur nel duemilaundici a Flushing Meadows. (...) ²⁹⁵

ТАО 64 В: Se poi l'anno scorso, dal poi primo turno:: perso Australia non ha giocato per praticamente quasi sei settimane:: Ha vinto a Charleston. Prima di Charleston ha vinto solo qualche turno qua e là. Una sensazione di aver vissuto molto male:: la sconfitta. ²⁹⁶

Т_{RG} 1: (...) per quel che concerne il Slam parigino, perché per il terzo anno di fila una tennista italiana in finale è al Bois de Boulogne (...) ²⁹⁷

Број примера у којима је заступљен овај метонимијски концепт не треба да чуди, с обзиром да је говору спортских новинара и коментатора, из стилских разлога, веома честа, па чак и пожељна синонимија (Радовић, 2010 : 34).

Осим примера у којима се метонимијски концепт МЕСТО ЗА ДОГАЂАЈ остварује тако што се град или земља у којима се одржавају турнири идентификује са самим турнирима, пронашли смо и друге примере које можемо да подведемо под концепт ДЕО ЗА ЦЕЛИНУ, и то на следећим примерима:

НАЦИЈА ЗА ПОЈЕДИНЦА

Која је према броју примера које смо пронашли у анализираним коментарима и најчешћа, па сходно томе налазимо имена нација такмичара који су играли коментарисане мечеве, те налазимо la tedesca (*Немица* - **ТАО 456 J**), lo svizzero (*Швајцарац* - **ТВ1 1 A**), il canadese (*Канађанин* - **ТВ1 2 A**), la russa (*Рускиња* - **Т_{RG} 5**), australiano (*Аустралијанац* - **ТВ1 4 В**) и tennista serbo (*српски тенисер* - **ТВ1 78 A**) :

²⁹⁵ Прев: двадесет шесто финале на Слем турниру за Серену Вилијамс, освојила је двадесет једно а изгубила је четири, шест титула у Мелбурну као и у Вимблдону и Њујорку, и три на Ролан Гаросу. Четири пораза против Венус у Њујорку и Вимблдону две хиљаде прве и две хиљаде осме, против Марије Шарапове две хиљаде четврте у Лондону и последњи је најизненађујући од та четири, чак и више од оног пораза од Шарапове, је онај од Сем Стосур две хиљаде једанаесте у Флашинг Медоусу.

²⁹⁶ Прев: Прошле године, после првог кола пошто је изгубила у Аустралији није играла практично скоро шест недеља. Освојила је Чарлстон. Пре Чарлстона је освојила само понеко коло ту и тамо. Осећај је да је веома тешко поднела пораз.

²⁹⁷ Прев: Што се тиче париског слема, јер трећу годину за редом једна италијанска тенисерка је у финалу у Булоњској шуми.

- T_{AO} 456 J:** (...) Importante per la tedesca adesso entrare nel *game* cercare di far faticare la Williams (...) ²⁹⁸
- T_{BI} 1 A:** (...) Questa settimana lo svizzero ha prestato le ambizioni delle nuove generazioni. (...) ²⁹⁹
- T_{BI} 2 A:** Appena lungo questo dritto dalla parte del canadese. IL PRIMO PUNTO quella che l'accento trentaseiesima finale di Federer in carriera. ³⁰⁰
- T_{RG} 5:** Un *match*= ə -- tra due tenniste molto diverse -- e forse è proprio questo che rende la finale del Roland Garros di quest'anno -- CURIOSA=particolare da un lato la potenza della rusa, dall'altro invece la grande resistenza della Errani (...) ³⁰¹
- T_{BI} 4 B:** Bene, abbiamo visto la partita contro Tomic³⁰², abbiamo anche commentato, secondo me non la perfetta tattica giocata da:: dall'australiano che ha fatto giocare troppo Raonic (...) ³⁰³
- T_{BI} 78 A:** (...) titolo numero sessanta per il tennista serbo=Federer è chiamato a rispondere quest'oggi. ³⁰⁴

Такође смо идентификовали и концепт:

КОНТИНЕНТ ЗА ПОЈЕДИНЦА

- T_{BI} 35 A:** Dimostrazione a quanto si stia completando anche il tennista -- nordamericano. ³⁰⁵

С обзиром да је Милош Раонић Канађанин³⁰⁶, а да се та земља налази на територији Северне Америке (ОЕ, 1978, св. 4 : 239) те стога стоји nordamericano (*северноамерички*).

²⁹⁸ Прев: Важно је за Немицу да сада уђе у гем како би покушала да измори Вилијамсову

²⁹⁹ Прев: Ове недеље Швајцарац је позајмио амибиције нових генерација

³⁰⁰ Прев: Поново дугачак овај форхенд Канађанина. Први поен који означава тридесет шесто финале у каријери Федерера

³⁰¹ Прев: Меч између две веома различите тенисерке и можда је управо то оно што овогодишње финале Ролан Гароса чини необичним, посебно са једне стране снага Рускиње, а са друге велики отпор Еранијеве

³⁰² Исто као и у случају са Милошем Раонићем, Бернард Томић је аустралијски тенисер хрватског порекла, и своје презиме пише енглеским алфабетом који не познаје латиничн дијакритички знак ћ који постоји у хрватском и српском језику, те због тога у италијанском тексту стоји у том облику. У српском језику, приликом транскрипције његовог презимена се користе знакови српске латинице и ћирилце па је стога транскрибован као Томић. Види: <http://www.bernardtomic.com/>

³⁰³ Прев: Па, видели смо меч против Томића, такође смо коментарисали, по мом мишљењу тактику која није савршена коју је играо Аустралијанац који је терао Раонића да превише игра.

³⁰⁴ Прев: титула број шездесет за српског тенисера, Федерер је прозван да овде данас одговори.

³⁰⁵ Прев: Демонстрација колико се комплетира чак и северноамерички тенисер.

³⁰⁶ Види: <http://www.milosraonicofficial.com/> и www.atptennis.com; 4.1.1

ТЕРИТОРИЈА ЗА ПОЈЕДИНЦА

- TRG 10:** E qui vediamo:: -- il coach= әә, invece della Sharapova, Högstedt -- anche lui uno dei -- protagonisti della rinascita, in qualche modo, della siberiana, specie sulla terra rossa. (...) ³⁰⁷
- TRG 38:** Quindi rivediamo anche questo punto ottenuto dalla siberiana che sta lavorando molto bene fianchi le Errani e soprattutto sta trovando una grandissima profondità nei colpi da fondo campo. (...) ³⁰⁸

иако бисмо претходне примере у којима коментатор користи siberiana (*Сибирка*) могли да посматрамо и као синегдоху, с обзиром да је Сибир део Русије, где је рођена Марија Шарапова ³⁰⁹, такмичарка о којој коментатор говори. На исти начин и у примеру:

- TRG 82:** Allora, cinque a due Sharapova, primo set=abbiamo detto complicato per la Errani chiaramente questa molto la falsa partenza della la romagnola -- che si è trovata sotto quattro a zero (...) ³¹⁰

у којем је коментатор за тенисерку Сару Ерани употребио израз la romagnola (*Ромањолка*) којим се именују становници италијанске покрајине Емилија Ромања (Zingarelli, 1997 : 1547), а с обзиром да је та тенисерка рођенау Болоњи ³¹¹ која је главни град те покрајине (ОЕ, 1977, св. 2 : 558) ³¹².

ДЕО ТЕЛА ЗА ОСОБУ

- TA0 226 B:** Insomma devi giocare due, tre colpi in più, e giocati molto bene contro:: le gambe della Kerber. ³¹³
- TA0 498 J:** Ricacciata indietro la Williams, i piedi non vanno:: sufficientemente rapidi, per riorganizzarsi. // Zero trenta. ³¹⁴

³⁰⁷ Прев: А овде видимо тренера, заправо, Шарапове, Хогштета, и он је један од протагониста препорода, на неки начин, Сибирке, поготово на шљаци.

³⁰⁸ Прев: Дакле, поново гледамо овај поен који је освојила Сибирка која одлично игра по боковима Ерани, и изнад свега проналази огромну дубину у ударцима са основне линије.

³⁰⁹ Види: <http://www.mariasharapova.com/>

³¹⁰ Прев: Дакле, пет два за Шарапову, први сет, рекли смо, компликован за Ерани, очигледно је веома лош старт Ромањолке, која се брзо нашла у заостатку од четири нула

³¹¹ Види: <http://www.wtatennis.com/>; <http://www.sara-errani.com/>

³¹² упореди: <http://www.regione.emilia-romagna.it>

³¹³ Прев: у сваком случају мораш да играш два, три ударца више, и да их одиграш веома добро против ногу Керберове.

³¹⁴ Прев: Ухватила је уназад Вилијамс, ноге не иду довољно брзо, да би се реорганизовала. Ништа тридесет.

због чега противница мора да *игра добро против ногу Керберове* (le gambe della Kerber; **ТАО 226 В**), односно где *ноге не иду довољно брзо* (i piedi non vanno sufficientemente rapidi; **ТАО 498 Ј**).

ПОТЕЗ ЗА ЛОПТИЦУ

ТАО 100 Ј: (...) E la Williams è stata pronta che perché la seconda andava centoventinove chilometri orari. Ripresa dunque la Kerber, tre pari.³¹⁵

где la seconda означава тзв. *други сервис*, што је, заправо потез којим се лоптица удара уколико први ударац приликом сервиса није успешан³¹⁶, те у случају наведеног примера путује брзином од centoventinove chilometri orari (стодвадесетдевет километара на час).

Такође смо пронашли и примере у којима се позиција такмичара на ранг листи светских тениских организација користи како би се означили такмичари или такмичарке уместо да буду именовани, па тако налазимо numero uno al mondo (светски број један; **ТАО 231 Ј**), numero quattordici del mondo (светски број четрнаест; **ТВ 73 А**)

ТАО 231 Ј: (...) Affrontato per otto volte numero uno al mondo ci ricorda questa statistica, questa grafica. Non ha mai vinto:: la Kerber.³¹⁷

ТВ 73 А: Piccolo=casino=mancata dal numero quattordici del mondo.³¹⁸

³¹⁵ Прев: Вилијамсова је била спремна јер је други сервис ишао сто двадесет девет километара на час. Преузела је, стога, Кербер, три обе.

³¹⁶ Види: Правила тениса на: <http://www.itftennis.com> или <http://www.federtennis.it>, <http://www.tenisksavez.com/>

³¹⁷ Прев: Осам пута се супротставила броју један на свету, на шта нас подсећа ова графика. Керберова ниједном није победила.

³¹⁸ Прев: Мали неред изостанак светског броја четрнаест.

4.1.8.a Метафтонимија

Однос метафоре и метонимије није међусобно искључив, већ се оне могу преплитати. Хосенс који је тој појави дао термин метафтонимија детектовао је четири основна типа те појаве (1990; види **2.1.4.a**), те у примеру:

ТА0 463 J: C'è un nuovo Muro di Berlino, è Angeliqe Kerber. Trenta quindici.³¹⁹

проналазимо метонимију унутар метафоре. Наиме, метафоричким пресликавањем појмовне структуре зида као одбрамбене грађевине/конструкције на начин игре тенисерке кроз метафору ОДБРАНА ЈЕ ЗИД, са којом је комбинован метонимијски концепт МЕСТО ЗА ЗЕМЉУ, који је, са друге стране, двоструко културолошки условљен: Ангелик Кербер је Немица³²⁰, док је једна од најпознатијих грађевина у Немачкој био управо „Берлински зид“³²¹ (Muro di Berlino) који има историјску конотацију „одбране“ Источне Немачке од Западне (Zingrelli, 1997 : 1125).

Проналазимо и следећи пример:

TRG 78: Certo bisogna provar a far giocare alla Sharapova più palle=tra virgolette, sporche possibili (...) ³²²

где се метонимијски *лопта* посматра као *потез*, док истовремено делује и метафорички концепт просторних метафора у опозицији прљаво је лоше – чисто је боље, где је на делу метафтонимија типа: метафора из метонимије, те сходно томе *лопте/потези могу бити прљави* (palle sporche).

Проналазимо и пример метафоре унутар метонимије. Кроз метонимијски концепт ДЕО ТЕЛА ЗА ЦЕЛИНУ (scalp), где је у исказу **Тв1 84 А** изговорен у енглеској верзији scalp,

³¹⁹ Прев: Постоји нови Берлински зид, то је Ангелик Кербер. Тридесет петнаест.

³²⁰ Види: <http://www.angeliqe-kerber.de/>

³²¹ Опш: Опћа енциклопедија, 1977, св. 1 : 500

³²² Прев: Наравно да мора да покуша да против Шарапове игра више лопти, под наводницима, што је више могуће прљавијих

за разлику од италијанског *scalpo* (*скалп*) са идентичним значењем *трофеја* у сва три језика (Филиповић, 1970 : 870; Zingarelli, 1997 : 1595; РМС, 2001 : 1204), можемо да посматрамо и следећи пример:

ТВ1 84 А: Raonic a cui mancano i scalp importanti visto che dal torneo di Brisbane nello scorso anno ha sconfitto solamente una volta un Top ten (...) ³²³

у којем се налази просторна метафора заснована на опозицији важно – неважно, с обзиром да *недостају важни скалпови* (mancano i scalp importanti).

4.1.9 Проблеми у одређивању врсте метафоре

Приликом анализе датог коментара пронашли смо и просторне метафоре које не одговарају у потпуности основном механизму метафоре, већ функционишу унутар истог, физичког домена:

ТА0 82 Ј: Illuminante questa palla corta. Vantaggio Williams. ³²⁴

ТА0 106 В: E sta rispondendo bene Kerber tra l'altro lo sta facendo anche:: giocare palle molto profonde. (...) ³²⁵

где *лопта*, која због природе геометријског тела ³²⁶ не може да буде *кратка* (palla corta), односно *дубока* (palle profonde), већ су те просторне метафоре засноване на опозицијама кратко – дугачко, односно плитко – дубоко у функцији дефинисања физичког простора на којем се игра меч у односу на растојање између мреже која простор између два играча

³²³ Прев: Раонић којем недостају важни скалпови с обзиром да је од турнира у Бризбејну прошле године само једном победио некога из топ тен (десет најбољих)

³²⁴ Прев: Одлична (досл. осветљавајућа) ова кратка лопта. Предност Вилијамс.

³²⁵ Прев: Добро ритернира Керберова, између осталог то ради такође играјући веома дубоке лопте.

³²⁶ лопта ж (ген. мн. . лѡптѡ) 1. мат. геометријско тело, ограничено сферном површином, чије су све тачке подједнако удаљене од једне средишње тачке или средишта, кугла (РМС, 2011 : 639)

дели на пола, и крајње границе простора предвиђеног за игру, другим речима, што лопта после ударца првог играча падне у поље даље од мреже то је лопта „дубља“, односно уколико падне билже мрежи утолико је „краћа“. Слично као и у следећем примеру где је исти принцип употребљен на потезу, тј. ударцу (nei colpi), за разлику од лопте у претходним примерима:

TRG 38: Quindi rivediamo anche questo punto ottenuto dalla siberiana che sta lavorando molto bene fianchi le Errani e soprattutto sta trovando una grandissima profondità nei colpi da fondo campo. (...) ³²⁷

због чега ударци са дна терена имају огромну дубину (una grandissima profondità nei colpi da fondo campo). Слично је и у наредном примеру:

TAO 159 B: È andata:: anche bene sulla:: sull'accelerazione di rovescio della:: Williams, in velocità falle giocare questa volée bassa.³²⁸

где је комбинована метафора ПОТЕЗ ЈЕ ЛОПТА са просторном метафором заснованом на опозицији ниско – високо, те volée bassa (*ниски волеј*) заправо представља висину на којој лоптица прелази преко мреже после ударца волејом³²⁹.

У наредном примеру региструјемо оба горе наведена принципа у истом исказу:

TRG 65: *Attack e contro tempo -- gioca un grandISSIMO volée la Errani, dopo questo attacco profondissimo*³³⁰

у којем је је *волеј огроман* (un grandissimo volée), док се *напад* посматра као *дубок* (attacco profondissimo). Исти принцип можемо да пронађемо и у:

³²⁷ Прев: Дакле, поново гледамо овај поен који је освојила Сибирка која одлично игра по боковима Ерани, и изнад свега проналази огромну дубину у ударцима са основне линије.

³²⁸ Прев: Прошла је, чак и добро на убрзање бекенда Вилијамсове, у брзини да је натера да одигра овај ниски волеј.

³²⁹ Тип ударца у тенису који се изводи док је лоптица у ваздуху (Zingarelli, 1997 : 2006; PMC, 2001 : 155)

³³⁰ Прев: Напад и контра, игра одличан волеј Еранијева, после овај веома дубоки напад

T_{AO} 354 J: CHIUDI LA RETE!³³¹

T_{AO} 273 J: Brava a prendere la rete dopo il dritto in diagonale. Zero trenta.³³²

где се „затварај мрежу“ (chiudi la rete), односно „заузимање мреже“ (prendere la rete) метафорички односи на позицију у којој се такмичар налази у односу на мрежу, то јест, на кретање по терену у односу на противника, како би се повећала или смањила могућност одигавања поена.

У примеру:

T_{VI} 76 A: Primo pericolo:: sventato per quello che riguarda il tennista elvetico:: ma caccia del titolo numero ottantanove in carriera:: (...) ³³³

T_{VI} 83 A: Per Raonic è la sedicesima finale in carriera, ma a caccia del titolo numero otto. ³³⁴

смо се сусрели са проблемом да дефинишемо метафорички концепт на основу које је формирана ова метафора. Са једне стране основни домен у овом примеру може да остане рат, односно структурна метафора МЕЧ ЈЕ РАТ, с обзиром да смо из ње извели метафору ТИТУЛА ЈЕ ПЛЕН, што се уклапа у унутрашњу структуру рата у којој победник осваја и (ратни) плен. Међутим, истовремено основни домен може да буде и лов, у којем такође постоји плен, па бисмо онда овај лингвистички метафорички израз могли да подведемо под структурну метафору ТУРНИР ЈЕ ЛОВ. С обзиром да је највећи број метафора у анализираном тексту изведен на основу домена рата, и иако овај исказ одговара контексту структурне метафоре МЕЧ ЈЕ РАТ, одлучили смо да због саме одреднице *лов* (caccia) ову метафору изведемо управо из изворног домена лова и именујемо је ТИТУЛА ЈЕ ПЛЕН ЛОВА.

³³¹ Прев: Затварај мрежу!

³³² Прев: Одлично што је заузела мрежу после форхенд дијагонале. Ништа тридесет.

³³³ Прев: Прва опасност осујећена што се тиче швајцарског тенисера, али лов на титулу број осамдесет девет у каријери

³³⁴ Прев: За Раонића је шеснаесто финале у каријери, али лови титулу број осам

У два коментара смо наишли и на следећи израз:

T_{VI} 60 B: il primo *Come on!*³³⁵

T_{AO} 69 J: Secondo *Come on* consecutivo. Kerber che è brava a rispondere:: quasi sempre=se riesce mettere alla racchetta sulla palla:: difficilmente la risposta poi ne entra nel rettangolo. ³³⁶

T_{AO} 284 J: Sotto è stata Kerber a urlare *Come on!* ³³⁷

у којима израз *Come on!* ('ајде!³³⁸) који се јавља у говору спортских коментатора представља самоохрабривање спортиста, а који коментатори наводе као директан цитат онога што такмичари изговоре. Тај израз још увек није нити метафора нити је постао термин, што, с обзиром на појаву на тениским мечевима, не значи да у будућности, можда, неће и постати.

4.2. Фреквенција метафоре и метонимије

У анализи учесталости метафоре и метонимије избројали смо „метафоричко значење“ а не само сваку метафоричку реч. У наредним поглављима приказаћемо податке мерења фреквенције метафоре у говору спортских италијанских коментатора на телевизији у случају када спортски сарджај коментарише само један коментатор и у случају када догађај коментарише двоје коментатора. Податке ћемо изнети на два начина: кроз укупан број метафора на 1000 изговорених речи, као и кроз број изговорених метафора у временском трајању ефективног говорења у дужини од једног (1) минута.

³³⁵ Прев: Први „Кам он“

³³⁶ Прев: Други узастопни „Кам он“. Дobar ретерн Керберове, скоро сваки пут, ако успе да постави рекет на лопту тешко да лопта после не уђе у терен.

³³⁷ Прев: Испод је Керберова вриштала „Кам он“!

³³⁸ Својевремено најбоља тенисерка света, Ана Ивановић, имала је обичај за време меча да саму себе охрабрује узвиком 'ајде! који је постао и њен заштитни знак, што се огледа и у великом броју видео снимака и компилација снимака на којима Ивановићева изговара тај узвик, а које проналазимо на друштвеним мрежама посвећеним управо том узвику. Види: https://www.youtube.com/watch?v=q_06-vokVgM. Касније су и остали српски тенисери употребљавали исти узвик, једнако као и енглески пандан *Come on!* који смо пронашли у анализи коментара на италијанском.

У два случаја, код италијанских коментара бр. 1 (види 3.4.2.а) и бр. 3 (види 3.4.2.в), морали смо да модификујемо формулу. Наиме, с обзиром да смо у методолошком оквиру од Камерон (2008) за израчунавање фреквенције и густине метафоре преузели формулу према којој смо број метафора поделили са бројем речи и помножили са 1000 како бисмо добили укупан број метафора на 1000 речи, у два случаја смо добили погрешне податке. Наиме, у коментару бр. 1 као и у коментару бр. 2 у целинама које смо означили као „Увод“, коментатори су изговорили мање од 1000 речи: у италијанском коментару бр. 1 у тој целини изговорено је укупно 860 речи, док су коментару бр. 3 изговорене 644 речи. Због тога смо одлучили да у тим целинама измеримо број метафора на 100 речи, због чега смо били приморани да модификујемо формулу тако што смо број који смо добили дељењем броја метафора са бројем изговорених речи уместо са 1000, помножили са 100. Сходно томе, за целине које смо означили као „Увод“ у оба случаја, број метафора смо измерили на 100 речи.

Тако смо у случају италијанског коментара бр. 1, до идентификованог броја метафора на 100 речи дошли на следећи начин:

$$87 \div 860 \times 100 = 10.12$$

те је стога коментатор у том случају у „Уводу“ употребио 10.12 метафора, а не као што смо првобитно израчунали 101.16.

На исти начин израчунали смо и број метафора на 100 речи које су изговорили коментатори у случају коментара бр. 3:

$$48 \div 644 \times 100 = 7.45$$

метафора на 100 изговорених речи, за разлику од првобитних 74.53 метафоре.

У Табели 3 и Табели 7 смо, ипак, оставили резултат добијен оригиналном формулом, али смо те резултате због потребе да се модификује формула обележили знаком астериск (*), док смо број метафора на 100 речи ставили у заграду.

У случају коментара бр.2 није било потребе за модификацијом формуле с обзиром да у обе деонице снимка, коментатори изговарају више од 1000 речи.

4.2.1 Фреквенција метафоре и метонимије у случају када коментарише један коментатор

Број метафора на 1000 речи у преносу финалног меча Отвореног првенства Француске у тенису у женској конкуренцији из 2012. године, који је коментарисао један коментатор, а који има укупно 4724 речи, и у којем смо избројали 272 метафоричка значења, износи 57.58. За детаљан преглед по издвојеним целинама на 1000 речи, види *Табела 3*.

Табела 3

Целина	Број речи	Број метафора	Број метафора на 1000 речи
Увод	860	87	*101.16 (10.12)
1. сет	1881	156	82.93
2. сет	1983	154	77.66
Укупно	4724	272	57.58

Снимак анализираног преноса, без реклама траје укупно 1 сат 31 минут и 34 секунде, од чега коментатор ефективно говори 31 минут и 38 секунди. На анализираном снимку преноса у говору коментатора се у једном минуту јавља 12.56 метафора. За детаљан преглед по издвојеним целинама у минуту види *Табела 4*.

Говор спортских коментатора који пренос раде сами, према густини метафоре, према Камерон, сличнији је говору професора на предавању него свакодневном „обичном говору“ (2008 : 19), јер је истраживањима говора професора детектовано око 60 метафора на 1000 речи, док је у свакодневном говору тај број око 50. На примеру преноса тениског меча који коментарише један коментатор, израчунали смо да је на 1000 речи изговорио 57.58 језичких израза са метафоричким значењем што одговара броју

метафора измерених у говору професора. Такође примећујемо и да је број метафора по деоницама и далеко гушћи, па је тако у 1. сету коментатор изговорио 82.93, док је у 2. сету број метафора нешто мањи: 77.66.

Табела 4

Целина	Укупно трајање	Трајање пауза	Трајање ефективног говорења	Број речи	Број метафора	Број речи/минут	Број метафора/минут
Увод	0:06:04	0:00:23	0:05:41	860	87	151.32	15.31
1. сет	0:35:24	0:23:09	00:12:15	1881	156	153.55	12.73
2. сет	0:50:06	0:36:25	0:13:41	1983	154	144.92	11.25
Укупно	1:31:34	0:59:57	0:31:37	4724	397	149.41	12.56

Када погледамо број метафора изговорених у јединици времена, за коју смо одредили један минут, број од 12.56 метафора у једној минути, такође је већи од броја метафора које се детектују у свакодневном, неформалном говору.

4.2.1.a Скупине метафора у случају када коментарише један коментатор

Карактеристика говорног језика јесте да се метафоре у говору понављају и формулишу у различитим облицима. Осим тога, редовна је и појава да се метафоре користе у групама од три или више, поготово када „нешто комплексно или непознато треба да буде објашњено и/или протумачено“ (Cameron, 2008 : 200). На потврду овог правила наилазимо и неколико пута у анализираном тексту:

- TRG 8:** Errani -- che -- è arrivata:: a Parigi battendo nel ordine l'australiana Casey Dellacqua dopo aver rimontato un set -- quattro sei, sei due, sei due. Poi la vittoria commoda contro Melanie Oudin:: -- la statunitense Oudin ha battuta sei due, sei tre. Poi sono iniziative imprese. Prima, al terzo turno VITTORIA su Ana Ivanovic=
 ə=Errani=che=era=partita male=ha=perso=il=primo=set sei uno:: Poi ha vinto uno sei, sette cinque, sei tre. Agli ottavi -- partita praticamente da incorniciare contro Svetlana Kuznetsova -- dita col potato sei zero, sette cinque=quindi -- SECONDO quarto di finale consecutivo *Grand Slam* per lei:: Ai quarti ha battuto Angelique Kerber sei tre, sette sei=bravissima Sara a resistere al ritorno della tedesca del secondo set. E poi -- la vittoria in semifinale su CHI -- due anni fa perse dalla Schiavone in finale, ovvero Samantha Stosur -- la Errani l'ha battuta sette cinque, uno sei, sei tre. Quindi Errani che è arrivata in finale perdendo due set per sei uno -- ed è stata molto brava non arrendersi, anche di fronte a=ə=due set persi molto lentamente contro Ivanovic e Stosur. () il set che era andato a perdere=era andata perdere contro la Dellaqua al inizio. Per quel che riguarda Maria Sharapova che il camino della russa è stato piuttosto comodo perché è andato sei zero, sei zero, alla Rumena Cadanțu, sei uno, sei uno alla Giapponese Morita=sei uno, sei due a Cinese Shuai Peng=e nei primi tre turni, quindi, ha perso la miseria di cinque giochi. -- avuto qualche problema me-di=di più negli ottavi -- quando ha batutto la ceca Klára Zakopalová sei quattro, sei sette, sei due=ha lasciato per strada un tie-break, ma ci può anche stare. -- però è stata devastante ai quarti, sei=due=sei=tre a Kaia Kanepi, e in semifinale sei tre, sei tre, a Petra Kvitová -- contro cui si è presa la rivincita della semifinale -- contro=contro cui SI VOLEVA prendere la rivincita, la Kvitová dopo la semifinale di Melbourne e invece la Sharapova l'ha battuta anche a Parigi.
- TRG 119:** Continua -- a tirare:: -- colpi:: devastanti la Sharapova -- che infatti ottiene un breakina per () di secondo a zero ma:: -- voglio dire:: -- è un break figlio di un impatto con il secondo set devastante per Maria Sharapova
- TRG 120:** Nuvole nere, non solo sul Philippe Chatrier ma anche sulla:: finale della Errani.
- TRG 121:** Sta provando in qualche modo a barrier le il gioco ma:: è una questione anche di tempi e la Sharapova non glielo dà il tempo.

4.2.2. Фреквенција метафоре и метонимије у случају када коментарише двоје коментатора

Број метафора на 1000 речи у преносу финалног меча тениског турнира у Бризбејну у мушкој конкуренцији одиграног 2016. године, који су коментарисала двојица коментатора, а који има укупно 6276 речи, и у којем смо избројали 290 метафоричких значења, износи 46.21. За детаљан преглед по издвојеним целинама на 1000 речи, види *Табела 5*.

Табела 5

Целина	Број речи	Број метафора	Број метафора на 1000 речи
1. сет	3528	137	38.83
2. сет	2748	153	55.68
Укупно	6276	290	46.21

Аудио-видео материјал без реклама траје укупно 1 сат 19 минута и 12 секунди, а коментатори ефективно говоре укупно 41 минут и 7 секунди. На анализираном снимку преноса у говору коментатора у једном минути јавља се 7.05 метафора. За детаљан преглед по издвојеним целинама у минути види *Табела 6*.

Број метафора на 1000 речи у преносу финалног меча Отвореног првенства Аустралије у тенису у женској конкуренцији 2016. године, који је коментарисало двоје коментатора, а који има укупно 8223 речи, и у којем смо избројали 336 метафоричких значења, износи 40.86. За детаљан преглед по издвојеним целинама на 1000 речи, види *Табела 7*.

Табела 6

Целина	Укупно трајање	Трајање пауза	Трајање ефективног говорења	Број речи	Број метафора	Број речи/минут	Број метафора/минут
1. сет	0:41:14	0:19:18	00:21:56	3528	137	160.85	6.25
2. сет	0:37:58	0:18:47	00:19:11	2748	153	143.25	7.98
Укупно	1:19:12	0:38:05	0:41:07	6276	290	152.64	7.05

Табела 7

Целина	Број речи	Број метафора	Број метафора на 1000 речи
Увод	644	48	*74.53 (7.45)
1. сет	2627	75	28.55
2. сет	1853	82	44.25
3. сет	3099	131	42.27
Укупно	8223	336	40.86

Аудио-видео материјал без реклама траје укупно 1 сат 51 минут и 37 секунди. Коментатори од укупног трајања преноса, ефективно говоре укупно 53 минута. На анализираном снимку преноса у говору коментатора у једном минути јављају се 6.34 метафоре. За детаљан преглед по издвојеним целинама у минути види *Табела 8*.

Табела 8

Целина	Укупно трајање	Трајање пауза	Трајање ефективног говорења	Број речи	Број метафора	Број речи/минут	Број метафора/минут
Увод	0:04:25	0:00:20	0:04:05	644	48	157.71	11.76
1. сет	0:34:59	0:16:49	0:18:10	2627	75	144.61	4.13
2. сет	0:27:48	0:14:02	0:13:46	1853	82	134.60	5.96
3. сет	0:44:25	0:27:26	0:16:59	3099	131	182.47	7.71
Укупно	1:51:37	0:58:37	0:53:00	1688	336	31.85	6.34

Анализом двају снимака које коментарише двоје коментатора дошли смо до веома блиских резултата. Тако у коментару финалног меча тениског турнира у Бризбејну детектујемо 46.21 метафору на 1000 изговорених речи од укупно 6276 речи. Са друге стране, у коментару финалног меча Отвореног првенства Аустралије, коментатори су на 1000 изговорених речи употребили 40.86 метафора, односно лингвистичких израза са метафоричким значењем на укупно 8223 изговорене речи. Оба броја, који се разликују у 5.35 метафора, одговарају броју метафора које се употребљавају у свакодневном, неформалном говору.

Да разлика од 5.35 метафора на 1000 изговорених речи није велика, можемо да видимо и према броју метафора изговорених у временском трајању од једног минута, па тако у коментару меча са турнира у Бризбејну у којем су коментатори ефективно говорили 41 минут и 7 секунди, израчунали смо да су употребили укупно 7.05 метафора у једном минуту говорења, док су коментатори меча са Отвореног првенства Аустралије користили 6.34 метафоре током сваког минута, за укупни 53 минута, колико су ефективно говорили за време преноса. Оба броја у потпуности одговарају броју метафора које се користе у свакодневном, неформалном говору.

4.2.2.a Скупине метафора у случају када коментарише двоје коментатора

Једнако као и у случају када меч коментарише само један коментатор, и у случајевима када пренос ради двоје коментатора, метафоре се јављају у скупинама:

Т_{А0} 489 В: In un torneo:: che non sia quello dei Grande *Slam*, in questo momento avrebbe bisogno Kerber di un scambio di oppinioni con suo allenatore=deve trovare in se stessa la forza di reagire, ha un buon vantaggio, l'idea forse di essere vicina ma d'un abbastanza all conquista della coppa=ora -- ha tutto in mano Serena Williams con il suo servizio.

Т_{В1} 1 А: Il duemilasedici si apre con la stessa finale del Brisbane:: Roger Federer contro Milos Raonic=nel suo primo torneo con al fianco Ivan Ljubicic colui che Ivan ha allenato sino a scorso autunno, vuole dire Raonic che э:: il giovane rampante più volte affrontato da Federer. Questa settimana lo svizzero ha prestato le ambizioni delle nuove generazioni. Ha affrontato prima Grigor Dimitrov, poi Dominic Thiem. Adesso tocca a Milos Raonic sconfitto in nove ai dieci precedenti. Federer contro i tennisti nati negli anni Novanta un bilancio di quarantuno vittorie e tre sconfitte.

4.2.3 Поређење фреквенције метафоре и метонимије између коментара једног и двоје коментатора

Као што смо у претходним поглављима приметили, говор спортских коментатора који пренос раде сами, према густини метафоре сличнији је говору професора на предавању него свакодневном „обичном говору“. У говору професора детектовано је око 60 метафора на 1000 речи, док у свакодневном говору тај број не прелази 50 (Cameron, 2008 : 19).

На примеру преноса тениског меча који коментарише један коментатор, израчунали смо да је на 1000 речи изговорио 57.58 метафора што одговара броју метафора измерених у говору професора. Са друге стране у два анализирана снимка на којима меч коментарише двоје коментатора, примећујемо да је број језичких израза са метафоричким значењем значајно мањи у односу на говор једног коментатора (40.86 и

46.21), те нам та разлика у односу на пренос са само једним коментатором од, у просеку 14.05 метафора употребљених на 1000 изговорених речи јасно указује да је говор спортских коментатора, када их двоје ради пренос, по том сегменту, у потпуности изједначен са свакодневним говором. За детаљан преглед по издвојеним целинама на 1000 речи, види *Табела 9*.

Табела 9

Целина	Број речи	Број метафора	Број метафора на 1000 речи
Коментар бр. 1	4724	272	57.58
Коментар бр. 2	6276	290	46.21
Коментар бр. 3	8223	336	40.86

Табела 10

Целина	Број речи	Број метафора	Трајање ефективног говорења	Број метафора/минут
Коментар бр. 1	4724	272	0:31:37	12.56
Коментар бр. 2	6276	290	00:41:07	7.05
Коментар бр. 3	8223	336	0:53:00	6.34

И када погледамо број метафора изговорених у јединици времена долазимо до истог закључка. За јединицу времена смо одредили један минут, и у том сегменту, такође, примећујемо знатну разлику између те две врсте коментара спортских догађаја на телевизији. У случајевима када меч коментарише двоје коментатора детектовали смо

употребу 6.34 метафоре по минути говорења у једном коментару, односно 7.05 метафора, у другом анализираном снимку, што нам у просеку даје 6.7 метафора у једном минути говора. Са друге стране, број језичких израза са метафоричким значењем у говору једног коментатора спортских садржаја, скоро је двоструко већи и износи 12.56 таквих израза у једном минути говора. За детаљан преглед по издвојеним целинама на 1000 речи, види *Табела 10*.

4.3. Поређење и анализа резултата добијених истраживањем италијанског и српског спортског коментара

Са говором италијанских спортских телевизијских коментатора, упоредили смо коментар мушког финала тениског турнира у Вимблдону из 2014. године, који је преносио само један коментатор (види: 3.4.1).

Приметно је да се у оба језика појављују исте врсте метафора, те да је структурна метафора МЕЧ ЈЕ РАТ и метафорички концепти који произилазе из пресликавања унутрашње структуре рата на спорт, и у српском, као и у италијанском спортском коментару најприсутнија, те истовремено проналазимо и готово идентичне метафоре (види 2.5.1.а и 4.1.1). Па тако налазимо скоро исте примере:

ПОЕН ЈЕ БИТКА

T_{AO} 71 B: Lei che è abituata veramente conquistare tanti punti con *ace*.³³⁹

T7: (...) била, сећате се, погодио је врх мреже и тако освојио дуел= (...) земљака, изгубио је тада сервис=дакле (...)

ГЕМ ЈЕ БИТКА

T_{RG} 81: Sbaglia la risposta la Errani dopo due *game* di fila dell'italiana la Sharapova torna a conquistare un gioco=venticinque minuti -- cinque giochi a due.³⁴⁰

T7: (...) мечева Федерер је изгубио само један једини гем на свој сервис (...)

СЕТ ЈЕ БИТКА

T_{BI} 49 A: Grande battaglia nel terzo set, Federer che rischiò il tracollo in apertura, due palle *break* nel primo gioco (...)³⁴¹

³³⁹ Прев: Она је навикла заиста да осваја много поена асом.

³⁴⁰ Прев: Греша ритерн Ерани после два узастопна гема Италијанке, Шарапова осваја гем, двадесет пет минута, пет два у гемовима

³⁴¹ Прев: Велика битка у трећем сету, Федерер који је ризиковао пад на почетку, две брејк лопте у првом гему.

T7: (...) Ево његовог пута до тог финала, дакле, против Штепанека је изгубио сет, против Чилића је изгубио два сета (...)

Па чак и у метафорама као што су (види **2.5.1.6** и **4.1.6**):

ГОРЊИ ДЕО ПРЕДМЕТА КАО ГЛАВА

ТА0 181 В: (...) Agassi è anche suggerito:: fai andare veloce la tua testa dalla racchetta. Questa sarà la tua amica. E in effetti quest'oggi lo sta facendo, anche -- con il servizio.³⁴²

T257: Мало више је отворио главу рекета Новак, (...)

која је, заправо, условљена техником играња тениса и „технологијом“ тог спорта, али и на примеру метафоре:

ЧОВЕКОВ УМ ЈЕ РАЧУНАР

ТА0 299 В: Questo inizio del terzo set come se fosse veramente:: lo sprint finale per la Kerber=deve cercare ancora di installare qualche dubbio nella mente di:: della Williams. (...) ³⁴³

T443: (...) пре свега је, кажем, у глави сада најважније, Ђоковић, мислим јесте довољно ментално стабилан да:: буквално потезом еџ једне типке на компјутеру ИЗБРИШЕ оно што се дешавало малочас.

Италијански и српски коментатори скоро једнако користе и онтолошке, као и метафоре садржатеља (види **2.5.1.в**, **4.1.2** и **4.1.3**):

ТА0 348 Ј: *Break e controbreak, secondo e terzo game, due a uno Kerber nel parziale decisivo*.³⁴⁴

T237: (...) идемо лагано у сет број три.

ТА0 17 В: E la- il *match* con Azarenka è il match migliore=che:: n'abbiamo visto giocare qiest'anno=dove:: ha dimostrato di riuscire anche a tenere alte velocità, e di essere un po' più coraggiosa. (...) ³⁴⁵

³⁴² Прев: Агаси је такође сугерисао, играј брзо главом рекета. То је двоја другарица. И заиста, данас то и чини, чак и са сервисом.

³⁴³ Прев: Овај почетак трећег сета као да је заиста завршни спринт за Керберову, мора да покуша да угради понеку сумњу у ум Вилијамсове.

³⁴⁴ Прев: Брејк и рибрејк, други и трећи гем, два један за Кербер у одлучујућој деоници.

³⁴⁵ Прев: А меч са Азаренком је најбољи меч који смо видели да игра ове године, у којем је показала да може да изведе да задржи велику брзину, и да буде мало храбрија.

T7: (...) да су на крају ушли у ово велико финале могло би да се каже да је исти такав сусрет, зато што:: на глобалном нивоу посматрано:: и да су Надал и Мареј, рецимо, ушли овде у финале, такође би било огромно интересовање=кад сам већ код тога, ово је прво финале грена слема још од две хиљаде девете године да у финалу нема ни Надала ни Мареја. (...) јесте да онако не иде баш у последње

Са том разликом што се у италијанском поен, сет и меч *затварају* док се у српском *завршавају*:

TA0 119 B: Una fretta incredibile, vuole chiudere il punto, non vuole scambiare³⁴⁶

T13: Ево три поена се већ завршавају грешкама Федерера из бекенда, са тим што су две биле:: изнуђене, а једна неизнуђена. Ова сада.

Једнако је и са употребом просторних метафора (види **2.5.1.г** и **4.1.4**):

TA0 4 B: E questo ci dice che:: Kerber potrà avere una minima chance ə:: solo legata rendimento del tennis di Serena Williams.(...) Invece Serena Williams è alzata un po' l'asticella (...) quindi lei si mette sempre gli obiettivi ə più alti, ed è per questo che ha lavorato bene (...) Spero per lei che riesca a viverla nel modo giusto emotivamente dando il massimo di quello che può dare una partita dove parte comunque come sfavorita. ³⁴⁷

T7: (...) сервира феноменално=уопште не сервира толико јако зато што нема потребе на трави, него му је висок проценат првог сервиса (...)

А на истоветан начин граде и просторне метафоре које се пресликавају унутар истог домена:

³⁴⁶ Прев: Невероватна журба, жели да заврши поен, не жели размену

³⁴⁷ Прев: А ово нам говори да ће Керберова моћи да има минималну шансу само везану за тенис Серене Вилијамс (...) Уместо тога, Серена Вилијамс је подигла лествицу (...) јер она себи увек поставља највише циљеве и због тога јер је добро радила (...) Надам се да ће успети на прави начин емоционално да проживи дајући максимум онога што може да да у мечу у којем стартује, у сваком случају, као аутсајдер.

- T_{AO} 106 B:** E sta rispondendo bene Kerber tra l'altro lo sta facendo anche:: giocare palle molto profonde. (...) ³⁴⁸
- T10:** (...) ако Новак буде лепо погађао дубоке лопте, Федерер ће имати тежак посао, да игра често и скоро полуволеје.

И у италијанском и у српском коментару приметно је комбиновање метафора, па тако наилазимо на сродне примере (види **2.5.7** и **4.1.7**):

- T_{AO} 155 J:** Angelique Kerber ha il servizio per chiudere il primo set. Avanti cinque giochi a quattro. Per due volte ha strappato il servizio di Serena, nel terzo e settimo game. ³⁴⁹
- T420:** Милиметри Роџерови велики другари данас. (...)

Италијански и српски коментар такође се подударају и у употреби метонимије (види **2.5.5** и **4.1.8**), и у највећем делу кроз метонимијски концепт ДЕО ЗА ЦЕЛИНУ:

- T_{AO} 5 J:** Ventiseiesima finale a un torneo dello *Slam* per Serena Williams, ne ha vinte ventuno ne ha perse quattro=sei titoli a Melbourne, come Wimbledon e New York, e tre al Roland Garros. Le quattro sconfitte, contro Venus a New York e a Wimbledon nel duemilauno e duemilaotto, contro Maria Sharapova nel duemilaquattro a Londra e poi l'ultima forse la più sorprendente delle quattro ancor più della sconfitta con la Sharapova, è quella con Sam Stosur nel duemilaundici a Flushing Meadows. (...) ³⁵⁰
- T7:** (...) осваја бар један трофеј и џедам пута Вимблдон, пет пута Ју-Ес Опен, Аустралију је освојио четири пута (...)

Коментатори српских телевизијских преноса, једнако као и коментатори спортских догађаја у Италији користе и персонификацију, идиоматске изразе и тениске термине, а

³⁴⁸ Прев: Добро ритернира Керберова, између осталог то ради такође играјући веома дубоке лопте.

³⁴⁹ Прев: Ангелик Кербер има сервис за освајање првог сета. Води са пет четири у гемовима. Двапут је одузела сервис Серени, у трећем и седмом гему.

³⁵⁰ Прев: двадесет шесто финале на Слем турниру за Серену Вилијамс, освојила је двадесет једно а изгубила је четири, шест титула у Мелбурну као и у Вимблдону и Њујорку, и три на Ролан Гаросу. Четири пораза против Венус у Њујорку и Вимблдону две хиљаде прве и две хиљаде осме, против Марије Шарапове две хиљаде четврте у Лондону и последњи је најизненађујући од та четири, чак и више од оног пораза од Шарапове, је онај од Сем Стосур две хиљаде једанаесте у Флашинг Медоусу.

приметно је и одсуство употребе спортске метафоре. У анализираним коментарима на италијанском нисмо пронашли ниједну спортску метафору, док смо у анализираном коментару меча емитованог на територији Србије пронашли само три спортске метафоре. Одсуство спортске метафоре сасвим је логично с обзиром да механизам тог типа метафоре представља коришћење домена спорта да би се објаснио неки други домен.

Разлику можемо да приметимо и на једном тениском термину у вези са начином концептуализације појма који означава играче са повлашћеним положајем приликом жребања (види 2.5.6 и 4.1).

TRG 2: (...) Maria Sharapova -- che a differenza al Errani -- ha rispettato, si vuol dire, il pronostico=visto che testa di Serie=numero due -- e che quindi -- a parte di Viktoria Azarenka non aveva nessuna giocatrice nel seeding con una testa di serie migliore di lei. ³⁵¹

T238: (...) наравно, пре свега, не може другачије када играју први и четврти носилац.

У италијанском је тај појам концептуализован на основу метафоричког пресликавања са људског тела које је један од најчешћих домена у настајању метафоре па је стога testa di Serie³⁵², док је у српском термин „носилац жреба“ настао на основу значења „онај коме је нешто признато, који има право на неку титулу, чин, звање и сл.“ (РМС, 2001 : 825). Међутим, поменуте разлике су незнатне и наведене су само као куриозитет.

Када упоредимо говоре коментатора са српских и италијанских специјализованих спортских телевизијских канала по учесталости и густини метафоре долазимо скоро до истих резултата (види 2.5.8 и 4.2). У италијанском коментару меча који је, једнако као и у српском радио само један коментатор, а у којем су одиграна два сета, пронашли смо да је на 4724 речи, употребио је 272 метафоричка израза, што значи да је у просеку на 1000 изговорених речи, употребио 57.58 метафора. Са друге стране, српски коментатор, који је коментарисао меч у којем је одиграно пет сетова, изговорио је 10953 речи, и

³⁵¹ Прев: Марија Шарапова која је за разлику од Ерани поштовала, тако да кажемо, прогнозу с обзиром да је други носилац и да, стога, осим Викторије Азаренке, није имала ниједну играчицу са бољим пласманом међу носиоцима.

³⁵² Досл. прев: „Глава серије“

употребио 707 израза са метафоричким значењем, односно на сваких 1000 изговорених речи употребио је 64.55 метафора. Разлика од 6.97 метафора на 1000 изговорених речи између коментара на италијанском и српском износи нешто више од 1.5% те је сходно томе занемарива.

Слична ситуација је и у случају када поредимо коментаре на два језика по учесталости употребе метафоре у временској јединици. Наиме, иако је српски коментатор ефективно говорио скоро двоструко више (1 сат 8 минута и 21 секунд) од италијанског колеге (31 минут 37 секунди) у просеку је у сваком минуту употребио 2.22 метафоре мање, што је, с обзиром на разлику у трајању преноса очекивано. За детаљан приказ види *Табела 11*.

Истовремено и у једном и другом говору приметно је да се метафоре јављају у скупинама од 3 до 5, али исто тако, једнако као и у свакодневном говору, да постоје делови говора у којима се метафоре и метафорички концепти уопште не појављују (види **2.5.8.а, 4.2.1.а и 4.2.2.а**).

Сходно свему наведеном, посматрано кроз призму употребе метафоричких концепата, као и изворних домена, те фреквенцији и густини употребе метафоре и метонимије у говору за време преноса спортских садржаја, и поред незнатних разлика, можемо закључити да су коментари спортских догађаја на српском и италијанском веома блиски.

Табела 11

Целина	Број речи	Број метафора	Број метафора на 1000 речи	Трајање ефективног говорења	Број метафора/минут
Коментар бр. 1	4724	272	57.58	0:31:37	12.56
Коментар бр. 2	6276	290	46.21	00:41:07	7.05
Коментар бр. 3	8223	336	40.86	0:53:00	6.34
Коментар на српском	10953	707	64.55	1:08:21	10.34

5. ЗАКЉУЧАК

У овом, последњем поглављу, изнећемо рекапитулацију налаза из нашег истраживања те извести опште закључке у вези са постављеним циљевима и полазним хипотезама. Затим ћемо изнети смернице за неке од могућих будућих истраживања.

5.1 Рекапитулација

На почетку овог истраживања поставили смо три основна циља. Први циљ нашег истраживања био је да испитамо који метафорички концепти су заступљени у говору италијанских телевизијских спортских коментатора. Анализом три снимка коментара тениских мечева емитованих на италијанским телевизијским спортским каналима утврдили смо да су у говору спортских коментатора на телевизији, присутни сви метафорички концепти које проналазимо у свакодневном говору, те да се на основу броја примера, по заступљености издвајају два концепта.

Према броју примера које смо пронашли у анализираним коментарима, први је метафорички концепт МЕЧ ЈЕ РАТ, који истовремено посматрамо и као структурну метафору с обзиром да се на основу ње изводи низ других метафора. Овај концепт захваљујући друштвено-историјском контексту, укореењен је у чињеници да су се први спортисти у историји, заправо такмичили у војним вештинама. Управо због тога у укупном збиру метафора, тај метафорички концепт је и најприсутнији. У највећем броју примера које смо идентификовали кроз концепт те структурне метафоре која за изворни домен има рат, као најчешће коришћене изразе регистровали смо глаголе који подражавају унутрашњу структуру рата: *vincere* (победити) и *perdere* (изгубити), као и именицу *vittoria* (победа) и *vincitrice* (победница) те придев *vittorioso* што је и очекивано с обзиром да су победа и пораз саставни елементи сваке конфронтације, односно сукоба. Поменути метафорички концепт, такође смо идентификовали и кроз употребу речи које се уско везују за ратовање или ратне вештине, па смо у великом броју примера наишли на употребу: *conquistare* (освојити), *battere* (испребијати, победити)³⁵³ *diffendere* / *difesa*

³⁵³ Zingarelli, 1997 : 207; Клајн, 2005 : 359

/ *difensivo* (одбранити / одбрана / одбрамбени), *battaglia* (битка), *attacare/attacco* (напасти/напад), *lotta/lottato* (борба, окршај³⁵⁴), *devastante* (рушилачки, девастирајући), *sconfitta* (пораз), *vendicarsi* (осветити се), *annulare* (поништити). Осим тога, исту структурну метафору идентификовали смо, у мањем броју, и кроз употребу следећих речи: *trionfo* (тријумф), *avversaria* (противница) и др.

Други тип метафоре који је нешто мање од метфоре МЕЧ ЈЕ РАТ заступљен у анализираним коментарима јесу метафоре садржатеља. Употреба овог типа метафоре је у складу са чињеницом да коментатори анализираних тениских мечева користе велики број израза који омогућују да физичке, али и апстрактне појмове посматрамо и као неку врсту садржатеља, односно посуде.

У говору италијанских спортских коментатора на телевизији приметно је и присуство метонимије, коју смо идентификовали у знатно већем броју примера од уобичајеног. У највећем броју примера које смо пронашли приликом анализе коментара, сходно концепту метонимије према којем се назив једног ентитета употребљава са циљем да се означи други ентитет који је са њим у некој логичкој вези, идентификовали смо основни метонимијски концепт ДЕО ЗА ЦЕЛИНУ. Употреба управо тог метонимијског концепта је у уској вези са потребом спортских коментатора да свој језик, из стилских разлога, обогате синонимима, али и због језичке економије у неким случајевима, те их и највећем броју користе за именовање како претходних турнира на којима су учествовали такмичари, тако и градова и земаља у којима се турнири играју кроз концепт град или чак име терена или спортског комплекса за турнир. Осим тога, кроз исту призму је присутно и коришћење метонимијског принципа НАЦИЈА ЗА ПОЈЕДИНЦА, приликом говорења о самим такмичарима.

Учили смо и одређени број метафора које су сложене и комбиноване, а међу њима има и метафора које су међусобно испреpletене како би се сам језик коментатора обогатио.

Анализом коментара тениских мечева емитованих на телевизијским каналима у Италији, открили смо и незанемарљив број просторних метафора. С обзиром да је један од основних ставова когнитивиста да су наши основни концепти махом засновани на основу једне или више просторних метафора (Lakoff & Johnson, 2003 : 24) чији су

³⁵⁴ Клајн, 2005 : 426

темељи у нашем основном физичком искуству, присуство великог броја примера просторне метафоре је очекивано.

Анализом метафора, метафоричких концепата и различитих типова метафоре у говору италијанских спортских коментатора, закључили смо да су присутни сви метафорички концепти које проналазимо и у свакодневном, неформалном говору, те смо потврђивањем полазне хипотезе у вези са метафоричким концептима присутним у говору италијанских спортских коментатора, испунили први циљ овог истраживања.

Као други циљ овог истраживања поставили смо проверу у којој мери је употреба метафоре присутна у говору спортских коментатора на телевизији у Италији, те смо као полазне хипотезе одлучили да проверимо 1) да ли је говор спортских коментатора који пренос раде сами, према густини метафоре, сличнији говору професора на предавању него свакодневном говору, 2) је ли у случају када спортски садржај коментарише двоје коментатора сходно присуству метафоре такав коментар близак свакодневном, обичном говору и 3) да ли се и у говору спортских коментатора једнако као и у свакодневном говору метафора најчешће јавља у скупинама.

Да бисмо проверили разлике између коментара када пренос ради један коментатор, у односу на пренос који ради двоје коментатора, прво смо проверили постоје ли разлике у основној структури самог преноса. Анализом смо закључили да је основна структура преноса у оба случаја иста: постоји нека врста увода којим коментатори најављују меч, и у сва три анализирана коментара тај увод је прилично кратак. У том сегменту коментатори по правилу представљају учеснике меча који коментаришу, тако што махом износе њихове биографије, као и учинак на турниру који коментаришу пре меча који треба да почне. Када такмичари изађу на терен, коментатори прате игру и коментаришу дешавања на терену, пратећи ток игре. У паузама када такмичари мењају стране, коментатори или анализирају оно што су гледали до тог тренутка, или користе прилику да пренос обогате још неким детаљима из спортских биографија такмичара. На два анализирана снимка, телевизијски пренос је завршен по самом завршетку игре, док је на једном снимку емитована и додела пехара са победничким говорима. Тај сегмент смо искључили из анализе јер у том делу коментатори прате протокол церемонија и говоре финалисткиња и осталих званичника.

Када погледамо сегментоване податке за деонице меча можемо да приметимо да је број употребљених метафора скоро једнако распоређен и да зависи од самог коментатора. Због чињенице да је структура коментара спортских догађаја које смо анализирали, идентична у оба различита случаја, разлику у броју употребљених језичких израза са метафоричким значењем тражимо у самом коментару.

Наиме, када само један коментатор коментарише меч, он се обраћа непознатој публици са којом нема директну комуникацију, те осим што са њима дели неку врсту заједничког друштвеног искуства (Gergen & Gergen, 2000 :1025) кроз контекст меча који преноси, и због тога је његов/њен коментар, заправо по форми „монолог или дијалог на сцени“ (Ferguson 1983 :150). Управо због тога, према подацима које смо добили истраживањем говора телевизијских коментатора у Италији када пренос ради један коментатор по броју коришћених метафора ближи је академском дискурсу, него свакодневном, разговорним језику. У нашем истраживању пронашли смо да је коментатор на 1000 изговорених речи употребио 57.58 језичких израза са метафоричким значењем што је, према до сада спроведеним истраживањима скоро једнако као и у говору професора на предавању, с обзиром да је у говору професора детектовано око 60 метафора на 1000 речи (Cameron, 2008 : 199).

Основна разлика у говору спортских коментатора настаје када неки спортски садржај коментарише двоје коментатора јер тада коментатори, иако се обраћају истој публици која је неограничена, анонимна, недиференцирана са културног и социјалног становишта (Masini, 2003 : 12), заправо имају саговорника са којим, за разлику од публике, имају међусобну директну комуникацију, иако се исторемено и даље обраћају истој телевизијској публици. Управо због тога говор спортских коментатора се готово изједначава са свакодневним говором чије су основне карактеристике да је „имплицитан, зависан од контекста, ангажован, лексички оскудан, интерактиван, слабо структуриран и да обрађује много различитих тема“ (Kaal, 2012 : 44). Када пренос ради двоје коментатора, управо због могућности директне комуникације, они могу да се међусобно допуњују и међусобним разговором, коментар преноса учине „динамичним и забавним што повећава ужитак праћења спорта преко телевизије“ (Радовић, 2010).

Иако је основни задатак телевизијских спортских коментатора да највише пажње треба да обрате на атмосферу и дешавања на терену, на корпусу који се састојао из снимака три различита преноса, у којима трајање ефективнг говорења коментатора није

драстично различито, а од којих је један пренос радио само један коментатор, док је преостала два меча коментарисало двоје коментатора, примећујемо да је у случају када пренос ради двоје коментатора, динамика говора која се огледа у повећаном броју турнуса, који више нису условљени само дешавањима на терену, већ и чињеницом да коментатори више не морају да коментаришу меч у форми монолога, приметно интензивнија. Лични стил коментатора такође има важну улогу јер, због природе медија који укључује и визуелну компоненту, коментатори могу понекад за време трајања мечева и да направе дуже паузе у говору како би пренос обогатили тиме што ће да дозволе да „слика говори сама за себе“ (Радовић, 2015 : 13). На корпусу нашег истраживања, такође смо приметили и да када пренос ради један коментатор паузе у говору прави махом за време трајања самих поена, док у највећем броју случајева говори за време пауза у игри. Са друге стране, у случајевима када пренос ради двоје коментатора, приметно је да њихова међусобна конверзација није ограничена само на паузе у игри, већ и да вема често говоре и за време трајања поена. Управо у томе видимо и разлог већег броја речи и нешто већим трајањима ефективног говорења.

Самом чињеницом да је у случају када пренос ради двоје коментатора повећан и број турнуса, као и да је структура језика сличнија разговорном језику, опада и број метафора. Тако у два анализирана снимка на којима меч коментарише двоје коментатора, примећујемо да је број језичких израза са метафоричким значењем значајно мањи у односу на говор једног коментатора. У једном мечу коментатори су на 1000 речи употребили 40.86 израза са метафоричким значењем, док су у другом мечу двојица коментатора на сваких 1000 изговорених речи употребили 46.21 израза са метафоричким значењем. Разлика у броју употребљених метафора у говору двоје коментатора у односу на пренос са само једним коментатором од, у просеку 14.05 метафора употребљених на 1000 изговорених речи, јасно указује да је говор спортских коментатора, када двоје ради пренос, по том сегменту, у потпуности изједначен са свакодневним говором.

С обзиром да се у истраживањима гледаности као основна мерна јединица трајања неког емитованог садржаја сегментује у односу на један минут (Атијас-Ристић, 2014; Пругинић 2009 : 9; Nielsen Audience Measurement), у нашем истраживању се нисмо ограничили само на проверу броја употребљених метафоричких значења на текстуалној јединици од 1000 речи, већ смо проверили и присуство језичких израза са метафоричким значењем у временском интервалу од једног минута (Cameron, 2008 : 201; види **2.1.1**,

2.2.1 и 3.3). И у том сегменту нашег истраживања на основу добијених података долазимо до истог закључка, тако што смо пронашли знатну разлику између те две врсте коментара спортских догађаја на телевизији. У случајевима када меч коментарише двоје коментатора детектовали смо употребу 6.34 метафоре по минути говорења у једном коментару, односно 7.05 метафора, у другом анализираном снимку, што нам у просеку даје 6.7 метафора у једном минути говора. Са друге стране, број језичких израза са метафоричким значењем у говору једног коментатора спортских садржаја, скоро је двоструко већи и износи 12.56 таквих израза у једном минути говора.

Камерон (2008 : 197) истиче склоност метафоре у говору да не буде уједначено распоређена, већ да се најчешће групише у скупинама од 3 до 5 или да је чак повремено из конверзације и потпуно одсутна. Ту особину метафора у говорном језику да се у скупинама јављају када се врши „интензивни интеракцијски рад у вези са општом сврхом дискурса“ (Cameron & Stelma, 2004), као и њихову подложност понављању и различитом формулисању (McCarthy, 1988), сходно одликама спонтаног говора, такође смо пронашли у анализираним коментарима. Присуство скупина метафора у говору италијанских спортских коментатора највише примећујемо у два, да их тако назовемо, „тематска“ случаја: Највећи број примера густог груписања метафора проналазимо у делу коментара који се односи на представљање учесника меча који коментаришу, приликом којег се износе њихове биографије, као и учинак на турниру који коментаришу пре меча који треба да почне. Други „тематски“ случај у којем проналазимо густо груписане метафоре јесу објашњења и анализе тактике, потеза и унутарпросторних односа на самом терену. Камерон (2008) такође наглашава и да се у говорном језику појављују периоди у којима метафора није присутна, у нашем истраживању говора италијанских спортских коментатора на телевизији регистровали смо и периоде говора у којима је метафора у потпуности одсутна.

Тиме смо потврдили полазне хипотезе у вези са бројем, густином метафора и њиховим груписањем у скупине, у случајевима када спортски садржај коментарише један у односу на случајеве када пренос ради двоје коментатора, те смо испунили и други циљ нашег истраживања.

Трећи циљ који смо поставили на почетку овог истраживања био је да проверимо да ли и у којој мери коментар спортских преноса захтева употребу спортске метафоре.

У анализираним коментарима на италијанском укупног ефикасног говорења у трајању од 2 сата 5 минута и 44 секунде, за време којих су коментатори сва три меча изговорили 19223 речи, и поред тениских термина који као и остали термини из домена спорта, између осталог могу да настају и метафором (Радовић, 2010 : 8), нисмо пронашли ниједну спортску метафору. Одсуство спортске метафоре у говору италијанских спортских коментатора сасвим је логично с обзиром да механизам тог типа метафоре представља коришћење домена спорта да би се објаснио неки други домен, односно спортске метафоре служе како би се аналогијом са ситуацијама или појавама из датог спорта, одн. домена спорта, описале ситуације и појаве у неком другом домену.

Потврђивањем полазне хипотезе у вези са изостанком спортске метафоре у говору италијанских спортских коментатора испунили смо и трећи циљ овог истраживања.

Сходно свему наведеном, можемо да закључимо да је говор италијанских спортских телевизијских коментатора по употреби метафоричких концепата, густини и фреквенцији метафоре, када спортски садржај коментарише двоје коментатора, веома близак свакодневном обичном говору. Са друге стране, према густини и фреквенцији метафоре, у случају да телевизијски пренос спортског догађаја коментарише један коментатор, говор спортских телевизијских коментатора ближи је академском дискурсу, односно говору професора на предавању.

5.2 Смернице за будућа истраживања

Као што смо у рекапитулацији констатовали, у говору италијанских спортских коментатора присутна је просторна метафора. Оно што смо нашим истраживањем детектовали јесте и подкатегија тог типа метафоре која одудара од основних принципа метафоре. Наиме, на пронађеним примерима то одступање се огледа у томе што је изворни домен просторне метафоре који представља физички свет, из којег се, супротно основним принципима метафоре, нека особина коју додељујемо пресликава на циљни домен који такође припада физичком свету. Иако се последњих година у психолингвистици разматрају ставови да метафора не мора да функционише на међудоменском пресликавању, већ да се метафоре заправо разумевају на основу категоризације, а не поређења (Glucksberg & Naught, 2006 : 363), у случајевима које смо идентификовали приликом истраживања, нисмо наишли на потврду ових ставова јер су те метафоре управо настале на основу поређења. Искључили смо и могућност да се ради о метонимији, код које се пресликавање ради у истом искуственом домену јер у овим случајевима недостаје предуслов сличности двају ентитета (тениска лоптица – терен, или потез – терен). У прилог теорији да се заиста ради о метафори иде и теорија структурног пресликавања, с обзиром да смо уочили дубоку односну структуру (Kaal, 2012 : 28) међу ентитетима.

Истраживања која би се бавила проблемом који смо уочили нисмо успели да пронађемо. Такође нисмо пронашли нити теорије које би објасниле на који начин долази до формирања метафора које функционишу унутар истог домена, који је физички и чулно сазнатљив, и које до проналаска бољег термина, пре почетка узбудљивог новог истраживања унутар поља просторних метафора, можемо назвати *унутарпросторним* метафорама.

ЛИТЕРАТУРА:

- Aitchison, J. (2012). *Words in the mind: An introduction to the mental lexicon*. John Wiley & Sons.
- Алексић, И. (2014). Појмовна метонимија у српском журналистичком дискурсу. Речи: Часопис за језик, књижевност и културу. Година VI, бр.7, 13-25
- Alfieri, G., (1997). Modi di dire nell'italiano di ieri e di oggi: un problema di stile colettivo. *Cuadernos de Filologia Italiana*, 4, 13-40.
- Атијас-Ристић, С. (2014). ПРОФИЛИ ГЛЕДАЛАЦА СПОРТА. Београд: Nielsen Audience Measurement - интерни документ.
- Autori vari, (2003), INTRODUZIONE ALL'ITALIANO CONTEMPORANEO. vol 2. La variazione e gli usi, Curato da: Sobrero, A. A., Gius. Laterza & Figli Spa, Roma-Bari
- Balboni, P. E. (2000). *Le microlingue scientifico-professionali: Natura e insegnamento*. Torino: UTET Libreria Srl.
- Barcelona, A. (2011). Reviewing the properties and prototype structure of metonymy. У: Barcelona, A., Benczes, R., & de Mendoza Ibáñez, F. J. R. (yp.), *Defining metonymy in cognitive linguistics: Towards a consensus view*. (Vol. 28). John Benjamins.
- Beccaria, G.L. (1973). *I linguaggi settoriali in Italia*. Milano: Bompiani.
- Blain, N. (2002). Beyond 'media culture': Sports as dispersed symbolic activity. *Sport in Society*, 5(3), 228-254.
- Brown G. & Yule, G (1983), *Discourse analysis*. Cambridge: Cambridge University Press
- Бугарски, Р. (1986): *Лингвистика у примени*. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.

- Warren, Beatrice, (1999). Aspects of referential metonymy. In Panther, K.-U., Radden, G. (Eds.), *Metonymy in Language and Thought*. John Benjamins, Amsterdam, pp. 121–138
- Gergen, M. M., & Gergen, K. J. (2000). *Qualitative Inquiry: Tensions And Transformations* (T. Handbook of qualitative research).
- Gibbs Jr, R. W. (2002). Psycholinguistic comments on metaphor identification. *Language and Literature*, 11(1), 78-84.
- Gibbs, R. W. (1994). *The Poetics of Mind: Figurative Thought, Language and Understanding*. New York: Cambridge University Press
- Gibbs, R.W., Jr. (Ed.) (2008). *The Cambridge handbook of metaphor and thought*. New York: Cambridge University Press.
- Gigerenzer, Gerd & Daniel G. Goldstein. 1996. “Mind as Computer: Birth of a Metaphor”. *Creativity Research Journal* 9(2-3). 131-144.
- Goossens, L., Pauwels, P., Rudzka-Ostyn, B., Simon-Vandenberghe, A. M., & Vanparrys, J. (1995). *By word of mouth: Metaphor, metonymy and linguistic action in a cognitive perspective* (Vol. 33). John Benjamins Publishing.
- Goossens, Louis (1990) *Metaphonymy: the interaction of metaphor and metonymy in expressions for linguistic action*. *Cognitive Linguistics* 1: 323–340.
- Grasso, J. (2011). *Historical Dictionary of Tennis*. Scarecrow Press.
- Dardano, Maurizio, Pietro Trifone, (1997), *LA NUOVA GRAMMATICA DELLA LINGUA ITALIANA*, Zanichelli editore Spa, Bologna
- Деановић, М. (1989). *Талијанско хрватски или српски рјечник*. Осмо издање. Школска књига. Загреб.
- Деановић, М. (1970). *Хрватско-српско – талијански рјечник*. Треће издање. Школска књига. Загреб.

- Delschen, Corinna & Sabine Fechner, (2002). Motivation and Theoretical Background. In Marcus Callies & Rüdiger Zimmerman, eds., *Cross-Cultural Metaphors: Investigating Domain Mappings Across Cultures*, 9-14. Marburg: Philipps Universität.
- Dijk, T.A. van (1977): *Text and context: Explorations in semantics and pragmatics of discourse*. Longman, New York.
- Драгићевић, Р. (2005.) *Метафтонимија*. Научни састанак слависа у Вукове дане 34(3), 185-191
- Драгићевић, Р. (2007). *Лексикологија српског језика*. Београд: Завод за уџбенике
- Drew, P., & Holt, E. (1998). Figures of speech: Figurative expressions and the management of topic transition in conversation. *Language in society*, 27(4), 495-522.
- Evans, V., & Green, M. (2006). *Cognitive Linguistics: An Introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Zingarelli, Nicola, (1997), *VOCABOLARIO DELLA LINGUA ITALIANA*, dodicesima edizione, a cura di Miro Dogliotti e Luigi Rosiello, Zanichelli editore Spa, Bologna
- Jacobson, R. (1960) *Closing statement: linguistics and poetics*. In T. Sebeok (ed.), *Style in Language* Cambridge, MA: MIT Press, 350-77.
- Johnson, M. (1987). *The body in the mind*. Chicago: University of Chicago Press
- Kaal, A. A. (2012). *METAPHOR IN CONVERSATION*. Oisterwijk: Uitgeverij BOX Press.
- Клајн, И, (2005), *ИТАЛИЈАНСКО-СРПСКИ РЕЧНИК*, Нолит, Београд
- Клајн, И. (2007). *Велики речник страних речи и израза*. Прометеј.

- Кликовац, Душка (2004), МЕТАФОРЕ У МИШЉЕЊУ И ЈЕЗИКУ, Чигоја штампа,
Београд
- Koller, Veronika. 2004. Metaphor and gender in business media discourse: A critical
cognitive study. Basingstoke and New York, NY: Palgrave Macmillan.
- Kövecses, Zoltán, (2010), МЕТАФОР. A PRACTICAL INTRODUCTION, Second
Edition. Oxford University Press, Oxford.
- Лакић, И. (1999). АНАЛИЗА ЖАНРА: Дискурс језика струке. Подгорица:
Универзитет Црне Горе: Институт за стране језике.
- Lakoff, G. & Johnson, M. (1999). Philosophy in the flesh: The embodied mind and its
challenge to western thought. New York: Basic Books.
- Lakoff, G. & Turner, M. (1989). More than cool reason: A field guide to poetic metaphor.
Chicago: University of Chicago Press
- Lakoff, G. (1987). Women, fire and dangerous things: What categories reveal about the
mind. Chicago: University of Chicago Press.
- Lakoff, G., & Johnson, M. (2003). METAPHORS WE LIVE BY. Chicago: University of
Chicago.
- Lakoff, G., & Turner, M. (1989). MORE THAN COOL REASON. A FIELD GUIDE TO
POETIC METAPHOR. Chicago: The University of Chicago Press.
- Lawler, P. A. (2010) CELEBRITY STUDIES TODAY, Society, November 2010,
Volume 47, Issue 6, pp 419-423
- Lefever K, Van Rompuy B (2009) Ensuring access to sports content: 10 years of EU
intervention. time to celebrate? J Media Law 2:243–268
- Lefever, K. (2012). Sports/Media Complex in the New Media Landscape. In *New Media
and Sport* (pp. 7-30). TMC Asser Press.

- Levinson, S. (1983) *Pragmatics*. London. Longman
- Low, G., & Cameron, L. (Eds.). (1999). *Researching and applying metaphor*. Cambridge University Press.
- Masini, A. (2003). L'italiano contemporaneo e la lingua dei media. In Bonomi I., Masini A, Scotti Morgana S, *La lingua italiana e i mass media*, vol 24
- Menduni, E. (2006). Lo sport come officina della simultaneità radiotelevisiva. in *Comunicazioni sociali*, Anno XVIII, Nuova serie, n. 1, Gennaio-aprile 2006, pp. 71-77
- Модерц, Саша, (2004), ГРАМАТИКА ИТАЛИЈАНСКОГ ЈЕЗИКА, Морфологија са елементима синтаксе, Удржење наставника италијанског језика, Београд
- Morris, B. S. (1994). Authorship of Metaphoric Imagery in „Live“ Television Sportscasts. *Images in Language, Media, and Mind*. Roy Fox, ed. Urbana, IL: National Council of Teachers of English.
- Murmann, J., Surmaj, P. (2015). La peculiarità del linguaggio giornalistico sportivo in base all'analisi degli articoli della Gazzetta dello Sport. *Italica Wratislaviensia*, 6, 197–216. DOI: <http://dx.doi.org/10.15804/IW.2015.06.12>
- McCanney & Kenneth J. Gergen. (2000). *Qualitative Inquiry: Tensions and Transformations*. *Handbook of qualitative research 2*: 1025-1046.
- McCarthy, M. (1988). Some vocabulary patterns in conversation. *Vocabulary and language teaching*, 181-200.
- Nielsen Audience Measurement (2014), ПРОФИЛИ ГЛЕДАЛАЦА СПОРТА (ОД 01. АПРИЛА 2013. ДО 01. АПРИЛА 2014), интерни документ Nielsen Audience Measurement, Београд
- Опћа енциклопедија. (1977 - 1982). Свеске 1 – 8. Југославенски лексикографски завод.

- Palmatier, R. (1989). *Sports talk: a dictionary of sports metaphors*. Westport, Conn.: Greenwood Press.
- Panther, K.U., & Radden, G. (eds.) (1999). *Metonymy in Language and Thought*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins.
- Panther, K. U., & Thornburg, L. L. (Eds.). (2003). *Metonymy and pragmatic inferencing*. John Benjamins Publishing
- Panther, Klaus-Uwe & Linda L. Thornburg. (2007). *Metonymy*. In Geeraerts & Cuyckens, 236-263.
- Partee, Barbara H. (1995). *Lexical Semantics and Compositionality*. In Lila Gleitman & Mark Liberman, eds., *Invitation to Cognitive Science, Vol. 1: Language*, 2nd edn. 311-360. Cambridge MA: MIT Press
- Пешић, Ј. (1997). *Анализа дискурса и њен однос са психологијом*. *Психологија*, 30(3), 263-278.
- Pollio, H. R., & Barlow, J. M. (1975). *A behavioural analysis of figurative language in psychotherapy: One session in a single case-study*. *Language and Speech*, 18 (3), 236-254.
- Половина, В. (1987). *ЛЕКСИЧКО СЕМАНТИЧКА КОХЕЗИЈА У РАЗГОВОРНОМ ЈЕЗИКУ*. Београд: Филолошки факултет.
- Pragglejaz Group. 2007. *MIP: A method for identifying metaphorically used words in discourse*. *Metaphor and Symbol* 22(1). 1–39.
- Proietti, D. (1993). *Premessa. Parole sullo sport: il linguaggio delle cronache sportive*. In: D. Proietti (a cura di), *La lingua in gioco. Linguistica italiana e sport (1939–1992)* (pp. 6–10). Roma: Pellicani.
- Пругинић, Ј. (2009). *ТВ СЦЕНА ИЗ УГЛА АНАЛИТИЧАРА*. Београд: интерни документ РТВ Пинк.

- Radden, G. & Kövecses, Z. (1999). Towards a theory of metonymy. In: K-U. Panther & G. Radden (eds.) *Metonymy in Language and Thought* (pp. 17–60). Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins.
- Радовић Н. (2015): „Улога језика и осталих елемената у спортским коментарима на телевизији: ставови и очекивања гледалаца и спортских коментатора“. *CASCA - Часопис за друштвене науке, културу и уметност*, Број 4, UDK: 811.163.41'38
- Радовић, Н. (2010). *Стручни језик: језик италијанских спортских новинара*, мастер рад. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду - необјављен.
- Радовић, Н. (2013): „Постају ли особе са статусом селебритија друштвена група?“. *Комуникација и култура online*, Година 4, број 4, стр. 265-284 - UDC 316.7:316.35
- Расулић, К. (2010). Аспекти метонимије у језику и мишљењу. *Theoria*, 53(3), 49-70.
- Real, M. (1998) *MediaSport: technology and the commodification of postmodern sport*, in L. Wenner (ed.) *MediaSport*. London: Routledge
- Reddy, M. (1979/1993). The conduit metaphor. In: A. Ortony (ed.). *Metaphor and thought: Second edition*, 164-201. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rees, van, M.A. (2007), DISCOURSE ANALYSIS AND ARGUMENTATION THEORY: THE CASE OF TELEVISION TALK, *Journal of Pragmatics* 39, pp 1454-1463
- РМС: РЕЧНИК СРПСКОГА ЈЕЗИКА; редиговао и уредио др Мирослав Николић. Измењено и поправљено издање. Матица српска, Будућност, Нови Сад (2011)
- Rowe, D. (2003). *Sport, Culture & Media: The Unruly Trinity*. McGraw-Hill Education (UK).

- Rowe, D. (2004) *SPORT, CULTURE AND THE MEDIA: THE UNRULY TRINITY* (second edition), Open University Press, Maidenhead, UK
- Rubin, M. (2000). *Nonlinear-A Field Guide to Digital Video and Film Editing*. Triad Publishing Company.
- Ruiz de Mendoza, F.J. (2000). "The role of mappings and domains in understanding metonymy". In Barcelona, A. (Ed.) *Metaphor and Metonymy at the Crossroads*. Berlin/New York: Mouton de Gruyter, 109-132.
- Ruiz de Mendoza Ibáñez, F. J., & Masegosa, A. G. (2011). Going beyond metaphonymy: Metaphoric and metonymic complexes in phrasal verb interpretation. *Language Value*, (3), 1-29.
- Савић, С. (1993): Дискурс анализа. Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, Нови Сад.
- Серл, Џ. (1991): Говорни чинови: Оглед из филозофије језика [превела Мирјана Ђукић], Нолит, Београд
- Станојчић, Живојин (2012). Граматика српског језика за гимназије и средње школе. Београд: Завод за уџбенике
- Стевић, С. (1997). *Анализа конверзације*. Београд: Филолошки Факултет.
- Schiffrin, D. (1994). *APPROACHES TO DISCOURSE*. Oxford UK & Cambridge USA: Blackwell.
- Schiffrin, D., Tannen, D., & Hamilton, H. (2003). *The handbook of discourse analysis*. Malden, MA, Blackwell
- Semino, E. & Masci, M. (1996). Politics is football: metaphor in the discourse of Silvio Berlusconi in Italy. *Discourse Society*, 7, 243-269.
- Steen, G. (2007). *Finding metaphor in grammar and usage: A methodological analysis of theory and research* (Vol. 10). John Benjamins Publishing.

- Steen, G. (2007a). Finding metaphor in discourse: Praggeljaz and beyond. *CULTURA, Lenguaje Y Representación / Culture, Language And Representation. Revista De Estudios Culturales De La Universitat Jaume I / Cultural Studies Journal Of Universitat Jaume I. ISSN 1697-7750. VOL. V, pp. 9-25*
- Steen, Gerard J., Aletta G. Dorst, Berenike Herrmann, Anna A. Kaal, Tina Krennmayr, (2010), *METAPHOR IN USAGE*, Amsterdam: Cognitive Linguistics 21-4, 757-788
- Steen, Gerard J., Dorst, Alette G., Herrmann, J. Berenike., Kaal, Anna, Krennmayr, Tina, and Pasma, Trijntje. (2010a). *A METHOD FOR LINGUISTIC METAPHOR IDENTIFICATION: FROM MIP TO MIPVU*. Vol. 14 Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing.
- Stubbs, M. (1983) *Discourse analysis*. Chicago. University of Chicago Press.
- Sweetser, E. (1990). *From etymology to pragmatics: Metaphorical and cultural aspects of semantic structure*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tabakowska, Elzbieta, 2005, *Gramatika i predočavanje: Uvod u kognitivnu lingvistiku*, Zagreb, FF Press.
- Tannen, D., Schiffrin, D., & Hamilton, H. (2015). *THE HANDBOOK OF DISCOURSE ANALYSIS*. John Wiley & Sons.
- Терић, Г. (2009). *Синтакса италијанског језика*. Београд: Филолошки факултет.
- Тошовић, Б. (2002). *ФУНКЦИОНАЛНИ СТИЛОВИ (Funktionale Stile)*. Graz: Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität
- The Oxford-Duden Pictorial Italian and English Dictionary (1995), Clarendon Press, Oxford
- Thornburg, E. G. (1995). Metaphors matter: How images of battle, sports, and sex shape the adversary system. *Wis. Women's LJ*, 10, 225.
- Fairclough, N. (1989) *Language and power*. London: Longman

- Fasold, R. (1990) *Sociolinguistics of Language*, Oxford: Blackwell
- Ferguson, C. A. (1983). *Sports Announcer Talk: Syntactic aspects of Register Variation* (T. Sociolinguistic Perspectives: Papers on language in society). (T. Huebner, Ur.) New York: Oxford University Press.
- Филиповић, Р (1970) Енглеско-хрватско-српски рјечник. 5. издање, Зора, Загреб
- Halliday, M. A. K. (1978). *Language as Social Semiotic*. London: Edward Arnold.
- Heritage, J, (1998), John Heritage, 'CONVERSATION ANALYSIS AND INSTITUTIONAL TALK: ANALYZING DISTINCTIVE TURN-TAKING SYSTEMS' in S.Cmejrková, J.Hoffmannová, O.Müllerová and J.Svetlá (eds.) *Dialoganalyse VI (Volume 2) (Proceedings of the 6th International Congress of IADA - International Association for Dialog Analysis)*, Tübingen: Niemeyer: 3-17.
- Holt, Elizabeth and Drew, Paul (1988) *Complainable matters: the use of idiomatic expressions in making complaints*. *Social Problems*, 35 (4). pp. 398-417. ISSN 0037-7791
- Callies M. (2011). Widening the goalposts of cognitive metaphor research. – Callies M., Keller W.R., Lohöfer A. (eds.). *Bi-directionality in the cognitive sciences: Avenues, challenges and limitations*. Amsterdam: 57–81.
- Cameron, L. (2003). *METAPHOR IN EDUCATIONAL DISCOURSE*. London. Continuum
- Cameron, L. (2008). *METAPHOR AND TALK* (T. Cambridge Handbook of Metaphor and Thought). (R. Gibbs, Ur.) Cambridge: Cambridge University Press.
- Cameron, L. J., & Stelma, J. H. (2004). Metaphor clusters in discourse. *Journal of Applied Linguistics*, 1(2).
- Coates, Jennifer, (2004), *Women, Men and Language*. London: Longman, (3rd edition)
- Corradi Fiumara, Gemma. 1995. *The Metaphoric Process: Connections Between Language and Life*. London & New York: Routledge

- Corrias, P., Gramellini, M., & Maltese, C. (1994). 1994: colpo grosso (Vol. 12). Baldini & Castoldi.
- Corts, D. and Pollio, H. (1999) Spontaneous production of figurative language and gesture in college lectures. *Metaphor and Symbol* 14(1): 8–100.
- Cotter, C. (2003). Discourse and Media. U: Schiffrin, D., Tannen, D. & Hamilton, H. E. (eds.), *Handbook of discourse analysis*. Blackwell, 416-436.
- Croft, William & D. Alan Cruse. 2004. *Cognitive Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cruse, A. (2006). *Glossary of semantics and pragmatics*. Edinburgh University Press.
- Crystal, D., & Davy, D. (1969). *Investigating English Style*. London: Longman.

Електронски извори:

Adobe Systems, званична интернет страница, <https://www.adobe.com/>

Ana Ivanovic's Ajdes, снимак на друштвеној мрежи Јутјуб (YouTube):

https://www.youtube.com/watch?v=q_06-vokVgM

Angelique Kerber, званична интернет страница, <http://www.angelique-kerber.de/>

Apple Inc., званична интернет страница, <https://www.apple.com/>

Безбод савез Србије, званична интернет страница: <http://www.baseballsrbija.com/>

Bernard Tomic, званична интернет страница: <http://www.bernardtomic.com/>

Brisbane International, званична интернет страница:

<https://www.brisbaneinternational.com.au/>

Windows, званична страница компаније Мајкрософт (Microsoft) за оперативни систем,

<https://www.microsoft.com/en-in/windows/>

Women's Tennis Association, званична интернет страница, <http://www.wtatennis.com/>

Европска фудбалска унија, Лига шампиона, званична интернет страница такмичења,

<https://www.uefa.com/uefachampionsleague/>

International Olympic Committee, GLOBAL BROADCAST AND AUDIENCE REPORT,

Olympic Games Rio 2016,
<https://stillmed.olympic.org/media/Document%20Library/OlympicOrg/Games/Summer-Games/Games-Rio-2016-Olympic-Games/Media-Guide-for-Rio-2016/Global-Broadcast-and-Audience-Report-Rio-2016.pdf>

Maria Sharapova, званична интернет страница, <http://www.mariasharapova.com/>

Међународна тениска федерација, званична интернет страница:

<http://www.itftennis.com/>

Међународни олимпијски комитет, званична интернет страница:

<https://www.olympic.org/>

Milos Raonic, званична интернет страница: <http://www.milosraonicofficial.com/>

National Basketball Association, званична интернет страница: <http://www.nba.com/>

National Football League, званична интернет страница: <http://www.nfl.com/>

Nielsen Audience Measurement, званична интернет страница; преглед система мерења гледаности на територији Србије:

<http://www.agbnielsen.net/whereweare/dynPage.asp?hash=305397899f310738662f3066e33fbad5&crypt=N%B6%9D%A6%AC%92%AA%9A%AC%BE%8C%99%A0O%90%BE%9D%921%86v%B5%BC%C4%CE%D4%C0%D5%93%8D%93%C6%A7%A1%C01%8E%A8%9C%8C%AA%CF%60v%5D%B8%A3%A3%A7%A9%92%AC%9B%C0%9C>

Nielsen Media Research (2008), 'The Final Tally—4.7 Billion Tunes in to Beijing 2008 — More Than Two in Three People Worldwide', <http://blog.nielsen.com/nielsenwire/>

Отворено првенство Француске у тенису, званична интернет страница:

<http://www.rolandgarros.com/>

Отворено првенство Аустралије у тенису, званична интернет страница:

<https://ausopen.com/>

Regione Emilia-Romagna, званична интернет страница:

<http://www.regione.emilia-romagna.it/>

Regole di tennis (2018), Federazione italiana tennis, приступљено преко званичне интернет странице на:

<http://www.federtennis.it/PDF/REGOLE%20DI%20TENNIS.pdf>

Rules of Tennis (2018), International Tennis Federation, приступљено преко званичне интернет странице на:

<http://www.itftennis.com/technical/publications/rules/overview.aspx>

Sara Errani, званична интернет страница: <http://www.sara-errani.com/>

Тениски савез Србије, званична интернет страница: <http://www.teniskisavez.com/>

Tennis Campania, званична интернет страница Тениског савеза покрајине Кампанија,
<http://www.tenniscampania.net/>

The Merriam-Webster Dictionary and Thesaurus, званична интернет страница;
<https://www.merriam-webster.com/>

FIFA (2014), 2014 FIFA World Cup Brazil™ Television Audience Report, produced for FIFA
By Kantar Media, документу приступљено преко
[http://resources.fifa.com/mm/document/affederation/tv/02/74/55/57/2014fwcbraziltvaudiencereport\(draft5\)\(issuedate14.12.15\)_neutral.pdf](http://resources.fifa.com/mm/document/affederation/tv/02/74/55/57/2014fwcbraziltvaudiencereport(draft5)(issuedate14.12.15)_neutral.pdf)

Final Cut Pro, званична интернет страница програма: <https://www.apple.com/final-cut-pro/>

Фудбалско првенство Немачке, званична интернет страница такмичења,
<https://www.bundesliga.com>

Прилог 1

Транскрипт коришћен за пилот истраживање

Транскрипт финалног меча у мушкој конкуренцији на турниру Вимблдон 2014. године, емитованог на каналу Спортклуб, 06. 07. 2014.

Роџер Федерер - Новак Ђоковић

- T1:** Хиљаду осамсто седамдесет седме године године одржан је први Вимблдон када су у ствари учествовали само Британци, и када је Спенсер Гор победио Вилијама Маршала са три према нула и тако освојио тај први Вимблдон -- Могу да замислим колико је људима у то време футуристички звучало 2014. година, али ево сто тридесет и седам година касније и планета постоји а и тенис се игра, Вимблдон је синоним постао за тенис -- и у овом финалу састаће се Новак Ђоковић и Роџер Федерер
- T2:** Традиционално, на путу до терена пролазе кроз ходнике и преко једне пасареле, ево, дакле, погледајте какво је то интересовање и сваки могући тренутак се ухвати -- да би се видео чак и тај долазак на терен еэ двојице играча, двојице финалиста=сада ћете можда видети доле еэ гомилу људи=сада би требало да прођу преко једне пасареле која је, заправо, један мостић -- и да можда и отпоздраве навијачима, мада су у принципу веома фокусирани на наравно оно што се дешава, али, ево, то је та традиција невероватна на Вимблдону. Дакле, све је испрограмирано, све је планирано, све се тачно зна. Сваки корак од свлачионице па до самог централног терена
- T3:** Синоћ сам гледао британску државну телевизију која је сјајно најавила овај дуел са песмом групе *Simply red* еэ *If you don't know me by now* што би у онако слободнијем преводу значило ако ме до сада ниси упознао никад и нећеш=зато што ће ово бити 35 међусобни меч између Роџера и Новака -- што се тиче Швајцарца, заиста, ово је његова дневна соба малте не. Седам пута до сада освајао је трофеј, а и Ђоковић се навикао већ богами, лагано на ова финала. Трећи пут у последње четири године одлучује о победнику овог такмичења -- За који секунд на терену, први и четврти носилац на овом турниру.
- T4:** Публика устаје на ноге, велико поштовање исказују двојици тенисера. Будите спремни на то да ће Роџер Федерер имати далеко већу подршку са трибина зато што је изузетно омиљен у овом делу света. Ја -- мислим да ће чак публика навијати малте не истим интензитетом за њега као и прошле године када је домаћи тенисер био Енди Мареј и:: Роџер то, наравно, брло добро зна и стално напомиње како се у Лондону осећа као код куће. Човек који је освојио седам пута турнир и ако данас победи, онда ће бити играч који је у историји тениса најчешће побеђивао на Вимблдону=осам пута, нико то до сада није урадио. Јесте урадио Пит Сампрас, јесте урадио још један човек, Вилијам Реншо, међутим, то је било у време када није то било тако тешко, тако да кажем одбрани Вимблдон, зато што је победник наредне године играо само један меч, односно бранио титулу --

Овај млади господин се зове Нејтан Балимор и долази из Инвернеса из Шкотске. На његовој мајници пише Акција за децу Шкотске, акција коју је и започео Енди Мареј који је освојио прошлогодишњи Вимблдон. У питању је фондација која се бави: подршком оним најугроженијим дечацима и девојчицама у Шкотској.

- T5:** Судија је Џејмс Кјотавонг=велика част за обог судију који је чак и млађи од Роџера Федерера, а који ће, ето, судити своје прво велико Грен слем финале. Ендрју Церед је такође ту поред -- главни судија овог турнира
- T6:** Прескочио је уобичајену процедуру Џејмс Кјотавонг=дакле све се зна, све је јасно=знамо за челенце, знамо да се треба чувати траве и тако даље, а за оне сујеверне навијаче Ђоковића добро је што ће Новак први сервирати -- јер, ако се не варам свих шест претходних мечева које је одиграо ове године на Вимблдону, Новак је започео својим сервисима. -- ва велика ривала тридесет и пети пут један против другог, са тим што, интересантно, само су једном до сада играли на Вимблдону -- а то је било две хиљаде дванаесте године када је Федерер победио са три према један у полуфиналу и само су једном играли финале Грен слема, а то је било у Њујорку, дакле на Ју-Ес Опену две хиљаде седме године -- када је у три сета победио -- Роџер Федерер.
- T7:** (нвб.) Дакле може да се каже финале као из снова, али еэ да будемо реални, дакле, било која двојица из те такозване велике четворке да су на крају ушли у ово велико финале могло би да се каже да је исти такав сусрет, зато што: на глобалном нивоу посматрано: и да су Надал и Мареј, рецимо, ушли овде у финале, такође би било огромно интересовање=кад сам већ код тога, ово је прво финале грен слема још од две хиљаде девете године да у финалу нема ни Надала ни Мареја. И то, у ствари, само показује колико ова четворица, заиста, доминирају светским тенисом. Федереру су многи, и медији и назови стручњаци прогнозирали пензију још чак и пре неколико година, али Роџер ево игра ново финале и има прилику да освоји осамнаести пут неки Грен слем трофеј=наравно, по томе је већ на првом месту, од мушкараца убедљиво, а евентуално чак може да достигне и неке девојке које су успевале да чешће побеђују: ту пре свега мислим на Маргарет Корт која је двадесетчетири пута само у синглу освајала трофеј. Има облака, дакле, ноћас је доста падала киша, јутрос такође онако на махове, али... еэ и, ако буде падавина, наравно, кров је ту тако да неће бити проблема. Штефан Едберг, човек који: -- врло добро зна како изгледа радовати се на овом терену зато што је и сам два пута-- побеђивао, то је било крајем осамдесетих година и то оба пута у финалу добио тренера Новака Ђоковића, Бориса Бекера према томе -- какав је то само дуел двојице бивших асова који сада тренирају двојицу садашњих врхунских играча=поред Едберга, иначе, иза је Тоно Гоцик, овај господин еэ десно, између Лутија и еэ Едберга, човек који је дугогодишњи агент Роџера Федерера, а ево и Бориса Бекера који је три пута осјавао овај трофеј и још четири пута губио финале=кажем два пута од та четири пораза од управо овог човека=какви су то само мечеви били, ако се сећате, трава је тада на тим дуелима била другачије истрошена, дакле, тачно се видео пут којим играчи иду до мреже, дакле од основне линије па по средини до мреже није било траве, била је земља зато што се тада форсирао управо такав стил игре, дакле, сервис волеј -- било је врло атрактивно=тенис је поприлично еволуирао од тог времена. (нвб.) Ђоковић, дакле, покушава да освоји седму Грен слем титулу и на тај начин се изједначи са Џоном Мекинроом и Матсом Виландером који су по

седам пута освајали ове најчувеније турнире, али -- Ђоковић за мало да дође и до комплетног Грен слема, дакле, да на сваком од та четири највећа турнира тријумфије бар једном, међутим, тај Ролан Гарос му стално измиче и ево пре само месец дана изгубио је финале од Рафе Надала. Вимблдон је освојио две хиљадеједанаесте године када је у сјајном мечу победио Рафу Надала -- а:: јесте да онако не иде баш у последње време у тим Грен слем финалима зато што већ има три пораза за редом. Ево његовог пута до тог финала, дакле, против Штепанека је изгубио сет, против Чилића је изгубио два сета, дакле, без дилеме најтежи меч, пошто је губио са два према један, и против Димитрова, такође, није било лако трећи и четврти сет је добио у тајбреку:: уз много, много интересантних поена=па је чак и она меч лопта била, сећате се, погодио је врх мреже и тако освојио дуел=провео је на терну петнаест сати и девет минута што је скоро пет сати више него што је ње- његов данашњи противник т- ээ не:: верујем да ће та његова физичка спрема бити ээ озбиљан фактор осим уколико дуел не оде у пети сет=ако се не игра, рецимо, више од четири сата, онда би у том случају већ могли да разговарамо о хендикепу Новака Ђоковића. (нвб.) О овом човеку се већ одавно све зна и:: о свим тим његовим титулама које су бројне=ове године је Роџер Федерер освојио два трофеја и то:: прво у Дубаију и затим и у Халеу тако да, ево, четрнаест година за РЕДОМ Федерер осваја бар један трофеј и ээ седам пута Вимблдон, пет пута Ју-Ес Опен, Аустралију је освојио четири пута, и тријумфовао на Ролан Гаросу двехиљаде девете године када је добио Робина Содерлинга у финалу пошто је Швеђанин пре тога учинио велику услугу Федереру избацивши Рафу Надала. (нвб.) Видећете кога је и победио на путу до финала, Федерер па може да се каже да је то била шетња=дакле само против Вавринке је изгубио сет и провео је на терену десет сати и шеснаест минута, тако=да=кажем скоро пет сати мање него ээ Новак Ђоковић, и:: у тих пет мечева Федерер је изгубио само један једини гем на свој сервис= дакле од осамдесет и девет сервис гемова освојио је осамдесет осам и то -- баш, наравно, против Вавринке, против земљака, изгубио је тада сервис=дакле, сервира феноменално=уопште не сервира толико јако зато што нема потребе на трави, него му је висок проценат првог сервиса=е сада мислим да ће морати мало више да ризикује кад Новак преко пута мреже, зато што је у питању човек који, вероватно, има најбољи ритерн на свету. Џејмс Кјотавонг који је до сада највећу част имао двехиљаде тринаесте године на Ју-Ес Опену када је судио финале мушког дубла=МОЖДА мало протекција, наравно, у питању је британски судија=има и то мало везе, свакако. Ако смо могли да претпоставимо да че судити прво Грен слем финале то ће бити Вимблдон=али апсолутно одличан судија, према томе мислим да можемо бити мирни што се тога тиче и да ће све бити како треба=на крају крајева ту је „Соколово око“, ако нешто загусти -- Ево је краљевска ложа, али наравно има ту и крајева и принчева и многобројних спортиста и политичара -- и:: верујемо да ћемо:: током читавог овог преноса имати прилике да видимо:: све њих онако:: редом мање-више:: -- ево дакле:: за сада глумци, чини ми се, доминирају -- двојица, тројица глумаца=овај доњи ред је резервисан за краљевску ложу -- али лагано, како иде пренос тако ћемо имати прилику да натенане и крупно да видимо ко је све у тој ложи. За мен- за минут почиње

T8: Наравно, први у кадру принц Вилијам и Кејт Мидлтон -- који су били јако, јако тужни када је Мареј изгубио у четвртфиналу од Григора Димитрова=тако да нема Ендија Мареја у финалу су Новак Ђоковић и Роџер Федерер.

- T9:** Игра се у три добијена сета, први сервира Ђоковић. -- Идемо! -- Обећава први поен, петнаест ништа.
- T10:** И ови ударци Ђоковића ће бити страшно битни, дакле, колико ће моћи да буду дубоки јер знамо да Роџер не воли да одступа од линије -- тако да д- ако Новак буде лепо погађао дубоке лопте, Федерер ће имати тежак посао, да игра често и скоро полуволеје.
- T11:** Биће и овога.
- T12:** Није Едберг ангажован да би Роџера учио како да игра са основне линије=наравно, не го да би му пре свега дао више храбрости и (нвб.) можда мало више окуражио да чешће иде напред -- А Федерер, наравно, све зна и када је волеј у питању.
- T13:** Ево три поена се већ завршавају грешкама Федерера из бекенда, са тим што су две биле:: изнуђене, а једна неизнуђена. Ова сада.
- T14:** То је то. -- Добро је овако почети -- да се мало скрешу крила Федереру који воли тај његов чип-енд-чарџ, дакле да нападне противников сервис. Добро је што је Новак узео тај први гем иако је погодио само два од првих пет сервиса. -- Ево тих међусобних дуела=дакле:: -- три меча одиграна ове године, два добијена Федерер, један је добио Новак Ђоковић и таман стиже Федерера на ми- минус један -- а онда Роџер поново побегне. Тако да сада и даље, дакле, Роџер има предност од две победе.
- T15:** тридесет ништа.
- T16:** ЛЕПО! -- Други сервис ээ је био фантастичан, али је Новак то лепо вратио и онда није најбоље покрио мрежу на:: овом изласку Федерер, погледајте потпуно отворена дијагонала, тако да два пута већ добар пасингшот Новака Ђоковића -- тридесет петнаест.
- T17:** СЈАЈНО::!
- T18:** Тек су почели, тек су четири минута на терену, већ смо видели:: СВАШТА. Ко зна шта нас чека све данас. тридесет оба.
- T19:** ДА. То је, то је Роџеров шаблон -- на ђус страни поготово када је неизвестан резултат у гему скоро обавезно иде слајс сервис. (нвб.) Ево колико су претрчали до сада на турниру::=ово је невероватан податак, Ђоковић ПЕДЕСЕТ И ПЕТ посто више него Федерер -- додуше и:: као што рекох, пет сати дуже је био на терену.
- T20:** ДИВАН!
- T21:** Изједначење.
- T22:** Ето, поново исто, ПОТПУНО пресликан поен. И оно што је:: најзанимљивије=играч који прима сервис зна да ће ићи слајс -- и опет то -- Роџер погоди и снажно и прецизно -- и ту нема лека.

- T23:** Одлично је сервирао пре свега овај гем=погодио је шест од осам -- тако да је изједначио на један један=a=добро=је што је и у таквом једном гему Ђоковић дошао до разлке. (нвб.) Трава највише одговара Федереру -- то је човек који има највише титула у историји тениса на трави=укупно четрнаест, седам пута Вимблдон и седам пута Хале који му служи малтене увек као загревање за овај турнир. Тако је било и ове године када је победио Алехандра Фаљу у финалу.
- T24:** Одличан сервис, кик сервис:: -- који је онако ефектнији када се сервира са:: предност стране -- али је сада било сјајно=петнаест ништа.
- T25:** Челенц.
- T26:** Други сервис.
- T27:** Какав сервис! Зато што је видео Роџера који се извукао на лево и спрема да ретернира снажно. Ево са два одлична сервиса у Те линију Ђоковић добија два директна поена.
- T28:** (нвб.) Али не иде први сервис:: од осам је погодио два, од почетка меча.
- T29:** Четрдесет ништа.
- T30:** Иде ЛЕПО овај бекенд. Одличан почетак, два један води Новак Ђоковић.
- T31:** Одличан фохенд.
- T32:** Врло миран Новак на почетку меча.
- T33:** Ево -- када се шаљу мало краће лопте и када Федерер има времена да диктира темпо са основне линије, дакле, то је у разменама кључ. Ђоковићева дубина у тим базним ударцима.
- T34:** ээ сигурно најквалитетнији с::- бекенд смеч на свету има овај човек.
- T35:** Тако да, што се њега тиче нема много везе на коју страну -- играч покушава да га лобује.
- T36:** АУТ, каже Џејмс Кјотавонг -- линијски судија се није огласио али корекција оног у столици -- н- нема притужбе Ђоковић -- резултат је два два.
- T37:** После овог меча, наравно, знате, игра се и финале дубла, дакле Србија ће имати двојицу представника у финалу данас. Ненад Зимоњић и:: ээ Сем Стоусур из Аустралије која му је партнерка ове године ће играти против Мирњог и Чанг, Мирњи из Белорусије и Чанг из Кинеског Тајпеха. Са Мирњим Зимоњић се, наравно, добро зна
- T38:** играли дубл су заједно и освајали турнире. Али друга опција је била да Нестор игра у финалу са Кики Младеновић, али су изгубили. Петнаест ништа.
- T39:** Први ас у мечу:: припада Новаку Ђоковићу, који је:: интересансантн:: скоро невероватно, али одсервирао ВИШЕ асова него Федерер у ових првих шест мечева с::- седамдесет и четири према шездесет и девет -- рачунајући и овај сад.

- T40:** УФ УФ УФ::
- T41:** Четрдесет ништа.
- T42:** ЈАКО СИГУРАН НОВАК. Три два води Ђоковић.
- T43:** (нвб.) стодвадесетиосмо финале Вимблдона. Првих пет гемова без брејка. Ђоковић води против Федерера са три два Борис Бекер и Гебхард Фил Гриш који већ неколико година води рачуна о кондицији Новака Ђоковића.
- T44:** Прва дупла грешка у мечу.
- T45:** а Федерер је на читавом овом турниру направио само пет дуплих, дакле, у шест мечева, мање од ЈЕДНЕ у просеку.
- T46:** Једна дупла грешка али три сервис винера. Четрдесет петнаест.
- T47:** Е!
- T48:** Мислим да је ово већ четврти пасинг шот успешан Ђоковићев. Први из ритерна.
- T49:** Али зато другим сервисом осваја још један гем и изједначује на три три. Теже него Ђоковић узима сервис гемове Федерер пошто је изгубио до сада шест поена -- у три сервис гема=Ђоковић један, али -- тако се рачуна. Резултат је изједначен. Новак, наравно::, у ствари обратите пажњу на:: на=на терен прво да се дотакнемо тога, дакле, колико је ту земља попуцала као у пустињи ту око основне линије, али:: то је тако на Вимблдону. Сваке године, играчи то знају.
- T50:** Други Новаков ас. Дакле, ако Ђоковић победи први на свету али то је само -- не мала ствар, али оно што долази ако подигне победнички пехар. Не размишља о првом месту, само о трофеју.
- T51:** Јако, јако лепо.
- T52:** Тридесет ништа.
- T53:** Четрдесет ништа.
- T54:** Прва Новакова дупла грешка. А:: десета од почетка турнира, дакле, није страшно уопште. Четрдесет петнаест.
- T55:** Добија, добија размене Новак и добија гемове и даље, врло=врло сигурно::=води са четири ТРИ.
- T56:** Нова лопта за Федерера, четири три води Ђоковић.
- T57:** Први ас за Федерера
- T58:** Новак ФЕНОМЕНАЛНО чита за сада Федерерове ударце и:: -- СВАКИ ПУТ скоро када Роџер крене напред мора да:: -- призна поен противнику. ИЗУЗЕТНО сигурни пасинг шотови за сада, иако Федерер и даље у главном, напада на бекенд.

- T59:** Погађа три четвртине првог сервиса Федерер што је на трави изванредно и када то ради тешко је направити брејк.
- T60:** Иако не може бити бољи ретерн од овога. Четрдесет тридесет.
- T61:** ОПЕТ иде напоље овај форхенд. ИЗЈЕДНАЧЕЊЕ!
- T62:** НА ЛИНИЈУ!
- T63:** И добија овај гем Федерер.
- T64:** И даље иста прича као од почетка меча, дакле, Роџер теже узима, али узима -- сервис гемове, четири четири. Трибине пуне, наравно::, карте:: су се продавале као и обично код тапкароша по повећаној цени, пред почетак али морам да кажем ни близу као прошле године када је играо Мареј и када је пар карата достигао на црно вредност од неколико десетина хиљада фунти. Сада су многи чак и продавали карте када је Мареј изгубио у четвртфиналу разочарани што неће бити још једног Британца.
- T65:** Ништа петнаест.
- T66:** Они знају све и то, наравно, раде феноменално=каква демонстрација бекенд слајсова која на оваквој подлози има пун ефекат.
- T67:** Двадесетједан ударац, али:: сваки пут када:: поен буде дужи, то мало више::, бар по шаблону, више одговара Ђоковићу.
- T68:** Велики, велики промашај=добро. Мора да буде, наравно, и оваквих тренутака.
- T69:** Петнаест тридесет.
- T70:** ДОБА::Р!
- T71:** Новак погађа тачно половину првог сервиса, али када га погоди осваја скоро сваки поен. Десет од једанаест. тридесет оба.
- T72:** Ево још једног.
- T73:** Четрдесет тридесет.
- T74:** (нвб.) Још један ас. МАЛО теже него до сада, али можда је то и добро. Ђоковић осваја сервис гем и води са пет четири.
- T75:** Доста је било загревања. Идемо на оно право.
- T76:** Притисак је већи, Федерер сервира за освајање $\Theta\Theta$ за опстанак -- у првом сету. Пет четири Ђоковић.
- T77:** КАКАВ ретерн.
- T78:** У пертле Федереру.
- T79:** Ево зашто Иванишевић каже да овај човек има најбољи ретерн у историји тениса.

- T80:** Сада за МАЛО иза линије.
- T81:** СЈАЈНО!
- T82:** Лукав ритерн, креативан на мрежи. Ђоковић на два поена од сета.
- T83:** Сјајан, сјајан бекенд Федерера у сам угао терена.
- T84:** ФАНТАСТИЧНА размена, мислим -- грешка Ђоковића што није кренуо на мрежу после оне бекенд дијагонале.
- T85:** Четрдесет тридесет.
- T86:** Иде напоље.
- T87:** ОЗБИЉАН поклон. Изједначење.
- T88:** КАКО ИГРАЈУ ОВИ ЉУДИ ОВО ЈЕ НЕВЕРОВАТНО!
- T89:** Браво мајстори=ово има све услове да буде једно од оних епских финала.
- T90:** Предност Федерер.
- T91:** Узима Роџер овај гем=изједначује на пет пет=али је било врло узбудљиво и на петнаест тридесет Новак је имао два дуга поена, дакле, две размене које је до сада у главном добијао од почетка меча али су оба завршена грешкама Ђоковића из бекенда. Ово је била врло добра шанса да се направи брејк и да се узме сет.
- T92:** Ово је велики промашај Федерера јер је имао ТОЛИКО времена да се намести са форхендом -- и обично не греша ово. Ништа петнаест ЭЭ петнаест ништа.
- T93:** Ево још једну размену добија Роџер. На очеку меча ови ударци, ови поени су у главном припадали Новаку, сада у главном Роџеру. -- Оно што је, свакако, добро, да не буде сад са урекнем, али видите да нема проклизавања Ђоковића за сада као претходна два меча, поготово -- све је потпуно океј, дакле::
- T94:** можда је нешто рађено на патикама.
- T95:** Дobar сервис.
- T96:** И даље Новак када погоди први сервис можемо бити сигурни да ће освојити поен. Тринаест од четрнаест=ево деведесет и три посто.
- T97:** Греша.
- T98:** Тридесет оба.
- T99:** Требало му је то.
- T100:** Четрдесет тридесет.
- T101:** АУТ. Други сервис. Иначе прошли гем Ђоковића завршен је асом, али после смо:: видели помоћу хокаја да је био аут, али Федерер није тражио челенџ.

- T102:** За месец дана ће напунити тридесет три године али је и даље брз.
- T103:** Невероватно брз.
- T104:** АУ:: сада је Новак оштећен, сада он није тражио челенџ, а требало је -- гем би био готов.
- T105:** Али добро, имаће још једну прилику да га освоји. Његова предност.
- T106:** То је ДОБАР и сервис и бекенд, Ђоковић води са шест пет.
- T107:** Било је много облака, било је доста кише јутрос; сада је суво и врло пријатно за игру и све топлије, а то у принципу одговара Федереру јер што је време топлије то су услови за игру нешто бржи, а то је боље за Роџера. -- Шест пет Ђоковић први сет.
- T108:** То су све ситнице, тако мале:: ситнице међутим на овом нивоу такмичења и код оваквих професионалаца и те ситнице могу некада:: играти и кључну улогу. -- петнаест ништа
- T109:** Знате како, када Федерер сервира цео сет преко седамдесет пет посто првог сервиса на Вимблдону, онда је заиста успех доћи и до тајбрека.
- T110:** Какав ритерн! Лопта се вратила:: Роџеру брже него што је он послао тамо. Према Ђоковићу.
- T111:** Тридесет петнаест.
- T112:** Погледала га је срећа, мало Швајцарца::
- T113:** Четрдесет петнаест.
- T114:** Може ово да се закомпликује још увек. Четрдесет тридесет.
- T115:** Јефтино.
- T116:** Ништа, тај брек.
- T117:** Роберт, Роџеров отац. Федерер је:: у каријери -- освајао малтене дупло више тајбрекова него што је губио, међутим ове године:: однос је само дванаест десет, дакле, за његове стандарде не игра добро тајбрек.
- T118:** Мини брејк. Један нула Федерер.
- T119:** ШТЕТА. Дефанзиван је био Федерер, Новак је био тај који је диктирао темпо, и:: добро је отворио паралелу, али је погрешно. два нула.
- T120:** Три нула.
- T121:** То је само један мини брејк.
- T122:** У Бекерово време на репертоару нису били ваш ови драјв волеји -- то је више Моника Селеш увела у свет тениса.

- T123:** Добро. Три два. Е сад треба узети један од два наредна поена. Бар један.
- T124:** Четири два, на промену страна иде Федерер са два поена предности=оно што:: ээ БОЛИ у овом тренутку је то што уопште није освајао поене него је Ђоковић грешно. Дакле и те како је могло бити обрнуто за сада у тајбреку.
- T125:** У средини је мајка Роџера:: -- Линет -- наравно ту је и супруга Мирка
- T126:** Клинци су мали за тенис -- поготово -- ово двоје близанаца:: -- из друге гарнитуре.
- T127:** Коначно размену да добије НОВАК! -- Вратио се у тај брек. Четири три.
- T128:** Да не причам колико је важно да се добије овај први сет из толико ствари али и због толико разлика, а- али и оног сујеверног -- Ђоковић је деветнаест пута на Вимблдону играо меч у коме је добио тајбрек и добио свих деветнаест мечева.
- T129:** А сада Федерер грешно два слајса за редом. Четири четири.
- T130:** Пет четири Ђоковић.
- T131:** ФЕДЕРЕРОВ смеч је био храбар и:: за МАЛО у ауту. Пет пет.
- T132:** Сет лопта Ђоковић -- и то на његов сервис.
- T133:** Шест шест=још једном се мењају стране у тајбреку.
- T134:** Хтео је чип-енд-чарџ његов чувени. Сет лопта број два, на -- Роџеров сервис.
- T135:** У његовом стилу. Седам седам.
- T136:** Сет лопту сада има Федерер.
- T137:** ПОСЛЕ педесет једног минута Федерер узима први сет -- и то:: након Ђоковићеве грешке из бекенд паралеле која је ударац који му није функционисао данас. То је његов омиљени=а грешно је доста И:: помало и:: -- ето интересантно да се на тај начин и завршио=штета велика, наравно, поготову због оне сет лопте на шест пет када је Федерер погодио онај форхенд који је био тако=тако близу линије -- али да ће се играти још много тениса овде узбудљивог и да ништа није готово то је, наравно, јасно.
- T138:** Новак је освојио три поена више у првом сету, а ипак га је узгубио. Бекенд није радио најбоље=поготово та паралела=видели сте иначе колико је Ђоковић форсирао бекенд -- Федереру, дакле дијагонала је била боља, али те паралеле су биле проблем. Тако је био и последњи поен у овом мечу=у ОВОМ сету. Починје другим сервисом Роџера Федерера.
- T139:** И сад се изједначио са Новаком по броју асова.
- T140:** Тридесет ништа.

- T141:** Као на почетку меча, Новак пролази ове пасинг шотове=тридесет петнаест, неће клонути духом Новак то:: -- је потпуно сигурно::=али, требаће мало -- биће потребно мало времена да избаци онај први сет. -- Поготово ону сет лопту.
- T142:** ДИВНО!
- T143:** Тридесет оба.
- T144:** ЕВО ГА!, сет- ƏƏ, БРЕЈК лопта.
- T145:** ПРВА брејк лопта у мечу.
- T146:** Изједначење.
- T147:** ПРОлази Новак још једном!
- T148:** Најбоље ударце игра онда када Роџер није на мрежи.
- T149:** Брејк лопта број два.
- T150:** Могли сте да прочитате са усана „Молим те Боже“ -- врх мреже је можда --спасао Роџера.
- T151:** Уф=уф=уф=уф=уф, добро=добро, неће бити повреде али смо чак и чули узвик=узвик Новака Ђоковића -- поен је Роџеров=лопта је слетела на линију али -- никога то не занима=сви су гледали Новака.
- T152:** Лева нога је проклизала
- T153:** (нвб.) предност Федерер
- T154:** ДИВНО! ево га-- бекенд, əə=ако се сећате када је играо:: када су играли финале Индијан Велса ове године и у ТОМ мечу Ђоковић никако није могао да пронађе тај -- бекенд ту бекенд палалелу на почетку, али је био упоран, играо је даље и пронашао је тај ударац и после изгубљеног првог сета преокренуо и добио је меч.
- T155:** Добро је прочитао ово Федерер, није дирао волеј -- видео је да ће ићи напоље=предност Федерер
- T156:** Ипак узима Федерер први гем у другом сету јер боље игра ове важне поене.
- T157:** Пропушта шансе Новак. Имао је:: две сет лопте у првом сету и то једну на његов сервис, имао је сада две брејк лопте -- али за сада оне важне поене боље игра Федерер, А:: око тога се све врти. -- Против Симона је имао онај незгодан пад када је раме мало страдало, одмах су, наравно, снимци показали да је све у реду тако да ту нема проблема, а:: овде је лева рука могла евентуално да настрада.
- T158:** Одавно Новак није изгубио први сет на Грен слему=на овом турниру је добио с::вих ш::ест првих сетова=дакле у сваком мечу -- и на Ролан Гаросу није изгубио ниједан први сет Новак. Чак ни у финалу.
- T159:** Опет грешке из бекенда. Петнаест оба.

- T160:** Тридесет петнаест=још један добар сервис=штета=штета код оног резултата шест пет у тајбреку у првом сету што није погодио први сервис.
- T161:** Ево сада то иде лепо.
- T162:** Четрдесет петнаест.
- T163:** Врхунски је одсервирао сада ово Новак -- изједначио је на један један. -- Иначе ово је десети пут да Новак и роџер играју ФИНАЛЕ Грен слем турнира и:: ту Ђоковић има више успеха=од девет до сада одиграних Новак је добио ПЕТ, рачунајући и онај са Индијан Велса -- прошле године. -- ээ неко је затражио медикул ээ=односно доктора=вероватно је то Новак=претпостављам да је то рекао Кјотавонгу сад кад су мењали стране.
- T164:** Да ли је, можда, то последица оног пада? од малочас.
- T165:** Ево је бекенд паралела=дакле, Новак=иако је промашивао бројне ударце тог типа у првом сету=наставио је да их форсира=јер одатле црпи самопоуздање. -- Ако то иде -- онда му је то основ за:: смиреност=није рука у питању, нешто друго је.
- T166:** Мислим да је са десном ногом нешто.
- T167:** ДОбар=добар ритерн, ево нас на ништа тридесет.
- T168:** Петнаест тридесет.
- T169:** У једном моменту је, чини ми се, било чак и:: четири један у асовима за Новака, сада их има више Роџер=пет четири=тридесет оба.
- T170:** Зашто није наставио на мрежу после овог бекенда:: ушао ДУБОКО у терен и вратио се назад Новак.
- T171:** Четрдесет тридесет.
- T172:** Дивно!
- T173:** Какав меч гледамо=шездесет и пет минута врхунског тениса::=јучерашње женско финале је завршено МНОГО=мислим и са церемонијом је већ било готово после шездесет и пет минута након што је почео меч, како је Квитова почистила Бушар са терена.
- T174:** (нвб.) друга дупла грешка и:: трећа брејк лопта за Новака, И=у мечу и у овом сету.
- T175:** ИДЕ::!
- T176:** ПРОЛАЗИ пасинг шот=то је оно што функционише=први брејк у мечу прави Ђоковић. Води са два један.
- T177:** Дакле мала интервенција на левој нози Новака Ђоковића, ту негде у пределу зглоба -- на поновљеном снимку смо видели онај пад, из претпрошлог гема кад је та лева нога проклизала у тренутку=ту је дошло до неког мањег истегнућа=вероватно је све океј, Ђоковић сервира.

- T178:** Е, а ово се не виђа често. Федерер да падне -- то је ТАКО нетипично за њега.
- T179:** Њему је лева нога овде отишла и у главном се ти падови дешавају тамо где има мало више траве=дакле, око линије, али:: где је мало зеленије.
- T180:** ДОБА::Р! -- Тридесет ништа.
- T181:** Малочас је Новак направио брејк први пут у мечу, и:: одиграо, коначно, у ствари добио један тако важан поен јер их је до сада све губио у овом дуелу.
- T182:** Тако важно за играча који изгуби први сет да рано направи брејк на почетку следећег.
- T183:** Пети ас, четрдесет ништа.
- T184:** Четрдесет петнаест
- T185:** Е сада је већ потребан први сервис. Узима сада за кратко пешкир Новак, мало већи одмор, мада не сме бити дугачак јер је овде само двадесет секунди дозвољена пауза између поена, за разлику од на мастерсима где је двадесет и пет секунди.
- T186:** Три поена за сада за редом губи Новак, од четрдесет ништа:: мирних -- до изједначења.
- T187:** Интересантно колико један другом гађају форх- еэ=бекенде. -- БАШ форсирају ту страну.
- T188:** Предност Ђоковић.
- T189:** Изједначење.
- T190:** Три:: неизнуђене грешке више је направио Новак -- ОДАВНО није било винера из првог сервиса.
- T191:** ДОБРА ЈЕ!
- T192:** Спреман био Новак на овај волеј Федерера. ЈОШ ЈЕДАН пасинг шот=осми од почетка меча већ Новака. ТО иде одлично.
- T193:** Ово је сада већ пета гем лопта у овом гему.
- T194:** Изједначење.
- T195:** Ту су и представници политичког кора Швајцарске. Лево је министар спорта.
- T196:** Ипак је онај волеј=први волеј завршио:: вероватно само делом на линији. -- Федерер као да је у једном тренутку чекао да чује „аут“ и са задршком одиграо форхенд.
- T197:** Врло леп форхенд=оштра дијагонала и тешком муком, али ипак потврђен брејк од малочас. Ђоковић сада води са три према један. -- Иначе управо је завршен јуниорски сингл, еэ Ноа Рубин је победио Стефана Козлова=обојица момака су

Американци, дакле, ето, можда је од њих неко будућа звезда што, наравно, не мора да значи јер Федерер је, рецимо, један од само четворице играча који су освајали Вимблдон и у јуниорској и у сениорској конкуренцији.

- T198:** Роџерово закуцавање Новак је још и некако вратио, али не и други смеч. Петнаест ништа.
- T199:** Сада је добро затворио мрежу Роџер. Прочитао је пасинг шот Ђоковића=неке статистике кажу да чак осамдесет посто пасинг шотова иде у дијагонали -- Ово је било ала Пит Сампрас -- кога ће престићи по броју титула ако победи данас Федерер.
- T201:** (нвб.) Новак -- баш гађа овог момка испод судијске столице.
- T202:** Четрдесет ништа.
- T203:** Иначе Роџер је деведесет и осме освојио јуниорски Вимблдон и после тога је имао тешке године:: ээ пубертетске -- када није личио на себе. Тек је двехилјаде прве=друге почео да добија обресе данашњег Роџера Федерера.
- T204:** Узима овај гем из другог сервиса, и смањује предност Ђоковића на три два.
- T205:** Ништа петнаест, ээ је ли ово Фабрегас? -- Нисам сигуран, ако јесте, лепо се маскирао. -- Фабрегас се враћа у Лондон -- али у Челси, не у Арсенал, а Челси је из Лондона, тако да:: има логике=али зато је ту човек који је играо фудбал итекако, Дејвид Бекам са Викторијом.
- T206:** Тридесет петнаест.
- T207:** Ево је легенда:: аустралијског тениса:: -- једна од бројних легенди, Нил Фрејзер.
- T208:** Видео сам и Рода Лејвера ту, вероватно је још неколико ветерана из те генерације на трибинама.
- T209:** Четрдесет петнаест.
- T210:** Дobar=добар, један миран гем=и наравно када се направи брејк у раној фази сета онда је НАЈважније убедљиво да иде сервис -- На противничке сервис гемове шта се уради, одлично, али:: само да функционише сервис. Четири два, води Новак.
- T211:** Прошле године Новак је овде изгубио у финалу од Ендија Мареја -- а Ђо-ээ=Федерер је овде, сећате се ШОКАНТНО поражен од Стаковског у другом колу.
- T212:** Стаковски који је тада био стошеснаести на свету:: и то је била најранија елиминација Федерера на неком Грен слему после једанаест година, тако да је Роџер освојио доста поена без обзира на резултат данас и враћа се на треће место на свету=престићи ће Вавринку, земљака.
- T213:** За сада:: педесет посто успешан Федерер кад игра сервис волеј. У ствари мало више, дванаест од осамнаест.

- T214:** И ово се рачуна као сервис волеј, иако је изашао на мрежу иако није добио прилику да одигра волеј. Тридесет петнаест.
- T215:** Много више винера има Ђоковић. Из форхенда из бекенда, из бекхедна поготову. Тридесет оба.
- T216:** Четрдесет тридесет.
- T217:** Јесте погодио ово Роџер=дошао до шестог аса и трећег гема у другом сету, смањује на четири три.
- T218:** Четири три води Ђоковић и сервира. Други сет.
- T219:** Као да је мало попустио интензитет у другом сету:: ма:ло више грешака сада него:: директних поена и винера са обе стране -- Петнаест ништа.
- T220:** ээ ово је био тринаест поен у мечу када је лопта прешла:: бар десет пута преко мреже=и=шести пут да га осваја Ђоковић=дакле и даље ту благу предност има:: Роџер Федерер што је доста интересантно јер, реално, ту би требало да буде предност на страни Ђоковића. Вин Фереира, некада одличан играч и у синглу и дублу, поготово.
- T221:** Ово је доста подсећало на ону ситуацију када се оклизнуо и то је вило на истом месту на терену.
- T222:** Добро је=добро је, сада већ полако али сигурно почиње да добија ове размене Ђоковић -- Четрдесет петнаест.
- T223:** Опа, каже Роџер=побеже ова лопта са жице, добар други сервис, доста кика у њему. Ђоковић потврђује, тојест ээ одржава предност брејка који је стекао још у трећем гему и води са пет три -- Три титуле за Новака ове сезоне, Индијан Велс=Мајами=Рим -- Четрдесет и четири трофеја укупно у каријери -- ЈЕДАН на трави -- Вимблдон двехиљаде једанаесте -- Ас број седам за Роџера, петнаест ништа.
- T224:** Иначе, ево прошло је већ ОСАМ година како је Ђоковић освојио први турнир у каријери у Амсфорту -- ЗАИСТА као да је било јуче.
- T225:** Тридесет ништа.
- T226:** Четрдесет ништа.
- T227:** У његовом стилу:: гем који је трајао шездесетак секунди, смањено предност Ђоковића на пет четири.
- T228:** Новак Ђоковић сервира за сет.
- T229:** Петнаест оба.
- T230:** То је=то је НАЈважније сада -- Тридесет петнаест.
- T231:** Опет бежи=опет БЕЖИ лопта са рекета код ове бекенд паралеле:: тридесет оба.

- T232:** ПРВА брејк лопта у мечу -- за Федерера.
- T233:** Сада сигурније много!
- T234:** Изједначење.
- T235:** Шести ас, сет лопта.
- T236:** Ево ГА!
- T237:** Један један. Добар=одличан сет Новака Ђоковића=није ту било неке велике разлике у квалитету у односу на први сет јер је Ђоковић и први сет играо врло добро. Једино што ми се чини да је у другом сету МАЛО више почео да шири Федерера по бекхе- еэ=по форхенду, дакле МАЛО више лопти му је сада слао на ту страну, тако отварао терен, али оно што је најважније коначно је одиграо добро оне важне поене. Он је у овом сету узео брејк и он је у овом сету спасао брејк лопту за разлику од првог сета када је те важне поене добио=добијао Феферер=идемо лагано у сет број три.
- T238:** Дакле, гледамо трећи сет, Ђоковић је узео мали одмор после овог другог који је одиграо, такође, врло добро, баш као и први. Другачије, рецимо, него што је играо она два претходна меча против Чилића и Димитрова, када је одличан био на почетку када је био перфектан, у ствари, у првом сету па је онда падао у наставку. Дакле, сада је:: скроз било другачије, сада је:: одличан од почетка дуела=изгубио први сет иако је био близу да га освоји и имао сет лопту на шест пет у тајбреку на његов сервис АЛИ на крају, ипак, еэ -- човек који је добио први сет био је Роџер Федерер, који иначе, као што рекох на почетку меча, био, тојест провео чак пет сати мање на терену него Новак јер је Федерер одиграо само један меч преко два сата, а Ђоковић је одиграо три меча преко три сата од почетка овог турнира. У сваком случају публика је добила оно што је очекивала:: а то је:: велика борба, одличан дуел, наравно, пре свега, не може другачије када играју први И четврти носилац.
- T239:** Иначе, ово је први пут, после скоро тачно дест година да играју у финалу први и четврти носилац. На Ју-Ес Опену двехиљаде четврте Федерер је победио Лејтона Хјуита. А на Вимблдону последњи пут су први и четврти у финалу играли деведесет и девете још. Кад је Сампрас добио Агасија
- T240:** И Федерер се, такође, мало освежио, као да почиње меч који се игра у два добијена сета -- Први сервера Федерер.
- T241:** Тридесет ништа.
- T242:** Ау какав смеч!
- T243:** Врло тежак ударац, колико је морао да се одбаци уназад Роџер. Четрдесет ништа.
- T244:** КАКАВ контра ударац, потпуно ван баланса Ђоковић из потпуне дефанзиве је играо ову сјајну паралелу.
- T245:** Четрдесет тридесет.

- T246:** Добрим сервисом, Федерер узима први гем у трећем сету и води са један према нула -- дакле, треће финале Ђоковића:: на Вимблдону и ето против сваког од највећих ривала по једно финале. Добио је Надала, изгубио од Мареја и да видимо сада како ће проћи против Роџера Федерера=Ђоковић јури седму Грен слем титулу, а:: Федерер осамнаесту Грен слем титулу и -- одавно је већ најбољи:: односно нај::ТРОФЕЈНИЈИ тенисер у историји овог спорта, а покушава да стигне и неке девојке које су освајале толико често синглове -- Маргарет Корт, наравно, која има највише, чак двадесет и четири титуле само у синглу, па онда Штефи Граф има двадесет и две, Хелен Вилс Муди=Еверт=Навратилова -- Серена Вилијамс има седамнаест исто колико и Федерер, АЛИ ето жене су, ипак, много лакше и чешће те најдоминантније даме, за- заправо доминирале.
- T247:** Петнаест ништа.
- T248:** Са једним асом мање данас:: од Роџера, Ђоковић има три аса више од истог играча током читавог турнира.
- T249:** Предивно, предивно, агерсивније мало Новак од почетка другог сета=за нијансу је само појачао али:: све у свему када се све сабере, одлично игра Ђоковић.
- T250:** Али је ово био Роџеров форхенд феноменалан.
- T251:** Мало је променио рам рекета:: Роџер и -- као д- да ли ми се чини, или као да мало сад више ротира аэ кукове и рамена приликом тих удараца.
- T252:** НЕ пролази чип-енд-чарџ=шресладак пасинг шот Ђоковића и:: изједначење један један -- биће нове лопте сада за Роџера.
- T253:** Тридесет и пет мечева, ево, играју Новак и Роџер=наредни ће бити тридесет и шести, чиме ће се изједначити са ривалством Лендла и Мекинроа, а наравно највеће ривалство у историји тениса, односно најчешћи међусобни мечеви су они између Ђоковића и Надала:: ЧЕТРДЕСЕТ и два пута су играли -- Србин и Шпанац један против другог.
- T254:** Петнаест ништа.
- T255:** Врло спор други сервис, али успешан. Ово је Хју Џекмен -- Вулверин, непре- у ствари као да је изашао из неког филма сад овакав.
- T256:** Четрдесет ништа.
- T257:** Мало више је отворио главу рекета Новак, бежи у аут. Федерер води са два један.
- T258:** ДОБРА ЈЕ ЛОПТА! Какав поен!
- T259:** Невероватан осећај има Федерер -- у овим ситуацијама. Ништа петнаест.
- T260:** Петнаест оба.
- T261:** Мислим да је мало лошије одскочила лопта после овог Новаковог форхенда иако је то пало ту у сервис поље=ту нема толико џомби као око линије, око основне линије. Тридесет петнаест.

- T262:** Четрдесет петнаест.
- T263:** ИДЕ смеч одлично. Овако је Новак и завршио други сет, једним добрим смечом, иако знамо да су му смечеви:: причињавали проблеме у прошлости врло често. Дакле, два два. -- Тренутно је веома облачно али и даље мислим да не постоји опасност да падне киша.
- T264:** То што нема сунца, ипак, одговара Новаку, то значи да се услови неће превише убрзати ако буде превише топло.
- T265:** Већ једанаести ас Федерера, више него што му је просек био.
- T266:** Седми:: волеј винер Федерера -- Он не греши те ствари, он као руком да -- смести лопту кад је ту на мрежи.
- T267:** Четрдесет ништа.
- T268:** Сервира за сада фантастично у овом сету Федерер, поново са нулом узима гем и:: води са три два.
- T269:** Трећи сет, три два води Федерер -- на сервису Ђоковић.
- T270:** Јасно је чији су фанови.
- T271:** Милсим да је Новак ээ помислио да Федерер иде на мрежу после ове паралеле па је МАЛО рискантније одиграо овај бекенд. Ништа петнаест.
- T272:** ОУ! КОРЕКЦИЈА Кјотавонга.
- T268:** Први сервис.
- T269:** Е ово је права:: да=да, баш је била добра лопта.
- T270:** Сада јесте била напољу. Оно што је Федерер питао малочас Кјотавонга да ли сте сигурни ээ мислећи да ли треба да се понови поен или да се:: Федереру додели поен -- али Кјотавонг је проценио да је линијски судија УТИЦАО на ударац Ђоковића. Петнаест оба.
- T270:** Тридесет петнаест. Ђоковић има чак и бољи проценат -- освојених поена када погоди први сервис него Федерер -- Иако је Роџер у том елементу био неприкосновен до сада на турниру -- узевши чак осамдесет и три посто поена када погоди први, али данас игра против најбољег -- ритернера.
- T271:** Један -- помало лењ бекенд Ђоковића=тридесет оба.
- T272:** Четрдесет тридесет.
- T273:** Стварно одлични сервиси, од почетка меча -- јер ниједном још, буквално у овом дуелу Федерер није био у ситуацији да диктира темпо када Новак сервира. Има само ону једну брејк лопту и то у важном тренутку у финишу другог сета када је Ђоковић сервирао за освајање тог сета=и то је све што је Роџер урадио у сервис гемовима противника.

- T274:** Не, не, не лоб.
- T275:** Када већ тако добро игра пасинг шот Ђоковић, није било разлога то да мења.
- T276:** Тридесет ништа.
- T277:** ЛЕПО! -- Ово је било у Надаловом стилу из трка са много топ спина одиграна паралела -- Тек трећи поен који Федерер губи на свој сервис у овом сету.
- T278:** То је НЕВЕРОВАТАН, невероватан осећај страшног мајстора. Четири три води Федерер.
- T279:** ДОБРА! Лепо скраћена дијагонала=Ђоковић ээ то је интересантно има:: чак шест директних поена више из форхенда него Федерер. За бекенд смо знали, то је океј=ДЕСЕТ винера више, али из форхенда -- то је баш занимљиво=игра добро Новак=савршена доза агресивности -- тридесет ништа.
- T280:** И НАРАВНО; сервис и даље функционише одлично, форхенд сигуран, ЧЕТРДЕСЕТ ништа.
- T281:** Ево, петнаести винер из форхенда, скоро дупло више него Роџер.
- T282:** Хоум ран завршава у седмом реду:: а Ђоковић узима четврти гем, изједначава на четири четири -- ИЗУЗЕТНО сигурни у трећем сету на свој сервис=Новак је изгубио четири, а Федерер три поена тако да -- овај сет, за сада траје само двадесет и шест минута, а одиграно је чак осам гемова. Дакле, само нешто преко три минута у просеку, наравно, У:: то време се рачунју паузе између гемова које траје шездесет секунди.
- T283:** Биће челенџ.
- T284:** И остаје Новак на тој страни=могуће да је видео траг јер може на трави да остане јасан траг, ако лопта није закачила:: креч, али јесте. Тринаести ас.
- T285:** Погодио је и сервис поље и линијског судију и забележио нови ас.
- T286:** Постоји тај израз у тенису „савршени гем“ кад играч одсервира четири аса.
- T287:** То је тај. Роџер Федерер води са пет четири.
- T288:** Марион Бартоли, до јуче актуелна шампионка Вимблдона па је круну предала Петри Квитовој, али својевољно пошто је само пар месеци после освајања Вимблдона завршила играчку каријеру. Ђоковић сервира за:: останак у трећем сету. Пет четири води Федерер.
- T289:** Кад крене с овим чип-енд-чарџом Федерер то је ПСИХОЛОШКИ атак на ривала јер многи се уплаше=пресеку им се ноге, буквално када крене на мрежу с тим ударцем али -- Новак је преискусан да би поклекао у тим ситуацијама. Петнаест ништа.
- T290:** СЈАЈНО::!

- T291:** Десети пасинг шот успешан Ђоковића. КАКВА позиција тела, гледајте ноге, из клизања, нестварно! Тридесет ништа.
- T292:** да=да, нема страха!
- T293:** Каква је ово сада ментална битка, Федерер напада, ХОЋЕ да добије баш на тај начин поен.
- T294:** А Ђоковић хоће сервис волејем да добије поен.
- T295:** Четрдесет петнаест.
- T296:** Поново, ПОНОВО је хтео исто Федерер -- дакле, поента је и освојити поен, али и задати психолошки ударац противнику на тај начин. Ђоковић мирно долази до новог изједначења у гемовима и сада је пет пет.
- T297:** Ово је сада већ, колико? Пет за редом асова за Федерера. Рачунајући прошли гем.
- T298:** Тридесет ништа.
- T299:** КАКАВ ритент! АЛИ:: оно малочас је био тек четрти пут да је Федерер промашио први сервис -- у овом сету, а ово је његов шести сервис гем, дакле сервира, овај сет заиста: БЕСПРЕКОРНО и сваку и најмању шансу Новак покушава да искористи.
- T300:** (нвб.) Па ЗАР после тако доброг ритерна. Неко је прокоментарисао из публике -- али поента је што је Новаков навијач већ почео да прославља поен мислећи да ће ритерн бити довољан.
- T301:** Трећа Роџерова дупла грешка.
- T302:** А у првих шест мечева заједно направио их је пет.
- T303:** АЛИ:: кад овако добро=биће челенџ, да видимо! Ипак дозвољава, ДОЗВОЉАВА Џејмс Кјотавонг Ђоковићу=одмах је узвикнуо резултат судија, зато дозвољава Ђоковићу, ипак, ово да провери=и добра одлука. Други сервис!
- T304:** ТРИ ЛИНИЈЕ је погодио Новак у једном поену!
- T305:** (нвб.) ево извињења
- T306:** и изједначења.
- T307:** СРЕЋА:: -- погрешно је страну Новак, али погрешно је и бекенд Федерер, ево и брејк лопте
- T308:** У ЦЕЛОМ сету изгубио је Федерер три поена на свој сервис, у овом гему четири.
- T309:** Погађа линију
- T310:** Изједначење.
- T311:** АГРЕСИВАН и добар Новак, још једна брејк лопта.

- T312:** Како Федерер сервира читав сет, чудо да је Новак и дошао до ових брејк лопти уопште -- Изједначење.
- T313:** Предност Федерер.
- T314:** Други пут Кјотавонг каже у овом гему да је гем за Федерера, а овај пут заиста и јесте=Швајцарац води шест пет.
- T315:** Имао је Новак малочас -- две брејк лопте, али није:: добио прилику да их искористи, пошто је оба пута Федерер сјајно погодио први сервис=шест пет води Роџер, сервира Новак.
- T316:** Федерер ће сада да промени рекет јер је заборавио да су нове лопте, а он воли да нове лопте када прима сервис дочека са новим рекетом.
- T317:** Петнаест ништа. Дупло више винера из форхенда има Новак.
- T318:** ИДЕ форхенд одлично=онда на мрежи код овог бекенд волеја све је одиграно школски, како треба, ушао је у ударац, одиграо га је до краја
- T319:** Тридесет ншта.
- T320:** Четрдесет ништа.
- T321:** Без проблема! -- Оба гема када сервира за останак у сету добије Ђоковић и:: уводи нас у ЈОШ један тајбрек. Онај први је био толико узбудљив и добио га је са девет седам Федерер након што је Новак имао ону сет лопту на шест пет. Сада први поен у тајбреку има Федерер -- и осваја га.
- T322:** Ово је био НАЈбржи сервис у мечу
- T323:** двестаосам километара на сат.
- T324:** Један један.
- T325:** Браво, браво, сервис је одличан. Два један Ђоковић.
- T326:** Обојица играју добар тенис и добро сервирају=могу да замислим какав би ово меч био да се игра на Ролан Гаросу. Какве би то биле размене -- кад их и овако има.
- T327:** Нико није промашио сервис у овом тајбреку за сада.
- T328:** ПРОЛАЗИ::=уз помоћ мреже, али пролази!
- T329:** Први мини брејк. Ђоковић три два.
- T330:** Ово је срећа зато што ово воли Роџер и добио је лопту какву је очекивао и покушава да буде агресивнији на Новаков други сервис, али је ово ТОЛИКО БИТАН промашај. Четири два.
- T331:** Челенџ тражи Федерер -- у најгорем случају по Новака поновиће се поен, али деловало је да је напољу.

- T332:** НИЈЕ! Милиметар на линији -- АУ, добио поен! Па ово не=ово не би смело заиста, добио је поен Федерер, Ђоковић се буну, ја мислим потпуно оправдано јер судија је викнуо аут, Новак је био далеко, далеко од линије -- Није се превише бунуо даје ове лопте Федереру, али -- ово је била озбиљна одлука Кјотавонга.
- T333:** Милиметар! Уместо пет два, четири три.
- T334:** САДА је напољу! И без челенца. Пет три.
- T335:** Пет четири Ђоковић, и два његова сервиса.
- T336:** ЈОШ једном форхенд! -- Две сет лопте!
- T337:** ИДЕ НАПОЉЕ::! Од нула један до два један у сетовима=Новак Ђоковић је ближи победи у овом финалу=у овом тајбреку су они форхенди Роџера Федерера одлучили=три их је промашио. Онај ритерн на три два, онај други сервис што је избацио напоље и онај на четири три и поен после оне:: одлуке хокаја да је била добра лопта:: е то је одлучило овај сет=ДВА ЈЕДАН води Ђоковић!
- T338:** Какав је био овај трећи сет, толико су били сигурни код сервиса и:: само, у ствари, све брејк лопте које је имао Новак, и то не знам како=малте не у оном једанаестом гему -- није их искористио, али:: ево у тајбрејку је ипак успео да додђе до овог, сада већ, ОЗБИЉНОГ вођства против играча којег толико цени јер ээ нико НИКАД наравно не може бити по вољи свих и:: Федерер има много поштовалаца=има, наравно, и оних који га из разних разлога не воле али НИКО, не може да каже да није ФАНТАСТИЧАН играч -- и по многима НАЈБОЉИ на свету свих времена, а Ђоковић је међу њима и то је више пута истакао. АНДРИЈ ШЕВЧЕНКО:: па ту је негде био:: међу најбољим играчима с:- света у свом спорту својевремено::, срећан рођендан госпођо! надам се да ће наздравити из овог=из ове чаше уз Новакову победу. Ђоковић почиње:: -- четврти сет.
- T339:** Поново форхенд.
- T340:** И поново форхенд, али на сервис. Покушавши да нападне агресивно -- ово није ништа, ови облачићи су за Лондон мачији кашаљ.
- T341:** Као да су обојица сада мало испали из ритма по завршетку сета=што се дешава често=наравно, тензија -- просто опадне, фокус мало падне, Федерер је промашио неколико ритерна на други сервис -- а Новак је сада лепо погодио овај први и повео са један нула=морам да кажем=мислим да је урадио ФЕНОМЕНАЛНУ ствар код оног челенца малочас у тајбреку на четири три када је био онај милиметар=када је апсолутно имао право да се расправља са судијом и да се буну што није добио поново поен, али:: одлучио је да одустане=чак и ако је сматрао да је потпуно у праву. Није улазио у јачу конфронтацију са судијом, није губио енергију на тај начин=ПОТПУНО мирно се вратио на терен и ДОБИО -- четири од преосталих пет поена.
- T342:** ДВАДЕСЕТ и два аса већ:: за Федерера
- T343:** Нема=нема, то код НОВАКА не постоји у његовом:: ээ КОДУ, да не иде на сваку лопту, да се не баца на сваку лопту, чак и ако је четрдесет ништа, рецимо, за ривала -- Мало је уништио траву.

- T344:** Сада овај део:: више подсећа на Вембли него на Вимблдон -- тридесет ништа.
- T345:** ДОБРА.
- T346:** Тридесет петнаест.
- T347:** Да Федерер не сервира оволико добро данас, овај меч би могао да вуде много раније готов=овде је добро што је пустио рекет Ђоковић -- кад је почео да проклизава, Федерер је изједначио на један један -- ако ми дозволите само да кажем да, као човек који је имао прилику да прича са Федерером у више наврата чак и иза камере, дакле, велики:: велики господин, наравно са великим манирима, али ВРЛО хладан ээ врло профи, без=без срдачности, потпуно другачији, рецимо, од Новака који са страним новинарима има потпуно другачији однос, али просто, Роџер је такав=то је то, ээ некако је, у ствари, и огледало земље из које долази.
- T348:** Не погађа Федерер. Напољу је. Петнаест ништа=иначе, Роџер је окружен често са људима који мало нарушавају његов имиџ који се толико труде да:: сваки секунд који:: проведе буде вез никаквог узнемиравања, да је то некад чак и на штету Федерера:: и:: они су ти који онако мало претерују у тој ээ -- рецимо, строгоћи -- беспотребној. Тридесет ништа.
- T349:** Лакат је мало настрадао код оног пада.
- T350:** Какав ритерн!
- T351:** Тридесет петнаест.
- T352:** Четрдесет петнаест.
- T353:** ээ Федерер је неочекивано лежерно кренуо ка мрежи=овај форхенд је сачекао на:: такозваном крсту=два један, води Ђоковић.
- T354:** Два један, и у сетовима и у гемовима, за Ђоковића у финалу Вимблдона, стодвадесет и осмо издање -- Јури други -- и да онемогући Федерера да осми пут тријумфује овде.
- T355:** Четврта дупла грешка.
- T356:** СВЕ је кренуло од бриљантног ритерна, Ђоковићево оружје које и најбољи сервис може да претвори у контра ударац -- ништа тридесет.
- T357:** Још ЈЕДАН:: -- бриљантан ритерн, ТРИ брејк лопте.
- T358:** Петнаест четрдесет.
- T359:** Ту не греши.
- T360:** Од три остала је једна брејк лопта=Ђоковић чека да Федерер промаши први сервис.
- T361:** То се није десило, сва три пута погађа Роџер први.

- T362:** Седму брејк лопту спасао је Федерер, скоро ПОЛОВИНУ за само:: педесетак секунди.
- T363:** БРАВО форхенд! -- Како Новак лако и брзо мења тај темпо са линије -- као да је најлакша ствар на свету и још једна брејк лопта.
- T364:** Ово чека.
- T365:** ЕВО ГА!
- T366:** Какав брејк. Један од аа=то јест, из категорије најБИТНИЈИХ у Ђоковићевој каријери, а ево како контролише емоције.
- T367:** Три један.
- T368:** Ништа петнаест.
- T369:** АУТ је викнуо судија:: али Ђоковић тражи челенџ.
- T370:** Ништа тридесет.
- T371:** Обожавају га. Обожавају Федерера у Лондону. Скоро исто навијају за њега као за Мареја прошле године.
- T372:** Али, наравно, коректност је увек присутна и:: то је толика традиција у овој земљи да се:: у сваком случају награђује добар потез сваког играча -- Петнаест тридесет.
- T373:** Опет је побегао од мреже, Новак -- скоро је дошао до ње, код оног бекенда=одиграо:: паралелу и отишао назад
- T374:** Други пут у мечу Федерер долази до брејк лопте=сада има две везане.
- T375:** Форхендом за који:: многи кажу да је најбољи на свету икада:: враћа брејк Роџер, смањује на три два.
- T376:** Не може лако против човека који је осам пута играо финале на овом стадиону, ово му је девето -- а седам пута је побеђивао=Ђоковић је имао два један у сетовима и брејк, али сада је то вратио Федерер.
- T377:** Петнаест ништа.
- T378:** Поново је ритерн одрадио посао=петнаест оба.
- T379:** Још један ФЕНОМЕНАЛАН поен и:: као по правилу Федерер не само против Ђоковића него против било ког другог, овакво:: надмудривање на мрежи претвара у сет поен -- Тридесет петнаест.
- T380:** Да, да, АЛИ:: Федерер је:: чим је лопта прошла поред рекета знао да је морао да хвата ово и да ће завршити у терену. Лоша процена=четрнаест у пасинг винерима, тридесет оба.
- T381:** Брејк лопта.

T382: ТРЕЋИ БРЕЈК ЗА РЕДОМ!

T383: Двадесет и три гема, рачунајући тајбрејк није било брејка, а онда ТРИ ПУТА ЗА РЕДОМ, узимају један другом сервисе=МАЛО посустају -- Нема више тако моћног сервиса, али сада Ђоковић сервисима може да заврши меч. ДВА ДОБРА СЕРВИС гема:: и Вимблдон је његов.

T384: БЕЖИ! КАКАВ ПОЕН! Петнаест ништа.

T385: Ово је овај Новаков други ударац у поену после:: Роџеровог сјајног ритерна.

T386: Добро, било је много=много добрих форхенда данас и много више винера из тог ударца него грешака. Петнаест оба.

T387: Федерер је невероватан када је окренут ка мрежи, када је затвори

T388: Четрдесет и шест пута је био на мрежи -- чак шеснаест пута није освојио поен, али сад није прошао Новаков пасинг шот, петнаест тридесет. Први сервис недостаје много, МНОГО фали први сервис.

T389: Тридесет оба.

T390: СЈАЈНО:!!

T391: Четрдесет тридесет.

T392: ТО ЈЕ! ТО ЈЕ ЧЕКАО ЧИТАВ гем=пет два.

T393: Огладнео је мало Роџер после скоро три сата фантастичног тениса -- још мало па ће моћи да руча.

T394: Само Новак мора до краја.

T395: Никад против овог човека није готово. Сервира са новим лоптама.

T396: Петнаест ништа.

T397: Федерер у овом четвртом сету има нула од шест на други сервис, зато му јесте Новак два пута одузео сервис.

T398: Ево првог поена после друге серве:: тридесет ништа.

T399: Четрдесет ништа -- Када се све сабере Роџер има више винера, али:: у ову:: статистику улазе и сервиси.

T400: Четрдесет петнаест.

T401: Да има крова горе, пробило би кров, онај лакши део посла успешно завршава Федерер, узима гем који је морао да би остао у мечу, а сада Ђоковић сервира -- за ОСВАЈАЊЕ Вимблдона.

T402: Ништа петнаест.

- T403: Ништа тридесет.
- T404: Иако је оба пута погодио први сервис.
- T405: Петнаест тридесет.
- T406: Тридесет оба.
- T407: Брејк лопта.
- T408: Челенц.
- T409: Други сервис.
- T410: Још једном је Новак на земљи, а Роџер је велики шампион који се никада не предаје:: ВРАЋА се у игру=смањује на пет четири.
- T411: Још једном Федерер сервира за останак у мечу.
- T412: Пролази!
- T413: Ништа петнаест.
- T414: Петнаест оба.
- T415: Тридесет петнаест.
- T416: Тридесет оба.
- T417: Три сата, три минута, меч лопта Ђоковић.
- T418: Биће челенц.
- T419: Закачила!
- T420: Милиметри Роџерови велики другари данас. Изједначење.
- T421: Предност Федерер.
- T422: КАКАВ РИТЕРН ЂОКОВИЋА!
- T423: Изједначење.
- T424: Предност Федерер.
- T425: Пет пет.
- T426: Централна ложа Вимблдона препуна је холивудских звезда, али:: ретко ко игра у оваквој драми. Пет два је водио Ђоковић, сад на пет четири је имао меч лопту коју није могао да искористи пошто је линију закачио Роџер код оног сервиса.
- T427: Ништа петнаест.

- T428:** Није лако=није лако изржати све ово, оно што је било малочас заборавити моментално -- Ђоковић пролази кроз тај пакао. Ништа тридесет.
- T429:** Потпуно=потпуно је изгубио руку сада Новак -- Три брејк лопте Федерер.
- T430:** Не знам за кога навија Вредли Купер али не делује срећно.
- T431:** Други сервис на линији, али још две брејк лопте.
- T432:** Још једна.
- T433:** Четврти гем који за редом узима Роџер Федерер и води са шест пет.
- T434:** Много је суров спрот тенис, у ствари, како за кога. Тренутно за Ђоковића који је водио са пет два и имао и меч лопту на пет четири, а сада Федерер сервира за изједначење у сетовима.
- T435:** Ништа петнаест.
- T436:** Петнаест оба.
- T437:** Како је сад имао среће Роџер.
- T438:** Две сет лопте Федерер.
- T439:** И играће се пети сет.
- T440:** Сада ће Новак морати да покаже од чега је саткан јер је:: -- имао у рукама малте не трофеј, водио са пет два, сервирао на пет три, био на тридесет оба чак, на пет четири имао је меч лопту што није искористио пошто је Федерер погодио онај ас=затражио чеченц, прво је викнут аут=али сви ти СИЈНИ челенци у каријери које је промашио Роџер Федерер, све му се исплатило за овај један који је тражио, избегао је други сервис, изједначио и:: скратила се рука Ђоковићу после тога је одиграо веома=веома лоше онај следећи гем=направио дуплу грешку избацивао бекенде у аут, тако да смо присуствовали врло интересантном, нетипичном, у ствари, сету, чак пет брејкова и гледаћемо и пети.
- T441:** И опет, као после другог сета:: обојица играча су на кратко напустили терен -- да би се вратили пред почетак петог који ће одлучити победника овогодишњег Вимблдона=пети сет у ком неће бити тајбрека. Сећамо се сви какав је био онај еџ пети сет двехиљаде девете године у финалу када је на крају Федерер победио Ендија Родика шеснаест четрнаест, што је највећи број одиграних гемова у том одлучујућем петом сету икада.
- T442:** Наравно, Федерер ће у петом сету имати већу подршку као и на почетку меча, што је и:: било очекивано и знало се=и:: прича Новак о томе еџ у изјавама је рекао како зна да ће тако нешто бити:: јер Федерер је, заиста, толико омиљен у Лондону=апсолутно најомиљенији играч него било где друго, па чак и не знам када би играли, рецимо, финале Енди Марџ и -- Роџер Федерер=питање је за кога би више навијала публика јер Федерера овде гледају од двехиљаде треће године како подиже пехар, кад је у том првом финалу победио Марка Филипусиса, иначе

тачно на данашњи дан -- и:: шест пута још после тога освајао је тај победнички пехар

T443: (нвб.) сада је почетак овог сета много=много важан, Новак АПСОЛУТНО МОРА како зна и уме да прекине ову серију Федерера јер је Швајцарац, у ствари, узео пет гемова за редом, од пет два у четвртом сету, два пута направио брејк, узео је своје сервис гемове:: и сад НАРАВНО има ту психолошку предност, међутим, ээ колико Ђоковић=ево га и Тор -- Крис Хомсворт, један од популарнијих холивудских глумаца тренутно, мислим да би Ђоковићу добро дошла сада његова снага, али пре свега је, кажем, у глави сада најважније, Ђоковић, мислим јесте довољно ментално стабилан да:: буквално потезом ээ једне типке на компјутеру ИЗБРИШЕ оно што се дешавало малочас.

T444: И ово је добар почетак. У ЦЕЛОМ четвртом сету није било НИЈЕДНОГ АСА Ђоковића.

T445: Ово је његов осми.

T446: Тридесет ништа.

T447: Тридесет петнаест.

T448: Добар драјв волеј!

T449: Четрдесет петнаест.

T450: Не! Прекида коначно Новак ову серију и узима први гем у петом сету.

T451: Када је сервирао на пет три и избацио онај први форхенд у аут, Новак и некако од ТОГ ТРЕНУТКА је све кренуло лоше.

T452: И ЗНАО ЈЕ Новак да ће ићи дроп шот, али::

T453: Не може ово да се стигне. Петнаест ништа.

T454: Ас број двадесет и седам.

T455: Већ седми смеч винер који има Федерер и који је на мрежу после сервиса изашао чак тридесет и четири пута данас.

T456: Један=један.

T457: Дакле други пут на овом турниру Новак игра меч у пет сетова=победио је Марина Чилића и укупно на Вимблдону је ШЕСТ пута играо мечеве у пет сетова и добио је пет=а ово је БРДО, сада се, у ствари, све ређе каже Хенманово брдо више се само каже брдо пошто ће, можда, и Мареј да буде, ипак, почаствован да се по њему оно зове.

T458: Петнаест ништа.

T459: Ас. Тридесет ништа.

T460: Ипак аут. Тридесет петнаест.

T461: Каква грешка Федерера. И то из бекенда. Новак има две гем лопте.

T462: Одличан потез Федерера. Не предаје се Швајцарац. Четрдесет тридесет.

T463: Још један ас. Ђоковић води са два један.

T464: Опет је затражио, помоћ доктора Ђоковић, овај пут -- овај пут ће добити медицински тајм аут, дакле, први пут још у раној фази меча кад је у питању био онај леви зглоб, а сада:: лист десне ноге=видело се у прошлом гему како мало има проблема Новак и у неким ситуацијама није ишао на лопте онако како би иначе да је све океј. Тако да и ова сада лекарска интервенција, такође, врло битна за овај дуел -- губио је Новак последња три Грен слема, Вимблдон прошле године од Мареја са три нула, Ју-Ес Опен одмах после тога од Надала са три један, па Ролан Гарос пре месец дана од Надала, опет истим резултатом три према један тако да му је мало и досадило да у последње време слуша, то јест, држи те говоре које причају они који изгубе у том великом финалу, и ТАКО ЈЕ БИЛО близу, да тријумфује, водио је са пет према два=да видимо где је овде дошло до те=ево, то је та=то је онај тренутак ээ када је Федерер -- освојио гем -- за пет четири, у прошлом сету. Ту је настрадао тај лист десне ноге.

T465: Иначе Ђоковић има тачно сто победа мање од Федерера, дакле, на Грен слем мечевима, Роџер двеста седамдесет четири, Ђоковић сто седамдесет четири, а:: интересантно је да Федерер, иако је освојио седам Вимблдона, ипак на другом месту по укупном броју победа на овом турниру зато што их има седамдесет и три, а први је Џими Конорс који их има једанаест више иако је освојио само под знацима навода два Вимблдона, али зато је каријера Џимија Конорса трајала јако=јако дуго, преко две деценије и:: накупило се ту много=много победа=били су ту, наравно, неки порази у финалима.

T466: Гладијаторски је ово посао. Три ипо сата су на терену:: и то су толико=ТОЛИКО тешки ударци, толико тешки поени и толико захтевни у сваком смислу, играчи када заврше овакве мечеве у пет сетова су потпуно измождени и:: у глави и у телу и после овога, наравно, Ђоковић ће прописно да се одмори, наравно, уследиће и:: стајање на луди камен које је заказано на:: црногорској обали -- да ли ће поред бурме бити још један прстен са Вимблдона, то ћемо знати релативно брзо. Није тежа повреда, наравно, мало је само истегнуће неко било, масажа би, надам се, могла да одради посао довољно добро=два=два у сетовима, два=један води Ђоковић у петом, за сада без брејка.

T467: Петнаест ниша.

T468: Чердесет ништа.

T469: Са нулом Федерер узима овај гем, изједначује на два два. Ту је негде још један српски представник који се понадао да ће, па колико, пре једно пола сата, четрдесетпет минута изаћи на терен када је Ђоковић имао ону меч лопту. Ненад Зимоњић се спрема за финале микс дубла, заједно са:: партнерком Аустралијком, Аустралијанком ээ Сем Стоусур, играју против Макса Мирњог и:: Хао Чинг Чан

из Кинеског Тајпеха. Тај меч, такође, наравно пратимо по завршетку овог.
ДВА=ДВА=два=два.

- T470:** Тешка ће бити тразмена, мно- много тешка. Новак се сада не креће:: ни педесет посто његовог најбољег кретања -- Обојица су освојили по ш::=сто шездесет и три поена.
- T471:** И МОРА ОВО, мора да завршава поене брзо.
- T472:** Јер ово је фаза меча кад оно што је провео на терену пре финала, они бројни сати, узимају данак, плус ова повреда.
- T473:** Не улази ниједан први сервис.
- T474:** Мора да буде челенџ. Линијски судија није рекао ништа, да видимо шта каже хокај.
- T475:** КОНАЧНО, тридесет петнаест.
- T476:** И КОНАЧНО! Како се бранио Федерер. Али нашао је решење Новак. И распалио публику поново. НАЈДУЖИ поен у мечу, двадесет и три пута лопта је прешла преко мреже. Четрдесет петнаест.
- T477:** То је то! Ђоковић води са три два.
- T478:** Једини прави ријалити шоу је спорт.
- T479:** Велика драма у финалу Вимблдона. Пети сет, Ђоковић води три два, на сервису је Федерер.
- T480:** И даље се бори Новак, и даље иде на сваку лопту колико може.
- T481:** Бруталан тенис играју. Тридесет ништа.
- T482:** Сервис у тело. Четрдесет ништа.
- T483:** Штета што нема тајбрека у овом петом сету јер у овом тренутку не изгледа као да је реално да Новак направи брејк -- У овом сету је:: Федерер освојио СВИХ дванаест поена на свој сервис. Али ИДЕМО, да видимо.
- T484:** Ђоковић прави већ пет асова у овом петом сету. Пет од дванаест.
- T485:** Трећа дупла. Петнаест оба.
- T486:** ДОБАР!
- T487:** Не знам стварно већ колико пута је Федерер овако напао Ђоковићев други сервис. Тај његов чип-енд-чарџ на Новаков бекенд, ово је било сасвим добро одиграно али је паралела Ђоковића била савршена. Тридесет петнаест.
- T488:** Страшан поен!
- T489:** ПРОЧИТАО је да ће ићи паралела, тридесет оба.

- T490:** Први сервис потребан.
- T491:** Први до брејк лопте долази Федерер у петом сету.
- T492:** Ово је било храбро.
- T493:** Изједначење.
- T494:** И овај узвик Ђоковића храбрији од било чега другог. Предност за Новака.
- T495:** Колико сада Федерер форсира бекенд Ђоковићу=свака лопта иде на ту страну -- и лукави лисац долази до још једног поена после још једне грешке Ђоковића=изједначење.
- T496:** Браво, браВО!
- T497:** Предност Ђоковић.
- T498:** Још један добар сервис, ипак је кренуо сада када је било битно, Ђоковић води четири три.
- T499:** Први пут после пет година имамо овако узбудљиво финале Вимблдона. Пошто је Роџер добио Родика шеснаест четрнаест у петом сету, пре тога је Надал добио Федерера годину дана пре тога девет седам у можда најбољем мечу икад одиграном.
- T500:** Сада се Новак напогађао линија.
- T501:** Ништа петнаест.
- T502:** Петнаест оба.
- T503:** Може, МОЖЕ од овога да се направи брејк. Новак је спреман.
- T504:** Вратио је сва три прва сервиса Федерера.
- T505:** СЈАЈНО!
- T506:** Две брејк лопте.
- T507:** Друга брејк лопта.
- T508:** И свих шест првих сервиса погодио је у овом гему Федерер.
- T509:** ДА!
- T510:** О, колико сам пута у животу чуо „трећа срећа“.
- T511:** Али није -- Новак је већ мислио да је добио поен.
- T512:** После ритерна, мислио је да је добио=стао је.
- T513:** Изједначење.

- T514:** Предност Федерер.
- T515:** Уф, каква вомба!
- T516:** Боже, какав меч гледамо. Изједначење.
- T517:** И драма се наставља, четири четири. Она трећа брејк лопта:: и онај полу волеј који је одиграо Роџер је, можда, био НАЈбољи који је икада одиграо с обзиром на околности. Да је то, на неки начин, била чак и меч лопта.
- T518:** Ово није за оне са slabим живцима.
- T519:** Челенџ.
- T520:** Добра је.
- T521:** Ништа петнаест.
- T522:** Петнаест оба.
- T523:** Први смеч који је промашио.
- T524:** Тридесет петнаест.
- T525:** Четрдесет петнаест.
- T526:** ДОБАР СЕРВИС! У следећем гему Роџер сервира за останак у мечу, Ђоковић води пет четири.
- T527:** Четврти пут данас, а трећи пут на свој сервис Федерер покушава да остане у мечу.
- T528:** КАКО је преживео после оног ритерна Новак? Ништа петнаест.
- T529:** Ништа тридесет.
- T530:** УХ! Покушај убиства.
- T531:** Како јефтино! Челенџ!
- T532:** Петнаест тридесет.
- T533:** Педесет и два минута после оне меч лопте, још две.
- T534:** НЕЋЕ! НОВАК ЂОКОВИЋ ОСВАЈА ВИМБЛДОН!
- T535:** Браво, мајсторе!
- T536:** Пре три године је пробао траву, зна каква је, какав је укус. Сада је то урадио још једном! Оставио је срце на терену, и ДОБИО ОВАЈ ДУЕЛ КОЈИ ЋЕ СЕ ПРЕПРИЧАВАТИ ГОДИНАМА И ГОДИНАМА, који је показао КАКО ОВАЈ СПОРТ МОЖЕ БИТИ БРУТАЛАН И драматичан.
- T537:** БРАВО ЕКИПА. ЦЕЛА!

T538: Каква је привилегија била посматрати овај меч који је трајао скоро четири сата, где смо видели најбољи могући тенис од два тако велика мајстора. Роџер Федерер је умало постао први човек после:: шездесет и шест година који би освојио титулу, а да је спасао меч лопту у финалу. четрдесет и осме то је последњи пут било -- то нисам смео ни да кажем у оним тренуцима када је Ђоковић пропустио оно што је имао. Он је одиграо фантастичан меч. Он је од почетка до краја био феноменалан, једино тај кризни период у четвртом сету када је било пет два, када је сервирао за победу и када је била она меч лопта коју није искористио зато што је Роџер који је ТОЛИКО:: критиковао тај хокај годинама и ГОДИНАМА, ипак на крају имао срећу када је компјутер показао да је лопта била добра. Али другу меч лопту Ђоковић користи и ОБА ВИМБЛДОНА Новак осваја после грешака противника из бекенда. Пре ТРИ ГОДИНА=пре три године Надал је избацио бекенд у аут, сада је Федерер убацио бекенд у мрежу и овај пехар иде у руке Новака Ђоковића.

Прилог 2

Транскрипт финалног меча Отвореног првенства Француске у тенису у женској конкуренцији 2012. године, емитованог на италијанском специјализованом спортском каналу *Super Tennis HD*

Сара Ерани – Марија Шарапова

УВОД

TRG 1: Amici di Super Tennis benvenuti AL Roland Garros. È una giornata che potrebbe essere storica per il tennis italiano=ci stiamo -- bisogna dire, abituando molto bene in Italia per quel che concerne il *Slam* parigino, perché per il terzo anno di fila una tennista italiana in finale è al Bois de Boulogne=dopo=le=due=finali consecutive di Francesca Schiavone di cui una vinta due anni fa -- tocca a Sara Errani. Splendida=straordinaria=IN ATTESA, protagonista di questo torneo parigino=una Errani -- che arriva a Parigi da testa di serie numero ventuno e riesce ad ottenere un risultato PAZZESCO come la finale al Roland Garros. Qualcosa di veramente incredibile, ma meritato, perché Sara ha giocato un torneo=fino a questo momento -- esemplare!

TRG 2: Contro di lei, IN FINALE, c'è una giocatrice che ha già vinto un *Slam* -- ma che -- non ha mai provato l'ebbrezza della vittoria a Parigi, ovvero=Maria Sharapova -- che a differenza al Errani -- ha rispettato, si vuol dire, il pronostico=visto che testa di Serie=numero due -- e che quindi -- a parte di Viktoria Azarenka non aveva nessuna giocatrice nel *seeding* con una testa di serie migliore di lei.

TRG 3: Però, non ce ne vogliono i tifosi della siberiana=o la Sharapova stessa=è evidente che l'approdo di Sara Errani in finale -- è stato un approdo sensazionale.

TRG 4: In atteso e forse proprio per questo motivo ingradito.

TRG 5: Un *match*= è -- tra due tenniste molto diverse -- e forse è proprio questo che rende la finale del Roland Garros di quest'anno -- CURIOSA=particolare da un lato la potenza della russa, dall'altro invece la grande resistenza della Errani--che già quest'anno ha dimostrato nei GRANDISSIMI tornei -- di poter fare la differenza=Comunque=di=poter=fare molto bene=ricorderete=quello=che è accaduto anche a Melbourne dove la Errani -- è arrivata in quarti di FINALE:: -- giocando un gran TORNEO, mentre più vediamo intanto una copietta niente male, ovvero Monica Seles e Martina Navratilova.

TRG 6: Dicevo, Errani che era arrivata ai quarti di finale a Melbourne e dove ha perso sei quattro, sei quattro da Petra Kvitová=ma tutto=sommato=una -- sconfitta anche onorevole -- Petra Kvitová poi avrebbe sua volta:: perso in semifinale proprio dalla Sharapova -- che avrebbe poi perso da Viktoria Azarenka=mentre qui vediamo Pablo Lozano e Sara Errani in questa quadratura doppia.

TRG 7: Lozano uno degli artefici di questa clamorosa -- doppia settimana parigina della Errani.

TRG 8: Errani -- che -- è arrivata:: a Parigi battendo nel ordine l'australiana Casey Dellacqua dopo aver rimontato un set -- quattro sei, sei due, sei due. Poi la vittoria comoda contro Melanie Oudin:: -- la statunitense Oudin ha battuta sei due, sei tre. Poi sono iniziative imprese. Prima, al terzo turno VITTORIA su Ana Ivanovic= ð=Errani=che=era=partita male=ha=perso=il=primo=set sei uno:: Poi ha vinto uno sei, sette cinque, sei tre. Agli ottavi -- partita praticamente da incorniciare contro Svetlana Kuznetsova -- dita col potato sei zero, sette cinque=quindi -- SECONDO quarto di finale consecutivo *Grand Slam* per lei:: Ai quarti ha battuto Angelique Kerber sei tre, sette sei=bravissima Sara a resistere al ritorno della tedesca del secondo set. E poi -- la vittoria in semifinale su CHI -- due anni fa perse dalla Schiavone in finale, ovvero Samantha Stosur -- la Errani l'ha battuta sette cinque, uno sei, sei tre. Quindi Errani che è arrivata in finale perdendo due set per sei uno -- ed è stata molto brava non arrendersi, anche di fronte a=ð=due set persi molto lentamente contro Ivanovic e Stosur. () il set che era andato a perdere=era andata perdere contro la Dellaqua al inizio. Per quel che riguarda Maria Sharapova che il cammino della russa è stato piuttosto comodo perché è andato sei zero, sei zero, alla Rumena Cadanțu, sei uno, sei uno alla Giapponese Morita=sei uno, sei due a Cinese Shuai Peng=e nei primi tre turni, quindi, ha perso la miseria di cinque giochi. -- avuto qualche problema me-di=di più negli ottavi -- quando ha battuto la ceca Klára Zakopalová sei quattro, sei sette, sei due=ha lasciato per strada un *tie-break*, ma ci può anche stare. -- però è stata devastante ai quarti, sei=due=sei=tre a Kaia Kanepi, e in semifinale sei tre, sei tre, a Petra Kvitová -- contro cui si è presa la rivincita della semifinale -- contro=contro cui SI VOLEVA prendere la rivincita, la Kvitová dopo la semifinale di Melbourne e invece la Sharapova l'ha battuta anche a Parigi.

TRG 9: Insomma una Sharapova che dunque è arrivata in finale in CARROZZA:: Ha perso soltanto un set, ma ha perso un *tie-break*, e quindi un set che rimanera, devo dire, piuttosto -- piuttosto:: equilibrata.

TRG 10: E qui vediamo:: -- il coach= ðð, invece della Sharapova, Högstedt -- anche lui uno dei -- protagonisti della rinascita, in qualche modo, della siberiana, specie sulla terra rossa. Superficie dove la Sharapova fino a:: -- un anno fa, circa a un anno e mezzo fa, sembrava:: -- non avere grandissime:: -- POTENZIALITA'=ricorderete che tutto è nato per lo più a Roma, quando lo scorso anno la russa ha battuto Samantha Stosur in finale. Da LI' la Sharapova ha cominciato a -- diventare veramente pericolosa a livello -- anche di *Slam* parigino=l'anno scorso è arrivata a semifinale qui=sconfitta da Li Na=poi campionessa::

TRG 11: Si può partire allora

IPBI CET

TRG 12: Per il terzo anno di fila un'italiana in finale a Parigi -- dopo la vittoria di Francesca Schiavone nel duemiladieci, la finale persa:: sempre dalla Schiavone=intato Arantxa Sánchez Vicario:: -- e::: Ilie Nastase vicino a lei -- dopo le due finali targate Schiavone, dunque, arriva il momento di Sara Errani. Il momento più importante della sua carriera. SHARAPOVA a servizio. In questa finale:: del Roland Garros duemila e dodici.

TRG 13: Sharapova che parte con la combinazione servizio rovescio.

- T_{RG} 14:** Trenta zero
- T_{RG} 15:** Grandi miglioramenti del servizio della russa in questo ultimo periodo della sua carriera.
- T_{RG} 16:** Servizio che l'ha aiutata molto evidentemente anche in quelle superfici dove magari la battuta ha un peso specifico minore, ma certo -- quando trova certe traiettorie, si apre anche bene il campo.
- T_{RG} 17:** Nastro corregge -- la palla fuori
- T_{RG} 18:** Primo punto della Errani, quindi con questo doppio errore.
- T_{RG} 19:** uh
- T_{RG} 20:** Ha colpito male la Errani:: ma la Sharapova è stata molto brava a rimediare
- T_{RG} 21:** *Ace* esterno.
- T_{RG} 22:** Cede un punto al servizio in questo primo *game* di battuta per lei:: in questo *match* invece la Sharapova:: ma:: nulla di clamoroso, primo *game* che vada piuttosto rapidamente.
- T_{RG} 23:** Eccolo quel movimento rallentato del servizio di Maria Sharapova
- T_{RG} 24:** Quello dice che ha avuto un'impenata improvvisa, giovanissima e che ha vinto:: il torneo di Wimbledon all'età di diciassette anni nel duemila e quattro
- T_{RG} 25:** Dovete poi fare i conti con una serie di difficoltà fisiche -- che culminavano nel duemilaotto quando -- costretta a una operazione e:: soprattutto a una lunga assenza che la costrinse a saltare le Olimpiadi di Pechino del duemilaotto
- T_{RG} 26:** Nel frattempo ha avuto il modo di vincere gli *Open* degli Stati Uniti del duemilasei, e proprio nel duemilaotto gli *Australian Open*.
- T_{RG} 27:** Però era scivolata fuori dalla:: top ten -- e per tanto tempo ha faticato per ritrovarla
- T_{RG} 28:** e poi che la carriera della Sharapova sulla terra rossa è stata=lo dicevo prima:: molto difficile=lei ha vinto il suo primo titolo sulla terra rossa soltanto due anni fa -- a Strasburgo quanto vinse contro la tedesca Barrois sette cinque, sei uno=però come detto in realtà il vero grande torneo iniziale -- della Sharapova su:: terra rossa è stato veramente quello di Roma dell'anno scorso.
- T_{RG} 29:** Quest'anno ci ha preso gusto ha già vinto a Stoccarda sulla Azarenka=vinto ancora a Roma al termine di una finale lottatissima contro Li Na.
- T_{RG} 30:** Meno male questo dritto tagliato di Sara, ma:: la palla scatta via::
- T_{RG} 31:** Che buono::
- T_{RG} 32:** Gran rovescio ha giocato la siberiana=attenzione -- perché grazie a questa prodezza arrivano le prime palle *break* della finale -- solo due::
- T_{RG} 33:** La prima, la butta via direttamente Masha
- T_{RG} 34:** a:: errore grave.
- T_{RG} 35:** Scappa il rovescio a Sara Errani=peccato=e allora arriva il *break* della numero due del mondo, e:: in somma

- T_{RG} 36:** Partenza in salita-- sapevamo:: delle difficoltà che potenzialmente questa partita avrebbe potuto -- dare alla Errani.
- T_{RG} 37:** Sta premendo sul acceleratore
- T_{RG} 38:** Quindi rivediamo anche questo punto ottenuto dalla siberiana che sta lavorando molto bene fianchi le Errani e soprattutto sta trovando una grandissima profondità nei colpi da fondo campo. Buoni angoli.
- T_{RG} 39:** Quaranta zero. Abbiamo già un parziale di undici punti a due.
- T_{RG} 40:** La Sharapova al momento sta andando a che è una meraviglia=addirittura dodici punti a due per lei e tre a zero.
- T_{RG} 41:** Insomma una finale fino a questo:: momento non facile per Sara Errani che e:: ancora deve entrare pienamente in partita. Non è tanto di merito suo quanto il merito di Sharapova già -- piuttosto, come dire:: -- forte in campo che ha già preso l'iniziativa.
- T_{RG} 42:** Però a scuotersi la Errani=evidentemente ha bisogno come spesso accade in questi casi di un episodio di un qualcosa che le consenta in qualche modo di -- credere=ANCHE GIA' in questo primo set, in una riapertura di situazione presto=e=ancora presto.
- T_{RG} 43:** Ma però
- T_{RG} 44:** Mi sembra di aver molta voglia di perder tempo la Sharapova
- T_{RG} 45:** Da uno scambio molto lungo la Errani spaglia per prima=ecco questo non è già un buon segnale
- T_{RG} 46:** Tanto scambio infinito, quasi tutto sulla diagonale sinistra poi ne esce all grande la Sharapova con un cambiamento improvviso di angolo e una soluzione lungo linea di rovescio devastante
- T_{RG} 47:** Adesso ad ogni punto la Errani sta cercando di incoraggiarsi -- del resto, la situazione è molto delicata e quindi perché qui ci troviamo già alla possibilità di un doppio *break* per la Sharapova-- dunque
- T_{RG} 48:** No:: debole! Il dritto della Sharapova=buon per la Errani, che annulla anche questa palla *break*.
- T_{RG} 49:** Quasi sorpresa la Errani da questo inizio della russa=non resta veramente dando il tempo di organizzarsi.
- T_{RG} 50:** Pubblico chiaramente guarda anche un po' della simpatia -- alla Errani
- T_{RG} 51:** Altra-- risposta devastante=ben certo -- consideriamo sempre che il servizio della Errani:: è un servizio NON VELOCISSIMO э (HB6) -- e in questo caso neanche troppo profondo
- T_{RG} 52:** Ancora:: -- devastante, stavolta il doppio *break* arriva nonostante -- la Errani per due volte abbia provato scongiurare la minaccia ma veramente a momento abbiamo una Sharapova -- praticamente perfetta=come del resto è stata quasi perfetta per tutto il torneo
- T_{RG} 53:** e in somma -- si FATICA
- T_{RG} 54:** Doppio fallo -- e zero quindici -- prima o poi qualcosa dovrà concedere anche lei

- T_{RG} 55:** finalmente un vincente da parte di Sara -- Sharapova che aveva avuto la potenziale opportunità per andare con il vincente di rovescio -- stavolta piuttosto di andare su lungo linea ha giocato incrociato=giocato anche corto -- che qui dà consentito alla Errani per potersi esporre con il suo dritto
- T_{RG} 56:** e -- trovare anche il vincente
- T_{RG} 57:** Ancora doppio fallo -- il terzo della partita -- questo è grave però perché -- frutta la Errani le prime palle *game* che sono anche tre palle *break*.
- T_{RG} 58:** Di poco mal larga questa risposta
- T_{RG} 59:** buona a darla a vederle
- T_{RG} 60:** Alison Lang anche scende a controllare
- T_{RG} 61:** e conferma l'aut --
- T_{RG} 62:** Questo è invece un errore gravissimo della russa -- vuol andar a veder lei -- PERO'-- no, al ultimo rinuncia. E quindi QUATTRO a uno arriva il primo *game* di questa finale per la Errani. Con la Sharapova che comunque qualche errorino ha commesso=due doppie falli, un dritto piuttosto comodo finito in corridoio -- e quindi finalmente la Errani -- ottiene un gioco -- vediamo se adesso riesce a cambiare un po' le carte in tavola.
- T_{RG} 63:** Non è proprio una bellissima giornata oggi a Parigi, c'è molto vento -- detto che però -- per il momento consente:: di giocare perché le nuvole non si possono fermare
- T_{RG} 64:** Allora -- un *break* da recuperare per Sara Errani -- ora serve lei sotto quattro a uno nel primo set di questa finale.
- T_{RG} 65:** Attack è contro tempo -- gioca un grandISSIMO volée la Errani, dopo questo attacco profondissimo
- T_{RG} 66:** Ha giocato un colpo molto lungo, molto alto anche=per=togliere il tempo alla Sharapova e poi lei -- grande doppiata gioca questo stop volée ottima con effetto d'uscire
- T_{RG} 67:** Per la gioia anche di qualche tifoso un po' pittoresco -- e:: affolla le tribune di Chatrier
- T_{RG} 68:** Altro errore della Sharapova stavolta con il dritto=trenta zero
- T_{RG} 69:** Mentre qui è Henri Laconte
- T_{RG} 70:** Ottimo questo dritto
- T_{RG} 71:** Sharapova che non può porsi -- quaranta zero=sembra quasi che quel *game* -- aveva anche modo scosso la Errani=vediamo intanto Shamil Tarpishev -- visto per un attimo in quadrato il capitano di:: Fed Cup e Coppa Davis russo.
- T_{RG} 72:** Che difesa::
- T_{RG} 73:** La:: alla fine la Sharapova ne esce in modo -- straordinario -- qui la Errani ci ha fatto vedere tutto il suo gioco difensivo che spesso e volentieri è efficace NON in questo caso ma semplicemente che Sharapova si è inventata una accelerazione DEVASTANTE con il dritto incrociato
- T_{RG} 74:** Sara gioca molto bene di solito le smorzate, questa:: un' pochino meno

- T_{RG} 75:** O::::: che erro::re! -- aveva ancora una volta preso l'iniziativa la Sharapova che sbaglia forse il colpo più comodo -- e dopo ventidue minuti Sara Errani conquista ancora un *game*.
- T_{RG} 76:** Da zero quattro a due quattro dimezza lo svantaggio certo -- la strada è lunga ancora PERO' la Sharapova degli ultimi due *game* qualche speranza la lascia sta concedendo senz'altro di più.
- T_{RG} 77:** Questo è devastante
- T_{RG} 78:** Certo bisogna provar a far giocare alla Sharapova più palle=tra virgolette, sporche possibili perché lei si appoggia alla grande, quando magari deve essere lei direttamente a lavorare di più colpi=allora qualcosa può cambiare
- T_{RG} 79:** Sperava forse che questa palla uscisse, Sara
- T_{RG} 80:** Quaranta zero ora, sembra aver ritrovato in qualche modo il mirino
- T_{RG} 81:** Sbaglia la risposta la Errani dopo due *game* di fila dell'italiana la Sharapova torna a conquistare un gioco=venticinque minuti -- cinque giochi a due.
- T_{RG} 82:** Allora, cinque a due Sharapova, primo set=abbiamo detto complicato per la Errani chiaramente questa molto la falsa partenza della romagnola -- che si è trovata sotto quattro a zero ed evidentemente:: è:: ancora le prese come è difficile di monta cinque due
- T_{RG} 83:** Sánchez Vicario e T̄iriac che parlano a:: pochi centimetri di distanza
- T_{RG} 84:** Arnaud Clément
- T_{RG} 85:** Sbaglia di rovescio la russa
- T_{RG} 86:** Quindici zero
- T_{RG} 87:** E qui gioca un gran dritto, angolatissimo=la Sharapova=Errani che CI arriva, però è chiaro che giocare da là un colpo difensivo è impresa ardua
- T_{RG} 88:** A::h -- è grave:: perché aveva ottenuto lo scambio -- ha preferito imbassare un pochino le traiettorie la Errani senza giocare una palla un pochino più lavorata -- stavolta non passa
- T_{RG} 89:** Anche questa esce, e allora quindici quaranta, arrivano due set point per Maria Sharapova.
- T_{RG} 90:** U:: il primo lo BUTTA via=proprio la siberiana sbagliando la risposta di dritto -- non certo impossibile, trenta quaranta, altro set point
- T_{RG} 91:** Mezz'ora di gioco scoccata adesso -- dunque non è un set -- rapidissimo. Nonostante la Sharapova si è andata subito avanti quattro a zero.
- T_{RG} 92:** Da quando ha avuto i primi punti un parziale era ai dodici ai due Errani è reagito.
- T_{RG} 93:** Come a questo caso reagisce ancora, annulla anche la seconda palla *break*=anzi la seconda palla set.
- T_{RG} 94:** Quaranta pari
- T_{RG} 95:** Questo è quello che deve fare=farla muovere lateralmente e poi anticipare

T_{RG} 96: Torna indietro la russa e poi evidentemente perde anche un pochino le misure del campo e:: grazie anche a colpo molto profondo della Errani Sharapova che va fuori giri=vantaggio Errani=applaudito avete visto anche:: Arantxa Sánchez -- che -- questo torneo lo conosce come le sue tasche, fa conto la direttura -- i suoi due cani si chiamano uno Roland e l'altro Garros, figuratevi.

T_{RG} 97: E alla fine sbaglia ancora la siberiana

T_{RG} 98: Quattro punti consecutivi -- Errani dal quindici quaranta -- Buon per Sara che sale cinque=tre=Tre=cinque -- quindi adesso comunque=la soluzione rimane di difficoltà perché evidentemente la Sharapova deve servire per il set, però le distanze non sono impossibili.

T_{RG} 99: I genitori -- di Sara

T_{RG} 100: A destra papà, con gli occhiali scuri

T_{RG} 101: Grande rincorsa, costringe a un colpo in più la sua avversaria LA ERRANI che però -- riesce lo stesso a conquistare il punto=eccolo qua ancora papà Errani con gli occhiali oscuri

T_{RG} 102: Doppio fallo per il quindici pari

T_{RG} 103: (HB̄)

T_{RG} 104: O.K. la Sharapova serve una prima ed è una prima anche -- che viaggiava -- però

T_{RG} 105: Errani sta comandando le operazioni da fondo

T_{RG} 106: A:: riga:: o::: altra riga della Errani -- questo è un punto strepitoso anche perché la Sharapova ha retto anche benissimo da fondo campo ma Sara -- ha avuto il guizzo in più

T_{RG} 107: Rivediamo

T_{RG} 108: Ma come riesce a -- USCIRE da questo scambio la Errani dopo una riga trovata dalla Sharapova. Deve colpire un rovescio lungo linea in controbalzo strepitoso.

T_{RG} 109: E:: ce l'ha messa tutta per cercare di non perdere centimetri di campo preziosi -- la:: Errani, ma c'è veramente poco da fare contro una Sharapova che sta continuando a servire bene nei momenti che contano.

T_{RG} 110: E alla fine al terzo set point alla Sharapova -- alla meglio -- Thomas Högestedt non può che a provare=sei giochi a tre per la siberiana.

ДРУГИ СЕТ

T_{RG} 111: I dati di questo primo set-- con:: beh, insomma un set difficile per Sara Errani evidentemente che si è trovata subito a fare conti con un ritardo di quattro giochi -- poi -- in realtà le cose sono andate un pochino meglio=la Errani ha provato a migliorare la situazione in questa finale. Aveva anche parzialmente raddrizzato cose con un -- due quattro dallo zero quattro, situazione che però purtroppo poi si è:: rimessa nel modo peggiore con la Sharapova che è stata comunque in grado di vincere il primo set con il punteggio di sei giochi a tre.

- T_{RG} 112:** E comunque una Errani che ha dimostrato che può ancora farcela nonostante le difficoltà.
- T_{RG} 113:** Sara che ha abbandonato il campo per qualche minuto adesso rientra
- T_{RG} 114:** Allora , si parte, secondo set! Errani, tre sei nel primo, ora alla battuta a inizio secondo parziale. Parziale=che neanche a dirlo va vinto.
- T_{RG} 115:** Parte però un po' scarica con li rovescio
- T_{RG} 116:** Zero trenta
- T_{RG} 117:** Mamma mia!
- T_{RG} 118:** Devastante! () sta metterne tutta la Errani per provare a limitarla::
- T_{RG} 119:** Continua -- a tirare:: -- colpi:: devastanti la Sharapova -- che infatti ottiene un *break*ina per () di secondo a zero ma:: -- voglio dire:: -- è un *break* figlio di un impatto con il secondo set devastante per Maria Sharapova
- T_{RG} 120:** Nuvole nere, non solo sul Philippe Chatrier ma anche sulla:: finale della Errani.
- T_{RG} 121:** Sta provando in qualche modo a barrier le il gioco ma:: è una questione anche di tempi e la Sharapova non glielo dà il tempo.
- T_{RG} 122:** Bandiera italiana che:: garrisce
- T_{RG} 123:** Philippe Chatrier ormai=sostanzialmente possiamo dire che è diventata=non dico terra di conquiste=Roland Garros=perché è un'esagerazione:: -- ma certamente per il tennis italiano è diventato -- lo *Slam* senz'altro più:: ricco di soddisfazioni -- almeno in chiave singolare perché poi se facciamo un discorso relativo al doppio con Errani Vinci, specialmente -- ci rendiamo conto che -- il discorso è più generale oppure menziamo la Pennetta che qualche anno fa trionfò a Melbourne insieme con la Gisela Dulko.
- T_{RG} 124:** Quindici zero
- T_{RG} 125:** Molto ben lavorato
- T_{RG} 126:** Quaranta quindici
- T_{RG} 127:** Scatenata veramente la (HБб) Sharapova, adesso abbiamo un parziale di sette punti a uno. L'impatto con il set per lei è estato veramente incredibile=dodici due nel primo, sette uno nel secondo.
- T_{RG} 128:** C'è molto vento comunque, non sono proprio condizioni migliori per giocare.
- T_{RG} 129:** BRAVA!
- T_{RG} 130:** Aveva giocato corto per tutto il punto la Errani però si è riscatata ampiamente -- azzeccando in modo perfetto i tempi dell'attacco soprattutto.
- T_{RG} 131:** L'esecuzione del questa stop volée di dritto che veramente -- pregevole.
- T_{RG} 132:** Sbaglia la Sharapova con dritto e la Errani la agguanta in questo *game* sulla parità.
- T_{RG} 133:** (HБб) Agguantata sulla parità sì la Sharapova, però poi -- sfugge ancora grazie a questo *ace* esterno -- che le frutta una terza palla *game*.

- T_{RG} 134:** La chiama rete. Ed è buona. Ed è buona. Linea non era sbagliata, quella di costringere la Sharapova a prendersi punto al rete perché non è che la russa sia particolarmente a suo agio -- in prossimità della rete. Il problema però è che prima di giocare un eventuale volée la Sharapova:: ha giocato un vincente -- in avanzamento con rovescio.
- T_{RG} 135:** Prova a reagire comunque Sara.
- T_{RG} 136:** Trenta zero
- T_{RG} 137:** Ecco, colpe indisturbata anche se NON CHIUDE:: il pallonetto difensivo che gioca Sara
- T_{RG} 138:** BRAVISSIMA:: CHE GRANDE SOLUZIONE DIFENSIVA da parte della Errani!
Che gioco pallonetto veramente STREPITOSO!
- T_{RG} 139:** (HB̄) c'è qualcuno che si sta sgolando in tribuna per questi cori::
- T_{RG} 140:** E fa tutto molto bene -- la Sharapova, quaranta quindici=Errani che comunque può ancora chiuderlo questo gioco.
- T_{RG} 141:** Doppio fallo. Questa non ci voleva.
- T_{RG} 142:** NO:: -- non doveva sbagliare questo rovescio da quaranta=zero=a=quaranta=pari.
ATTENZIONE!
- T_{RG} 143:** Errani che però ha un'altra chance!
- T_{RG} 144:** E alla fine -- la Errani -- faticando non poco riesce a conquistare questo *game* e almeno non fare come nello primo set quando si è trovata subito sotto quattro a zero. Due a uno.
- T_{RG} 145:** Dunque due a uno a favore di Maria Sharapova la quale che ha vinto il primo set sei tre. Certo -- la situazione non è delle migliori, ma:: quanto meno la Errani non l'ha fatto scappare completamente la siberiana nel secondo set.
- T_{RG} 146:** Non l'ha messa::
- T_{RG} 147:** Quindici pari
- T_{RG} 148:** Qui veramente poteva fare poco la Errani.
- T_{RG} 149:** *Ace!*
- T_{RG} 150:** Ammetto che spira sempre più forte.
- T_{RG} 151:** QUARANTA quindici. Insomma, Sharapova che non ha una minima intenzione di farsi di agguantare.
- T_{RG} 152:** Quaranta trenta
- T_{RG} 153:** Sara, perché la Sharapova già era caduto qualche *game* di servizio, ogni tanto quando crede o pensa di poter avere un *game* in pugno, in pochino si rilassa=questi sono quei momenti in cui la Errani deve cercare di approfittare della situazione.
- T_{RG} 154:** Si direbbe -- che la palla sia fuori.
- T_{RG} 155:** Alison Lang va a controllare e conferma.
- T_{RG} 156:** Sbaglia:: la Sharapova::

T_{RG} 157: ATTENZIONE, perché adesso la Errani ha veramente la opportunità di rientrare nel set agganciare la russa. Farle sentir un po' della pressione.

T_{RG} 158: L'ora di gioco, purtroppo la giudice di linea non ce la fa apprezzare in pieno la ripresa dell'orologio ma è un ora di gioco.

T_{RG} 159: Buono questo recupero.

T_{RG} 160: Mamma mia! Come sta giocando la Sharapova.

T_{RG} 161: Fa la CORTA::

T_{RG} 162: ARRIVA è chiude:: (HB6) Raggiuzzi, è arrivata anche su questa palla la Sharapova che -- (HB6) si diceva fino a qualche tempo fa non si sa muovere sulla terra rossa.

T_{RG} 163: E invece si muove COME:: qui s'è mossa -- BENISSIMO.

T_{RG} 164: AH! Fino a lungo la Errani non riesce stavolta a giocare il dritto=peccato però -- peccato perché c'è stata la grande opportunità di -- RIMONTARE da zero due a due pari::=la Sharapova invece ha resistito, grazie anche ad un paio di punti pregevoli tra cui però -- che la vista recuperare in una palla corta della Errani che sembrava imprevedibile.

T_{RG} 165: Zero quindici=disposta vincente

T_{RG} 166: Speriamo che quel gioco:: -- non rappresenti un crocevia.

T_{RG} 167: Lunga:: Zero trenta.

T_{RG} 168: E:: un errore sì, ma nel tentativo di accelerare (HB6) ha provato a prendere l'iniziativa Sara.

T_{RG} 169: BENE

T_{RG} 170: Adesso trenta pari

T_{RG} 171: È lungo il rovescio della Sharapova! Quaranta trenta, du- una chance anzi per il due tre::

T_{RG} 172: Mamma mia. Grande RISPOSTA con rovescio dalla russa:: Ha un tr- Comunque è un secondo set lottato e:: i *game* sono lottati praticamente tutti.

T_{RG} 173: Esagera, ancora vantaggio Errani.

T_{RG} 174: È BUONO il contropiede con il dritto in corsa.

T_{RG} 175: Quanto deve sudare la Errani per conquistare un *game* appena.

T_{RG} 176: E adesso la Sharapova ha un chance del doppio *break*.

T_{RG} 177: Sharapova che spinge:: ma alla fine SBAGLIA.

T_{RG} 178: Il *game* più lottato di questa finale.

T_{RG} 179: Un'ora e otto minuti.

T_{RG} 180: Lu::nga::

T_{RG} 181: MOLTO lunga la risposta della -- SIBERIANA, allora vediamo se stavolta la Errani riesce a sfruttare la chance.

- T_{RG} 182:** Quello che ricorda a Sara che deve vincere che è arrivata la bandiera, e:: quindi
- T_{RG} 183:** Niente. Non RIESCE PROPRIO A CHUIDUERLO
- T_{RG} 184:** ANCORA palla *break*.
- T_{RG} 185:** SBAGLIA LA SHARAPOVA, e questa era una grande chance per LEI.
- T_{RG} 186:** Entrambe tendono sprecare quando hanno una palla *game* a disposizione.
- T_{RG} 187:** Piegata la racchetta della Errani.
- T_{RG} 188:** Adesso la Errani che volée che HA GIOCATO:: però la Sharapova riesce ad arrivare anche su questa e a tirarle praticamente adosso=quel punto anche un grande riflesso come quello della Errani difficilmente può spuntarla e ora si mette male perché i *break* per la Sharapova diventano due. Certo che in questo set però la Errani sue chance le ha avute, perché ha avuto una palla del due pari che poteva andare due tre=insomma che poteva -- in qualche modo essere un pochino più -- MINACCIOSA e invece purtroppo per lei -- e per noi anche -- non è riuscita -- a conquistare questi due giochi.
- T_{RG} 189:** Guarda nel vuoto la Errani=certo adesso DIFFICILISSIMO a riuscire anche a trovare la forza, a grinta neccessaria per capovolgere una partita in cui -- Maria Sharapova sta dimostrando una solidità -- impressionante.
- T_{RG} 190:** Sempre nuvoloni neri.
- T_{RG} 191:** Ancora qui=ancora Martina Navratilova. Allora Sharapova che serve avanti quattro uno.
- T_{RG} 192:** Molto vicina.
- T_{RG} 193:** A quello che sarebbe di fatto per lei un po' una chiusura del cerchio, perché come sapete ha vinto *Wimbledon* nel duemila e quattro. Ha vinto:: gli *Open* degli Stati Uniti nel duemila e sei, *Australian Open* nel duemila e otto, quindi li- LE manca soltanto il Roland Garros.
- T_{RG} 194:** Che per certi pezzi a lungo ha sembrato un torneo inarrivabile inavvicinabile per lei. Per le sue caratteristiche -- bisogna ammettere che -- la -- venticinquenne russa ha -- IMPARATO per sua stessa missione a giocare anche sul rosso.
- T_{RG} 195:** Trenta zero.
- T_{RG} 196:** Trenta quindici. Ora il pubblico, come lo dicevamo prima, parteggia per la:: Errani.
- T_{RG} 197:** Grande risposta!
- T_{RG} 198:** E palla *break* -- altra chance per la Errani -- e sta vendo molte:: -- in questo:: questo set=sicuramente rispetto -- al ə:: primo set non c'è dubbio.
- T_{RG} 199:** Eccolo qua! Il *break*.
- T_{RG} 200:** Speriamo più che altro che non sia tardivo::
- T_{RG} 201:** Quattro duE.
- T_{RG} 202:** C'è ancora una FLEBILE SPERANZA.
- T_{RG} 203:** Zero quindici.

T_{RG} 204: Zero trenta

T_{RG} 205: A:::: però questa volée bassa è troppo profonda e allora zero quaranta

T_{RG} 206: Tanta fatica per ottenere un *break*. Poi era la Sharapova ecco che si fa immediatamente sotto. Non lascia nulla al caso la russa.

T_{RG} 207: Questa fortunatamente in corridoio. Troppa foga.

T_{RG} 208: E questa invece è buonissima. Ha trovato un altro l'ennesimo rovescio straordinario della sua partita. Anche Thomas Högestedt non può che applaudire:: Cinque due a Sharapova che dopo il cambicampo vada a servire a chiudere.

T_{RG} 209: Cinque due. Che vuol dire=come diciavamo:: che:: -- Maria Sharapova è purtroppo molto vicina a conquistare il suo primo Roland Garros. Ha vinto il primo set sei tre contro Sara Errani e adesso cinque due. Errani che però nonostante questo parziale sia piuttosto -- come dire -- CRUDELE con la Errani, e in questo momento non è così lontana:: perché i giochi sono stati veramente tutti lottati.

T_{RG} 210: È un peccato.

T_{RG} 211: Zero quindici. Vediamo un po' se Sara riesce:: -- portare avanti un'altra:: disperata rimonta.

T_{RG} 212: Complicato però.

T_{RG} 213: AH, PECCATO!

T_{RG} 214: Quindici pari.

T_{RG} 215: Attacco in controttempo=da=parte=della=Errani=evidentemente la risposta, però pensava tanto intendendo la palla della Sharapova che -- Sara non è riuscita a controllarla non per colpa sua.

T_{RG} 216: Applaude anche il -- presidente della federazione francese.

T_{RG} 217: È anche qui e:: stavolta il punto non lo fa, ma la preparazione atletica della Sharapova oggi è stata veramente:: -- bene seguita.

T_{RG} 218: Mamma mia! Lungo:!!

T_{RG} 219: NO:::: il questo point! ANCHE QUESTA è riuscita a tenere in campo:: e allora quaranta trent. Potremmo essere ai titoli di coda con Maria Sharapova che ha un *match point*, un *championship point* a disposizione.

T_{RG} 220: Niente prima.

T_{RG} 221: Seconda rapidissima.

T_{RG} 222: Ed è lu::ngo il drito della Sharapova che ha cercato di chiudere in bellezza

T_{RG} 223: Parlano Nastase e Sánchez Vicario

T_{RG} 224: Bella:: e QUESTA E BELLISSIMA! PALLA *BREAK* ERRANI DOPO IL *MATCH POINT*!

T_{RG} 225: Certo -- i rimpianti aumentano se si pensa che soprattutto il questo secondo set sono stati veramente tanti i giochi lottati. La Sharapova è sei due, cinque tre, ma:: non sta affatto passeggiando.

T_{RG} 226: Riga quasi sulla seconda.

T_{RG} 227: Oh! Impressionante::

T_{RG} 228: E poi arriva anche l'*ace*!

T_{RG} 229: Sharapova che -- a sportellate si procura un secondo *match point*.

T_{RG} 230: Altra palla CORTA:: e neanche questa riesce a prendere la Sharapova=o meglio lo prende ma con fare ci è veramente poco.

T_{RG} 231: Insomma la Errani è dura a morire. Pubblico si diverte!

T_{RG} 232: DUE *MATCH POINT* sfumati. Anche una palla *break*. PARITA'.

T_{RG} 233: *ACE*!

T_{RG} 234: Fa tanto la Errani per prendersi un punto, e poi deve -- ormai, regolarmente fare i conti con il servizio della Sharapova che rimette le cose al posto per la russa.

T_{RG} 235: U:: è buono!

T_{RG} 236: E questo no, invece, un'ora e ventinove minuti in ginocchio e lacrime la Sharapova - si porta a casa il suo primo Roland Garros, dopo aver vinto il *Wimbledon* nel duemilaquattro, *Open* degli Stati Uniti nel duemilasei e *Australian Open* nel duemilaotto chiude il cerchio la siberiana vincendo il suo primo Roland Garros e chiudendo dunque il suo *Slam*. Sei tre e sei due a Sara Errani poco meno di un'ora e mezzo di gioco per la numero due del mondo che vince -- bisogna dirlo, meritatamente un torneo giocato in maniera magistrale. Sara Errani ci ha provato:: -- certo non esce ridimensionato dal questa sconfitta perché ha giocato il torneo della vita:: -- Errani che -- ci ha fatto sognare per due lunghissime settimane battendo giocatrici come Ivanović, come Kuznetsova:: alla fine però ha dovuto cedere a una giocatrice più forte, una giocatrice che oggi ha conquistato il titolo più importante della sua carriera su terra rossa.

Прилог 3

Транскрипт коментара финалног меча тениског турнира *Brisbane International* у мушкој конкуренцији 2016. године, емитованог на каналу *Super Tennis HD*

Милош Раонић – Роџер Федерер

- T_{BI} 1 A:** Il duemilasedici si apre con la stessa finale del Brisbane:: Roger Federer contro Milos Raonic=nel suo primo torneo con al fianco Ivan Ljubicic colui che Ivan ha allenato sino a scorso autunno, vuole dire Raonic che ə:: il giovane rampante più volte affrontato da Federer. Questa settimana lo svizzero ha prestato le ambizioni delle nuove generazioni. Ha affrontato prima Grigor Dimitrov, poi Dominic Thiem. Adesso tocca a Milos Raonic sconfitto in nove ai dieci precedenti. Federer contro i tennisti nati negli anni Novanta un bilancio di quarantuno vittorie e tre sconfitte.
- T_{BI} 2 A:** Appena lungo questo dritto dalla parte del canadese. IL PRIMO PUNTO quella che l'accento trentaseiesima finale di Federer in carriera.
- T_{BI} 3 A:** *Ace.*
- T_{BI} 4 B:** Bene, abbiamo visto la partita contro Tomic, abbiamo anche commentato, secondo me non la perfetta tattica giocata da:: da- dall'australiano che ha fatto giocare troppo Raonic dalla parte sinistra del suo:: del suo gioco, mentre abbiamo visto già nel primo:: nel primo punto come Federer cercherà di far muovere tanto perciò di non magari ripetere tante volte, giocare diciamo tanti, tanti contropiedi. Ovviamente Raonic è uno di quei giocatori che fa molto più fatica a giocare in movimento che magari nella parte di sinistra che molto spesso riesce a -- a:: girarsi con il dritto.
- T_{BI} 5 A:** () prima uscire a suo rovescio a Raonic. Quaranta quindici.
- T_{BI} 6 A:** Doppio fallo. Quaranta trenta.
- T_{BI} 7 A:** Federer che si presenta in questa finale avendo messo referto quindici *ace*, Raonic ben quarantadue.
- T_{BI} 8 A:** Siamo sul nastro alla risposta, in dito il Raonic a trenta e porta a casa questo primo *game* di battuta a Federer. E allora prova sui dati al servizio=stessa percentuale di prime, pedia per entrambi, cinquantanove per cento, ottantacinque per cento la resa con il primo servizio per Federer ə leggermente meglio rispetto all'ottantaquattro di Raonic, possiamo dire che sono pari da questo punto di vista. Leggermente meglio sulla resa con la seconda Federer, sessantuno per cento a cinquantasei. Raonic ha perso solamente un () in battuta, Federer ne ha persi -- due.
- T_{BI} 9 B:** Difficoltà che ha Raonic sicuramente quando incontra Federer se- che sulla seconda palla in servizio Federer riesce a giocare sempre dentro al campo usando questo splendido *slice* che ha, andando cercando subito il rovescio di Raonic in incrociato=li può essere una chiave tattica importante dalla parte dello svizzero.
- T_{BI} 10 B:** (НВЉ) questo colpo che:: che ho detto in precedenza, questo colpo che mette sicuramente in difficoltà Raonic è perché Federer e:: non dà tempo a Raonic di=di:: --

di::=di:: avere il=scusate il gioco di parole, il tempo necessario di spostarsi per il dritto deve essere molto veloce con le gambe per giocare poi al sventaglio -- prendendo così tanti, tanti rischi.

T_{BI} 11 A: Rimedia con *ace*.

T_{BI} 12 A: Costretto a venir avanti Raonic.

T_{BI} 13 A: Prima male su questo passante rovescio Federer. Trenta quindici.

T_{BI} 14 A: Ne abbiamo visti tanti servizi al corpo:: a duecentoventi chilometri orari contro Tomic da parte di Raonic. Quaranta quindici.

T_{BI} 15 B: Questo è sicuramente qualcosa di:: di nuovo da parte di Raonic. (HB6) Un colpo è sicuramente molto, molto efficace servire al corpo, a questa velocità è molto molto complicato. Lui -- in questo torneo lo sta facendo molto spesso.

T_{BI} 16 A: IMPRESSIONANTE. Con il dritto Raonic approfita del rovescio leggermente più corto di Federer per incidere=applauda Riccardo Piatti=uno pari.

T_{BI} 17 B: Troppo centrale questo rovescio giocato da:: dallo svizzero che ha permesso di spingere -- Raonic con il lungo linea, poi qua il marchio di fabbrica da quel lato con il dritto fa:: fa veramente male:: può scegliere i due angoli::

T_{BI} 18 A: Lo *slice* vincente. *Ace* di puro piazzamento per Federer.

T_{BI} 19 A: Quindici pari.

T_{BI} 20 A: Starordinaria:: de:: volée non si fa sorprendere dal passanti dal lungo di Raonic. Subito un numero=subito una magia per Federer=trenta quindici.

T_{BI} 21 B: Magia, perché

T_{BI} 22 A: // e sì!

T_{BI} 23 B: // quella::

T_{BI} 24 A: // dietro al riga del servizio::

T_{BI} 25 B: // quella per=per le:: persone normali è la terra del nessuno, ma per lui=invece riesce a trovare sempre qualche magia.

T_{BI} 26 A: RISCHIA:: con lo secondo *ace* servizio dalla parte dritto di Raonic, che si aspettava chiaramente la soluzione di uscire. *Ace* il secondo=sono già tre *ace* di Federer.

T_{BI} 27 A: Spinge molto bene con il rovescio Raonic. Quaranta trenta.

T_{BI} 28 B: Ottima prima a uscire a centonovanta chilometri orari=tiene nuovamente a servizio Federer=avanti di due uno nella finale di Brisbane.

T_{BI} 29 A: *Slow motion* del dritto di:: Roger Federer=un Roger Federer che si è detto:: stanco:: per quello=che=riguarda=la giornata di ieri:: ma:: comunque si è sentito meglio rispetto:: a:: quanto è accaduto nei primi giorni di questa settimana=sempre a causa dei postumi della:: febbre. Ha detto sarà una:: partita speciale contro:: Raonic o:: i:: *big server* come gli chiama lui, sono sempre molto -- insidiosi, non saprei dire se non mi piace giocare contro di loro perché se poi andiamo a vedere effettivamente quelli che sono i scontri diretti -- con i grandi battitori:: scopriamo che Federer ha sempre vinto, o quasi nove a uno con Raonic, tredici a uno con -- Ivo Karlovic, qui:: in quattordici

confronti detti ci ha avuto appena due volte il servizio::=molto=bene con Isner con il quale però ha perso proprio più recente a:: Bercy.

T_{BI} 30 B: Probabilmente i giocatori ideali per lui, perché va a giocare pochi scambi fa:: diciamo poca fatica e soprattutto riesce sempre molto lucido nelle scelte faticando diciamo meno al livello fisico.

T_{BI} 31 B: Anche=perché=poi -- grandi battitori, ma diciamo che lui pure non è che //

T_{BI} 32 A: // ma scherza::

T_{BI} 33 B: Diciamo che lui poi si completa anche con le altre cose=però diciamo nei grandi battitori lui è oltre a le tutte le altre cose anche un grande battitore.

T_{BI} 34 A: Abbiamo visto ancora una volta BRAVO Raonic dopo la prima sventaglia venire avanti a mettere pressione a Federer.

T_{BI} 35 A: Dimostrazione a quanto si stia completando anche il tennista -- nordamericano.

T_{BI} 36 A: *Serve and volley*. Trenta zero.

T_{BI} 37 B: Il tulci= lucido Raonic che in questa partita che va a attaccare sempre Federer -- su rovescio (HB6) e tanti punti finora -- vinti da=da:: dal canadese.

T_{BI} 38 A: Stavolta:: arriva in ritardo sulla volée di dritto, trenta quindici.

T_{BI} 39 A: *Ace*:: ə:: Botta tremenda da uscire:: -- quaranta quindici.

T_{BI} 40 A: Ecco -- duecentoventicinque o uscire, questo vuol dire -- la velocità assoluta del=di questo servizio era ancora maggiore.

T_{BI} 41 A: Continua con questo servizio di corpo::

T_{BI} 42 A: E essere molto cattivi per -- portare a casa la pelle per più che per rispondere.

T_{BI} 43 A: Insiste con questa traiettoria::

T_{BI} 44 B: Anche ieri ha giocato tante seconde palle:: al altissima velocità rischiando ovviamente -- questo è un rischio abbastanza controllato sul quaranta quindici.

T_{BI} 45 A: Al trenta ottiene la::=il servizio al seconda occasione Raonic -- si porta su due pari.

T_{BI} 46 A: Nel duemila quindici:: la finale vidi un primo set vinto in scioltezza Federer per sei quattro nel secondo. *Break* dello svizzero ma immediato controbreak di Raonic. Poi battaglia punto a punto fino al *tie-break*.

T_{BI} 47 A: *Tie-break* in cui Federer ə:: subito avanti un mini-break ma sul due a zero subì sette punti consecutivi -- il canadese::

T_{BI} 48 A: LA RISPOSTA VINCENTE in rovescio:: zero quindici::

T_{BI} 49 A: Grande battaglia nel terzo set, Federer che rischiò il tracollo in apertura, due palle *break* nel primo gioco=primo=gioco è durato diciotto punti:: pu- poi fu Raonic a doverne salvare altre tante=nel quarto *game*. Alla fine sul cinque quattro per ə:: Roger -- un doppio fallo di Raonic portò lo svizzero sul *match point* che convertì grazie a un errore di Raonic.

- T_{BI} 50 A:** ATTACCO CENTRALE. Non ha il tempo per organizzare questa passata in rovescio Raonic=quindici pari.
- T_{BI} 51 A:** Otto *tie-break* giocati nei loro dieci precedenti.
- T_{BI} 52 A:** Quattro pari in bilancio.
- T_{BI} 53 B:** Ma be:: //
- T_{BI} 54 A:** // COME HA GIOCATO IL *BACKHANDITINO* in risposta con cui mette in difficoltà Federer:: e si presenta molto in anticipo al appuntamento con i cross-con il -- rovescio -- poi vincente.
- T_{BI} 55 B:** Questo è uno schema federeriano, diciamo, questo *slice*:: basso basso per poi andare in lungolinea -- parlavamo dei miglioramenti da parte di::=di Raonic, a:: con il rovescio e qua si è visto anche la:: la varietà::
- T_{BI} 56 A:** Attenzione perché Federer è:: ampiamente sotto il cinquanta per cento di prima.
- T_{BI} 57 A:** E:: ha giocato Federer nei pressi della riga in qualche modo neutralizzando il tentativo di Raonic di spostare per accendere il dritto=trenta pari.
- T_{BI} 58 A:** Parte prima Raonic ancora una volta sorpreso Federer=la prima palla break di questa finale è a disposizione proprio di Milos Raonic. Sta giocando di rovescio in una maniera sublime per il momento.
- T_{BI} 59 A:** Ottima prima a uscire. Parità. Si carica Federer //
- T_{BI} 60 B:** // il primo *Come on!*
- T_{BI} 61 A:** U::: non rientra questo passante=altra palla *break* a Raonic -- e altra discesa al rete al parte del canadese.
- T_{BI} 62 B:** E soprattutto anche lavoreggio=fatta bene=profonda::
- T_{BI} 63 A:** Ma quello che:: impressiona favorevolmente:: è:: //
- T_{BI} 64 B:** // (HB6)
- T_{BI} 65 A:** // come abbia interiorizzato certi meccanismi per cui quando si trova in una determinata posizione di campo come quella precedente -- decide di seguire il colpo=mettere pressione al Federer. CHE CAMBIA ANGOLO=sulla seconda palla *break*=non cambia l'esito! -- Parità!
- T_{BI} 66 B:** Soprattutto la differenza sta facendo come cambia al livello tattico=no:: certe volte rimane dietro Raonic e certe=volte come in precedenza in un momento importante sempre a prender la rete::
- T_{BI} 67 B:** Che rischio //
- T_{BI} 68 A:** // E:: sì!
- T_{BI} 69 B:** // che rischio perché:: Roger aveva:: preso un po' male quel a::=quel attacco:: //
- T_{BI} 70 A:** // Certo!
- T_{BI} 71 B:** // allo spazio per a:: //

- T_{BI} 72 A:** // dando sul colpo migliore di Raonic.
- T_{BI} 73 A:** Piccolo=casino=mancata dal numero quattordici del mondo.
- T_{BI} 74 A:** E per la prima volta avanti in questo *game* Federer.
- T_{BI} 75 A:** () rete il:: rovescio:: e allora un Federer che per il momento fa fatica a carburare con il servizio=servizio che però è tornato utile nei momenti più delicati di questo *game*=ha annullato:: due palle *break*. Tre a due -- per il numero tre al mondo Federer che si è rappresentato a questa finale avendo concesso solamente tre -- palle *break* in totale.
- T_{BI} 76 A:** Primo pericolo:: sventato per quello che riguarda il tennista elvetico:: ma caccia del titolo numero ottantanove in carriera:: vincerebbe ancor di più -- Ivan Lendl la quota novantaquattro IRAGGIUNGIBILE appare perché con Federer non si può:: mai:: dare nulla per:: impossibile:: Jimmy Connors che guida questa speciale classifica in tornei vinti con centonove=bisogna sempre ricordare però -- che nel palmarès di Jimbo sono conteggiati alcuni mini tornei a quattro giocatori:: in realtà.
- T_{BI} 77 A:** Valgono:: decisamente di più i novantaquattro:: aloni di Ivan Lendl al rispetto ai centonove di:: Connors cui vanno tolte tante vittorie in tornei che:: si spuntavano in circuiti non Grand Prix o WCT. Secondo alcuni calcoli sarebbe più corretto attribuire a Jimbo ottantadue titoli e:: ricordiamo che:: un tempo il calendario non era -- così:: gerar=-non c'era questa gerarchizzazione:: attuale:: era molto più fitto o=c'erano tanti piccoli tornei dove era più facile imporre.
- T_{BI} 78 A:** Ieri la vittoria -- IMPRESSIONANTE di:: Novak Djokovic a:: Doha:: i danni di un impotente Rafael Nadal=titolo numero sessanta per il tennista serbo=Federer è chiamato a rispondere quest'oggi.
- T_{BI} 79 B:** Non abbiamo visto ancora:: Giorgio, qualche *chip and charge* di=di Federer sulla seconda palla di servizio=prima=o=poi::
- T_{BI} 80 A:** Ecco perché ne abbia fatto talmente poche Raonic di seconde per il momento::
- T_{BI} 81 B:** Chercherà di mettere un po' di pressione a Raonic
- T_{BI} 82 A:** Quindici zero.
- T_{BI} 83 A:** Per Raonic è la sedicesima finale in carriera, ma a caccia del titolo numero otto.
- T_{BI} 84 A:** Raonic a cui mancano i scalp importanti visto che dal torneo di Brisbane nello scorso anno ha sconfitto solamente una volta un Top ten Rafael Nadal ma dobbiamo vedere indietro di ben dieci mesi a Indian Wells per altro *match* in cui Nadal ebbe *match point*=non era il miglior Nadal. C'era sempre da ricordare che Raonic l'anno scorso ha avuto tanti problemi di carattere fisica=trenta ZERO.
- T_{BI} 85 A:** Qui addirittura a *serve and volley* sul servizio al corpo. Tentato da Raonic.
- T_{BI} 86 B:** È la prima volta che Federer ha risposto sulla seconda palla di servizio, e anche la prima volta che Raonic non ha servito questo secondo:: questo::=questo servizio al corpo per farti capire quanto sia importante:: questa nuova soluzione di Raonic che non permette all'avversario di:: come si può dire=sbracciare comunque sia cercare magari delle soluzioni di attacco=perché quando ti trovi la palla al corpo è:: molto complicato a tirarsela fuori::
- T_{BI} 87 A:** Solamente una prima in questo turno di battuta per Raonic.

- T_{BI} 88 A:** Ed approfitta con una maestosa risposta in anticipo vincente=trenta pari.
- T_{BI} 89 B:** Vedete dov'era:: //
- T_{BI} 90 A:** // con i piedi::
- T_{BI} 91 B:** // due metri dentro il campo=e sai quando -- solo tutto come giocatori come Raonic e che giocano questo:: *kick* molto esasperato è molto avanti:: in modo che non prendi magari la palla quando è troppo alta o a reti molto e la fai scendere per non hai=non=hai via di mezzo.
- T_{BI} 92 A:** Eccola qui la prima che è mancata in questo *game* arriva nel momento più importante. Quaranta trenta.
- T_{BI} 93 A:** Foco lunga=questa risposta di rovescio:: questo *kick* era ancora più esasperato da parte -- di:: Raonic=trenta pari.
- T_{BI} 94 A:** Lo scorso anno vincendo questo titolo, Federer stabilì il record per quello che riguarda numero di stagioni consecutive in cui ha vinto almeno -- un alloro.
- T_{BI} 95 A:** Con quindici stagioni di fila.
- T_{BI} 96 A:** Splendido! Angolo con il dritto. Non era stato molto preciso -- Quindici zero.
- T_{BI} 97 B:** In televisione è difficile a vederlo, però chi ha visto qui come Federer ha lavorato ben ha giocato due tre dritti carichi, profondi:: arrotati e poi ha fatto un passo entro il campo per accelerare con questo dritto nettamente più piatto -- l-la differenza l'ha fatto con quei due:: due dritti molto:: //
- T_{BI} 98 A:** // preparatore
- T_{BI} 99 B:** // () di centrali, sì.
- T_{BI} 100 A:** E allora ancora break con la prima=quarantacinque per cento la percentuale di prima per Federer.
- T_{BI} 101 A:** MA COS'HA FA::TTO:: -- Spaglia il dritto, ma chiede il falco:: e secondo me ha buone chance di aver ragione ma cos'ha preso:: sulla:: risposta di Raonic.
- T_{BI} 102 A:** Vediamo un po'.
- T_{BI} 103 A:** E la palla è larga::
- T_{BI} 104 A:** Non fortunato qui Federer.
- T_{BI} 105 A:** È:: stata, sì, chiamata *out* poi:: Lahyani ha corretto la decisione in buona -- e quindi:: -- Raonic ad aver chiesto la verifica.
- T_{BI} 106 A:** Trenta quindici.
- T_{BI} 107 A:** Tiene Federer ə:: con il rovescio:: Quaranta quindici.
- T_{BI} 108 B:** Hai detto bene proprio tiene, ma come:: non è:: non è riuscito da ritirare neanche un centimetro su quella bordata di Raonic di dritto::
- T_{BI} 109 B:** Grandi miglioramenti di=di Federer proprio quello è stato di rimanere sempre vicino alla riga di fondo campo molto spesso ovviamente la cosa complicata a giocare in demivolée soltanto lui riesce a giocare in quel modo. Però ti permette poi di:: di non andare troppo in difesa.

T_{BI} 110 A: CHE BELLEZZA:: STRAordinario colpo da parte di Federer=rovescio in back che coglie in contropiede Raonic, chiude con un'altra *kick* che a questo game di battuta quattro a tre Federer.

T_{BI} 111 A: Però un colpo straordinario che puoi seguire solo un iniziato del gioco quello che abbiamo visto proprio nel finale del settimo *game* era lontanissimo da riga di fondo e allora ha scelto:: quella:: *back* profonda mascherandolo sino all'ultimo. Insomma è un Federer che ha bisogno di attingere a tutte le sue risorse perché:: ha di fronte un avversario davvero molto complicato:: Per il momento Raonic ha rischiato molto meno nei suoi *game* di battuta rispetto a Federer che invece ha dovuto:: concedere due palle *break*. Adesso Raonic potrà servire con le palle nuove.

T_{BI} 112 B: E si parla tanto di questo, falli nella forma e io penso che Raonic quest'anno -- continuando senza avere, diciamo:: continuando giocare in questo modo e senza avere dei problemi fisici io penso che possa:: possa rientrarci perché ha tutte le caratteristiche -- e un modo di giocare che=che gli può permettere di=di:: fare risultati ə:: su quasi tutte le superfici=faccia un po' più fatica magari a:: pensarlo sulla terra, ma ormai sulla terra i tornei non sono tantissimi, però -- erba, cemento, *indoor* -- non fa veramente la differenza.

T_{BI} 113 A: E allora vediamo, la palla è stata chiamata *out*, e la palla È *out*.

T_{BI} 114 A: Quattro punti su otto con la seconda per Raonic.

T_{BI} 115 A: Rischia ancora una volta con questa seconda.

T_{BI} 116 A: Per la prima volta costretto a dover rincorrere.

T_{BI} 117 A: Splendido questo dritto in *cross* in uscita dal servizio::

T_{BI} 118 A: Quindici pari.

T_{BI} 119 A: Terzo *ace* anche per Raonic.

T_{BI} 120 A: Con la prima, dieci punti su undici.

T_{BI} 121 A: (HB6) Questa era una palla velenosissima colpita non in maniera pulita da Federer. Stecca Raonic=fa vedere i paradenti come fa, nelle situazioni:: in cui sente maggiormente la tensione=ecco che rivediamo::

T_{BI} 122 B: Sì, quando si vuole sempre andare di forza anche ha un metro da:: dalla rete. Trovamento troppo ampio per giocare una palla:: lì vicino.

T_{BI} 123 A: Per il secondo turno di battuta di fila si ritrova sul trenta pari Raonic. Vediamo come se la cava.

T_{BI} 124 A: U::: //

T_{BI} 125 B: // Tutto è giusto anche qui, anche lo spazio per passarlo perché era sommamente venuto come:: come l'aveva pensato () fatto venire Raonic a rete, poi //

T_{BI} 126 A: // Sì,
questo è::

T_{BI} 127 B: //
Abbastanza semplice per lui.

T_{BI} 128 A: Anche perché poi, detto il Raonic era:: anche piuttosto corto.

- T_{BI} 129 A:** Palla per i quattro pari.
- T_{BI} 130 A:** Ancora niente prima.
- T_{BI} 131 A:** Che rischio da parte di Raonic, che:: va vicinissimo al secondo doppio fallo, riesce a portare a casa un *game* che si era complicato. Quattro pari.
- T_{BI} 132 A:** Ovviamente l'errore di dritto di Federer sul trenta pari.
- T_{BI} 133 A:** Come sempre Raonic cambia racchetta, in ə:: concomitanza con il cambio di campo, ma non, quando serve bensì in risposta.
- T_{BI} 134 A:** Millenovecentonovanta sicuramente:: gli esponenti di questa generazione che fa fatica a soppiantare i favore () quello che è più volte incrociato la racchetta con Federer, più volte ha perso -- Ottima prima uscire a parte di Roger. Quindici zero.
- T_{BI} 135 A:** Vediamo se:: vici- avvicinandoci alla fase finale aumenterà il suo servizio.
- T_{BI} 136 A:** Non riesce a trovare=per il momento con il dritto la:: giusta profondità::. Approfitta Raonic a giocare uno splendido dritto profondo -- e mettere pressione a Federer.
- T_{BI} 137 B:** Se ti fa capire però:: fatto di aver capito così tante palle:: seconde palle:: di Federer=le difficoltà che a Raonic i:: in risposta ancora no, perché poi -- sappiamo come=come:: mettendo la prima o la seconda cambia totalmente gioco di Federer per questo che abbiamo visto anche poche () Perché:: batte come in questo caso spesso volte in=in=difesa.
- T_{BI} 138 A:** Attenzione.
- T_{BI} 139 A:** Ancora una volta la possibilità Raonic di incidere con il dritto=quindici trenta.
- T_{BI} 140 A:** Non perdona! CON IL:: dritto in uscita al servizio=trenta pari.
- T_{BI} 141 B:** Qui si vede la grande differenza quando vai a giocare la prima palla in servizio ti permette sempre di giocare in tracampo e:: lì veramente è:: un maestro.
- T_{BI} 142 A:** Un po' corto quest'attacco MA:: comunque preciso. È un Raonic che:: con il *cross* in dritto che sta facendo male a Federer=arriva un'altra palla *break*=la terza di questo set in favore del tennista canadese.
- T_{BI} 143 A:** Quel colpo che fa la differenza=poi molto bravo=tagliare il campo ad anticipare, togliere il tempo al Federer. Quel tempo che poi, ha fatto la differenza.
- T_{BI} 144 A:** Stavolta niente prima sulla palla *break*.
- T_{BI} 145 A:** E::SAGERA nel tentativo di voler spingere a tutta con il dritto. Parità.
- T_{BI} 146 A:** Si gioca un falco.
- T_{BI} 147 A:** Che da un po' tardiva.
- T_{BI} 148 A:** E spreca malamente.
- T_{BI} 149 A:** Prostrazione da parte di Federer. Che concede una quarta palla *break*.
- T_{BI} 150 B:** Sì, perché ha fatto una chiamata totalmente sbagliata in un momento delicatissimo.
- T_{BI} 151 A:** U:: bruttissimo errore. Con il dritto dritto che non sta assolutamente funzionando per quello che riguarda a Federer:: gli va dato tanto tempo a Raonic spostandosi ancora una

volta con il dritto a:: sventaglio. Il primo *break* di questa finale è in favore di Milos Raonic ed è un *break* che:: possiamo dire è:: nell'aria per quanto visto in questo primo set è un Federer che serve con il quarantasette per cento di prima, ma non è solamente il servizio che non sta funzionando in questo primo set.

T_{BI} 152 B: Sì, vero anche però che:: Federer ə:: ha bisogno della prima palla in servizio per sviluppare il suo gioco=ha servito troppe prime, ha permesso:: di:: palleggiare troppo come come in questo caso sai con il dritto, e molte volte fa la differenza e oggi più volte, ma lo abbiamo visto anche all'inizio=inizio set ha avuto chance di:: di aver delle palle *break* che con quel colpo non è riuscito. Dall'altra parte Raonic che sta sbagliando molto poco, che sta giocando il suo tennis e soprattutto sta facendo le cose=le cose giuste=però io penso che questo:: questo inizio in partita dipenda molto più dal:: dalla per- dal- non giocare bene dalla parte dello svizzero.

T_{BI} 153 A: Raonic che:: è stato proprio graziato nel corso del game in battuta precedente=nel errore del dritto sul passate piuttosto comode di Federer.

T_{BI} 154 A: Raonic che:: non è che serve molto meglio, cinquantadue per cento di prima. Ma non ha concesso palle *break*. Quando mette a campo la prima, porta a casa il punto, dieci volte sul dodici.

T_{BI} 155 A: Quarta volta -- è la storia dei loro precedenti in cui riesce a strappare il servizio a Federer.

T_{BI} 156 A: Ottimo inizio di *game*.

T_{BI} 157 A: È il quarto *ace*.

T_{BI} 158 A: Quando può:: colpire da fermo con il dritto fa:: davvero male. Sia in:: diagonale:: Trenta zero.

T_{BI} 159 A: COME L'HA MESSA:: STREPITOSO! Rovescio lungolinea. Trenta quindici.

T_{BI} 160 B: Questo è incredibile, qualcosa anche contro la fisica, perché lo rivediamo, ha giocato andando:: andando in dietro questa palla molto complicata, peso in corpo indietro è riuscito a giocare questo:: -- tutto braccio in crocio delle righe.

T_{BI} 161 A: Il passante vincente del rovescio=due rovesci vincenti con Raonic che ha voluto venire:: avanti con set avendo giocato però demivolée molto complicata.

T_{BI} 162 B: Stiamo venire avanti anche su- colpo più forte dello svizzero.

T_{BI} 163 A: Trenta pari.

T_{BI} 164 A: La prima seconda del *game* per Raonic.

T_{BI} 165 A: E qui si poteva fare qualcosa in più alla risposta. Rimane centrale attaccabile. *Set point* Raonic.

T_{BI} 166 A: Ecco il errore in dritto. Si chiude questo primo set, Roger Federer molto falloso:: quello che il suo colpo:: più:: efficace=in quarantuno minuti Milos Raonic porta a casa il primo parziale con il punteggio di sei a quattro.

Други сет:

T_{BI} 167 A: I numeri del 0:: primo set che:: confermano quanto detto:: con Federer che ha servito con quarantasei per cento di:: prime. Entrambi hanno comunque il saldo positivo tra vincenti ed errore a conferma di una buona qualità, e qui vediamo proprio punti più spettacolari.

T_{BI} 168 A: Sono stati talmenti che qualcuno non ce l'hanno fatto vedere=qui vediamo proprio il finale per la gioia richiesto:: tifoso canadese. È un Raonic che::ha meritato di conquistare questo primo set molto più:: rispetto al suo avversario. Ha servito meglio nei momenti importanti. Ed è là qui talvolta nella storia dei loro precedenti in cui porta a casa il primo set, tutti e primi i tre, i primi tre confronti diretti ha vinto il primo per poi essere rimontato.

T_{BI} 169 A: Sta male Federer in questo secondo set.

T_{BI} 170 A: Quindici pari.

T_{BI} 171 B: Con che per quanto sia (HB6) un grande campione:: però sempre un a::=uno essere umano di conseguenza (HB6). Probabilmente sta pagando anche un po' di quella influenza avuta a:: inizio settimana:: il fatto di non essere il cento per cento //

T_{BI} 172 A: // Non fortunato::

T_{BI} 173 B: // Non fortunato
qui però lo si vede un po':: un po' annubiato in questo colpo ma soprattutto negli spostamenti laterali. Abbiamo invece evidenziato (HB6) -- come:: questi giorni aveva fatto vedere grandi movimenti da fondo campo.

T_{BI} 174 A: Parte da LONTANO FEDERER -- e SBA::GLIA:: un passato in rovescio che tutt'altro che impossibile, vince. Trenta pari.

T_{BI} 175 B: Raonic invece che sta facendo vedere tutto quello di buono che:: che ha nel suo repertorio, anche la difesa=questo dritto giocato in difesa:: non per niente facile ma soprattutto la velocità:: a ritornare dentro il campo per poi passare qui. Probabilmente è causale questo errore, ma ha sbagliato il colpo più facile del punto.

T_{BI} 176 A: Si carica Federer=errore:: Questo rovescio da mezzo volo da parte di Raonic.

T_{BI} 177 B: Che poi veramente sta facendo quello che dà più fastidio a Federer=farlo giocare punto dopo punto, soprattutto farlo scambiare punto dopo punto=Raonic sta -- rispondendo sempre:: probabilmente anche:: fatto che:: non 0:: Federer no asc- scese un po' di velocità con la prima palla in servizio per mettere più prime::

T_{BI} 178 A: Tre errori di rovescio da parte di Raonic in primo soprattutto -- davvero grave e allora recupera da quindici trenta=erano in prima battuta:: molto delicato per Federer in cui doveva in qualche modo contenere la frustrazione per le () del primo set=qua ci fanno vedere -- Raonic -- con il dritto i punti d'impatto. È nel quaranta per cento di colpi giocati con i piedi -- entro il rettangolo di gioco.

T_{BI} 179 A: Molto distribuiti dalla parte:: SINISTRA del campo quando vuole:: incidere con la traiettoria a sventaglio.

T_{BI} 180 A: Corre in ritardo=lascia la racchetta=gurdate che gesto. Mai visto un Federer così.

T_{BI} 181 A: Vero ottimo approccio di Raonic che poi gioca un volée non facile=ancora regge indugia sulla:: volta di Federer.

T_{BI} 182 A: Così potente questo oggi!

T_{BI} 183 A: Rischia. Con questa seconda in servizio=rivella il doppio fallo.

T_{BI} 184 A: Il terzo sempre il tentativo, di:: voler incidere, e quindi un rischio piuttosto calcolato.

T_{BI} 185 A: ANTCIPA:: con il rovescio, e poi ancora una volta conosce una chance regale=viene avanti=si prende il punto=quaranta trenta prova ad aprire questo *game* da quaranta a zero.

T_{BI} 186 A: E:: profondo. I *cross* di rovescio di Raonic=forse Federer poteva qui anche provare a mettere pressione:: sul rovescio del suo avversario=venendo avanti:: invece Raonic porta a casa comunque questo:: turno di battuta, che si stava:: riequilibrando. Uno pari.

T_{BI} 187 A: Quindici zero.

T_{BI} 188 A: Raonic che quest'oggi vince il trentanove per cento dei punti. Lui che:: nei dieci confronti precedenti vinceva in media il ventiquattro virgola otto per cento dei punti in risposta.

T_{BI} 189 A: Trenta zero.

T_{BI} 190 B: Ovviamente per quanto Federer non sia:: -- un enorme:: battitore=un grandissimo battitore però bisogna solamente della prima palla in servizio. Non tanto per e:: per=per per gli *ace*, ma soprattutto per sviluppare il suo gioco e:: anche questo *game* e:: -- tutte seconde palle e sta cercando di servire poi ad una velocità che come lo vediamo non è levatissima centosetanta chilometri orari -- questo è:: questo è un po' di confusione e non=è=non=è da lui

T_{BI} 191 A: Ecco un po' di frustrazione.

T_{BI} 192 A: Lunga la risposta. Quaranta quindici.

T_{BI} 193 A: Buona prima -- allora quindi ci porta a casa questa battuta Roger Federer.

T_{BI} 194 A: Torna in campo Milos Raonic dopo un medical time out chiamato in sorpresa:: non abbiamo capito quale sia l'effettivo problema del canadese=canadese che dunque a freddo riparte con il servizio.

T_{BI} 195 A: Si scusa con il suo avversario.

T_{BI} 196 B: Anche un po' sfortunato perché questo da:: //

T_{BI} 197 A: // molto sfortunato.

T_{BI} 198 A: Ha tutto il tempo per spostarsi e mettere i piedi in posto::

T_{BI} 199 A: Uscita di pochissimo=chiede il falco! La palla sembra effettivamente lunga::

T_{BI} 200 A: Così è!

T_{BI} 201 A: Non ha concesso palle *break* Raonic, che in TUTTI precedenti almeno una palla *break* però un totale di ben cinquanta chance per i *break* ha dovuto affrontare -- con Federer.

T_{BI} 202 A: Parte PRIMA:: e la palla si ferma sul nastro.

T_{BI} 203 B: Sì però, anche magari gioca sbagliando questa=questa volée perché non l'ha giocato in un modo eccellente, è sempre lui a decidere il suo futuro e in precedenza con quel

diritto uscito da poco e:: questo ti fa capire:: la forza di Raonic oggi le=le grandi difficoltà che ha Federer, che invece:: quando è in grande forma è lui che va a prendersi punti, è lui che=che mette pressione all'avversario=oggi non riesce a imprimere questo:: questa tattica di gioco, almeno finora.

T_{BI} 204 A: Altro doppio fallo, tentando comunque di spingere. Attenzione trenta pari, questo *game* di battuta che è:: comunque delicato per Raonic.

T_{BI} 205 A: Sì dando il malessere.

T_{BI} 206 A: Molto ben mascherato.

T_{BI} 207 A: Non riesce con questa risposta bloccata:: a mettere in difficoltà Raonic. Tutto il tempo per piazzare il dritto vincente=chance per il due pari.

T_{BI} 208 A: Ancora un doppio fallo.

T_{BI} 209 B: Ben mascherato, però:: tre doppi falli in un game dopo lo stop nello spogliatoio, diciamo che -- qualcosina alla schiena secondo me::

T_{BI} 210 B: Probabilmente si può sentire molto più sulla seconda:: palla di servizio=se no vai per narcare la schiena giocando questo:: questo *kick*.

T_{BI} 211 A: Per la prima volta qui è stato in vantaggio in servizio Raonic.

T_{BI} 212 B: Questa volta da destra:: arriva il doppio fallo=scuote la testa:: Milos Raonic=la prima palla *break* del *match* in favore di Roger Federer=in quello che sembrava il momento più complicato al *match* per lo svizzero.

T_{BI} 213 A: Malgrado i tre doppi falli, comunque rischia con la seconda in servizio.

T_{BI} 214 A: Stecca=stecca con il rovescio Federer.

T_{BI} 215 B: Male=male Federer, anche in questa situazione -- si è visto come Raonic su questa seconda palla in servizio non è quasi saltato sulla palla.

T_{BI} 216 B: A tropp- (HB̄) passo troppo lungo, perde totalmente la distanza dalla palla -- non coordinato il questo colpo.

T_{BI} 217 A: Buono a servire DUECENTOtrentaquattro chilometri orari.

T_{BI} 218 A: Fossa in ret- in rovescio. È vero:: i due brutti punti, da sinistra giocati da Federer. La stecca sulla palla *break*. E poi questo:: back -- sotterrato.

T_{BI} 219 A: Sempre più preoccupato:: l'ex allenatore di Raonic, attuale coach di Federer=questi numeri. Per quello che riguarda il percentuale di PRIME, e ovviamente:: è chiaro che sono statistiche:: che arrivano all'inizio del set, e dunque molto giovane e possono:: risultare poco significative ma il calo è evidente per Raonic.

T_{BI} 220 A: Giusta questa scelta dal parte di Raonic, pena però, l'approccio ed esce.

T_{BI} 221 A: Però si vede evidentemente che Federer non riesca a tenere i piedi sulla riga, danzare come è fatto:: //

T_{BI} 222 B: // È sempre ritardo, sempre ritardo, ma soprattutto il fatto che non li cammini alla palla perché è:: è:: sempre in difesa è sempre:: vuol dire che la palla non cammina e Raonic riesce sempre a colpire quasi da fermo

- T_{BI} 223 A:** Vediamo se:: adesso insiste con il *serve and volley* -- Federer. Trenta zero.
- T_{BI} 224 A:** *Ace*.
- T_{BI} 225 A:** ALTRO *ACE* a uscire.
- T_{BI} 226 A:** E allora sorpassa il suo avversario in quanto a *ace*, ma soprattutto tiene un turno di battuta a zero. Cosa che non gli è mai capitata nel corso del *match*. *Match* che:: adesso sembra essere comunque cambiato. Raonic che:: ha rischiato non poco nel precedente turno di battuta:: vediamo se:: -- tanto qui una piccola farfalla -- va a molestare Roger.
- T_{BI} 227 B:** Ha bisogno a capire:: cosa è caduto nel *game* precedente, no, se è stato:: solamente:: un po' di disattenzione, di-di:: calo mentale da parte di Raonic. Non lo penso perché tre doppi falli sono=sono troppi su pochi punti, o se veramente c'è qualche problemino a livello fisico dalla parte del canadese. Per quanto riguarda:: Federer, veramente sorprendente oggi la partita dello svizzero che fa=fa:: veramente tanta fatica probabilmente a livello fisico. Tu giustamente evidenziato come è il quarto giorno consecutivo che:: che=che=che Federer sta giocando:: sta giocando=VERO che non l'ha fatto tanta fatica in due *match* però uno quello con Dimitrov, diciamo ha speso tante energie, sia fisiche sia mentali, di conseguenza magari sta pagando anche questa:: questa stanchezza oggi.
- T_{BI} 228 A:** Lui stesso ha amesso dunque di essersi svegliato ieri abbastanza stanco.
- T_{BI} 229 B:** Probabilmente per passar quei giorni di::=di febbre, influenza:: che si ha:: dovuto prendere dei medicinali:: che, ti=ti=ti fanno, ti rendono un pochino più=più=più debole.
- T_{BI} 230 A:** Apre la racchetta Roger, siamo vicini a:: al cambio palle -- che avverrà:: -- nel prossimo *game*.
- T_{BI} 231 A:** E allora, stiamo per vedere questo *game* di battuta di Milos Raonic dopo i grandi problemi del turno di battuta precedente, la prima palla *break* concessa e:: poco sfruttata da Federer. Avete visto anche:: un po' di tosse per l'elvetico.
- T_{BI} 232 A:** Bravissimo. Sulla riga questo:: rovescio lungolinea, ma soprattutto bravo d'apprirsi il campo con lo sventaglio. Stremo giocato in precedenza.
- T_{BI} 233 B:** Ce lo fanno rivedere, questo è un dritto fantastico che, non tanto veloce con taglio esterno, spinge Federer a giocare fuori dal campo, poi:: -- rovescia e sta facendo la differenza oggi di Raonic. Il dritto l'ha sempre avuto, ma di rovescio è migliorato moltissimo.
- T_{BI} 234 A:** (HB6) U:: quindici pari.
- T_{BI} 235 A:** Mira la figura Raonic, porta a casa il punto.
- T_{BI} 236 A:** Trenta quindici.
- T_{BI} 237 A:** () Federer, dopo aver perso il primo set bilancio di tre vittorie e dieci sconfitte. Ultima rimonta. Vittorioso a Istanbul contro Diego Sebastian Schwartzman in semifinale.
- T_{BI} 238 A:** Può solo scheggiare Federer. Ottima prima, quaranta quindici.
- T_{BI} 239 A:** È giustamente avanti, stecca Federer a quindici tiene servizio molto meglio in battuta Raonic in questo *game*. Tre pari.

- T_{BI} 240 A:** Federer che in sette occasioni ha cominciato l'anno con un successo=prima volta:: proprio qui in Australia a Sydney nel duemila due, poi in duemila quattro. Non cercò gli eventi preparatori ma si presentò direttamente a Melbourne e vinse per la prima volta nell'Australian Open. Tre volte ha vinto Doha nella prima settimana dell'anno duemila cinque, battendo proprio Ivan Ljubicic in finale duemila sei e duemila undici. Anche nel duemila sette l'Australian Open vinse all'esordio dell'anno. Qui esce di pochissimo la risposta di Raonic.
- T_{BI} 241 B:** Nel frattempo Federer sembra che stia mettendo al posto il -- colpo che, possiamo dire tranquillamente gli sta permettendo di:: di rimanere in partita perché gli altri colpi fondamentali da fondo campo non sta tenendo nel buon livello.
- T_{BI} 242 A:** E rimane in campo questa risposta.
- T_{BI} 243 A:** Elvetico da quando si è trovato sotto quindici trenta nel *game*:: di servizio che ha aperto il set, ha poi perso appena i due punti in battuta.
- T_{BI} 244 A:** Lavora molto bene, con questo dritto a sventaglio che arricchì d'effetto angolato.
- T_{BI} 245 B:** Sì! Quante difficoltà di movimento a parte di Federer, a parte sinistra oggi del campo. Ce lo rivediamo, proprio lento::=guarda, parte che non riesce //
- T_{BI} 246 A:** // Lento lontano
- T_{BI} 247 B:** // Esatto!
- T_{BI} 248 A:** Deve fare anche più strada.
- T_{BI} 249 A:** Brutissimo errore di Federer, tre punti di fila per Raonic, ATTENZIONE PALLA *BREAK* PER IL CANADESE!
- T_{BI} 250 A:** Qui anche fortunato Raonic che ha colpito male:: ha fatto fare più strada a Federer che denuncia, denota tanti problemi al livello di spostamenti. Qui forse la scelta di andare sul dritto di Raonic non è stata particolarmente felice.
- T_{BI} 251 A:** Lascia dar il braccio, SPLENDIDO DRITTO LUNGOLINEA. Roger Federer perde un turno di battuta in cui era avanti trenta zero. Attenzione perché Milos Raonic s'invola verso il successo=avanti di un set ed un *break*.
- T_{BI} 252 A:** E adesso questa finale è nella:: -- nel braccio, nella racchetta di Milos Raonic che ha battuto solamente una volta Federer=era un *match* che però si giocava nell'ultimo Masters Mille stagionale a Parigi Bercy=quello che in qualche modo spesso viene snobbato dai big perché hanno la testa già al masters.
- T_{BI} 253 A:** Vediamo un po' perché Raonic ha rischiato tantissimo in quel quarto game poteva sancire un cambio d'inerzia del *match*. La steccata sulla palla *break* di Federer=Federer che poi ha perso malamente quest'ultimo:: turno di battuta. Dimostrando insomma di portare a casa dei punti solamente:: con il servizio.
- T_{BI} 254 A:** Quindici zero.
- T_{BI} 255 A:** È vivo=vivo, ci tranquillizza Layani
- T_{BI} 256 A:** E:: niente a fare ancora una volta=accorcia Raonic, ma sbaglia malamente Federer. Trenta zero.

- T_{BI} 257 B:** Sta totalmente fermo con le gambe:: aspettando la palla, non andare incontro alla palla.
- T_{BI} 258 B:** Fisicamente oggi è troppo spento per, per=per stare all'altezza del giocatore come Raonic, molto presente invece.
- T_{BI} 259 A:** Parata a rete dopo un'ottima demivolée. Quaranta zero.
- T_{BI} 260 A:** Mamma mia! Duecentoventi chilometri orari a uscire:: Non ha lasciato scampo al suo avversario Raonic in questo *game* di battuta=mostrando grandissima solidità. Cinque tre.
- T_{BI} 261 A:** () prova comunque spingere con li rovescio Raonic la palla però, esce, e non di poco.
- T_{BI} 262 A:** Rischia, e:: commette doppio fallo.
- T_{BI} 263 A:** Chiede il falco, e senza grande convinzione Federer -- infatti la palla sia lunga, anche larga.
- T_{BI} 264 A:** Perfetta la volée.
- T_{BI} 265 A:** Esitazione che:: manda fuori tempo Raonic. Trenta quindici.
- T_{BI} 266 A:** *Ace!*
- T_{BI} 267 A:** Si fa sentire il pubblico.
- T_{BI} 268 A:** Da che parte schierato per tennista -- svizzero.
- T_{BI} 269 A:** A quindici del servizio, Federer allunga questo incontro:: non esulta più di tanto.
- T_{BI} 270 A:** Perché adesso Milos Raonic potrà servire per il *match*. Milos Raonic che:: ha concesso solamente una palla *break* nel quarto gioco in quel *game* in cui ha:: messo in effetto ben tre doppi falli su quattro punti.
- T_{BI} 271 B:** Non è facile mai chiudere un *match* contro Federer -- tutto questo è una finale::
- T_{BI} 272 A:** Ovviamente:: diventerebbe:: il torneo più importante vinto in carriera da Raonic, non per quello che riguarda lo status, perché:: tra i sette titoli vinti da Raonic è anche una ATP cinquecento come quello di Washington, ma ovviamente non ci sarebbe paragone una vittoria in finale su Roger Federer, sarebbe la prima volta in cui batte in finale un tennista tra i primi cinque al mondo=guardate che sguardo.
- T_{BI} 273 B:** Vediamo se gli permetterà=se permetterà Raonic a Federer almeno di giocare, di far delle scelte corrette=ovviamente, Raonic se:: servirà come sta servendo con percentuali buoni di prime palle ma soprattutto tanti punti sulla seconda -- difficile per Federer far qualcosa di=di:: differente.
- T_{BI} 274 A:** E allora ci siamo::
- T_{BI} 275 A:** Milos Raonic, serve per il *match*. Per conquistare l'ottavo titolo in carriera=prendesi la rivincita della finale dello scorso anno.
- T_{BI} 276 A:** Ha vinto l'ottantatre per cento punti del primo quest'oggi. E perse appena cinque punti quando ha messo in campo la prima.
- T_{BI} 277 A:** Parte con la seconda.

- T_{BI} 278 A:** Tentato Raonic a chiedere la verifica, non mi sembra una grande scelta.
- T_{BI} 279 A:** Nel senso che dimostra al suo avversario // di essere
- T_{BI} 280 B:** // È purtroppo importante giocare con la prima.
- T_{BI} 281 A:** Ecco, guarda:: Non era così vicina.
- T_{BI} 282 B:** Vediamo ora, qui se veramente Federer se la gioca con *chip and charge* che veramente non ha mai fatto in questa partita.
- T_{BI} 283 B:** Mettere un po' di pressione a:: canadese.
- T_{BI} 284 A:** Ancora in ritardo, del recupero in quel rovescio. Quindici zero.
- T_{BI} 285 B:** Soprattutto questa risposta *slice* ti va dire che la forza di Raonic è stato proprio questo servizio al corpo, non rie- non è riuscito mai Federer a:: a togliersi questa palla da giocare uno *slice* efficace.
- T_{BI} 286 A:** Ottima risposta da parte di Federer. La spinge Raonic a colpire in arretramento, su una palla senza peso=quindici pari.
- T_{BI} 287 B:** Che la palla sì, di Federer, era profonda, però:: -- leggera.
- T_{BI} 288 A:** Anticipa molto bene la risposta Federer. Ultima chiamata per lo svizzero. Quindici trenta.
- T_{BI} 289 B:** E diciamo che questa è uno brutto segnale=questa=è=un=brutto segnale perché sulla seconda palla in servizio vuol dire che:: andare al rete vuol dire che non vuoi scambiare:: //
- T_{BI} 290 A:** // Esatto!
- T_{BI} 291 B:** Che senti la pressione comunque sia di=di:: dover chiudere la partita.
- T_{BI} 292 A:** U::
- T_{BI} 293 B:** L'ennesima stecca di rovescio! Quante ne ha colpite oggi!
- T_{BI} 294 A:** È quello che sta pensando Federer. Trenta pari.
- T_{BI} 295 A:** Butta avanti Raonic, e ancora una volta manca l'appuntamento con il rovescio. Se la ride, è un riso amaro quello di Federer.
- T_{BI} 296 A:** Quaranta trenta, *match point*, *championship point* Raonic.
- T_{BI} 297 B:** Non ha mai passato, cioè non è mai riuscito a fare un passante di rovescio in tutto il *match*. Questa è una palla:: alta, abbastanza semplice=Federer l'ha giocata da fermo.
- T_{BI} 298 A:** ECCO UNA GRANDE PRIMA:: Poi liberare tutta la tensione con un urlo, Milos Raonic si vendica della sconfitta subita allo scorso anno qui al Brisbane da Roger Federer=conquista l'ottavo e più importante titolo in carriera battendo il numero tre del mondo con il punteggio di:: sei quattro, sei quattro.

Прилог 4

Транскрипт коментара финалног меча Отвореног првенства Аустралије у тенису у женској конкуренцији 2016. године, емитованог уживо на спортском каналу Еуроспорт (Eurosport) са коментаром за територију Италије.

Ангелик Кербер - Серена Вилијамс

УВОД

ТАО 1 J: Finale degli Australian Open del singolare femminile Serena Williams Angelique Kerber, buongiorno da parte di Jacopo Lo Monaco

ТАО 2 B: E Barbara Rossi.

ТАО 3 J: Sei confronti, cinque vittorie di Serena Williams=Il primo incontro credo che:: i:: pochissimi se lo ricordano, ho provato di cercare dei filmanti su Youtube, non ci sono. Duemilasette era un primo turno e la Kerber era:: bambina=aveva diciannove anni, e fu una partita abbastanza equilibrata sei tre, sette cinque. L'ultimo *match* invece, la finale di Stanford duemilaquattordici vinta da Serena sette sei, sei tre=un primo set del quale era sotto cinque uno. Il successo della Kerber c'è stato nell'estate del duemiladodici a Cincinnati nei quarti sei quattro, sei quattro, una Serena che però era ben felice per perdere quella partita perché veniva da un estate fantastica. La ricordiamo, persa primo turno a Parigi dalla Razzano a quel punto in preda un po' anche allo sconforto si avvicinò a Partick Muratoglu e gli chiese "mi puoi dar una mano" e da lì è iniziato un sodalizio che:: sta dando forse ha dato i tre anni migliori della carriera di Serena Williams; che vince Wimbledon vince Stanford, vince l'Olimpiadi, va a Cincinnati:: non poteva vincere anche Cincinnati nel senso che poi lì a poco sarebbe iniziato il US Open e aveva bisogno anche da prendersi una breve pausa. Poi vince US Open e vince anche Masters.

ТАО 4 B: E questo ci dice che:: Kerber potrà avere una minima chance ə:: solo legata rendimento del tennis di Serena Williams. È:: una:: una Williams ə che aveva iniziato l'anno con tanti dubbi=anche perché aveva i problemi al ginocchio durante questa ritirata, e le domande erano "ma avrà ancora motivazione dopo aver perso l'occasione l'anno scorso di vincere quattro *Slam* in un anno dopo aver perso con Roberta Vinci in quella partita così:: emotivamente negativa per lei. Invece Serena Williams è alzata un po' l'asticella e:: ha detto "per me, quest'anno è molto importante" perché nella testa di Serena Williams vuole fare il *Golden Grande Slam*, perché ricordiamo quest'anno oltre a quattro *Slam* ci saranno anche l'Olimpiadi, quindi lei si mette sempre gli obiettivi ə più alti, ed è per questo che ha lavorato bene s'è preparata bene, ha superato quel primo turno molto complicato contro:: ə Giorgi ə dove aveva già dimostrato di stare bene fisicamente=di essere veloce, agile, e di aver conte-=lavorato anche su proprio gioco redendolo quasi ə:: incredibilmente:: potente. Cerca di chuidere subito ai primi colpi dello scambio=di scendere a rete=di servire bene anche la seconda=insomma, ripetiamo: per Kerber sarà una partita difficile, dipenderà molto da Serena Williams. Spero per lei che riesca a viverla nel modo giusto emotivamente dando il massimo di quello che può dare una partita dove parte comunque come sfavorita.

T_{AO} 5 J: Ventiseiesima finale a un torneo dello *Slam* per Serena Williams, ne ha vinte ventuno ne ha perse quattro=sei titoli a Melbourne, come Wimbledon e New York, e tre al Roland Garros. Le quattro sconfitte, contro Venus a New York e a Wimbledon nel duemilauno e duemilaotto, contro Maria Sharapova nel duemilaquattro a Londra e poi l'ultima forse la più sorprendente delle quattro ancor più della sconfitta con la Sharapova, è quella con Sam Stosur nel duemilaundici a Flushing Meadows. Da allora, però, non ha più perso una finale dello *Slam* tra altro ha vinto quindici finali consecutive=semplicemente Serena quando è in finale non perde quasi mai, tanto che dell'ottanta quattro per cento di successo in finali di *Slam* addirittura comunque l'ottanta per cento nei tornei questa che è l'ottantaseiesima finale. Forse Kerber deve cercare di vincere un *game* il prima possibile in modo che non diventi anche angosciante punteggio.

T_{AO} 6 B: Sì:: in teoria, un *game* ma, dovrebbe cercare a stare vicino a primer punteggio di Serena Williams, per, provare anche grazie al fatto si riuscire a rispondere più spesso di mettere nella testa di Serena qualche minimo dubbio.

IPBI CET

T_{AO} 7 J: Serena Williams serve.

T_{AO} 8 J: Viene subito avanti. Con la Kerber che si era fermato dopo aver colpito il passante=se rientra subito probabilmente riesce ad arrivare anche su questa.

T_{AO} 9 B: Insomma:: capiamo che Serena Williams però con i primi due colpi:: cerca subito di fare il punto, e abbiamo visto le qualità che gioco di gambe di Kerber.

T_{AO} 10 J: Trenta zero.

T_{AO} 11 J: Quaranta zero, il dritto è migliorato come ha detto Matts Wilander ma rimane il colpo -- meno sicuro soprattutto d'alta velocità.

T_{AO} 12 B: Esatto! L'abbiamo proprio visto tra l'altro:: è:: dritto che gioca meglio soprattutto nel cambio di direzione quando passa del diagonale lungolinea quest'oggi sarà difficile, proprio perché Serena non terrà comunque molto:: sotto pressione a quel lado.

T_{AO} 13 J: Serena Williams, quattro punti quattro prime. È una zero.

T_{AO} 14 B: Ha parlato proprio di questo Serena Williams=ha detto l'anno scorso:: ho iniziato spesso e volentieri le mie partite un po' sottotono a rallentatore=tante volte ha dovuto recuperare da punteggio:: a me sfavorevole, ho dimostrato di poterlo fare, quest'anno non lo voglio più fare, voglio partire subito decisa e l'abbiamo visto anche questo oggi.

T_{AO} 15 J: Ricordiamo i suoi punteggi perché ha perso ventisei *game* nel suo percorso verso la finale, non era mai approdata in finale a Melbourne senza lasciare nemmeno un set. Sei quattro, sette cinque alla Giorgi, sei uno, sei due alla Hieh, sei uno, sei uno a Kasatkina, sei uno, sei due a Gasparyan, sei quattro, sei uno alla Sharapova, sei zero, sei quattro la Radwańska.

T_{AO} 16 J: Kerber non ha più perso un set dopo lo spavento di primo turno -- nel quale:: ha annullato un *match point* del *tie-break* del secondo a Misaki Doi=con la Doi che l'ha sbattuto una risposta di dritto in diagonale. Poi, sei due, sei quattro a Dulgheru, sei uno, si tre alla Brengle, sei quattro, sei zero alla Beck, sei tre, sette cinque all'Azarenka, sette cinque, sei due alla Konta.

T_{AO} 17 B: E la- il *match* con Azarenka è il *match* migliore=che:: n'abbiamo visto giocare quest'anno=dove:: ha dimostrato di riuscire anche a tenere alte velocità, e di essere un po' più coraggiosa. Lei che è una giocatrice che -- reagisce al giochi delle sue avversarie -- però quest'oggi a volte non ha proprio del tempo di farlo. Colpi di Serena sono veramente pesanti. Basta una palla:: un pochino più lenta, pochino più corta::

T_{AO} 18 J: In visto il schema preferito della Kerber. Servizio in fuori da sinistra:: e palla dall'altra parte -- che sia dritto lungolinea o rovescio in diagonale -- nove volte su dieci così.

T_{AO} 19 J: Infatti la risposta migliore è spesso quella che adotta la Mugurusa, che l'anno scorso ha battuto quattro volte di fila.

T_{AO} 20 J: Primo doppio fallo, quindici trenta.

T_{AO} 21 J: E l'abbiam' vista la risposta forte al centro da Serena, con la Kerber che -- voleva indirizzare la palla verso destra, ma non l'ha fatto proprio in tempo.

T_{AO} 22 B: Io penso che Serena abbia in mente di rispondere in due modi su quest servizio esterno. Quando non sarà particolarmente incisivo, cercherà subito la conclusione. Quando sarà invece in difficoltà, come è fatto adesso, proverà la pallata centrale. Avanti un *ace*! Il servizio che -- devo dire:: spinge un pochino di più la Kerber () la prima palla.

T_{AO} 23 B: Cerca di far andare un po' più velocemente //

T_{AO} 24 J: // ed è andato un po' più fluido.

T_{AO} 25 B: Sì -- la racchetta --

T_{AO} 26 J: Prima era solo di forza di braccio.

T_{AO} 27 B: Sì. Cerca anche di coordinare bene la schiena con le gambe, e ci riesce -- a tenere:: -- proprio bene.

T_{AO} 28 J: Uno pari.

T_{AO} 29 J: Risposta:: un pizzico fortunata. Zero quindici.

T_{AO} 30 B: Però sappiamo che la Kerber in difficoltà della parte del rovescio usa benissimo la mano sinistra e a volte riesce a trovare questi angoli //

T_{AO} 31 J: // dei angoli::

T_{AO} 32 B: // è vero

T_{AO} 33 J: E allora -- non te la faccio toccare. Quindici pari, sei prime su sei.

T_{AO} 34 B: Ancora più attenta:: Serena Williams a giocare così, a prendere subito in mano il gioco al uscita del servizio trovando un angolo imprevedibile.

T_{AO} 35 B: A:::

T_{AO} 36 J: O:::

T_{AO} 37 B: CHE BRAVA!

T_{AO} 38 J: Quindici trenta.

T_{AO} 39 B: È un'altra strategia di Kerber, quella di insistere dalla parte destra che sul dritto su dritto di Serena sperando di aver una palla di pochino un po' corta, qui la palla era complessa da gestire in qualche angolo. Già il secondo in questo:: inizio di partita per la Kerber con il rovescio.

T_{AO} 40 J: Bella risposta della Kerber in allungo, palla ALTA, e profonda, due chance per il break.

T_{AO} 41 B: Abbiamo parlato prima del match ə:: perso dalla Williams a US Open con la Stosur, e:: io mi ricordo che uno degli aspetti che hanno un po' destabilizzato la Williams è il fatto che la Stosur avesse risposto così tanto al suo servizio. In questo *game* Kerber ci sta riuscendo.

T_{AO} 42 J: È lungo il rovescio di Serena che si è alzata mentre colpiva e le scappa la palla in profondità. Due a uno Kerber, primo set.

T_{AO} 43 J: Kerber serve avanti due a uno nel primo set con Serena Williams.

T_{AO} 44 J: Questa è la sua diciannovesima finale, ne ha vinta sette, per Serena si tratta la finale ottanta sette, ne ha vinte sessanta nove.

T_{AO} 45 J: In avanti sulla risposta Kerber:: che non si lascia:: spaventare, le fa giocare la volée. La Williams non l'ha controlla.

T_{AO} 46 B: E questo è un altro aspetto:: che sta cercando di aggiungere la Williams proprio gioco di scendere più spesso:: in pressi della rete.

T_{AO} 47 J: Sulla riga il dritto in *cross* ə:: di Serena. Quindici pari.

T_{AO} 48 B: Velocissima in questo cambio:: in lungolinea dei- di Kerber.

T_{AO} 49 B: Abbiamo detto che con Muratoglu studino:: completamente:: le loro partite:: in tutti loro aspetti.

T_{AO} 50 J: NO. Trenta quindici.

T_{AO} 51 J: Quaranta quindici.

T_{AO} 52 B: Veramente decisa la Kerber.

T_{AO} 53 B: La sua prima finale. Tante volte abbiamo visto:: giocatrici -- bloccate. Mi ci sembra proprio avere in mente solo quello che deve fare.

T_{AO} 54 J: (HBḡ) () leggermente davanti.

T_{AO} 55 B: E sì! (HBḡ)

T_{AO} 56 J: Quaranta trenta.

T_{AO} 57 J: Con calma lascia rimbalzare la palla chiude lo *smash* a rimbalzo ed è tre a uno Kerber che solida il vantaggio.

T_{AO} 58 B: Come sta giocando! Tra l'altro sempre molto vicina alla linea di fondo=sembra non soffrire ma potenza di colpi di Serena Williams anzi, al contrario è riuscita a farla giocare in difficoltà sul contro piede della parte del diritto.

T_{AO} 59 J: Kerber che:: ha raccontato in conferenza stampa di come sia stata utile per lei:: la partita persa con la Šafářová al Master. Aveva vinto i primi due *match*, le bastava un set in quel terzo incontro di girone per qualificarse le semifinali. Ha detto che non è riuscita a pensare un punto alla volta=pensava a più che altro che poteva accadere:: l'ha gestita malissimo, e ha detto che appunto ha imparato moltissimo da quel *match*=a:: divergli in contrappunto=un punto alla volta.

T_{AO} 60 B: E sì, è stato un'anno un po' così=così per la Kerber=abbiamo raccontato anche durante queste due settimane:: tra l'altro:: Mai oltre al terzo turno al terzo turno degli *Slam* dimostrazione che:: ha sempre vissuto lo scorso anno le partite imporanti con troppa ansia. E anche qui era partita male con *match point* contro Doi, e poi finalmente si è liberata.

T_{AO} 61 B: Ed eccola qui. Decisa -- nel giocare la sua miglior partita.

T_{AO} 62 J: Zero trenta.

T_{AO} 63 J: È il unico torneo della *Slam* in cui ha vinto lo stesso numero di partite di tutto lo scorso anno a livello *Slam*, sei.

T_{AO} 64 B: Se poi l'anno scorso, dal poi primo turno:: perso Australia non ha giocato per praticamente quasi sei settimane:: Ha vinto a Charleston. Prima di Charleston ha vinto solo qualche turno qua e là. Una sensazione di aver vissuto molto male:: la sconfitta.

T_{AO} 65 J: L'ha perso in tre set alla Begu al primo turno:: lo scorso anno.

T_{AO} 66 J: L'URLO di Serena Williams! Quindici trenta.

T_{AO} 67 J: Primi sei punti, sei prime:: l'ultimi sei, sei seconde.

T_{AO} 68 J: In questo set è il primo punto vinto con la seconda di servizio.

T_{AO} 69 J: Secondo *Come on* consecutivo. Kerber che è brava a rispondere:: quasi sempre=se riesce mettere alla racchetta sulla palla:: difficilmente la risposta poi ne entra nel rettangolo.

T_{AO} 70 B: E sì, è questa una sua qualità ed è:: importantissima contro Serena Williams, farle capire che comunque il punto può essere un pochino più lungo di un servizio.

T_{AO} 71 B: Lei che è abituata veramente conquistare tanti punti con *ace*.

T_{AO} 72 B: Come l'ultimo *game* con Radwańska in semifinale, tre *ace*.

T_{AO} 73 J: O:: //

T_{AO} 74 B: // OA::=LA::=LA::

T_{AO} 75 J: C'È UN BEL CLIMA IN QUESTO:: *MATCH!* Si applaudono rispettivamente ai colpi vincenti:: Serena questa volta:: c'è su questo recupero diagonale corto della Kerber.

T_{AO} 76 B: Bello vedere la Kerber così competitiva:: anche spinge Serena a dare il massimo. Possono arrivare punti spettacolari.

- T_{AO} 77 J:** OI::=OI::=OI:: e anche un po' vicino al corpo. Trenta pari.
- T_{AO} 78 J:** Muratoglu che a l'Équipe ha dichiarato: "A volte è la sensazione contro Kerber che non puoi giocare vincente perché arriva ovunque".
- T_{AO} 79 J:** Ed è così.
- T_{AO} 80 B:** E se devi costruirti punto dopo punto, magari guadagnando spazio in avanti, però ti devi sempre aspettare che la palla ti torni.
- T_{AO} 81 J:** CHE GRANDE IDEA!
- T_{AO} 82 J:** Illuminante questa palla corta. Vantaggio Williams.
- T_{AO} 83 B:** Gustissima! Kerber si muove benissimo lateralmente, mo::lto meno in avanti=tra l'altro questa l'ha nascosta, estremamente bene come ha cambiato all'improvviso l'impugnatura, non l'ha toccata con delicatezza.
- T_{AO} 84 J:** UN *ACE*! Ma tanto importa a Serena Williams perché tiene la battuta dopo essere stata sotto zero trenta. Tre a due Kerber.
- T_{AO} 85 J:** Angelique Kerber avanti tre a due grazie al *break* che ha conquistato nel terzo *game* contro Serena Williams.
- T_{AO} 86 J:** Zero quindici.
- T_{AO} 87 J:** Brava! Questa volta cambiato:: ha giocato verso sinistra per poi -- chiudere e dar su destra.
- T_{AO} 88 B:** Ed ha avuto un attimino di tempo in più perché la risposta di Serena Williams non era bastanza potente, quindi, il contropiede è diventato:: quasi:: colpo vincente con Serena che era già al centro.
- T_{AO} 89 J:** Peccato per questa inquadratura ma Serena ha risposto molto vicino alla riga di servizio quella seconda eravamo quasi a livelli della *sabr* di Federer.
- T_{AO} 90 B:** E sì, e poi tornata in dietro perché si è ricordata di aver sbagliato precedentemente proprio questo schema.
- T_{AO} 91 B:** E a volte chi serve, può essere anche molto TESA, al fatto di vedere il tua avversaria così dentro il campo::=Kerber invece si sa difendere.
- T_{AO} 92 J:** (HB6) Bellissimo contropiede! Trenta pari.
- T_{AO} 93 J:** Sbaglia il dritto da campo lungolinea. Quaranta trenta.
- T_{AO} 94 B:** Lei ha di fronte una giocatrice che si muove così bene a volte:: magari cerchi -- tirar una palla ancora più precisa. Qui è risutata MOLTO bassa sotto nastro della rete. Kerber che comunque deve servire più primi in campo.
- T_{AO} 95 B:** Ma soffrire così tanto, a ogni punto.
- T_{AO} 96 J:** Anche questo *game* va in vantaggio come quello precedente.
- T_{AO} 97 J:** È *long* della Kerber. Ha giocato quasi lo stesso colpo pre=precedente:: che l'ha messo in rete il dritto lungolinea, con un pochino più di calma questa volta.
- T_{AO} 98 B:** Che per punto, ancora si muovono entrambe però alla fine è sempre la Williams che ha in mano l'iniziativa.

T_{AO} 99 J: Il soffio larga.

T_{AO} 100 J: NO! Questa non si prende! Ha provata a cambiare e servire la seconda al centro::
E la Williams è stata pronta che perché la seconda andava centoventinove chilometri orari. Ripresa dunque la Kerber, tre pari.

T_{AO} 101 B: Troppe=troppe seconde in questo *game*. Una partita dove:: non può giocare sempre e solo in difesa:: che brava, però la Williams è capace di metterti sotto pressione un punto dopo l'altro se non la fai muovere, diventa veramente difficile vincere più punti di fila per la Kerber.

T_{AO} 102 J: Quindici zero.

T_{AO} 103 J: Doppio fallo. Il primo. Quindici pari.

T_{AO} 104 B: La seconda molto aggressiva, ha cercato la riga, mancata per poco.

T_{AO} 105 J: In contropiede Serena, si aspettava la palla dentro il suo dritto. Quindici trenta.
Continua a faticare a vincere punti con la seconda, solo due su nove.

T_{AO} 106 B: E sta rispondendo bene Kerber tra l'altro lo sta facendo anche:: giocare palle molto profonde. Non solo anticipate.

T_{AO} 107 J: Questo è un punto meraviglioso da parte de entrambe. Costringe Serena:: a giocare un cambio lungolinea difficilissimo. Trenta pari.

T_{AO} 108 B: Ecco sul solito rovescio da fuori, dal corridoio laterale=Kerber ancora una volta giocando benissimo in diagonale=Serena Williams si muove bene. Arriva con un perfetto equilibrio su una palla complicata.

T_{AO} 109 J: Lei sa rispondere! La Kerber! Serena sbaglia rovescio, palla *break*.

T_{AO} 110 B: Rimanendo un po' in dietro questa volta. Lascia tanto bene la palla con i piedi la Williams.

T_{AO} 111 J: Su quelle risposte non devi andare con i schiaffi, non coglie in tempo la difesa della Kerber.

T_{AO} 112 J: E SBAGLIA PERÒ LO SCHIAFFO, quella Kerber che l'ha giocato corto di dritto.
Torna ranchi di un *break*. Conduce quattro tre la giocatrice tedesca.

T_{AO} 113 J: Palle nuove per Angeliqe Kerber che conduce quattro tre nel primo *set*.

T_{AO} 114 B: E la notizia è non solo che Kerber è avanti ma che è riuscita scappare per ben due volte servizio di Serena Williams=questa è una notizia.

T_{AO} 115 J: Petkovic che incoraggia la sua amica su Twitter. Al lato insieme hanno fatto finale in doppia in Brisbane.

T_{AO} 116 J: Non riesce questo *cross* stretto la Serena. Quindici zero.

T_{AO} 117 J: Bellissima risposta. Quindici pari.

T_{AO} 118 J: A::

T_{AO} 119 B: Una fretta incredibile, vuole chiudere il punto, non vuole scambiare

T_{AO} 120 J: E ragionare su quella::

T_{AO} 121 B: Sì!

T_{AO} 122 J: Tanto era:: un metro dalla rete.

T_{AO} 123 B: Sì, e quello che succede davvero contro:: chi:: si muove così bene. La giocatrice in attacco deve essere un pochino più calma. -- Non prendere dei rischi esagerati.

T_{AO} 124 J: Arriva male. Due palle del cinque tre.

T_{AO} 125 B: Sbagli la chiusura:: il colpo successivo abbassi leggermente la velocità ed ecco che subito la Kerber tira il suo diritto, lo tira in lungolinea e ottiene punto.

T_{AO} 126 J: Pericolosa Serena Williams su gli ultimi tre punti. Cinque tre Kerber.

T_{AO} 127 B: E abbiamo:: sentito:: tante volte:: parlare Muratoglu del fatto che Serena Williams a:: anche quando non ha il servizio che funziona cento per cento riesce a trovare delle soluzioni alternative, però qui la Kerber è riuscita a toglierle sicurezza. Strappata la battuta due volte:: sta rispondendo con continuità e la Williams sta giocando un po' troppo di fretta.

T_{AO} 128 J: MAMMA MIA!

T_{AO} 129 B: ANCHE QUI! ANCHE QUI!

T_{AO} 130 B: (HB̄)

T_{AO} 131 J: Quindici pari=però non può urlare così quando ha colpito e::

T_{AO} 132 B: Anche perché la palla era ancora in gioco.

T_{AO} 133 J: La Kerber. La personalità che deve dirglie è il giudice di sedia.

T_{AO} 134 B: La Kerber qui ha giocato veramente bene perché èalzata ancora di più il ritmo.

T_{AO} 135 J: Finito il punto può fare quello che le pare, ma con la palla che stava ancora in gioco aveva appena colpito non // può fare così!

T_{AO} 136 B: // Con la Clijsters l'avevano tolto il punto, vero al US Open.

T_{AO} 137 J: Con la Stosur!

T_{AO} 138 B: O con la Stosur.

T_{AO} 139 J: Nella finale del duemilaundici.

T_{AO} 140 J: Sì, però la Stosur era arrivata e l'ha messa di là.

T_{AO} 141 J: TRENTA QUINDICI.

T_{AO} 142 J: E in questo momento deve dimostrare la personalità la Kerber perché -- era caduta anche nella semi con Roberta Vinci=un certo punto Serena al terzo vedendo che con il gioco non riusciva:: a creare problemi in continuazione a Roberta Vinci, ha cercato con la personalità di spaventarla che non c'era riuscita.

T_{AO} 143 B: E non c'era riuscita, anzi, Roberta aveva

T_{AO} 144 J: Sì, è messa quasi a ridere, che sembrò.

T_{AO} 145 B: A RIDERE E AVEVA ə:: cercato di due passi a sostenere dal pubblico ed era successo che:: era un applaudita, però è anche vero che Roberta ha giocato dei colpi

spettacolari, fantastici=la Kerber invece è una che deve ragionare, quindi non la vedremo mai esultare così tanto.

T_{AO} 146 J: È lungo il contropiede. Ancora una palla del quattro cinque.

T_{AO} 147 B: Però, Serena sta sbagliando veramente tanto.

T_{AO} 148 B: Cerca veramente di tirare forte sulle righe.

T_{AO} 149 J: Però voglio fare la toccare // invece::

T_{AO} 150 B: // Esatto!

T_{AO} 151 J: Deve costruire il punto mattone alla volta.

T_{AO} 152 B: E sì, giocare il più semplice possibile.

T_{AO} 153 J: Ancora nessun *ace*.

T_{AO} 154 B: Questo è il merito della Kerber che rifiute a rispondere da subito al servizio di Serena Williams che sta perdendo un po' del ritmo nel movimento.

T_{AO} 154 B: Adesso non la deve sbagliare la Kerber. Cinque quattro per la tedesca, nel primo set.

T_{AO} 155 J: Angelique Kerber ha il servizio per chiudere il primo set. Avanti cinque giochi a quattro. Per due volte ha strappato il servizio di Serena, nel terzo e settimo game.

T_{AO} 156 J: Quindici zero.

T_{AO} 157 J: Questo è difficile! Trenta zero.

T_{AO} 158 B: Che brava!

T_{AO} 159 B: È andata:: anche bene sulla:: sull'accelerazione di rovescio della:: Williams, in velocità falle giocare questa volée bassa.

T_{AO} 160 J: TRE *SET POINT* KERBER!

T_{AO} 161 J: Si ferma! Sul nastro il rovescio di Serena Williams. Angelique Kerber si aggiudica il primo set -- con punteggio di sei quattro.

ДРУГИ СЕТ

T_{AO} 162 J: Inizia il secondo set, Serena Williams ha perso, il primo parziale del torneo sei quattro, Kerber. Il momento chiave è stato:: il settimo gioco=Kerber che ha avuto la palla del quattro a due, sbaglia una risposta, forse è stata l'unica che ha sbagliato nel primo set, e va quindici zero=era il momento in cui sembrava:: un po' scoraggiata=doppio fallo di Serena diceva che allora è che tu hai dei problemi. Ed ha ripreso giocare.

T_{AO} 163 B: Tra l'altro abbiám visto quanti dubbi comincia da avere Serena Williams, perché anche nell'ultimo punto:: doveva scenderare () e invece è ritornato in fondo. Il servizio non le sta dando i tanti punti:: diretti. Deve sempre giocarsi lo scambio.

T_{AO} 164 J: Continua a calare la percentuale di prima=adesso siamo vicini al cinquanta.

T_{AO} 165 J: Fortunata la Williams, nastro vincente, quindici pari=Kerber che nel primo set ha commesso tre errori non forzati.

T_{AO} 166 B: Come solito una giocatrice che sbaglia veramente poco=tranne la partita con Azarenka dove ha provato a fare più gioco ed è diventata anche un po' più fallosa, però vincenti sono stati superiori agli errori non forzati.

T_{AO} 167 J: Soluzione intelligente -- Serena che si dice:: veramente penso uno schiaffo in campo=trenta quindici.

T_{AO} 168 J: E deve apprire l'angolo col servizio.

T_{AO} 169 B: E sì!

T_{AO} 170 J: Forse al sinistra anche usare un po' il *kick*.

T_{AO} 171 B: Deve farlo bene perché //

T_{AO} 172 J: // Se non gli arrivano mattonate lungolinee.

T_{AO} 173 B: // esatto!

T_{AO} 174 J: Questa è fuori=intervene John Blom=quaranta quindici.

T_{AO} 175 J: Gioca con calma questo dritto lungolinea=non con la solita posa. Uno a zero.

T_{AO} 176 J: Kerber prima finalista tedesca dalla Lisicki da Wimbledon di duemila e tredici in uno *Slam*, mentre Anke Huber ha fatta l'ultima finalista del suo paese in questo torneo quando ha perso da Monika Seles nel novanta sei.

T_{AO} 177 J: Per ritrovare una vincitrice di *Slam* tedesca ed è anche l'unica delle sei che sono:: arrivate in finale in un *Major*=Steffi Graf novanta nove a Wimbledon, novanta quattro si trove invece all'Australia.

T_{AO} 178 B: (HB6)

T_{AO} 179 J: Guarda il passante! Finisce in staccata Serena. Kerber chiede la verifica=sembrava buona.

T_{AO} 180 B: Kerber è andata palleggiare con Steffi Graf dopo Indian Wells lo scorso anno

T_{AO} 181 B: Insomma, tanto ci ha detto che Graf è in grandissima forma. E:: ha detto che, ha dovuto impegnarsi parecchio in quel allenamento=grande intensità=Graf le ha detto deve avere molta più fiducia in te stessa=ed Agassi è anche suggerito:: fai andare veloce la tua testa dalla racchetta. Questa sarà la tua amica. E in effetti quest'oggi lo sta facendo, anche -- con il servizio.

T_{AO} 182 J: Prima vincente, quindici pari.

T_{AO} 183 J: La seconda volta che ci prova, ma non le conviene.

T_{AO} 184 B: NO! Perché si difende bene.

T_{AO} 185 J: Battacata con calma, la Kerber.

T_{AO} 186 B: Sì! -- Anche perché non ha problemi a giocare poi questi passanti così bassi, così complessi per la Williams=Va=attacata con calma, va attaccata con, una buona profondità o facendo a giocare in corsa.

T_{AO} 187 J: Brava! Quello che:: dimostrava nel primo set, quando arrivano queste palle alte deve giocare schiaffo al volo senza magari necessariamente cercare il vincente, ma per togliere tempo alla Kerber in difesa. Poi possibilmente se ci arriva credo che la palla successiva sarà semplice.

T_{AO} 188 B: E però, fa remoto che la Kerber giochi queste palle alte comunque deve giocare in corsa. E questo che Serena forse, in questo momento non ha ben chiaro o ce l'ha, ma ha troppa fretta di chiudere il punto velocemente.

T_{AO} 189 J: Però //

T_{AO} 190 B: // GRAN=GRAN SERVIZIO!

T_{AO} 191 J: Zero quindici, prima vincente, trenta pari secondo *ace*.

T_{AO} 192 B: È una cosa che sta cercando un po' più spesso, in questo duemilasedici la Kerber.

T_{AO} 193 B: Soprattutto, questo servizio esterno riesce giocare piatto -- (HB6) Una buona PRIMA!

T_{AO} 194 J: Tre punti diretti con servizio, uno pari.

T_{AO} 195 J: Di novo questo *slice*, che costringe la Kerber ad allungarsi moltissimo. E non sempre con la mano sinistra, anzi con la mano destra -- riesce a salvarsi.

T_{AO} 196 J: Ha tolto un po' di potenza:: questi primi due turni di battuta alla prima per andare alla caccia dalla precisione.

T_{AO} 197 B: Sì, e proprio per fare a giocare in allungo la risposta la Kerber qui addirittura obbligata a staccare la mano destra.

T_{AO} 198 J: Mamma mia!

T_{AO} 199 B: Brava, BRAVISSIMA!

T_{AO} 200 J: Bellissima risposta di rovescio.

T_{AO} 201 B: E perché è un conto sapere di dover essere offensivo, un altro risucire a lasciare andare i colpi così come sta facendo la Kerber. Un occasione:: occasione sfruttata sulla seconda di servizio della Williams.

T_{AO} 202 J: Rotazione al dritto. Trenta pari.

T_{AO} 203 B: Non è abituata subire i vincenti.

T_{AO} 204 J: Sul suo servizio.

T_{AO} 205 B: Esatto! Quindi, insomma, la tensione aumenta per lei.

T_{AO} 206 J: Ancora la prima esterna da destra, ad aprirsi il campo il dritto dall'altra parte. Kerber che si aspettava il contropiede è rimasta ferma.

T_{AO} 207 J: Due a uno a Williams. Secondo set.

T_{AO} 208 J: Vincente e errori non forzati:: nella partita con Serena che:: sta facendo:: il gioco la maggior parte delle volte, ma la Kerber quando ne ha la possibilità è incisiva.

T_{AO} 209 J: Secondo doppio fallo. Di nuovo da destra. Zero quindici.

T_{AO} 210 B: Questo è un momento importantissimo nel *match* della Kerber con a Williams che sta cercando di calmarsi ma non è ancora tranquilla bastanza per poter lasciar andare i colpi. Deve rimanere lì.

T_{AO} 211 J: Poi in ritardo su questo colpi la Kerber.

T_{AO} 212 B: Ralentato qui con i piedi // vero

T_{AO} 213 J: // Anche nel *game* precedente dal trenta pari, non ha provato nemmeno inseguire i colpi della Williams. Lei di solito a su tutto.

T_{AO} 214 B: Esatto, e qesto che, insomma, in cercare veramente di essere molto attiva quasi fosse la fine della partita.

T_{AO} 215 J: Due doppi falli nel *game*. Zero quaranta, tre palle *break*.

T_{AO} 216 J: E allora si affida al suo schema preferito, servizio esterno, colpo dall'altra parte, quindici quaranta.

T_{AO} 217 J: Trenta quaranta.

T_{AO} 218 J: E questa se ne va. Tre uno. A me fa sempre paura quando sento le dichiarazioni non ho niente da perdere. Perché:: arriva un momento nel *match* in cui se -- è fatto tutto bene:: e sta succedendo l'improvviso ti ritrovi nella situazione che non avevi preventivato=vero che hai qualcosa da perdere, e che adesso non può non crederci la Kerber.

T_{AO} 219 B: Secondo me c'è stato un calo mentale sicuramente perché dobbiamo:: pensare quanto nervosismo ci sia stato comunque prima di scendere in campo, è partita molto decisa, e ha avuto un'attimo di () mentale, non ha un problema fisico, perché non ci sono stati scambi lunghissimi -- è ancora comunque lontana:: da conquistare la partita=molto lontana -- PERÒ

T_{AO} 220 J: E qui si è invece rilassata Serena che con lo schiaffo -- non è stata incisiva e viene in fidata a un gran passante.

T_{AO} 221 J: E sbaglia! Un'altra chiusura, zero trenta.

T_{AO} 222 B: Quante, quante chiusure sbagliato Serena Williams in questa partita.

T_{AO} 223 B: Non si fa trovare pronta, anche qui non cerca la palla in modo giusto con i piedi.

T_{AO} 224 J: Bravissima! Che rovescio lungolinea ha giocato Serena. Quindici trenta.

T_{AO} 225 B: Un altro angolo incredibile giocato da Kerber in corsa, lo vediamo, e in difficoltà coi piedi sulla scritta Melbourne guarda dove l'ha giocata.

T_{AO} 226 B: Insomma devi giocare due, tre colpi in più, e giocati molto bene contro:: le gambe della Kerber.

T_{AO} 227 J: Eccolo il primo *ace* del *match* da parte di Serena Williams arriva al ottavo turno. Sia la prima volta che le succeda.

T_{AO} 228 J: Dopo quaranta quattro punti di servizio, l'*ace*.

T_{AO} 229 J: Quaranta trenta.

T_{AO} 230 J: Bello questo dritto:: anticipato. Recupera da zero trenta Serena Williams. Quattro a uno. Consolida il proprio vantaggio nel secondo set.

T_{AO} 231 J: Settimo cielo () forse al fine anni novanta inizio duemila. Affrontato per otto volte numero uno al mondo ci ricorda questa statistica, questa grafica. Non ha mai vinto:: la Kerber.

T_{AO} 232 B: Ci ha spiegato che lei ama preparare la partita il giorno prima, parla con l'allenatore, cerca di discutere su come dovrà affrontare il *match*, sia tatticamente che mentalmente e Kerber spero si sia preparata anche a una situazione del genere=Ha fatto comunque di partire bene e di dover affrontare il recupero di Serena Williams.

T_{AO} 233 J: Ottimo dritto in entrata. Quindici pari.

T_{AO} 234 J: Chiede la verifica.

T_{AO} 235 B: Non era larga.

T_{AO} 236 J: Insomma, con questa immagine, insomma, non era il migliore. Un po' schiacciata.

T_{AO} 237 B: Ma invece.

T_{AO} 238 J: È buona. Trenta quindici.

T_{AO} 239 J: Kerber che vince l'ottantuno per cento di punti con la prima:: Serena i settantuno.

T_{AO} 240 B: (HB6)

T_{AO} 241 J: OLA::

T_{AO} 242 B: (HB6)

T_{AO} 243 J: Uno due stupendo, diagonale lungolinea, trenta pari.

T_{AO} 244 B: Meno di forza, è riuscita a lasciar andare il braccio

T_{AO} 245 J: Serena che nel secondo ha meno errori nonforzati della Kerber, tre contro quattro.

T_{AO} 246 B: Kerber a rete? Brava!

T_{AO} 247 J: Quaranta trenta.

T_{AO} 248 J: Quattro a due.

T_{AO} 249 J: Palle nuove per Serena Williams.

T_{AO} 250 B: Ricordiamo che la Kerber ha giocato così bene con Azarenka quando era sotto cinque a due. È riuscita:: //nel se-

T_{AO} 251 J: // Quaranta zero!

T_{AO} 252 B: Quaranta zero, è riuscita lasciar andare i colpi, si era sciolta:: e qui sembra in questo game, aver ritrovato quelle buone sensazioni perché anche servizio ha cominciato andare con più fluidità per la tedesca.

T_{AO} 253 J: E poi ne ha annullato i tre *set point* consecutivi sul cinque a quattro=in=totale di cinque.

T_{AO} 254 J: Chiamata larga.

T_{AO} 255 J: Importante:: per la testa di Serena di aver vinto questo scambio senza strappare uno scambio che si era allungato.

T_{AO} 256 J: Magnifico cambio lungolinea. Che va:: a carezzare la riga laterale. Trenta a zero.

T_{AO} 257 J: Questo non giocato di forza, ma:: usando bene la mano destra.

T_{AO} 258 B: Con i piedi sulla riga. Con a:: tanto anticipo.

T_{AO} 259 J: Buona sì!

T_{AO} 260 B: Buona, buona.

T_{AO} 261 J: Secondo *ace* di Serena. Quaranta zero.

T_{AO} 262 J: Secondo doppio fallo.

T_{AO} 263 J: Quaranta trenta.

T_{AO} 264 J: Bella!

T_{AO} 265 B: BELLA! Questa era difficile! Aveva sbagliata UNA:: qualche tempo fa Serena Williams, e invece questa volta::

T_{AO} 266 J: È rimasta morbida con la mano.

T_{AO} 267 J: Cinque a due Williams nel secondo set.

T_{AO} 268 J: Kerber serve per allungare il secondo set=un unico *break* nel quarto gioco, Serena che non ha concesso invece palle *break*.

T_{AO} 269 B: Diminuendo un po' la velocità del suo servizio, ha cercato () usando tanto lo *slice* per aprire gli angoli, si è decisamente calmata rispetto a quello che:: aver fatto nel primo set.

T_{AO} 270 J: (HB6)

T_{AO} 271 J: Chiede Kerber -- come:: -- sia questo suo rovescio lungolinea.

T_{AO} 272 J: Lungo. Zero quindici.

T_{AO} 273 J: Brava a prendere la rete dopo il dritto in diagonale. Zero trenta.

T_{AO} 274 B: Insomma, piano piano ha preso:: decisamente sicurezza, questo dritto a volo non lo sbaglia più:: Kerber che ancora una volta, nel PROVARE a giocare il punto sulla prima di servizio.

T_{AO} 275 B: Vero che si sa difendere bene, però alla fine, è sempre la Williams a decidere come giocare il punto.

T_{AO} 276 B: Ecco che, una prima di servizio, fa muovere la Williams a obbligarla a giocare in difesa.

T_{AO} 277 J: Splendida prima esterna. Serena è costretta a rispondere con i piedi oltre il corridoio. Trena pari.

T_{AO} 278 J: *Ace!*

T_{AO} 279 B: BRAVISSIMA!

T_{AO} 280 B: Ma con la Williams che si era spostata nel suo centro, si aspettava sicuramente:: la traiettoria solita mancina, verso la riga centrale,

T_{AO} 281 B: Brava, BRAVA! Molto brava.

T_{AO} 282 J: Quattro punti di fila Kerber. Cinque tre.

T_{AO} 283 B: Vediamo se Serena Williams si rilassa, respira e riesce a trovare il suo servizio.

T_{AO} 284 J: Sotto è stata Kerber a urlare *Come on!* Volume più basso con () la palla che doveva ancora rimbalzare.

T_{AO} 285 J: Serve per il set la Williams.

T_{AO} 286 J: Con questo cambio di strategia, servizio sta dando sui frutti.

T_{AO} 287 B: Sì, centocinquantanove chilometri all'ora:: però ancora una volta obbliga la Kerber a rispondere in allungo.

T_{AO} 288 J: A una mano.

T_{AO} 289 B: La varietà del servizio di Serena Williams che le permette insomma di DECIDERE a seonda della -- del momento, della situazione, della sua capacità, comunque di saltare o il servizio piatto o il servizio piatto.

T_{AO} 290 J: Terzo doppio fallo.

T_{AO} 291 J: Ha tirato forte al centro:: a centoottantasette.

T_{AO} 292 J: Quaranta quindici. Due *set point*.

T_{AO} 293 J: È in rete il dritto, molto contratto della Kerber, ci sarà un terzo set nella finale degli Australian Open femminili, sei quattro Kerber, sei tre Williams.

ТРЕТИ СЕТ

T_{AO} 294 J: Il bilancio al terzo delle due giocatrici nei tornei dello *Slam*, Serena che ha già vinto tre delle sei finali al terzo=quella con Venus nel duemilatre, sei quattro, quella del duemilacinque con Davenport, sei zero, e poi l'ultima quella con la Henin nel duemiladieci, sei due.

T_{AO} 295 B: Questa:: partita, soprattutto all'inizio del secondo set c'è stato un leggero calo di Kerber di intensità di spinta e la Williams se ne accorta. Questo è in tanto Evonne Goolagong

T_{AO} 296 J: E Margaret Court.

T_{AO} 297 B: Se ne accorta, e:: insomma, s'è un attimo tranquillizzata, ma:: in una partita dove:: ha sbagliato tanto, ha sbagliato tante chiusure, servizio non ha funzionato come suo solito, in termini di potenza, di punti diretti, con questo colpo, ha dovuto trovare delle soluzioni alternative e lo ha fatto.

T_{AO} 298 J: Margaret Court che ha vinto undici Australian Open, a cavallo delle due ere. Templeta della Goolagong tra settanta quattro e settanta sei, poi ha vinto anche la

seconda edizione in settanta sette, ce ne sono state due, una in gennaio una in dicembre. E in gennaio vinse Kerry Melville Reid.

T_{AO} 299 B: Questo inizio del terzo set come se fosse veramente:: lo sprint finale per la Kerber=deve cercare ancora di installare qualche dubbio nella mente di:: della Williams. Mentre che è uscita dal campo ha fatto bene. Ha un bisogno di ragionare su come a contare questo terzo set.

T_{AO} 300 B: Mamma Oracine, sta cercando di intuire i sentimenti e le sensazioni che ha Serena Williams in campo.

T_{AO} 301 B: Brava comunque a tranquillizzarsi, e trovare:: veramente -- un miglior rendimento con i propri colpi, e a cercare di strappare. Si deve ricordare che:: non deve fare tutti vincenti per vincere la partita. Può a volte anche costruirsi il punto di portare la Kerber all'errore.

T_{AO} 302 J: Inizia il terzo con Angelique Kerber a servizio.

T_{AO} 303 J: I colpi che hanno:: colpito il nastro da parte di Serena Williams di secondo viene stoppato decisamente dal net. La Kerber può chiudere.

T_{AO} 304 J: Ultima finale al terzo, quella vinta dall'Azarenka a rimonta con Li Na nel duemilatredecim.

T_{AO} 305 J: In corridoio questa risposta. Trenta zero.

T_{AO} 306 B: Gambe rigide per Serena Williams -- su questo servizio mancina invece devi proprio sempre cercare la palla.

T_{AO} 307 B: Brava! OTTIMO!

T_{AO} 308 J: È la prima volta che questa prima esterna da destra. Quaranta zero.

T_{AO} 309 B: E riesce a nascondere le sue intenzioni=perché la Williams spesso volentieri si muove prima verso il centro.

T_{AO} 310 J: O::LA::LA::

T_{AO} 311 B: O::::::

T_{AO} 312 J: Posso applaudire la Kerber a questo:: dritto, ma alla conclusione di un bellissimo scambio.

T_{AO} 313 B: E beh, l'ha obbligata a rischiare veramente tanto su questo colpo, ha dovuto proprio metterlo proprio nell'angolino corto dentro rettangolo di servizio per fare:: punto diretto.

T_{AO} 314 J: Non molto preciso l'attacco e a quel punto il tradizionale passante diagonale della Kerber, e Serena che si ha resa già nel momento in cui ha colpito la volée.

T_{AO} 315 B: È vero, tradizionale pasante e:: della Kerber e Serena che non va a cercarla con la giusta rapidità, con la giusta esplosività con le gambe. Praticamente una volée di difesa.

T_{AO} 316 J: È stato uno spettatore che durante il cambiocampo durante il secondo set ha urlato a Serena. Fai solo finta che stai giocando contro la Sharapova.

T_{AO} 317 B: (HB6) () gioco sempre un miglior tennis.

T_{AO} 318 J: Gioca a centro la Kerber. Serena che -- senza prendere un rischio sbaglia di metri.

T_{AO} 319 B: E che bassar un po' ritmo, tenere lo scambio ferma anche i piedi a Serena Williams ed è per quello che commette errori.

T_{AO} 320 B: Invece, il controllo te lo deve dare un po' in *top spin* devi abbassare troppo l'intensità.

T_{AO} 321 J: Che paura dalle cose più difficili da fare.

T_{AO} 322 J: Mantenere alto ritmo di piedi, rallentando un po' col braccio.

T_{AO} 323 B: Lo può fare vermente una:: un giocatore che ha un controllo di se stesso:: eccezionale.

T_{AO} 324 J: Diagonale e pessima volée. Zero trenta.

T_{AO} 325 B: Oggi a rete, Serena ha giocato male. Parte una volée bassa // esatto.

T_{AO} 326 J: // La volée di rovescio, sì.

T_{AO} 327 J: Ha chiuso il settimo *game* con quella volée. Del secondo set.

T_{AO} 328 B: E:: // BRAVA:!!

T_{AO} 329 J: // () dritto lungolinea, son Serena che -- si dimentica di riavvicinarsi alla rete dopo lo *smash*. Zero quaranta.

T_{AO} 330 B: È vero!

T_{AO} 331 J: Forse era corto di fiato.

T_{AO} 332 B: Può essere, e che comunque ha dovuto spingere, e la Kerber ancora una volta in difesa eccezionale e riesce a arrivare col piattone ad avere ancora energie per tirare questo passante lungolinea. Dimostrazione de- -- della preparazione atletica di questa ragazza.

T_{AO} 333 J: Il contropiede, vincente della Kerber. *Break* a zero, è iniziata il terzo set con un parziale di otto punti a uno, la giocatrice tedesca.

T_{AO} 333 B: Senza sbagliare tenendo la palla profonda, facendo faticare la Williams che aveva con poca spinta e ancora una volta pere servizio.

T_{AO} 334 J: Ha avuto tre palle *break* nel *match* la Kerber, le ha sfruttate tutte quante.

T_{AO} 335 J: Non è un *break*, un vero *break* sino quando non lo consolida.

T_{AO} 336 J: Zero quindici.

T_{AO} 337 J: Colpito:: uno degli sponsor principali dell'Australian Open con questo dritto. Faceva centro, forse è stato un bersaglio.

T_{AO} 338 B: Vero, è complicato giocare lungolinee sulla palla così esterna. Ti devi proprio alzare con il poso=la=traiettoria=cosa=che riesce a fare con il rovescio, molto meno con il dritto.

T_{AO} 339 J: Ancora questo *ace* esterno! Sono quattro! Quindici trenta.

T_{AO} 340 J: Devi prendere un po' di ferro per memoria Serena.

T_{AO} 341 B: (HB6)

T_{AO} 342 J: Deve curare quell'angolo adesso.

T_{AO} 343 B: Deve stare un po' più pronta. Sembra a volte molto poco reattiva.

T_{AO} 344 J: Seconda è corta, e va a centoventuno. Serena può rispondere da ferma, ed ha due palle di *controbreak*.

T_{AO} 345 J: Tuttavia la prima chance \varnothing : del rientro, trenta quaranta.

T_{AO} 346 B: Ha voluto lasciar andare i colpi:: ma è una giornata dove, non ha così tante buone sensazioni su colpi a rimbalzo. Questo ne è una dimostrazione.

T_{AO} 347 J: Altra seconda troppo lenta=due punti identici sul quindici trenta e trenta quaranta, *controbreak*, due a uno.

T_{AO} 348 J: *Break* e *controbreak*, secondo e terzo *game*, due a uno Kerber nel parziale decisivo.

T_{AO} 349 B: A::::

T_{AO} 350 J: Gioca ancora! Ma vai avanti!

T_{AO} 351 B: Sì, non // è decisa

T_{AO} 352 J: // GIOCA ANCORA UN PO' E PASSEGGIA!

T_{AO} 353 B: Esatto!

T_{AO} 354 J: CHIUDI LA RETE!

T_{AO} 355 B: () proprio essere velocissima a fare due passi in avanti::

T_{AO} 356 J: Gran passante in corsa della Kerber. Zero quindici.

T_{AO} 357 J: Quindici pari. Servizio al corpo e rovescio in contropiede.

T_{AO} 358 B: Arrabbia si Serena che, in somma, si rende conto che:: deve cercare di abbreviare lo scambio e prendere in mano il gioco un po' prima -- il *rally*. È arrivata al rete probabilmente dopo sette, otto, pallate, arriva non essere completamente lucida.

T_{AO} 359 B: Il servizio in questo la può aiutare.

T_{AO} 360 J: Insiste col servizio esterno alla destra, che ha utilizzato:: spesso nel secondo set, trenta quindici.

T_{AO} 361 B: Ed è perfetto perché è corto. Quindi, ancora una volta la Kerber non riesce imprimere un po' di energia quella risposta, offrendo anche l'angolo aperto, alla Williams.

T_{AO} 362 J: Servizio esterno anche da sinistra=chisura:: dall'altra parte. Quaranta quindici.

T_{AO} 363 J: ACE AL CENTRO, IL QUARTO, centonovantacinque chilometri orari.

T_{AO} 364 J: Siamo al novantatresimo minuto, e siamo pari.

T_{AO} 365 J: E adesso // insomma l'abitudine anche a giocare partite come queste può far la differenza.

T_{AO} 366 B: // Adesso deve ammettere ()

T_{AO} 367 B: Sì, avere più coraggio::, per la Kerber sicuramente in un momento del genere far capire a Williams di essere in grado:: di tenerle testa mentalmente come gioco.

T_{AO} 368 J: Entrata nella lotta sin da lì, se non si può tirare indietro.

T_{AO} 369 J: Quindici zero.

T_{AO} 370 B: E qui lo fa, cercando subito con il rovescio di tenere:: la velocità alta, Kerber.

T_{AO} 371 B: Si deve ricordare che per vincere questa partita, deve fare gioco, non solo difendersi.

T_{AO} 372 B: E va avanti e ancora una volta prende la volée dietro::

T_{AO} 373 B: Tecnicamente proprio sbagliata::

T_{AO} 374 J: ()

T_{AO} 375 B: Ma prende dietro e praticamente rallenta // completamente.

T_{AO} 376 J: // E anzi va al rete=sa=già dove arriva la palla successiva.

T_{AO} 377 B: Esatto, esatto!

T_{AO} 378 J: Sì!

T_{AO} 379 J: Composta, non perde:: l'equilibrio su questo dritto lungolinea la Williams. Trenta quindici.

T_{AO} 380 B: È stata pronta a cambiare per prima l'angolo sulla palla un po' più corta, Kerber invece si deve ricordare di muovere.

T_{AO} 381 J: La risposta! E poi:: precisa con il dritto da tre quarti campo, trenta pari.

T_{AO} 382 B: (HB6)

T_{AO} 383 J: Quaranta trenta.

T_{AO} 384 J: Fantastica, prima esterna. KERBER TRE DUE nel terzo set.

T_{AO} 385 B: Kerber deve proprio curare all'inizio del *game* quel servizio esterno perché la Williams proverà all'interno del *game* ancora la prima piatta=però abbiamo visto che parte sempre da questo schema.

T_{AO} 386 B: E LO SBAGLIA!

T_{AO} 387 J: Zero quindici.

T_{AO} 388 J: Brava=brava. Rovescio lungolinea e questa volta -- con calma, non è andata subito addosso alla palla:: l'ha fatta rimbalzare:: e poi colpisce con contropiede.

T_{AO} 389 J: Che è una buona idea, contro avversari che, corrono così bene e passano così bene in corsa.

T_{AO} 390 B: Sì perché si buttano verso l'angolo opposto, però lo puoi fare dopo un po' nella partita perché, insomma, abbiamo visto la Kerber andare direttamente neanche guardare dove avrebbe giocato la Williams.

T_{AO} 391 J: PRESA!

T_{AO} 392 J: Fortunata la Kerber. Pensiamo che andasse in lungolinea questa volta, che aveva il tempo.

T_{AO} 393 B: La Williams addirittura si è mossa troppo presto. (HB6) Ed è per quello che si è trovata la palla sulla spalla.

T_{AO} 394 J: Quindici trenta.

T_{AO} 395 J: Ha servito una seconda splendida.

T_{AO} 396 J: *Out*

T_{AO} 397 J: Sbaglia il dritto in diagonale Serena Williams. Quindici quaranta.

T_{AO} 398 B: Dritto giocato:: MO::LTO contrata.

T_{AO} 399 B: Ancora una volta non aveva punti veloci con il servizio.

T_{AO} 400 J: Appena lunga.

T_{AO} 401 B: Ha provato.

T_{AO} 402 J: (HB6)

T_{AO} 403 B: (HB6)

T_{AO} 404 J: E chiude Serena giocato due stretti=uno di dritto e uno di rovescio -- PAZZESCHI! Kerber che ha speso tanto, forse anche troppo generosa in questo punto // () però quattro a due.

T_{AO} 405 B: // Ma lo deve essere! Lo deve essere perché l'unico modo veramente per far giocare:: con un po' di ansia la Williams che ha sbagliato tante conclusioni proprio perché ha di fronte una giocatrice che si muove così bene.

T_{AO} 406 J: Quasi settanta metri percorsi da:: Angelique Kerber. Continuò a fermarsi e scattare, fermarsi e scattare.

T_{AO} 407 B: Williams che deve usare gli stretti perché abbiamo visto Kerber muoversi così bene, ma:: deve essere sempre pronta a giocare tre colpi in più.

T_{AO} 408 J: (HB6) *ACE!* Quaranta pari=quinto!

T_{AO} 409 B: Qualità che ha la Williams.

T_{AO} 410 B: E vero il coraggio di tirarlo d'un // momento -- Esatto!

T_{AO} 411 J: // Anche lei ha speso punto precedente.

T_{AO} 412 J: È solo il terzo *game* che va in vantaggio. Li ha vinti entrambi la Williams nel primo set.

T_{AO} 413 J: E passa con il dritto lungolinea. Terza palla *break*. Abbiamo già vista nel primo set la risposta del genere di rovescio. Diagonale corto.

T_{AO} 414 B: E sì, e forse su questa palla deve provare corte in mezzo. Ma forte. E ancora una volta il passante diagonale stretto che offre un punto alla Kerber.

T_{AO} 415 J: CHE BRAVA! Come ha gestito questa palla che si stava alzando togliendole un po' di forza e cercando la precisione.

T_{AO} 416 B: E si dice rilassati.

T_{AO} 417 J: Stavolta ho la sensazione che entre la prima.

T_{AO} 418 B: E:: sì!

T_{AO} 419 J: Si è calmata, ha preso tempo.

T_{AO} 420 B: Sì, sì, esatto!

T_{AO} 421 B: Questa è una qualità eccezionale, di -- controllare la propria muscolatura riuscire poi

T_{AO} 422 J: E lo stress in questo momento!

T_{AO} 423 B: E:: esatto! Insomma, sei sotto, stai faticando.

T_{AO} 424 B: O::::: LA PRIMA SMORZATA DELLA PARTITA! E come l'ha giocato! Brava!

T_{AO} 425 J: È il *game* del *match* per il momento, dieci punti giocati=parità.

T_{AO} 426 B: E aveva ancora servito veramente molto bene la Williams. Kerber è riuscita veramente a entrare nello scambio.

T_{AO} 427 J: Sembra al Handanovic, ancora on l'Empoli.

T_{AO} 428 B: (HB6)

T_{AO} 429 J: DOPPIO FALLO!

T_{AO} 430 J: Il primo da destra. E di nuovo palla *break*.

T_{AO} 431 B: La smorzata l'ha un po' destabilizzata. Salva di chiudere il *game* con due *ace* è invece non è così.

T_{AO} 432 J: Viene allontanata dalla riga di fondo è gioca troppo piatto la Kerber, ancora pari!

T_{AO} 433 B: È avvertito l'importanza di questo punto, ha giocato:: d'attesa qui. Lontana.

T_{AO} 434 J: Non era impossibile questo passante però non l'aveva aperto l'angolo Serena, non so se di proposito o semplicemente perché non ha colpito come voleva l'attacco. Seconda oportunità di tre pari.

T_{AO} 435 B: O::::: ANCORA!

T_{AO} 436 J: ALTRA SMORZATA STUPENDA DA PARTE DELLA KERBER!

T_{AO} 437 B: BRAVA, BRAVISSIMA! Anche perché in questo punto a parte la smorzata ha spinto lei.

T_{AO} 438 J: Vediamo se ha sfiorato il nastro.

T_{AO} 439 B: Quasi.

T_{AO} 440 J: Forse. Molto perfetta.

T_{AO} 441 B: La smorzata è un colpo che, insomma, devi giocare con grande sensibilità e soprattutto quando hai un po' di tensione non è facile giocarla -- con questa precisione.

T_{AO} 442 J: Due doppi falli, ed entrambi da destra. E torna ad aver una palla del quattro a due la Kerber.

T_{AO} 443 B: Ancora una volta dopo la smorzata perde punto Serena Williams. Senza giocarlo questa volta.

T_{AO} 444 J: E Serena ha il dritto. C'è il break della Kerber, e Serena Williams che ha avuto due palle per tre pari che torna indietro perdendo un turno di battuta.

T_{AO} 445 B: E qui del personalità ne ha avuta tanta Kerber, capace ancora una volta a rispondere:: alle reazioni di Serena Williams che ha provato per andare un po' di più servizio -- e tra l'altro buttando due punti meravigliosi anche di tocco.

T_{AO} 446 J: Sulle due palle *game* di Serena Williams.

T_{AO} 447 J: Sbaglia di nuovo il dritto Serena. Quindici zero.

T_{AO} 448 B: Quanti ne ha sbagliati quest'oggi!

T_{AO} 449 J: Questo è quello che aveva detto Muratoglu a Serena a non fare, giocare solo sul ritmo.

T_{AO} 450 B: Esatto! Poi in centro.

T_{AO} 451 B: Trenta zero.

T_{AO} 452 B: Guarda come si abbassa alle gambe, la forza fisica di Kerber.

T_{AO} 453 B: E ancora l'*ace* esterno!

T_{AO} 454 J: Sono cinque, tutti lì, quaranta zero.

T_{AO} 455 J: La rete, non controlla il dritto Serena Williams. Addirittura zero tiene la battuta la Kerber. Cinque a due per la giocatrice tedesca. Terzo set.

T_{AO} 456 J: Serena Williams al servizio, cinque due al terzo=Kerber. Importante per la tedesca adesso entrare nel *game* cercare di far faticare la Williams in modo che, nel caso lo perda, comunque Serena non si affresca. Poi quello che è accaduto nel *game* precedente l'ha speso tantissimo, è vero anche c'era l'aspetto mentale. Però sono attivi a subito quattro punti.

T_{AO} 457 J: Palle nuove.

T_{AO} 458 B: Provare a dimenticarsi di essere così vicino al risultato:: -- giocare puno dopo punto.

T_{AO} 459 J: LE DA UNA MANO LA WILLIAMS, altro doppio fallo, sempre da destra. Gli ultimi quattro punti giocati da destra, commesso tre doppi falli.

T_{AO} 460 J: Ha fatto giocare troppo il rovescio la Williams, stazionando un metro dietro la riga di fondo. Quindici pari.

T_{AO} 461 B: Ha aspettato un pochino troppo e soprattutto accorciato un po' dei propri colpi la Kerber, ma insomma è abbastanza comprensibile.

T_{AO} 462 B: Infatti si fa segno stai avanti, stai avanti.

T_{AO} 463 J: C'è un nuovo Muro di Berlino, è Angelique Kerber. Trenta quindici.

T_{AO} 464 B: (HB̄)

T_{AO} 465 J: Lunga.

T_{AO} 466 J: E sbaglia alla fine la Williams, gran punto!

T_{AO} 467 B: E qui ha avuto () Kerber, l'ha spinto di più, e Williams che è arrivata senza energie, senza fiato.

T_{AO} 468 J: Trenta pari.

T_{AO} 469 B: Ancora una volta sul *o* proprio servizio obbligata a giocare quattro, cinque colpi.

T_{AO} 470 J: Prima vincente, quaranta trenta. Palla del tre a cinque.

T_{AO} 471 B: () torneo alla media del servizio di Serena intorno a centosettantacinque, cento:: ottanta:: raggiunto anche duecento chilometri all'ora, quest'oggi, invece non è stato così.

T_{AO} 472 J: (HB $\bar{6}$)

T_{AO} 473 B: (HB $\bar{6}$)

T_{AO} 474 J: Due prima in centro e la Williams risolve il problema. Cinque tre Kerber.

T_{AO} 475 J: Vediamo se decide di tirare la prima su questo primo punto, esterno.

T_{AO} 476 B: Dev'essere coraggiosa. Solo correre, ributtare la palla di là, aver anche coraggio, rischiare qualcosa.

T_{AO} 477 J: Sbaglia di rovescio la Kerber. La deviazione del nastro sicuramente l'ha distratta. Zero quindici.

T_{AO} 478 J: E SE NE VA! ZERO TRENTA.

T_{AO} 479 B: CHE RISPOSTA! E della Williams sul servizio esterno. Lunghissima centrale.

T_{AO} 480 B: Come sappiamo, grandi i campioni in momento di bisogno alzano il loro livello di gioco. Devi riuscire a stargli vicino.

T_{AO} 481 J: Sbaglia l'attacco Serena, che è rimasta troppo guardare la propria risposta che aveva messo in difficoltà la Kerber. Quindici trenta.

T_{AO} 482 B: E proprio il gioco di mezza campo in avanti ma:: ha funzionato:: con continuità per la Williams. Finora.

T_{AO} 483 B: E::: CHE BRAVA=CHE BRAVA!

T_{AO} 484 J: Che brava!

T_{AO} 485 B: Comunque la diagonale non ha cambiato in lungolinea ma tenuta altissima la velocità.

T_{AO} 486 J: Quindici quaranta, due palle *break*.

T_{AO} 487 J: Sbriga! Trenta quaranta.

T_{AO} 488 J: CHE BUONA RISPOSTA DI SERENA WILLIAMS! C'è il contro *break*, cinque quattro Kerber. Da cinque a due.

T_{AO} 489 B: In un torneo:: che non sia quello dei Grande *Slam*, in questo momento avrebbe bisogno Kerber di un scambio di opinioni con suo allenatore=deve trovare in se stessa la forza di reagire, ha un buon vantaggio, l'idea forse di essere vicina ma d'un abbastanza all conquista della coppa=ora -- ha tutto in mano Serena Williams con il suo servizio.

- T_{AO} 490 J:** Non è corretto ə:: questa statistica, ne sono quattro giocatrici che hanno vinto il torneo dopo aver annullato il *match point*, Monica Seles nel novantuno, Jennifer Capriati nel duemiledue, Serena ci è riuscita due volte, nel duemilatre e duemilacinque, e poi Li Na contro Lucie Šafářová, annullò *match point* e poi vinse il torneo nel duemilaquattorici.
- T_{AO} 491 B:** E insomma, Serena Williams con la risposta sul servizio esterna sinistra della Kerber ha faticato tanto, e guarda cosa ha fatto in quest'ultimo *game*. Due risposte a due dita dalla riga centrali.
- T_{AO} 492 B:** Allora i primi due punti:: sono sicura Serena Williams proverà subito ad abbreviare lo scambio a far capire chi è la giocatrice con più esperienza in questo momento.
- T_{AO} 493 J:** Per la seconda volta serve per stare in vita Serena Williams. Kerber una volta due punti dal *match* sul trenta pari, cinque due.
- T_{AO} 494 J:** No.
- T_{AO} 495 B:** Ha provato.
- T_{AO} 496 J:** Duecento.
- T_{AO} 497 J:** Con l'equilibrio su questo rovescio Serena. Zero quindici.
- T_{AO} 498 J:** Ricacciata indietro la Williams, i piedi non vanno:: sufficientemente rapidi, per riorganizzarsi. // Zero trenta.
- T_{AO} 499 B:** // Che era PREPARATA PER CHIUDERE i punti in due colpi, ma non ha fatto abbastanza. Kerber, BRAVA a rimandare la palla con profondità
- T_{AO} 500 J:** Questa volta c'è l'*ace*. Quindici trenta.
- T_{AO} 501 J:** Ha sbagliato questa prima. Una su quattro punti nel *game*.
- T_{AO} 502 J:** Troppo passiva la Kerber, e chiude Serena Williams, è rimasta tutto lo scambio con i piedi su Melbourne.
- T_{AO} 503 B:** E sì, il passivo della Kerber è proprio il fatto di non riuscire a fare quel passo in avanti, come in questo caso un beck- troppo lontana dalla:: // dal punto di rimbalzo.
- T_{AO} 504 J:** // Poi dove entrare con dritto lungolinea in uno dei primi due colpi.
- T_{AO} 505 B:** Sì, sì! Deve essere // -- Probi!
- T_{AO} 506 J:** // È il suo colpo. Ci provi. Non lasciare:: alla Williams la iniziativa.
- T_{AO} 507 J:** Trenta pari.
- T_{AO} 508 J:** BRAVA! Esausta Angelique Kerber. PALLA DE CINQUE PARI!
- T_{AO} 509 B:** Williams che ha lavorato i fianchi la Kerber con quel minimo di rotazione in *top spin* te dà permesso, insomma, di aver un buon controllo e di lavorare ancora i fianchi la Kerber.
- T_{AO} 510 B:** E qui chiude senza fretta posizionandosi perfettamente sulla palla.

T_{AO} 511 J: Quello che doveva fare su quindici trenta lo fa adesso! È più semplice quando sei indietro di un punto. Però brava! Insomma a ricordardelo, quaranta pari di nuova due punti.

T_{AO} 512 B: E certo, la Williams è insomma sapevamo che avrebbe cercato il dritto della Kerber, Kerber ha avuto più coraggio qui. ORA, insomma, questi due punti:.

T_{AO} 513 J: Pesano.

T_{AO} 514 B: Pesano.

T_{AO} 515 J: Una prima su sei, ed è stato *ace*.

T_{AO} 516 J: Niente da fare.

T_{AO} 517 J: Anche forte in mezzo dovrebbe tirare.

T_{AO} 518 J: E ha avuto coraggio e viene premiata, la risposta non è stata granché però poi viene col dritto.

T_{AO} 519 B: E la Williams a cercato di far giocare alla Kerber il colpo (). Invece è bravissima la tedesca.

T_{AO} 520 J: *MATCH POINT!*

T_{AO} 521 B: O::: // O:::::

T_{AO} 522 J: // () Serena Williams, ANGELIQUE KERBER VINCE gli Australian Open=e la seconda giocatrice tedesca da giudicarsi una prova dello *Slam*, l'unica prima di lei il suo idolo Steffi Graf.

T_{AO} 523 B: Bravissima. Una vittoria forse costruita grazie al primo set, ma -- l'inizio del terzo // è stata bravissima.

T_{AO} 524 J:
// e quel sesto gioco!

T_{AO} 525 B: Quel sesto gioco, sì!

T_{AO} 526 J: Sedici punti, due palle del tre pari annulate, e comunque anche questo *game*, da cinque due a cinque quattro, palla *game* per Serena, ed è andata prendersi il punto.

T_{AO} 527 B: È stata coraggiosa.

БИОГРАФИЈА АУТОРА:

Небојша Радовић рођен је 29. октобра 1975. године у Загребу, где је завршио основну школу и први разред гимназије. 1991. године преселио се у Београд где је школовање наставио у Филолошкој гимназији.

На Филолошком факултету Универзитета у Београду дипломирао је на катедри за Италијански језик и књижевност. На истој катедри 2011. године завршио је мастер студије одбравивши рад чија тема је била: „*Стручни језик: језик италијанских спортских новинара*“ и тиме стекао академски назив Дипломирани филолог италијанског језика и књижевности – master.

Радна биографија

Од 1996. године ради као телевизијски спортски новинар, водитељ, уредник и коментатор. Осим великог броја интервјуа, за телевизијске редакције у којима је радио, извештавао је са великог броја догађаја, међу којима се истичу светска и европска првенства у пливању и ватеролу, одбојци и кајаку, као и Гренд слем тениски турнири и Олимпијске игре у Пекингу и Рио де Жанеиру. Осим тога, као коментатор радио је преносе различитих спортова међу којима се истичу тенис, шампионат Формуле један, као и Мото Гран при шампионат. Осим што презентује спортске вести, водитељ је и различитих емисија, међу којима се истиче летњи јутарњи програм.

Члан је Независног удружења новинара Србије, Удружења спортских новинара Србије, као и Међународног удружења спортских новинара (*Association Internationale De La Presse Sportive*)

У дугогодишњој сарадњи са Тениским савезом Србије ради у организацији такмичења српских Дејвис и Фед куп тимова која се одржавају у Србији, међу којима се истичу два Дејвис куп финала. Осим тога радио је и на организацији Европског дворанског првенства у атлетици као и кајаку и кануу, те првенства Европе и света у рукомету.

2015. године похађао је радионицу о метафори (*Metaphor Workshop*) професора Херарда Стејна (Gerard Steen) у организацији др Катарине Расулић на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

ИЗЈАВА О АУТОРСТВУ

Потписани **Небојша Радовић**

Број уписа **12080/Д**

Изјављујем

Да је докторска дисертација под насловом

УПОТРЕБА МЕТАФОРЕ У ГОВОРУ ИТАЛИЈАНСКИХ СПОРТСКИХ КОМЕНТАТОРА

- Резултат сопственог истраживачког рада,
- Да предложена дисертација у целини ни у деловима није била предложена за добијање било које дипломе према студијским програмима других високошколских установа,
- Да су резултати коректно наведени и
- Да нисам кршио/ла ауторска права и користио интелектуалну својину других лица.

Потпис докторанда

У Београду, 19. марта 2018.

Изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада

Име и презиме аутора: **Небојша Радовић**

Број уписа: **12080/Д**

Студијски програм: **Италијански језик и књижевност**

Наслов рада: **Употреба метафоре у говору италијанских спортских коментатора**

Ментор: **др Јулијана Вучо**, редовна професорка Филолошког факултета Универзитета у Београду

Потписани: **Небојша Радовић**

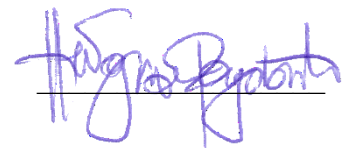
Изјављујем да је штампана верзија мог докторског рада истоветна електронској верзији коју сам предао/ла за објављивање на порталу **Дигиталног репозиторијума Универзитета у Београду**.

Дозвољавам да се објаве моји лични подаци безани за добијање академског звања доктора наука, као што су име и презиме, година, место и датум одбране рада.

Ови лични подаци могу се објавити на мрежним страницама дигиталне библиотеке, у електронском каталогу и публикацијама Универзитета у Београду.

Потпис докторанда

У Београду, 19. марта 2018.

ИЗЈАВА О КОРИШЋЕЊУ

Овлашћујем Универзитетску библиотеку „Светозар Марковић“ да у Дигитални репозиторијум Универзитета у Београду унесе моју докторску дисертацију под насловом:

Употреба метафоре у говору италијанских спортских коментатора

која је моје ауторско дело.

Дисертацију са свим прилозима предао/ла сам у електронском формату погодном за трајно архивирање.

Моју докторску дисертацију похрањену у Дигитални репозиторијум Универзитета у Београду могу да користе сви који поштују одредбе садржане у одабраном типу лиценце Креативне заједнице (Creative Commons) за коју сам се одлучио/ла.

1. Ауторство
2. Ауторство – некомерцијално
3. Ауторство – некомерцијално – без прераде
4. Ауторство – некомерцијално – делити под истим условима
5. Ауторство – без прераде
6. Ауторство – делити под истим условима

(Молимо да заокружите само једну од шест понуђених лиценци, кратак опис лиценци је дат на полећини листа).

Потпис докторанда

У Београду, 19. марта 2018.

